

КОЛЛІН ГУВЕР

БЕЗ
МЕРІТ

Annotation

У цьому зворушливому романі авторка наголошує на важливості чесності в сім'ї, умінні прощати, довіряти та бути уважнішими одне до одного.

Це історія доволі незвичайної родини Восс, кожен із членів якої приховує силу-силенну таємницю. Зокрема, сімнадцятирічна Меріт вважає, що родичі її ігнорують. Дівчина починає вірити, що не заслуговує на любов і нікому не потрібна, тому ніхто не перейматиметься, якщо одного дня вони залишаться без неї — «без Меріт». Та, перш ніж укоротити собі віку, Меріт вирішує розкрити всі таємниці й змусити членів сім'ї нарешті визнати правду одне про одного.

Усі Восси повинні припинити брехати, визнати свої проблеми, налагодити теплі стосунки, а Меріт має відкритися дружбі, приязні й справжньому коханню.

-
- [РОЗДІЛ ПЕРШИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ДРУГИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ТРЕТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ П'ЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ШОСТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ СЬОМИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ДВАНАДЦЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ П'ЯТНАДЦЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ШІСТНАДЦЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ СІМНАДЦЯТИЙ](#)
  - [РОЗДІЛ ВІСІМНАДЦЯТИЙ](#)
  - [ПОДЯКА](#)
  - [notes](#)
    - [1](#)

- [2](#)
  - [3](#)
  - [4](#)
  - [5](#)
  - [6](#)
  - [7](#)
  - [8](#)
  - [9](#)
  - [10](#)
  - [11](#)
  - [12](#)
  - [13](#)
-

Присвячую цю книжку Кейлові Гуверу. Бо я твоя мати і люблю тебе, і подеколи в мене з'являється неструмне бажання обмотати тебе плівкою з бульбашками й захистити від усього світу. Або обмотати тією плівкою та оборонити від тебе світ. Адже колись ти перевернеш його горініж.

Не можу цього дочекатися.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

У мене є приголомшлива колекція трофеїв, яких я не вигравала. Більшість із них я придбала в комісійних крамницях чи на гаражних розпродажах. Два трофеї батько подарував мені на сімнадцятиріччя. І лише один я вкralа.

Та, гадаю, поцуплений трофей мені подобається найменше. Я забрала його зі спальні Дрю Волдрапа відразу після того, як він зі мною порвав. Ми зустрічалися два місяці, і тоді я вперше дозволила йому просунути руку мені під блузку. Я зосередилася на тому, як мені приємно, аж раптом він глипнув на мене згори вниз і промовив:

— Мабуть, я більше не хочу з тобою зустрічатися, Меріт.

Отже, поки я насолоджуvalася тим, що його рука лежала на моїх грудях, він думав, що більше ніколи не хоче класти руку мені на перси. Я гордо вислизнула з-під його рук й підвелася. Розправивши блузку, я підійшла до його книжкової полиці та схопила найбільший кубок із тих, які були у Дрю. Він не мовив ані слова. Я подумала: коли вже він сказав, що кидає мене, тримаючи за груди, то у мене є право бодай узяти за це трофей.

Той кубок з окружного футбольного чемпіонату, власне, і заклав підвалини моєї колекції. Відтоді я збирала трофеї на гаражних розпродажах і в комісійних крамницях, коли ставалося щось паскудне.

Завалила іспит із водіння? Перше місце у штовханні ядра.

Не запросили на танці в передостанньому класі? Цікавий одноактний спектакль.

Батько освідчився коханці? Чемпіонат Малої ліги.

Минуло вже два роки, відколи я вкralа той кубок. Тепер у мене їх дванадцять, хоча, відколи Дрю Волдрап зі мною порвав, сталося значно більше паскудних ситуацій. Саме тому я тут, у місцевій антикварній крамничці, роздивляюся нагороду за сьоме місце в конкурсі краси, яку захотіла ще півроку тому, коли побачила вперше. Вона приблизно сорок сантиметрів заввишки, а давали її 1972 року на конкурсі краси в Далласі під назвою «Красуні й чоботи».

Мені сподобалася така дурнувата для конкурсу краси назва, а ще позолочена жінка зверху на трофеї. Вона вбрана у вечірню сукню, тіару й чоботи зі шпорами. У цьому трофеї все було абсурдно. Особливо цінник із написом «Вісімдесят п'ять доларів». Але я

збирала гроші, відколи він уперше упав мені в око, і нарешті в мене було їх достатньо.

Я хапаю трофей і повертаюся, щоб піти до каси, аж тут помічаю на другому поверсі крамнички хлопця. Він витріщається на мене, нахиливши́сь через поруччя. Хлопець безтурботно спирається підборіддям на руку, і здається, що вже певний час стоїть у такій позі. Щойно наші погляди зустрічаються, він усміхається.

Я всміхаюсь у відповідь, що для мене трохи незвично. Я не з тих, хто фліртує, і достоту не належу до числа людей, котрі відповідають взаємністю, коли хтось фліртує з ними. Проте в нього приємна усмішка, і ми навіть не на одному поверсі, тож я не відчуваю загрози потенційної ніякової ситуації.

— Що робиш? — гукає він.

Звичайно ж, я озирнулася, щоб поглянути, чи він звертається до мене. Може, він дивиться не на мене і говорить до когось, хто стоїть позаду. Утім, окрім матері, яка наважилася зайти в антикварну крамничку із маленьким сином, поблизу нікого немає. Жінка з хлопчиком повернулися у протилежний бік, тож, певно, він звертається таки до мене.

Підвівши на нього погляд, я бачу на його губах усмішку.

— Купую трофей!

Схоже, мені подобається його усмішка, але хлопець трохи задалеко, тож не можна сказати, чи він привабливий. Однак мені імпонує його впевненість. У нього трохи скуйовдане темне волосся, але я не засуджу його, бо сама не розчісувалася від учора на ранку. Він одягнений у сіре худі із закасаними по лікоть рукавами. Рука, якою він підпирає підборіддя, вкрита татуюваннями, але я не можу їх роздивитися. Звідси він здається занадто молодим, і в нього трохи забагато татуювань як для людини, яка щось шукає в антикварній крамничці в будень уранці, але хто я така, щоб судити? Мені теж слід би бути у школі.

Я розвертаюся і вдаю, ніби вибираю, що б його купити, але знаю, що він за мною спостерігає. Я намагаюсь ігнорувати його, але час від часу оглядаюся, щоб упевнитися, що він досі там. І він таки стовбичить угорі.

Може, хлопець працює тут, тому й не йде нікуди, але це не пояснює того, чому він на мене витріщається. Якщо таким він уявляє флірт, то це дивно. Тож увесь час, роздивляючись речі в крамниці, я мушу вдавати, що хлопець мене не цікавить, хоча насправді це геть не так. Із кожним кроком відчуваю на собі його погляд. Той погляд

легкий, у ньому немає нічого поганого, проте від думки, що він не зводить із мене очей, мої кроки важчають. Навіть у животі ніби стало важче.

Я вже роздивилася в крамниці все, але поки не хочу розплачуватися та йти, бо мені надто подобається ця гра.

Я ходжу в маленьку державну школу в маленькому місті. І коли я кажу «маленьку школу», то ще й перебільшу. У середньому на потоці вчиться по двадцять дітей. Не в класі. *На потоці*.

У моєму випускному класі двадцять два учні. Дванадцять дівчат і десять хлопців. Вісім хлопців із цих десяти вчилися зі мною з п'яти років. Це трохи зважує коло хлопців, із якими можна зустрічатися. Важко вважати привабливим когось, із ким був майже щодня з п'яти років.

Я й гадки не маю, що це за хлопець і чому я привернула його увагу. Отже, він приваблює мене дужче, ніж хлопці з моєї школи, вже через те, що я його не знаю.

Я зупиняюся в проході, з якого мене добре видно хлопцю, і вдаю, що зацікавилася табличкою з написом «Стріла» та намальованою стрілкою вправо, що стоїть на поличці. Мені стає смішно. Поряд із табличкою старий знак, який, схоже, колись висів на заправці. На ньому написано: «Змазка». Мені стає цікаво, чи хтось навмисно поставив разом дві таблички, що натякають наекс, чи це сталося випадково. Якби в мене було достатньо грошей, я купила б їх і почала збирати у спальні колекцію табличок непристойного змісту. Одначе трофей дорогий.

Хлопчик, який прийшов до крамниці з мамою, тепер стоїть за кілька метрів від мене. На вигляд йому чотири-п'ять років. Мій маленький брат, Мобі, такого самого віку. Мати не менше як десять разів сказала йому нічого не чіпати, але він бере з полички перед нами скляну свиню. Чого дітей так тягне до крихких речей? Він із величезною цікавістю роздивляється свиню. Мені подобається те, що інтерес для нього важливіший, ніж материні накази.

— Мамо, можна ми її купимо?

Його мама стоїть в іншому проході й копирсається в купі старих журналів. Вона навіть не повертається, щоб подивитися, що в малого в руках. Просто відповідає:

— Ні.

Вогники в очах хлопця відразу згасають, і він, насупившись, повертає свиню на полицю. Проте його маленькі ручки трусяться, коли він намагається поставити її, тож фігурка вислизає і

розвивається в нього під ногами.

— Не рухайся, — кажу я йому, підійшовши ближче, поки не підскочила його мати.

Я нахиляюсь і починаю збирати склки.

Мати хапає його та відводить на кілька метрів, щоб він не міг торкнутися скла.

— Я ж казала нічого не чіпати, Нейте!

Я озираюся на хлопчика, а він стоїть, уступившись у скло так, немов щойно втратив найкращого друга. Його мати притискає до чола руку, як знак того, що вона втомилася й засмутилася, а тоді нахиляється й допомагає мені.

— Це не він розбив фігурку, — кажу їй. — Це я.

Жінка знову оглядається на сина, а той дивиться на мене, гадаючи, чи не перевірка це бува. Я підморгую йому, перш ніж мати знову повертається, і додаю:

— Я не бачила, що він там стоїть. Наштовхнулася на нього і впустила.

Вона здивована і, мабуть, почувається трохи винною через те, що враз подумала, ніби нашкодив її син.

— Ох, — відихає вона й допомагає мені збирати великі друзки.

Нізвідки з мітлою й совком з'являється чоловік, який стояв на касі, коли я зайдла.

— Далі я сам, — промовляє він, а тоді тицяє на табличку на стіні, на якій сказано: «Якщо зламав — купи».

Жінка бере хлопчика за руку і йде геть. Малий зиркає через плече і всміхається мені, тому мені здається, що я недаремно взяла на себе провину. Потім я повертаюся до чоловіка з мітлою.

— Скільки вона коштувала?

— Сорок п'ять доларів. Але я візьму з вас тридцять.

Я зітхаю. Навряд чи хлопчикова усмішка коштує тридцять доларів. Я ставлю трофей із конкурсу краси на місце й дістаю з полички дешевший і значно огидливіший. Несу його до каси та оплачу розбиту фігурку свині й нагороду за перше місце в боулінгу. Коли чоловік вручає мені пакет і решту, я йду до дверей. І, перш ніж їх відчинити, згадую про хлопця, який спостерігав за мною з-за перил на другому поверсі. Я підводжу погляд, але хлопця там уже немає. І чому мені стає ще тяжче.

Я виходжу з қрамниці й перетинаю вулицю, крокуючи до столиків біля найближчого фонтану. Я все життя прожила в Гопкінсі, що в Техасі, але рідко ходжу на площа. Не знаю чому, бо моя любов

до неї зміцніла, коли тут поставили дивний дорожок для переходу. На ньому намальовано людину, котра перетинає дорогу, але нога її піднята високо в повітря, і це настільки перебільшено, що схоже на ногу з шоу «Монті Пайтон»^[1].

А ще кілька років тому влада встановила тут дві вбиральні. Це дві скляні споруди, які зовні нагадують дзеркальний куб, але зсередини можна бачити все, що відбувається надворі. Трохи бентежить те, що людина може сидіти на унітазі, робити свою справу і водночас спостерігати, як повз проїжджають машини. Утім, мене ваблять незвичні речі, тож я, певно, одна з небагатьох, хто пишається дивними вбиральнями.

— Для кого ця нагорода?

До речі, про потяг до дивних речей.

Хлопець із антикварної крамниці тепер стоїть поруч зі мною, і я цілком упевнено можу сказати, що він дуже привабливий. Очі в нього надзвичайного ясно-блакитного кольору, тож привертають увагу передусім. Здається, вони не пасують до оливкової шкіри і темного волосся.

Кілька секунд я його роздивляюся. Навіть не впевнена, що колись бачила людину з таким темним волоссям і такими блакитними очима. Це трохи ріже око. Принаймні так мені здається.

Хлопець досі мені всміхається, як тоді, коли стояв на сходах у крамниці. Мені стає цікаво, чи він постійно всміхається. Сподіваюся, ні. Хочеться думати, що, можливо, він усміхається мені, бо нічого не може з собою вдіяти. Хлопець киває на пакет у моїй руці, і я раптом згадую, що він запитав про нагороду.— Ох. Це мені.

Він чи то з подиву, чи від цікавості нахиляє голову. Не знаю, що саме він відчуває, але я згодна на обидва варіанти.

— Збираєш нагороди, яких не вигравала?

Я киваю, і він коротко сміється, але його сміх нечутний. Ніби він хоче залишити його при собі. Тоді він засовує руки в задні кишени.

— Чому ти не в школі?

Я й не знала, що так очевидно, що я все ще навчаюсь у старшій школі. Поклавши пакет на столик поряд, я скидаю сандалії.

— Гарна погода. Не хочу весь день сидіти в класі.

Я підходжу до бетонного фонтана, який насправді зовсім не фонтан. Це пласка зірка з бетону. Вода виходить із дірочок навколо зірки і падає до центру. Я ставлю ногу на одну з дірок і чекаю, поки до неї добіжить вода.

Зараз остання неділя жовтня, тож доволі холодно, щоб діти

гралися з водою, як зазвичай улітку. Проте не настільки холодно, тож можна трохи намочити ноги. Мені подобається, як вода б'є у ступню. А позаяк педикюр я собі дозволити не можу, це найкраще відчуття.

Хлопець деякий час на мене дивиться, але, правду кажучи, я вже починаю звикати. Мені здається, що він — моя власна трохи привабливіша тінь. Я не дивлюся на нього прямо, але помічаю, що він звичко скидає взуття, стає поруч і ставить ногу на дірочки.

Тепер я зиркаю на його руки, щоб пильніше роздивитися татуювання. Я мала рацію — малюнки є лише на лівій руці. На правиці ніяких тату не видно. Утім, татуювання на лівій руці не такі, як я думала. Вони непродумані, нічим не схожі й ніяк не пов'язані. Тут є крихітний тостер, із якого вискачує скибочка хліба. Він на зовнішньому боці зап'ястя. Біля ліктя я бачу англійську булавку. На передпліччі широким почерком написано: «Ваша черга, Лікарю». Підвівши очі, я помічаю, що тепер він дивиться на свої ноги. Я вже хочу спитати, як його звати, аж раптом вода несподівано б'є мені в ногу. Я сміюсь і відступаю, і ми обоє дивимося, як цівка води летить до центру.

Далі вода б'є йому в ногу, але хлопець ніяк не реагує. Він просто дивиться на ногу, поки вода не відходить, а тоді йде до дірочки поряд. Він підводить очі, але, дивлячись на мене цього разу, не всміхається. Чомусь від його серйозного виразу обличчя мені в грудях усе стискається. Коли він розтуляє рота, щоб заговорити, я вслуховуюся в кожне слово.

— Ми могли б бути де завгодно, але прийшли сюди. Одночасно.
— Він говорить це весело, але вигляд у нього такий, ніби він не може цього второпати.

Хлопець хитає головою й підходить ближче до мене. Він підносить руку з татуюваннями і проводить пальцями по пасму моого волосся, що вибилося із зачіски. Цей жест інтимний і неочікуваний, як і вся ця ситуація, але я не заперечую. Я хочу, щоб він знову так зробив, але він опускає руку.

Не можу згадати жодної миті у своєму житті, коли хтось дивився на мене так, як дивиться зараз цей хлопець. Ніби я його зачаровую. Розумію, що ми одне одного геть не знаємо і цей зв'язок, певно, урветься після першої ж реальної розмови. Можливо, він якийсь мерзотник чи подумає, що я дивачка, а тоді нам стане ніяково і ми обоє радо підемо різними шляхами. Зазвичай саме так закінчується мое спілкування з хлопцями. Зараз же, коли нічого про нього не знаю, окрім того, що він сказав, я можу уявляти, що хлопець ідеальний. Я

вирішую, що він розумний, смішний, артистичний і поважає інших. Бо це було б саме так, якби він був ідеальний. І я вдовольнятимуся думкою про те, що в ньому є всі ці якості, поки він стоятиме Переді мною.

Хлопець робить крок до мене, і мені раптом здається, що я проковтнула його серце, бо відчуваю калатання в грудях. Він опускає погляд на мої губи, і я впевнена, що йому хочеться мене поцілувати. Сподіваюся, що так і буде. Це дивно, бо ми буквально перекинулися двома-трьома словами, але я хочу, щоб він поцілував мене, поки уявляю, що він ідеальний, адже це означатиме, що поцілунок, мабуть, теж буде ідеальним.

Він легенько торкається пальцями моого зап'ястка, і мені перехоплює подих. Там, де його пальці діткнулися моєї руки, шкіра береться сиротами, а тоді він кладе руку мені на шию.

Не знаю, як досі стою, бо ноги в мене тремтять. Я відкидаю голову назад, і його губи лише за кілька сантиметрів від моїх, ніби хлопець вагається. Він усміхається й шепоче:

— Ти мене поховаєш.

Я й гадки не маю, що означають ці слова, але вони мені подобаються. А ще мені подобається, як м'яко торкнулися наші губи, щойно він це договорив. Хай що це було. Я мала рацію. Поцілунок ідеальний. Такий ідеальний, що здається, ніби я в старому кіно, де чоловік клав руку жінці на спину, вона під натиском поцілунку вигиналася назад, а він притискав її до себе. Саме так.

Він притягує мене до себе, і його язик прослизає мені крізь зуби. І як у кіно, мої руки просто звисають, доки я не розумію, як сильно хочу його поцілувати, і нарешті починаю цілувати у відповідь. На смак його губи, як м'ятне морозиво, і це ідеально, бо цієї миті він піднімається високо в рейтингу того, що я люблю, і опиняється точнісінько біля десертів. Ситуація майже комічна — зі мною цілується незнайомець, ніби це останній пункт у його списку бажань. Мені стає цікаво, що спонукало його так учинити.

Тепер він підносить руки, щоб узяти в долоні моє обличчя, наче нам сьогодні більше нікуди не треба йти. З поцілунком він не квапиться, і йому однаковісінько, хто нас побачить, бо ми стоймо посеред міської площі, а двоє людей уже нам посигнали.

Однією рукою я обіймаю його за шию й вирішую, що дозволю йому цілувати себе скільки йому буде завгодно, бо зараз мені не треба ніде бути. А навіть якби треба було, заради цього я скасувала б плани.

Саме тоді, коли він однією рукою проводить мені по волоссю, між моїми ступнями починає бігти вода. Я злегка зойкаю, бо це несподівано. Хлопець сміється, але не перестає мене цілувати. Тепер ми обоє намокли, бо моя нога не затуляє дірочки, з якої ллється вода, але нам усе одно. Це лише додає поцілунку дивовижності.

Від рінгтону його мобільного ситуація стає ще дурнуватішою, бо, звісно, якраз зараз нас треба перервати. Авжеж. Усе було занадто ідеально.

Хлопець відсторонюється, і виявляється, що погляд у нього водночас насичений і спраглий. Він дістає телефон із кишені й дивиться на екран.

— Ти загубила телефон чи це якийсь жарт?

Я стенаю плечима, бо й гадки не маю, що саме він може вважати за жарт. Те, що я дозволила себе поцілувати? Що хтось телефонує йому посеред нашого поцілунку? Він усміхається, а тоді притискає телефон до вуха.

— Алло!

З його обличчя злітає усмішка, і тепер він просто спантеличений.

— Хто це? — Він чекає кілька секунд, а тоді забирає телефон від вуха й дивиться на нього. Відтак його погляд падає на мене. — Серйозно? Це розіграш?

Я не знаю, до кого він говорить: до мене чи до того, хто телефонує, тож знову стенаю плечима. Хлопець підносить телефон до вуха і відступає від мене на крок.

— Хто це? — повторює він, нервово сміється й хапається за шию. — Але... Ти стойш Переді мною.

На цьому речені я відчуваю, як сполотніла. Усі кольори з моого тіла — у цей безглуздий момент із незнайомим хлопцем — стікають мені в ноги, перетворюючи мене на другосортну вуглецеву копію Гонор Восс. Моеї сестри-близнючки. Дівчини, яка, очевидно, зараз на другому боці лінії.

Я затуляю обличчя долонею й розвертаюся, схопивши взуття й пакет. Сподіваюсь, я зможу відійти якнайдалі, перш ніж хлопець уторопає, що дівчина, яку він щойно цілував, — не Гонор.

Повірити не можу, що так сталося. Я щойно поцілувала хлопця своєї сестри.

Звісно, я зробила це не навмисне. Я відчувала, що вона нещодавно почала з кимось зустрічатися, бо часто кудись ходила, але як я могла знати, що саме це — він? Я швидко йду, але далеко втекти не змогла, адже я чую, як він біжить за мною.

— Гей! — гукає хлопець.

Саме тому він спостерігав за мною в крамниці. Думав, що я — це вона. Тому спитав, чому я не в школі, бо якщо він знає Гонор досить добре, щоб поцілувати її, то йому відомо, що вона ніколи не пропустить уроків.

Тепер все стало зрозуміло. Тут немає жодного зв'язку між двома незнайомцями. Він помилився, вирішивши, що я його дівчина, а я несосвітена дурепа, тому що не зрозуміла відразу, що відбувається.

Я відчуваю, як він хапає мене за лікоть. У мене немає вибору, окрім як повернутись і, дивлячись йому в обличчя, чітко сказати, що Гонор про це ніколи не дізнається. Ми зустрічаємося поглядами, і він більше не милується мною. Він витріщається на телефон, тоді на мене й знову на телефон.

— Мені так прикро, — каже він. — Я думав, ти...

— Ти помилився, — відказую я, хоча його вини тут не було.

Ми з Гонор однакові, але якщо він узагалі знову мою близнючку, то мав би знати, що вона померла б, якби хтось побачив, що в громадському місці у неї такий вигляд, як у мене зараз. Я не нанесла макіяж, на голові повний безлад, а вбрана я в учорашній одяг.

Він ховає телефон назад у кишеню, але той знову починає дзвонити. Коли хлопець дістає мобільний, я бачу на екрані ім'я Гонор. Я хапаю його телефон і проводжу пальцем по екрану.

— Привіт.

— Меріт? — сміється Гонор. — Що відбувається? Чого ти з Саганом?

Саган? У нього навіть ім'я ідеальне.

— Я не з ним. Просто... наткнулася на нього. Він подумав, що я — це ти, але тоді ти зателефонувала, і... так би мовити, він був спантеличений, — відповідаю я, дивлячись простісінько на Сагана.

Він не відводить від мене очей і навіть не намагається забрати телефон. Гонор знову сміється.

— Кумедно. Хотіла б я бачити вираз його обличчя.

— Неймовірний, — байдужливо відповідаю я. — Та слід було попередити свого хлопця, що в тебе є близнючка. — Я передаю телефон Сагану. Ось я вже відходжу на кілька кроків, а він тримає в руці мобільний, не в змозі відвести від мене погляду. — Не розповідай їй, що сталося, — шепочу я. — Нікому. Ніколи.

Він киває, хоч і нерішуче. І щойно дістаю підтвердження того, що він нічого не скаже Гонор, розвертаюсь і йду геть. У таку ніякову ситуацію я більше не зможу втрапити. Ніколи.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Яка ж я дурепа!

Утім, Господи, це було так дивовижно несподівано. Він заскочив мене зненацька, але щойно мене поцілував, я пропала. На смак він був як м'ята, і такий теплий, а тоді на нас полилася вода, тож усі мої чуття були перевантажені і я хотіла передозування ними. Я воліла всього. Прагнула відчувати все. Від того несподіваного поцілунку я відчула себе живою вперше за... загалом, не впевнена, що взагалі колись так почувалася.

Саме тому я й не уявляла, що він думав, буцімто цілує Гонор. І якщо поцілунок означав для мене все, то він нічого нового не відчув. Певно, він завжди так цілує Гонор.

Це дивує, бо, схоже, він... здоровий. А зазвичай Гонор таких не любить.

До речі, про Гонор.

Я ввімкнула поворотник і потягнулася до телефона по другому дзвінку. Дивно, що вона мені дзвонить. Ми ніколи одна одній не телефонуємо. Доїхавши до знаку «Стоп», я ліниво відповідаю.

— Привіт.

— Ти все ще з Саганом? — питає Гонор.

Я заплющаю очі й відихаю. Після того поцілунку нам більше ні про що було розмовляти.

— Hi.

Вона зітхає.

— Дивно. Тепер він не відповідає на дзвінки. Спробую зателефонувати ще раз.

— Добре.

Я вже збираюся покласти слухавку, аж тут вона питає:

— Гей, а чого ти не в школі?

Я зітхаю.

— Зле почувалась і пішла.

— Ох. Гаразд, побачимося ввечері.

— Гонор, зачекай, — кажу я, перш ніж вона завершує виклик. — А що... із Саганом щось не так?

— Про що ти?

— Знаєш. Ти з ним, тому що... він помирає?

Западаєтиша. А тоді я вловлюю в голосі сестри роздратування,

коли вона каже:

— Боже милий, Меріт. Звісно, ні. Інколи ти можеш бути справжньою сучкою. — Зв'язок уривається.

Я дивлюся на телефон.

Я не намагалася її образити. Мені справді цікаво, чи саме через це вона з ним зустрічається. У Гонор не було хлопця зі звичайною тривалістю життя, відколи вона в тринадцять років почала зустрічатися з Кірком. У неї досі розбите серце, і після тих взаємин вона почувається так, ніби давиться серветкою.

Кірк був чудовим хлопцем: жив на фермі, їздив на тракторі, складав сіно в тюки, умів вмикати електрику в щитку, а якось полагодив коробку передач у машині, яку навіть мій батько полагодити не міг.

Приблизно за місяць до нашого п'ятнадцятиріччя й за два тижні після того, як Гонор утратила з Кірком цноту, його батько знайшов напівпритомного пораненого Кірка на землі посеред пасовиська. Він упав із трактора, і той наїхав на нього, пошкодивши праву руку.Хоча травма й не була смертельна, під час лікування розумний лікар шукав причину, з якої Кірк міг упасти з трактора. Виявилося, що в нього стався напад через пухлину, яка виросла в його мозку.

— Імовірно, ще в ранньому дитинстві, — сказав лікар.

Кірк прожив іще три місяці. І протягом цих трьох місяців моя сестра від нього не відходила. Гонор була першою й останньою дівчиною, яку він кохав, і останньою людиною, яку Кірк бачив, перш ніж видихнути востаннє.

Унаслідок того, що її перший хлопець помер від пухлини, яка, ймовірно, почала рости ще в дитинстві, Гонор розвинула в собі нездоровий потяг. Для неї було майже неможливо закохатися в хлопця з нормальним здоров'ям чи тривалістю життя. Дні й ночі вона проводила в чатах для смертельно хворих і шалено закохувалася в хлопців, яким залишилося жити шість чи й менше місяців. І хоча наше містечко замале, щоб у Гонор постійно були хворі шанувальники, за менше ніж дві години їзди від нас розташований Даллас. Беручи до уваги кількість лікарень для смертельно хворих, у Гонор було принаймні два хлопця. Протягом їхніх останніх днів на землі вона проводила з ними цілісінькі дні, маючи намір бути останньою людиною, яку вони бачили, й останньою дівчиною, яку вони кохали, перш ніж померти.

Через цю одержимість вічним коханням смертельно хворих хлопців мені стало цікаво, що вона знайшла в цьому Сагані. Якщо

зважити на історію її стосунків, гадаю, з моого боку було чесно припустити, що він смертельно хворий, але, очевидно, після цього припущення я стала сучкою.

Я з'їжджаю на ґрунтівку, радіючи, що я тут сама. Якщо не брати до уваги постійного мешканця підвалу. Хапаю пакет із нагородою. Якби в антикварній крамничці я знала, що переживу найбільш принизливий момент за всі сімнадцять років життя, то купила б усі нагороди, які там були. Довелося б скористатися татовою кредиткою для надзвичайних ситуацій, але воно було б того варте.

Простуючи подвір'ям, я зиркаю на вивіску. Відколи ми переїхали, не минуло й дня, щоб Юта, мій брат, не оновлював її з тією-таки швидкістю й акуратністю, з якою ставився до всіх інших аспектів свого життя.

Щодня він прокидається близько 6:20 ранку, йде в душ о 6:30, а о 6:55 готує два зелені смузі: один для себе, інший — для Гонор. (Якщо вона їх перша не приготувала.) О 7:10 він одягається і йде до вивіски, щоб оновити щоденний напис. Щоранку, близько 7:30, він веде з нашим молодшим братом дурнувату мотиваційну бесіду і вибуває до школи, а у вихідний іде до спортзалу, щоб потренуватися. Там він ходить сорок п'ять хвилин на біговій доріжці в п'ятому режимі, а тоді віджимається сто разів і присідає двісті.

Юті не подобається спонтанність. Усупереч популярному вислову, він не чекає неочікуваного. Він сподівається лише на очікуване.

Йому не сподобалося, коли кілька років тому наші батьки розлучилися. Йому не сподобалося, коли батько одружився вдруге. І йому дуже не сподобалося, коли нам сказали, що наша мачуха вагітна.

А проте йому подобається наш зведений брат, який з'явився в результаті згаданої вагітності. Мобі Восса важко не любити. Власне, не через його характер, а через те, що йому чотири. Чотирирічних повсюди обожнюють.

Сьогоднішнє послання на вивісці: «Не можна мугикати, затискаючи носа».

Це правда. Прочитавши вранці, я спробувала, і от навіть пробую ще раз, коли йду до подвійних вхідних дверей з кедру.

Упевнено можу сказати, що ми живемо в найнезвичнішому будинку в усьому містечку. Я кажу будинку, бо це точно не дім. І всередині нього сім найнезвичніших мешканців. Ніхто, дивлячись на будинок зовні, не зможе сказати, що в ньому мешкає атеїст,

роздлучниця, колишня дружина, що страждає на тяжку агрофобію, і дівчинка-підліток, дивна одержимість якої межує з некрофілією.

Усередині будинку цього теж ніхто не міг би втямити. У нашій родині вміють зберігати таємниці.

Наш будинок стоїть на дорозі, якою возять нафту, у мікроскопічному містечку на північному сході Техасу. Будинок, де ми живемо, колись був найбільш відвідуваною церквою в нашему маленькому місті, але став нашим, коли мій батько, Барнабі Восс, придбав церкву й назавжди зачинив її двері для патронів. Це пояснює наявність вивіски на нашему подвір'ї.

Мій батько атеїст, хоча не тому купив цей будинок, вихопивши його з рук вірян. Ні, Бог тут узагалі ні до чого.

Він купив церкву і зачинив двері просто тому, що абсолютно, люто, безсумнівно ненавидів собаку пастора Враяна і, як наслідок, самого пастора.

Вольфганг — великий чорний лабрадор, який вражав усіх своїми розмірами і риканням, але якому бракувало здорового глузду. Якби собак можна було поділити на групки, в які підлітки збираються у школі, то Вольфганг точно став би головою спортсменів. Галасливий бридкий собацюра, який щонайменше сім із восьми дорогоцінних годин, що потрібні моєму батькові на сон, несамовито гавкає.

Кілька років тому, коли ми мешкали в будинку за церквою, нам не пощастило бути Вольфганговими сусідами. Вікна батьківської спальні виходили на подвір'я церкви, і так сталося, що це було улюблене Вольфгангове місце, де він часто бігав, переважно в той час, коли мій батько хотів би, щоб пес спав. Утім, собаці не подобалося, коли хтось говорив йому, що робити чи коли спати. Він узагалі робив цілком протилежне тому, що йому казали.

Пастор Браян купив Вольфганга, коли той був іще цуценям, за тиждень після того, як гурт місцевих підлітків вломився в церкву і вкрав пожертви за тиждень. Пастор Браян вірив, що присутність на території церкви собаки убе兹печить від майбутніх пограбувань. Та він обмаль знов про те, як тренувати собак, а ще менше про те, як дресиравати пса з інтелектом старшокласника-футболіста. Тож під час першого року свого життя Вольфганг дуже мало спілкувався з людьми, якщо не брати до уваги його господаря. І коли справа дійшла до інтелекту та спілкування, Вольфгангу не пощастило і його безмежна енергія й цікавість були скеровані лише на жертву, яка нічого не підозрювала, навіть не заслуговувала цього й жила просто за церквою. На Барнабі Восса — моого батька.

Моєму батькові Вольфганг' не сподобався, щойно вони познайомилися. Він заборонив нам підходити до собаки, і ми часто чули, як він бурчав під носа, що вб'є Вольфганга. А ще кричав про це щосили.

Хоч батько й не вірив у Господа Бога, проте він щиро вірив у карму. Тому, хоч і фантазував про вбивство Вольфганга, але не хотів, щоб над ним тяжіло вбивство тварини. Навіть якщо це була найгірша звірюка в його житті.

І їхні почуття були взаємні, або ж це можна було припустити, виходячи з того, що кращу частину свого життя Вольфганг' гавкав і гарчав на мого батька незалежно від того, котра була година дня, ночі чи тижня, і лише зрідка відволікався на норовливу білку.

За ці роки тато спробував усе, щоб покласти край постійним мукам, — від затичок для вух до попереджень, а якось, випивши у п'ятницю ввечері на три келихи вина більше, ніж зазвичай, три години поспіль гарчав на Вольфганга у відповідь. Це не дало результату. До того ж тато так відчайдушно хотів спати вночі спокійно, що якось ціле літо намагався подружитися з Вольфгангом, сподіваючись, що той припинить гавкати.

Не вийшло.

Геть нічого не допомагало, і здавалося, що нічим тут не зарадиш, бо пасторові Враяну до Вольфганга було більше діла, ніж до свого сусіда Барнабі Восса. На жаль для пастора Браяна, у його церкви закінчувалися гроші, а бізнес мого батька з неновими машинами і жага помсти були на висоті.

Тато запропонував ціну, від якої банк не зміг відмовитись і яку пастор Браян сам не міг перебити. Посприяло також те, що тато запропонував кредиторові, який відповідав за передачу церкви, хорошу угоду на старенький «вольво».

Коли пастор Браян оголосив своїй пастві, що програв війну за кредит моєму батькові й що батько зчинить двері церкви для людей та переїде сюди жити з сім'єю, ми стали головною причиною пліток. І відтоді вони не вщухли.

Майже п'ять років тому тато підписав документи і дав пасторові Браяну й Вольфгангу два дні, щоб звільнити територію. Їм знадобилося три. У четверту ніч, коли наша родина нарешті переїхала в церкву, тато спав тринадцять годин поспіль.

Пастор Браян був змушений перенести недільні проповіді деінде, але, позаяк на його боці була Божественна сила, йому знадобився лише день, щоб знайти для цього нове місце. За тиждень він знову

відкрився в першокласному амбарі, у якому диякон тримав колекцію своїх тракторів. Перші три місяці парафіяни сиділи на тюках із сіном, а пастор Браян читав проповіді з імпровізованого амвона, збудованого з палет і фанери.

Протягом цілих шести місяців щонеділі, перш ніж відпустити парафіян, пастор Браян вважав своїм завданням публічно молитися за моого батька та його непокірливу душу.

— Най він побачить помилки на своєму шляху, — молилися пастор Браян та його паства. — І поверне нам нашу церкву... за помірну ціну.

Батька непокоїли новини про те, що для пастора Враяна він очолював список тих, за кого треба молитися, бо сам він думав, що в нього й звичайної душі немає, не те що непокірливої. І він дійсно не хотів, щоб парафіяни молилися за згадану душу.

Приблизно за сім місяців він перетворив церкву на нашу сімейну домівку, а люди побачили, як пастор Браян їхав за кермом новісінського «кадилака» з відкидним верхом. І наступної неділі Барнабі Восс уже не був предметом пасивно-агресивної завершальної молитви пастора.

Я була в магазині, коли тато з пастором Браяном уклали угоду. Я була значно молодша, ніж зараз, проте пам'ятаю ту домовленість, ніби її укладали вчора.

— Перестанеш молитися за мою неіснуючу душу, і я скину дві штуки на цей вишневий «кадилак».

Минуло вже кілька років, відколи хтось із нас чув уночі гавкіт Вольфганга, і кілька років, відколи тато зустрічав новий день у паршивому настрої. Наша сім'я дійсно змінила церкву всередині, проте було дещо, що заважало забути про те, що колись наша домівка являла собою молитовний дім. 1. Вікно з вітражем.

2. Двометрова статуя Ісуса Христа, що висіла на східній стіні.
3. Церковна вивіска перед домом.

Вивіска залишилася перед домом задовго після того, як батько змінив зверху напис із «Лютеранська церква роздоріжжя» на «Долар Восс».

Він вирішив назвати будинок «Долар Восс», бо церква поділена на чотири частини — або ж чверті. А наше прізвище Восс^[2]. Як би мені хотілося, щоб цьому було розумніше пояснення!

Я відчиняю парадні двері й заходжу в першу чверть. Колись тут була стара каплиця, а зараз — вітальня і велика кухня, що їх переробили для нових потреб, хоча на східній стіні вітальні досі

висіла двометрова статуя Ісуса Христа на хресті. Одного літа тато з Ютою завзято працювали, щоб зняти її, але нічого не вийшло. Після кількаразових провальних спроб зняти Його зі стіни з'ясувалося, що Ісусів хрест був частиною структури будівлі, тож його не можна позбутися, не знищивши опори та всю східну стіну.

Татові не сподобалася думка про те, що можна втратити цілу стіну. Він любив гуляти на подвір'ї, проте широко вірив у те, що двір і дім треба розділяти. Натомість він вирішив, що двометрового Ісуса Христа слід залишити.

— Він надає першій чверті шарму, — сказав тато.

Він був атеїстом, тому статуя на стіні нічогісінько для нього не означала. Це була просто композиція, на якій двометровий Ісус являв собою центральний наголос. Утім, я поставила собі за мету одягати його так, щоби вбрання відповідало святу. Саме тому зараз двометровий Ісус Христос був накритий білим простирадлом. Він був одягнений як привид.

У другій чверті, де колись розміщувалися три класи недільної школи, з'явилося кілька нових стін, і зараз вона була поділена на шість маленьких спалень, яких, проте, вистачало для однієї дитини, одного ліжка і шафи. Нам, дітям, було відведено чотири з шести спалень. П'ята була гостсьовою, а шоста — татовим кабінетом. І я ніколи не бачила, щоб він ним користувався.

Третя чверть, яка колись була їдальнєю, перетворилася на батьківську спальню. Саме там щоночі, щонайменше вісім годин, спав мій тато з Вікторією Фінні-Восс. Вікторія жила в «Долар Восс» близько чотирьох років і двох місяців. За три місяці до завершення розлучення моїх батьків і за шість місяців до народження батькової четвертої і, сподіваюся, останньої дитини — Мобі.

Остання чверть «Долар Восс», четверта, — найбільш відлюдна і дискусійна.

Підвал.

Він облаштований як непогана квартира. Тут є ванна кімната з душем, міні-кухня й невелика житлова зона з диваном, телевізором і ліжком.

Моїй матері, Вікторії Восс — не плутайте з нинішньою дружиною, яку звати так само, — відведено четверту чверть.

Сумно, що батько, розлучившись із однією Вікторією, відразу побрався з іншою, але не так сумно, як те, що Вікторія досі живе в «Долар Восс».

Батькове кохання до нинішньої Вікторії Восс було не

інтрижкою, а радше новим почуттям, саме тому воно стало основним джерелом суперечок трьох дорослих.

Мама Вікі рідко виходила, проте всі відчували її присутність. Хоча ніхто й не був такий чутливий до сьогоднішніх життєвих умов, як нова татова дружина Вікторія. Ще від першого дня перебування в «Долар Восс» їй не подобалося, що моя мати живе в четвертій чверті.

Упевнена, доволі важко жити в одному будинку з чоловіком та його колишньою дружиною. Однак, мабуть, не так важко, як було моїй хворій на рак матері, коли вона дізналася, що мій батько спить із її медсестрою.

Та це було кілька років тому, і ми вже всі змирилися з тим, як батько вчинив із мамою.

Узагалі-то ні. Аніскілечки.

На жаль, пішло кілька років на те, щоб переробити й частково оновити будинок так, щоб у ньому нормально жилося родині Восс, але в мене терплячий батько.

Попри справдешній стан речей ми, сім'я Восс, скидаємося на доволі нормальну родину, а «Долар Восс» нагадує нормальну оселю, якщо, звісно, не брати до уваги вікна з вітражами, статую на стіні й церковну вивіску.

Пастор Браян щонеділі оновлював вивіску розумними фразами на кшталт: «Не будьте надто прямодушними, щоб не вилетіла душа» і «Цього тижня у проповіді: п'ятдесят відтінків молитви».

Інколи мені цікаво, що думають містяни, коли проїжджають повз і читають щоденні Ютині факти й цитати. От, наприклад, учора на афіші було написано: «На медалі, яку вручають, коли дають Нобелівську премію миру, зображені трьох голих чоловіків».

Зрідка я думаю, що це весело, але зазвичай мені просто соромно. Більшість жителів нашого маленького містечка й без того думають, що ми не на своєму місці, бо живемо в колишній церкві. І наші вчинки лише посилюють це відчуття. Гадаю, торік тато взагалі намагався вписатися в громаду і зробити так, що будинок нагадував радше дім, аніж церкву. Він два тижні майстрував гарненький білий штахетник навколо двору.

Утім, після його встановлення будинок не став більше схожий на дім. Тепер просто здається, що ми живемо у старій церкві, яку оточує білий штахетник. А проте плюсик йому за спробу.

Я йду до своєї спальні й зачиняю двері. Кидаю пакет на підлогу біля ліжка і гепаюся на матрац. Майже третя по обіді, отже, невдовзі повернуться Мобі й Вікторія. Відтак Гонор і Юта. Потім тато. І буде

сімейна вечеря. Чудово.

Сьогодні мені задосить дісталося. Не знаю, чи зможу пережити ще щось.

Я йду до ванної і порпаюсь у шухлядках, шукаючи снодійне. Зазвичай я не беру його, якщо не хворію, але сьогодні врятувати від думок про поцілунок із хлопцем Гонор мене можуть лише кілька пігулок. Я знаходжу кілька під раковиною. П'ю їх, а тоді, повернувшись до кімнати й залізши під ковдру, пишу татові:

Не дуже добре почиваюся. Пішла зі школи раніше і спатиму. Мабуть, пропущу вечерю.

Я вимикаю звук на телефоні й засовую його під подушку. Заплющаю очі, та це не допомагає, і я все ще бачу перед собою Сагана. Ми з Гонор не такі близькі, як колись, отож не дивно, що я не знала про її нове захоплення. Я помітила, що вона частіше йшла з дому, але не питала чому. Наскільки мені відомо, додому вона залицяльника не приводила, тому я й гадки не мала, хто він, коли сьогодні побачила.

Якби він трапився мені на очі до сьогоднішнього інциденту на міській площі, то сорому можна було б уникнути. Я відразу його впізнала б. Якщо в його тілі є бодай одна пристойна кісточка, він негайно порве з нею й ніколи не переступить порогу цього будинку. Вони ж не закохані. Вони ледве знають одне одного, минуло лише кілька тижнів. Жоден хлопець при здоровому глузді не захотів би постати між сестрами. Особливо близнючками.

Утім, сумніваюся, що він узагалі зацікавився мною. То просто була помилка. Він думав, що я — це Гонор. Якби він знав, що я її сестра, то ніколи не сказав би чогось такого гидотно милого й незрозумілого, як-от: «Ти мене поховаєш», перш ніж запхнути мені язик до горла. Певно, тепер він сміється через те, що сплутав нас. Дідько, мабуть, уже все розповів Гонор і вони разом сміються.

Сміються з бідолашної жалюгідної Меріт, яка подумала, що нарешті на неї запав милий хлопець.

Мені нестерпно навіть думати про те, що я соромлюся цього. Слід було дати йому ляпаса, коли він мене поцілував. Якби я так і вчинила, то сміялася б над ситуацією разом із ним. А натомість я кинулася на нього й узяла від поцілунку й від нього стільки, скільки могла. Я хочу знову пережити це почуття. І це засмучує мене найбільше. Останнє, чого я хотіла б у цьому житті, — так це заздрити сестрі. Та від думки про те, що Саган цілує її так само, як цілавав сьогодні мене, я починаю ревнувати так сильно, що, якби хтось

порізав мене ножем, то кров була б зелена.

Я завжди боялася чогось подібного. Що хтось нас переплутає і я якось зганьбулюся. Серйозно, єдина наша відмінність у тому, що вона носить лінзи, а я — ні. І не важливо, що я робила б, щоб відрізнятися від Гонор: стригла й фарбувала волосся, голодувала, переїдала, але вона завжди важила стільки ж, мала такий самий вигляд і говорила те саме. Проте ми не однакові.

Я геть не схожа на свою сестру-близнючку, якій дужче подобаються хворі серця, а не ті, які нормально функціонують.

Я геть не схожа на отця Барнабі, котрий усі наші життя перевернув догори дригом просто через ненависть до пса.

Я зовсім не схожа на свого брата Юту, який щомісяці живе ідеально й пунктуально, воліючи залагодити всі неідеальні моменти, що мали місце в його минулому.

І я геть зовсім, безсумнівно, далеко відійшла від матері Вікі, яка цілісінськими днями й ночами у своїй четвертій чверті дивиться «Нетфлікс», злизує сіль із картопляних чипсів, сидить на шиї в інших і відмовляється виїжджати з будинку, в якому нагорі, у першій, другій і третій чвертях мешкають її колишній чоловік та його нова дружина Вікторія.

Снодійне починає діяти, коли я чую, як відчиняються вхідні двері. У коридорі лунає голосок Мобі, і згодом я чую голос Вікторії, яка кричить, щоб він помив руки, перш ніж сідати до столу.

Я простягаю руку до нічого столика й беру навушники. Краще я засну, слухаючи «Сіфрет»^[3], аніж голоси членів родини.

РОЗДІЛ ТРЕТИЙ

Я сподівалася, що більше ніколи не побачу Сагана.

Я сподівалася, що вони з сестрою розійдуться, перш ніж вона вирішить познайомити його з сім'єю. Ця надія жила двадцять чотири години, а тоді випарувалась. І сталося це майже два тижні тому.

За ці два тижні Саган був у нас стільки разів, що я й полічити не можу. Щовечора він приходить на вечерю, а щоранку — на сніданок, а ще проводить тут багато часу серед дня.

Відколи він уперше переступив зранку поріг нашого дому, коли ледве минула доба відтоді, як він засунув язик мені до горла, я жодного разу не обізвалася до нього.

Я вийшла з кімнати, усе ще в піжамі, і побачила, що він сидить за столом. Зустрівшись із ним поглядом, я розвернулася й відчинила холодильник. Здавалося, серце в грудях відстрибувало від ребер, як м'ячик у пінболі.

Того ранку під час сніданку мені пощастило жодного разу не затнутись. А коли всі почали збирати речі, щоб іти у своїх справах, я тихенько з полегшенням зітхнула, поки не зрозуміла, що він досі сидів на кухні і, здавалося, нікуди не збирався, як усі інші. Я почула, як Гонор попрощалася з ним. Я на них не дивилася, тож мені стало цікаво, чи поцілувалися вони на прощання. А втім, не так цікаво, щоб повернутися й подивитись. І ще мені було цікаво, чому він не пішов із нею. Було дивно, що він тусується в будинку, у якому нічого не знає, після того як його дівчина виїхала до школи. Але саме так він і вчинив.

Коли всі, окрім нього, пішли, я схопила ганчірку, щоб протерти стільниці. Їх не треба було витирати, але я не знала, куди ще подіти руки й очі. Він підвівся та взяв три склянки, що лишилися на столі. Приніс їх і став поруч, виливаючи їхній вміст у раковину.

У кімнаті запала мертва тиша. Саме тому ситуація видалася набагато драматичнішою, аніж мала б бути.

— Хочеш поговорити про те, що сталося? — спитав хлопець.

Він відкрив посудмийку так, ніби мав право мити в цьому домі посуд. Поставив на верхню полищку три склянки, а тоді зачинив дверцята. Витер руки рушничком і поклав його на тумбу, чекаючи на мою відповідь. Я ледве похитала головою, не бажаючи знову про це згадувати.

Саган зітхнув, а тоді сказав:

— Меріт... — Я глянула йому в очі, і, як виявилося, то була жахлива ідея, бо він нахилив голову й благально подивився на мене, через що я вже не могла на нього сердитися, як раніше. — Мені дуже прикро. Я просто... Я подумав, що ти — це вона. Якби знав, то ніколи не поцілував би тебе.

Здавалося, хлопець говорив щиро, і хай як я намагалася зосередитися на щирості, не могла не аналізувати останньої частини. «Якби знав, то ніколи не поцілував би тебе».

Чомусь здавалося, що це радше образа, ніж вибачення. І я знала, що ситуація вийшла дурна і справді сталася помилка. Гонор не здогадувалася ні про що, тож слід було просто посміятися з цього. Але я не могла. Було так тяжко це зробити після того, як я взяла усе близько до серця. Проте я чимдуж намагалася вдавати, буцімто все добре.

— Усе гаразд, — стенула я плечима. — Справді. Та й сам поцілунок був незграбний. Я рада, що це була випадковість, бо збиралася дати тобі ляпаса.

Щось у виразі його обличчя змінилось. Я видавила із себе усмішку, розвернулася й попрямувала до своєї кімнати, не озираючись на Сагана.

Тоді ми розмовляли востаннє.

Ми не говорили за сніданками, ми не говорили за обідами, а ще не говорили, коли він сидів у нашій вітальні й дивився телевізор.

Однак те, що ми не прохопились і словом, не означає, що я не відчувала на собі його поглядів. Я постійно намагалася стримати пульс, бо почувалася винною через те, що мене взагалі до нього тягнуло. Я не люблю заздрити Гонор. Намагаюся казати собі, що мене приваблює не він. А вабить думка про те, що я вельми сподобалася незнайомцеві, тож він захотів поцілувати мене так пристрасно, як тоді. Цьому я заздрила. Самій ідеї. Це ніяк не було пов'язано із Саганом чи з тим, який він. Я навіть не знаю його, щоб зрозуміти, чи подобається він мені як людина. Ба навіть не хочу знати, саме тому уникаю його.

Проте я знаю, що він, схоже, не з тих хлопців, на яких западає Гонор. І між ними точно немає «хімії». Або ж це просто я хочу так думати.

Я щосили намагалася толерантно ставитися до цієї ситуації, натомість лише страждала від цього. І тепер мені здається, що толерантність уже не буде такою нестерпною, бо нещастя любить

компанію, а те, що я бачу, точно нещасне.

Попри те що вже далеко за північ, я відчинила вхідні двері й дивлюся в налякані Вольфгангові очі. В очі того самого пса, який тероризував моого батька майже все моє дитинство.

Який приемний сюрприз!

Тато не помітив, але я вже деякий час не ходила до школи і дні й ночі змішалися. Я прокинулася кілька хвилин тому, коли всі вже заснули. Пішла в першу чверть шукати їжу, але, перш ніж дістатися кухні, почула, як хтось шкребеться у вхідні двері. У нас немає чотирилапого друга, тож можна було б подумати, що моїм першим порухом було б розповісти батькові про незваного гостя. Та натомість я негайно відчинила двері, щоб самій про все дізнатися. Якби я жила у фільмі жахів, то померла б першою.

У мене в ногах скиглить Вольфганг, увесь у грязюці, тремтить від дощу, і, судячи з його вигляду, він украй розгублений. Трохи раніше, коли буря лише починала набирати обертів, мене кілька разів розбудив гуркіт грому, що сколихнув увесь будинок. Певно, собака злякався й побіг, поки не опинився в єдиному місці, яке знав.

Раніше я навіть ніколи не торкалася його, бо в дитинстві нам наказували триматися від пса подалі. Я простягаю руку, проте доволі невпевнено. Якось батько казав, що на власні очі бачив, як Вольфганг з'їв дівчинку-скаута. Авжеж, тепер я розумію, що то була брехня, проте через те, що Вольфганг прибіг аж сюди й що може стати ще темніше, я трохи нервуюся, начебто пес може подумати, ніби я ховаю в кишенях м'ятне печиво.

Проте собака мене не їсть, навіть не кусає. Я сказала б, навіть навпаки.

Він мене облизус.

Його язик швидко торкається моєго мізинця, а тоді зникає, і здається, що він радше пропонує мир, аніж сприймає мене як закуску. Я трохи ширше відчиняю двері, а Вольфганг вирішує, що я пропоную йому зайти всередину, і вбігає в дім, йде через першу чверть просто до задніх дверей. А тоді кладе лапу на двері, ніби хоче вийти у двір.

Я завжди думала, що Вольфганг — тупий пес, отож мене дивує те, що він знайшов дорогу до колись улюбленого місця. Проте більше дивує мене, що він хоче бути на подвір'ї, а не в сухому будинку. Я спітала б, нащо він зробив такий невдалий вибір, але ж він лише собака.

Я відчиняю двері, і Вольфганг знову скиглить, а тоді штовхає другі двері, ніби в нього є якась місія, і ті відчиняються. Я вмикаю

світло на подвір'ї й дивлюсь, як пес поривається вперед і під дощем біжить до собачої будки, яку не прибрали й не використовували, відколи кілька років тому батько виселив пастора.

Я хочу попередити Вольфганга, що там можуть бути павуки чи ще якісь мешканці, які могли зайняти його стару резиденцію, але, схоже, йому байдуже. Пес зникає в старій будці, а я ще кілька секунд дивлюся на ней, прагнучи з'ясувати, чи побіжить він назад, проте Вольфганг лишається там.

Я зачиняю одні двері, а тоді другі й замикаю їх на засув. Уранці я поверну пса пасторові Враяну. Звісно, якщо він не знайде способу перелізти паркан і не повернеться додому сам.

Я беру собі бутерброд і вмикаю телевізор, проте, навіть доївші, не знаходжу нічого цікавого, що можна було б подивитися. Сьогодні я так довго спала, що тепер сповнена енергії й навіть майже не думаю про Гонор та її хлопця. Тож я вирішує скористатися незвичним припливом енергії й прибрati в кімнаті.

Я надіваю навушники й починаю прибирати, проте мене дивує кількість пісень про заборонене кохання й поцілунки в ефірі. Щоразу, відчувши бодай натяк на те, що мозок згадає про нещодавні події, я перемикаю пісню. Я перемикаю пісні, поки чую «Океан», а тоді хапаю футбольку й витираю всі свої трофеї. Щоразу, купуючи новий, я витираю й переставляю старі. Новий кубок за боулінг, який я купила кілька тижнів тому, стане по центру спереду.

Я тягнуся до футбольного кубка, який украла в Дрю Волдро-па, — він стоїть позаду, і відставляю вбік, щоб чекав, поки я переодягатиму Ісуса Христа.

Наступні кілька годин я насолоджуєсь хатньою роботою, доки всі сплять. Приймаю душ, і ніхто мені не заважає. Дивлюся перші десять хвилин восьми різних шоу на «Нетфліксі». Можливо, у мене проблеми з концентрацією уваги, бо я ніяк не можу додивитися шоу до кінця й не знудитись. Я розв'язую півтора кросворда, а тоді вступлюю у слово з п'яти літер. Помітивши, що крізь одне з брудних вікон пробиваються перші промінчики сонця, я вирішує переодягнути Ісуса, поки хтось не прокинувся.

Беру всі потрібні для цього речі. Поставивши у вітальні драбину, я видираюся на неї з поцупленим кубком у руках. Знімаю з правої руки кільце скотчу і вкладаю кубок до Ісусової правиці, а тоді прикріплюю скотчем. Поверх тернового вінця я кладу капелюх у вигляді трикутничка сиру. Закінчивши, я злізаю з драбини й роблю кілька кроків назад, воліючи оглянути своє твориво.

Зазвичай я даю Ісусові прізвисько на деякий час, залежно від Його тематичного костюма. Минулого місяця з очевидних причин він був «Святым Духом». А тепер, беручи до уваги те, що Він убраний у командну футболку «Пекерс»^[4], як справжній їхній фанат, на голові має капелюх у вигляді сиру, а в руці — кубок Дрю Волдропа, гадаю, я назву Його Сирсус Христос.

— Тато з Вікторією сказяться, коли його побачать.

Повернувшись, я бачу, що на Сирсуса витріщається Гонор, яка нещодавно вийшла з душу і вже одягнулась. Я усміхаюсь, бо саме заради такої реакції доклада стількох зусиль. Мій тато величезний фанат «Ковбоїв»^[5], і він безперестанку говорив про сьогоднішню гру «Далласу» та «Грін-Бей». Він лише через те розлютиться, що я вдягнула Його як фаната «Пекерс».

Вікторія, з іншого боку, сказиться через те, що я взагалі Його якось вдягнула. На відміну від батька, Вікторія вірить у Бога. І в Ісуса. І в святість релігії. Тому вона сердиться, коли я вдягаю Ісуса. Вона каже, що це блузнірство і неповага.

Я з цим не згодна. Це була б неповага, якби у нашій вітальні був справжній Ісус Христос і я постійно змушувала б його перевдягатися. А цей Ісус несправжній, його зроблено з пластику й дерева. Я намагалася пояснити це Вікторії. Сказала, що одна з десяти заповідей — не поклонятися несправжнім ідолам. І насправді я виконую заповідь, переодягаючи Христову статую для розваги, а не поклоняючись їй.

Вона вважала інакше. Утім те, що мачуха була проти, не змусило мене припинити ці переодягання.

Я беру драбину й несу назад у гараж. Тато має прокинутися щохвилини, тож треба позбутися доказів, навіть якщо й так усі знають, що в домі лише я переодягаю Ісуса Христа. А от, схоже, Гонор узагалі байдуже до вічного життя після того, як кілька років тому вона стала одержима смертельно хворими.

Може, ми з Гонор однакові на вигляд, говоримо однаково і в нас однакові манери, але ми зовсім різні. Більшість однояйцевих близнюків завершують одне за одним речення, знає, про що думає інший, і поділяє інтереси. Проте ми з сестрою збиваємо одна одну з пантелику. Ми щосили намагалися жити за стандартами однояйцевих близнят, але, коли настав пубертатний період, просто здалися.

Тоді вона почала зустрічатися з Кірком, і його смерть ще більше роз'єднала нас, бо доти ми майже все переживали разом. А після смерті Кірка вона пережила те, чого я не знала. Вона закохалася,

втратила цноту, побивалася. Здавалося, ми більше не були на одному рівні. Або принаймні вона відчувала, що ми не на одному рівні. І що більше часу минало, то дужче ми віддалялися.

З гаража я повернулася на кухню й спіткнулася, побачивши Сагана.

Він сидів за столом спиною до мене. У нашому будинку. У зовсім неприйнятний час. Хто навідує дівчину о сьомій ранку? Він стає постійним гостем у «Долар Восс», тому щоразу, як він тут, я чимраз менше заздрю сестрі. Хто при здоровому глузді вирішить повернутися в цей будинок? Хіба він не знайомий з моєю сім'єю? Чи він настільки засліплений нерозділеним коханням до Гонор?

Хлопець зсутилився над столом, зосередившись на альбомі, що лежав перед ним. Зрозумівши, що він справжній художник, я посміялася зі своєї удачі. Якраз до того нашого поцілунку я сподівалася, що він художник, але, схоже, що більше часу проводжу поруч із ним, то ідеальнішим він видається. Карма спостигла мене через те, що мені подобається хлопець моєї сестри-близнючки.

До кухні заходить Мобі і, човгаючи, йде до столу. Цілком можливо, що зі всієї сім'ї мене тішить лише Мобі, проте чотирирічних малюків люблять повсюди. У нього є ще купа часу, щоб мене розчарувати.

— Доброго ранку, другяко. — Саган куйовдить волосся Мобі, але той, попри свій вік, не з тих, хто полюбляє рано прокидатися.

Він відхиляє голову й залазить на стільчик поряд із хлопцем. Саган вириває чистий аркуш із альбому, над яким сидить. Він посугає його до Мобі й витягає кольоровий олівець із коробки перед собою, цим таки негайно завоювавши ласку Мобі. На світі немає чотирирічної дитини, яка не любила б олівці й чистий папір. Мобі завжди намагається скопіювати ескізи, які робить хлопець Гонор. Це доволі кумедно, якщо зважити на те, що той зазвичай малює похмурі картинки. Лиш учора я знайшла ескіз Гонор, який він зробив. Вона сиділа на могилі й фарбувала губи помадою. Позаду він написав: «Поки смерть не розлучить нас».

Я ніколи не знаю, що означають усі ці малюнки, проте вони мене заворожують. І я не хочу, щоб Саган про це знав.

А ще не хочу, щоб він знов, що кожного разу, коли він малює щось для Гонор і вона лишає ці малюнки лежати деінде, ніби вони для неї нічого не важать, я їх краду. У мене вже є кілька його ескізів, я поклала їх у халат і запхнула вниз у шафу. Інколи я дивлюся на них і вдаю, ніби це не Гонор намальовано, а мене.

Я впевнена: те, що він малює зараз, теж зрештою опиниться на дні мої шухляди, бо Гонор геть не цінує його художніх нахилів.

Мобі дивиться на мене і прикриває рота рукою, бурмочучи щось, що маю почути лише я. Він завжди затуляє рота рукою, а не просто прикриває його, коли розповідає комусь таємницю. Це так мило, тож нам бракує сміливості сказати, що ми не розуміємо ні слова зі сказаного ним. Однак мені не треба його розуміти, бо я точно знаю, про що малий просить.

Я підморгую йому й дістаю коробку пончиків, що лежать на холодильнику. Там лишилося два, тож один я кладу до рота собі, а інший передаю Мобі. Він бере в мене пончик і відразу ж ховається під стіл, щоб його з'їсти. Мені навіть не треба казати, щоб він сковався від матері. Він і сам знає, що все смачне Вікторія йому забороняє.

— Ти ж розумієш, що вчиш його ховати нездорову їжу, еге ж? — На кухню заходить Юта, котрий, як завжди, хотів показати, що він святіший. — Якщо він виросте й погладшає, то винна будеш ти.

Я з цією теорією не згодна, але нічого не кажу на свій захист. Я мовчу вже три дні, і, якби я заговорила, це все зіпсувало б. Проте, хоча я й не сперечаюся, Юта помиляється. Якщо Мобі виросте й хворітиме на ожиріння, то винна буде Вікторія. Вона вилучила з його харчування цілі групи продуктів. Вона не дозволяє йому їсти цукор, вуглеводи, глютен та продукти, які закінчуються на «-оза». Бідолашний щодня снідає меленою вівсянкою. Без масла і цукру. Йому це геть не на користь.

Тож я зрідка даю йому солодощі.

Брат іде повз мене по своє смузі. Він бере склянку в Гонор і нахиляється, щоб швиденько поцілувати її в маківку на знак подяки. Юта знає, що не треба підходити до мене, щоб виказати братню любов.

Якби за доказ не правила ДНК, я сказала б, що Юта й Гонор більше схожі на однояйцевих близнюків, аніж ми. Це вони завершують речення одне за одним, у них є спільні жарти, а ще вони найбільше часу проводять одне з одним.

У нас із Ютою немає нічого спільногого, крім того, що з усього сімейства Восс лише ми знаємо найпотаємнішу і найтемнішу родинну таємницю. Але навряд чи можна сказати, що це нас об'єднує, позаяк після того, як це сталося, ми ніколи той випадок не обговорювали.

А ще ми геть не схожі. Ми з Гонор більше схожі на матір.

Принаймні в ті часи, коли вона була молодша. Колись у неї було блискуче світле волосся, як у нас зараз. Проте вона вже дуже давно не бачила сонця, і я помітила, що її волосся потъмяніло. Юта подібний до батька: у нього русяве волосся й бліда шкіра. У нас із Гонор теж бліда шкіра, але не така, як у Юти. Йому доводиться мастигатися сонцевахисним кремом, якщо він знає, що пробуде надворі більше, аніж півгодини, інакше він згорить. Гадаю, нам із Гонор пощастило, бо ми швидко засмагаємо влітку.

Мобі увібрає усі наші риси. Часом він схожий на батька, а деколи на Вікторію. Та переважно він нагадує мені пташку з реклами мийного засобу «Довн», яку я бачила торік. Це не кепська аналогія. Пташка була мила.

Юта сідає й нахиляється, щоб заглянути під стіл.

— Доброго ранку, приятелю. Радієш новому дню?

Мобі витирає рукавом глазур, що лишилася на губах, і киває.

— Так!

— Сильно? — запитує Юта.

— Дуже сильно! — проказує Мобі, усміхаючись аж до вух. — Наскільки сильно?

— От настілечки! — кричить Мобі.

Сьогодні не мало бути нічого важливого, чому слід було б радіти. Для Юти й Мобі це звична розмова. Юта каже щось важливе, щоб діти раділи дню, хоча нічого важливого немає. Він твердить, що це допомагає створити позитивне психологічне середовище, хай що це означає.

Юта хоче бути вчителем і вже розпланував графік для коледжу. За шість місяців він закінчить навчання у школі, тоді матиме два вихідні, а з понеділка почне ходити на пари в місцевому університеті. Мама народила Юту в серпні, а вже за місяць завагітніла мною і Гонор. Очевидно, лише міфом є те, що через грудне годування в жінки немає овуляції.

Коли Юті треба було йти до школи, мама з татом вирішили зачекати ще рік, щоб ми всі могли навчатися в одному класі. Який сенс запам'ятовувати різні розклади, якщо може бути один розклад для всіх трьох дітей?

Гадаю, вони не досить добре все продумали, бо ж доведеться одночасно платити за наше навчання в коледжі. Та хіба не байдуже? У моїх батьків немає грошей, щоб заплатити бодай за когось із нас, а за всіх трьох — і поготів. Коли настане час іти в коледж, мені доведеться взяти кредит на навчання або ж забути про нього. Гонор і

Юті нема чого хвилюватися про це, бо зараз вони на кілька балів випереджають усіх у класі. Вони відмінники, відповідно в них найвищі бали. Без сумніву, Восси очолюватимуть рейтинг класу і здобудуть омріяні стипендії та нагороди. Питання лише в тому, хто з них буде кращим. Я голосую за Юту просто тому, що існує менший ризик того, що його увагою до випуску заволодіє хтось смертельно хворий.

Я за своєю вдачею не люблю змагатися, тож для мене оцінки ніколи так не важили, як для них. Зазвичай я була десь у середині рейтингу, проте впевнена, що за останні два тижні мій середній бал трохи знизився. Я не ходила до школи відтоді, відколи пішла з уроків раніше і прийшла на міську площа. Може, повернусь, але сама більшою мірою схиляюся до протилежного.

Десь за місяць-два Юта переїжджає, проте це навряд чи вплине на його середній бал. Він не з тих, хто любить вечірки, тому його оцінки не зміняться. До того ж він, напевне, усе одно проводитиме тут більшість часу, бо переїжджає він недалеко. Він міняє підлогу в нашему старому будинку, у тому, що стоїть простісінько за цим. Щойно закінчить, переїде туди. Та й через спокій ітишу в нього буде навіть більше часу, щоб навчатись. І прибирати. І прасувати одяг. Він, певно, найбездоганніше вдягнений випускник муніципальної школи зі всіх, кого я знаю, — а в нас навіть немає форми. Правду кажучи, я рада, що він переїжджає до старого будинку. Останнім часом у нас дуже напружені стосунки.

Я наливаю собі в чашку соку й сідаю за стіл навпроти Сагана. Він не помічає мене, але затуляє малюнок рукою, на якій де-не-де видно татуювання. Я помічаю кілька нових тату, котрих раніше не бачила. Щось на взір щита і маленька ящірка з одним оком. А може, вона підморгує. Я спітала б, що вони означають, але тоді доведеться заговорити з ним. Тож я тримаю рот на замку і намагаюся підгляднути, що він там має. Нахиляюся, силкуючись краще роздивитися. Саган різко підводить очі, і ми зустрічаємося поглядами. Я ігнорую те, як від його погляду відчуваю трепет, і намагаюся зберігати непроникний вираз обличчя. Хлопець скидає бровами й бере малюнок, відкидаючись на спинку стільчика. Він дивиться на мене й повільно хитає головою, мовляв, я не побачу, що він там має.

Та я й не хочу.

Його телефон вібрує, і Саган кидається до нього. Він дивиться на екран, проте на обличчі не відбивається жодної емоції. Він вимикає звук і перевертає телефон. Тепер мені цікаво, чийого дзвінка він так

боїться, якщо Гонор сидить разом із нами. Саган переводить погляд на Гонор, а вона дивиться на нього. Вони розуміють одне одного, і думка про те, що в них, напевно, є якісь особисті таємниці, випадає в моєму животі дірку.

Я перевожу погляд на Мобі, який усе ще ховається під столом. Малий їв так, що більша частина пончика опинилася на його обличчі, а не в роті.

— Ще одненький? — бурмоче він із набитим ротом.

Я хитаю головою. Треба стримуватися. Та й більше немає. До кухні швидко заходить Вікторія.

— Мобі, ходи їсти вівсянку! — кричить вона так голосно, що чути у всіх чвертях, але якби дитина хвилювала її дужче, ніж макіяж, вона помітила б, що син уже прокинувся, вдягнувшись й поїв.

Вікторія дістала з шухляди ніж і банан. Вона витирає лезо своїм рожевим костюмом медсестри, оцінюючи, наскільки воно чисте або ж брудне.

— Чия вчора черга була мити посуд?

Ніхто їй не відповідає. Ми рідко це робимо. Якщо у кімнаті немає батька, то нам до Вікторії байдуже.

— Ну, якщо виймаєте з посудомийки посуд, перевірте, чи він чистий, а тоді кладіть на місце. Це гайдко.

Вона кидає ніж у раковину й дістає з шухляди інший. Жінка зиркає через кухню на стіл, за яким сидять діти її чоловіка. Лише я дивлюся на неї. Вона зітхає й починає чистити банан.

Я й гадки не маю, що такого в ній знайшов тато. Звісно, на свій вік вона мила — їй нещодавно виповнилося тридцять п'ять. На цілих десять років молодша за мою маму. Та на цьому позитив Вікторії вичерпуються. Вона надто зарозуміла мама для Мобі. Занадто серйозно ставиться до своєї роботи медсестри. Не те щоб це не варта поваги професія, проте Вікторія, схоже, не знає, як розділити працю й сім'ю. Вона зажди опікується Мобі, ніби він хворий, але той лише сповнений енергії чотирирічний малюк. І ще вона завжди вбрана в рожеву форму, хоча їй можна вбиратися у форму будь-якого кольору, з будь-якими малюнками.

Гадаю, саме ця рожева форма бісить мене найдужче. Може, я була б більше готова пробачити її за те, як вона вчинила з моєю мамою, якби вона бодай раз надягнула якийсь інший костюм.

Я пам'ятаю той день, коли вона вдягнула саме рожевий. Мені було дванадцять, я сиділа за цим самим столом. Вона вийшла з третьої чверті — тоді там іще жили тато і моя тяжко хвора мати.

Вікторія вже півроку була маминою медсестрою, і вона мені навіть подобалася. До того самого ранку.

Тато сидів навпроти її читав газету, відтак підвів очі та всміхнувся їй.

— Тобі дуже личить рожевий, Вікторіє.

Я знаю, що була ще маленька, але навіть діти можуть розпізнавати флірт, особливо коли фліртує хтось із батьків.

Відтоді Вікторія вбирається в костюми лише різних відтінків рожевого. Я часто ставлю собі запитання, коли почався їхній роман — до того флірту на кухні чи вже після. Часом мене так поглинає допитливість, що я хочу спитати, коли саме вони почали руйнувати мамине життя. Утім, це означало б, що ми почнемо відверто обговорювати таємницю, а в цій родині так не заведено. Для своїх секретів ми копаємо могилу глибшу, ніж та, у яку — якби схотіла Вікторія — мала би впасти моя мати.

Принаймні рік вони не говорили про свій роман. Цього часу було достатньо, щоб зрозуміти, що мамин рак її не вб'є, проте це не так довго, щоб Вікторія не завагітніла. Вийшло, що тато опинився між молотом і ковадлом. Байдуже, яке рішення він ухвалив би, однаково став би цапом-відбувайлом. З одного боку, він міг би не кидати дружину, яка щойно перемогла рак. Але в цьому разі він покинув би нову вагітну коханку.

Це було так давно, що я достоту її не пам'ятаю, як так сталося, що він ухвалив таке рішення. Та її спогадів про сварки між дорослими в мене не так багато. А проте, я пам'ятаю, як тато з мамою обговорювали, де мають жити його нова дружина й дитина. Вона запропонувала йому переїхати до старого будинку й лишити її тут із дітьми. Тато відмовився, обґрунтувавши це тим, що в неї замало фізичних і психічних сил, щоб самостійно виховувати дітей. І, на жаль, він мав рацію.

Мама потрапила в аварію, коли була вагітна нами з сестрою, і так і не змогла повністю видужати. Беручи до уваги те, що ми не бачили її до аварії, для нас, дітей, вона була така сама, як і завжди. Утім, судячи з того, як говорив про це батько, ми знали, що вона змінилася. Він казав: «До аварії, коли ваша мама могла...», «До аварії, коли ми могли поїхати на відпочинок...» чи «До аварії, коли вона не була така хвора...».

Не думаю, що він бодай колись казав це спересердя. То була просто констатація факту. Є Вікторія Восс «до аварії» і та Вікторія Восс, яка була нашою мамою. Якщо не брати до уваги хвору спину,

дворічну боротьбу з раком мозку, невеличке кульгання, тяжкий стан, через який вона вже два роки сидить у підвалі, і те, що вона не може прожити день, принаймні двічі не поспавши, вона доволі нормальна.

Раніше ми постійно намагалися вивести матір із підвалу, щоб вона була з нами. Востаннє вона виходила на Кіркові похорони, і то лише тому, що Гонор ридала й благала її прийти. А коли минув перший рік маминого усамітнення і, схоже, її цілком улаштовувало життя в підвалі, у нас не залишилося вибору, тож довелося змиритися. Ми з Ютою і Гонор щодня до неї заходили. Тато купував її продукти, а ми з Гонор заповнювали ними її міні-кухню. Рахунки її не надходили, бо тато повністю сплачував за комірне.

За два роки її усамітнення була лише одна проблема — здоров'я. На щастя, тато знайшов лікаря, який у разі потреби приїжджає до нас додому. А позаяк мама відмовляється розмовляти з психіатром, щоб позбутися соціофобії, нам не залишається нічого, окрім як прийняти це. Наразі щось мені підказує, що наступного року, коли ми всі поїдемо, Вікторія вимагатиме, щоб мама переселилася. Утім, це не та сварка, яку хтось хоче починати передчасно, особливо знаючи, що ми з Гонор і Ютою перші станемо на мамин захист.

Вікторія просто вирішила вдавати, що мами не існує. Так само, як ми вирішили вдавати, що не існує Вікторії. Ми не бачимо сенсу в дружбі з жінкою, яку зневажаємо, просто через те, що вона є матір'ю нашого зведеного брата.

Відколи у нашему житті з'явилася Вікторія, наша сім'я змінилась. І попри те, що в половині проблем ми звинувачуємо батька, він усе ще має нас любити. Тому його звинувачувати в чомусь важче, аніж Вікторію, якій ми навіть не подobaємося.

Вікторія бере банани й кладе їх на вівсянку для Мобі.

— Мобі, ходи снідати!

Мобі вилазить з-під столу і зводиться на ноги.

— Я не голодний. — Він рукавом витирає з рота глазур.

Мобі не приховує, що з'їв щойно пончик, і марно намагатися приховати те, що саме я дала його йому.

— Мобі, — каже Вікторія, беручи його на руки. — Що це на тобі... — Починається. — Меріт! Я ж казала не давати йому пончиків.

Я невинно дивлюся на Вікторію, аж тут на кухню заходить тато. Вона повертається до нього, махаючи ножем, яким щойно нарізала банани.

— Меріт дала Мобі пончик на сніданок!

Тато обережно бере її за зап'ясток і забирає ніж. Він нахиляється

й цілує жінку в щоку, а тоді кладе ніж на стільницю і знаходить серед дітей мене.

— Меріт, ми про це говорили. Ще раз таке утнеш — і будеш покарана.

Я киваю, розуміючи, що це кінець. Але Вікторія на цьому не зупиняється, бо пончик на сніданок прирівнюється до армагедону й через це варто розводити паніку.

— Ти ніколи їх не караєш, — звинувачує вона тата. Жінка бере миску з вівсянкою й несе її до смітника. Вона злісно викидає кашу. — Я ніколи не бачила, щоб ти бодай раз когось із них покарав, Барнабі. Тому вони так і поводяться.

Вони — це троє татових старших дітей. І це правда. Він постійно розкидає порожні погрози й дуже рідко їх спроваджує. Це мені в ньому подобається найбільше.

— Кохана, послухай. Може, Меріт не знала, що сьогодні йому не можна давати пончиків.

Нішо не дратує Вікторію так, як те, що тато стає на наш бік, а не на її.

— Авжеж, Меріт знає, що йому не можна пончиків. Вона мене не слухає. Ніхто з них мене не слухає. — Вікторія кидає миску в раковину й нахиляється, щоб підняти Мобі. Вона садовить його на стільницю поряд із раковою і витирає з його обличчя залишки пончика. — Мобі, тобі не можна їсти пончиків. Вони для тебе не корисні. Від них тобі хочеться спати, а сонний ти не зможеш гарно вчитися.

Байдуже, що йому чотири роки й він навіть не ходить до справжньої школи.

Тато відпиває кави, а тоді простягає руку до Мобі й куйовдить йому волосся.

— Слухайся маму, другяко. — Він несе каву й газету до столу й сідає поруч зі мною.

Батько змірює мене поглядом, даючи зрозуміти, що він незадоволений через мою поведінку. Я просто витріщаюся на нього, сподіваючись на те, що він вимагатиме перепросити або ж спитає, навіщо я знову порушила одне з правил, установлених Вікторією.

Та він мовчить. Тож є гарний шанс на те, що моя триденна мовчанка може стати чотириденною.

Цікаво, чи хтось помітить мою небалакучість. Не те щоб я когось бойкотувала. Мені сімнадцять років. Мене важко назвати дитиною. Утім, більшість часу в цьому домі я почиваюся невидимкою, і мені

цікаво, скільки мине часу, перш ніж хтось помітить, що я мовчу.

Розумію: це пасивна агресія, але ж я роблю це не тому, щоб щось їм довести. А лише щоб довести собі. Цікаво, чи зможу я протриматися бодай тиждень. Якось я прочитала: «Не повідомляй про свою присутність. Хай відчувають твою відсутність».

Ніхто в цій сім'ї не помічав моєї присутності чи відсутності. Помічали тільки Гонор.

А я народилася другою, тож стала лише поганенькою копією оригіналу.

— Що сьогодні буде на вивісці, Юто? — запитує тато.

Колишні відвідувачі церкви й так ображалися на тата через те, що він купив цей будинок, а вивіска заганяла ніж іще глибше. Я впевнена, що цитати, ніяк не пов'язані з християнством, дратують людей. Учора там було написано: «Чарльз Дарвін єв усіх тварин, яких відкривав світові».

Мені довелося загуґлити цей факт, бо звучить він аж вкрай божевільно, щоб бути правдою. Та це правда.

— Побачиш за п'ять хвилин, — каже Юта.

Він допиває залишки коктейлю і встає з-за столу.

— Стривай, — каже Гонор. — Może, сьогодні слід трошки зачекати з оновленням вивіски. Ну, знаєш, щоб виявити повагу.

Юта вступлюється в Гонор, а це підказує їй, що ніхто не знає, про що вона взагалі торочить.

Вона дивиться на тата.

— Учора вночі помер пастор Браян.

На цих словах я негайно повертаюся до батька. Він рідко показує емоції, і я не знаю, які почуття в нього викличе ця новина. Та якісь він неодмінно покаже. Сльоза? Усмішка? Він стойчно дивиться на Гонор, вбираючи її слова.

— Справді?

Вона киває.

— Так, я бачила вранці на фейсбуці. Серцевий напад.

Тато відкидається у кріслі, вхопивши горнятко кави, й дивиться на неї.

— Він мертвий?

Вікторія кладе руку йому на плече і щось каже, проте я її не слухаю. До цього моменту я геть не пам'ятала, що вночі прибіг Вольфганг.

Я затуляю рота рукою, бо раптом хочу розповісти їм про те, що посеред ночі з'явився пес, але відчуваю, що можу вдавитися.

Що можна сказати про мене, коли я ніяк не відреагувала на новину про смерть пастора Браяна, проте ледь не заплакала, зрозумівши, що Вольфганг прибіг до єдиного дому, який у нього був?

Якось у розпалі сварки Гонор назвала мене соціопат-кою. Я нагадала собі, що пізніше треба буде подивитися значення цього слова. Може, то правда.

— Повірити не можу, що він мертвий, — промовляє тато. Він встає, і рука Вікторії зісковзуючи з його плеча. — Він не набагато старший за мене.

Звісно, він зосередився саме на цьому. На віці пастора Браяна. Його менше хвилює смерть чоловіка, з яким він багато років воював, аніж той факт, що він майже такого самого віку, як людина, котра померла внаслідок серцевого нападу.

Юта досі стоїть у дверях. Здається, він не вірить у те, що сталося.

— Не знаю, що робити, — каже він. — Якщо я не напишу про його смерть на вивісці, люди скажуть, що ми безсердечні. А якщо напишу, то назвуть лицемірами.

Доволі дивно непокоїтися про це в такому разі.

Хлопець Гонор вириває аркуш із малюнком і дивиться на нього.

— Схоже, ти хоч так, хоч інак у лайні, тож роби як вважаєш за потрібне, — каже він, не відводячи погляду від малюнка.

А втім, Юта чує його слова, бо після короткої паузи виходить із дому і рушає до вивіски.

Дещо мене дивує. По-перше, постійна присутність хлопця Гонор у нас за сніданком. По-друге, те, що всі, схоже, досить добре його знають і геть не проти, що він втручається в родинну розмову. Хіба він не повинен боятися заговорити? Особливо сидячи поруч із моїм татом. Він тусується в нас лише кілька тижнів. Здається, він зовсім не проти знайомства з сім'єю своєї дівчини. Мене це бісить. А ще мене бісить те, що він, схоже, не з тих, хто багато говорить, але кілька слів, сказані ним, важать значно більше, аніж якби їх сказав хтось інший.

Мабуть, почали саме тому я вирішила розпочати бойкот. Я втомилася від того, що мої слова ні для кого нічого не означають. Я просто замовкну, щоб потім, коли щось казатиму, на мене зважали. А зараз здається: щоразу, як я щось кажу, слова залітають назад до рота, мов бумеранг, і я змушеня знову їх проковтнути.

— Що таке серцевий напад? — запитує Мобі.

Вікторія допомагає малюку надягнути куртку.

— Це коли серце перестає працювати й тіло засинає. Але таке буває тільки зі старими-старими людьми, як пастор Браян.

— Його тіло заснуло? — питає Мобі.

Вікторія киває.

— Надовго? Коли він прокинеться?

— Він іще довго не прокинеться.

— Його поховають?

— Так, — відповідає жінка, трохи роздратована звичайною допитливістю чотирирічної дитини. Вона застібає йому куртку. — Іди принеси черевики.

— А що буде, коли він прокинеться? Він зможе вибратися на землю?

Я всміхаюся, знаючи, як вона не любить казати Мобі правду. Він ставить нормальні запитання про життя, а Вікторія вигадує на них абсолютно дикі відповіді. Вона зробить усе, щоб захистити його від правди. Якось я чула, як він спитав, що таке секс. Вона сказала, що це жахливе телевізійне шоу з вісімдесятих і що йому не слід його дивитися.

Вона кладе руку на щоку Мобі.

— Так, він зможе вибратися, щойно прокинеться. Пастора Браяна поховають із мобільним телефоном, щоб він міг зателефонувати, коли настане час його викопувати.

Гонор вибухає сміхом і забризує все соком, що був у неї в роті. Юта передає їй серветку й шепоче:

— Вона справді думає, що краще так, ніж сказати правду?

Ми всі із захватом спостерігаємо за цією розмовою. Вікторія це відчуває, бо хоча й розуміє, що з тріском провалилася, чимдуж силкується покласти край запитанням Мобі.

— Ходімо знайдемо твій рюкзак, — каже вона, беручи його за руку.

Хлопчик зупиняється просто перед дверима в коридор.

— А якщо в телефоні сяде батарея, поки його тіло спить? Він назавжди застрягне в землі?

Тато бере Мобі за руку, намагаючись урятувати відчайдушну Вікторію.

— Ходімо, другяко. Нам час іти.

Коли вони звертають у коридорі, я чую, як Мобі каже:

— Хіба твоєму тілу ще не час спати, татку? Ти теж уже дуже старий.

Гонор сміється, і, гадаю, її хлопець теж, але він сміється тихо, а я не хочу на нього дивитися. Сама затуляю рота рукою, бо не знаю, чи сміх уголос порушить мій бойкот, проте материнські навички

Вікторії — зовсім не предмет для сміху.

Вікторія, узявшись під боки, дивиться, як ми сміємося. Її обличчя набуває такого рожевого відтінку, як ії форма, і жінка хутко виходить із кімнати, прямуючи до третьої чверті.

Мені було б ії шкода, якби вона сама не була винна в такій реакції.

Юта з Гонор збирають речі. Я йду до раковини і вдаю, ніби зайнята, сподіваючись, що вони не спитають, чи їду сьогодні до школи. Зазвичай ми їдемо на різних машинах, бо вони обов'язані залишаються в школі після уроків. Гонор іде на тренування чирлідерів, а Юта... теж щось робить після занять. Я навіть сама не знаю. Я йду до себе в кімнату, переважно щоб уникнути хлопця Гонор, бо після того випадку на площі час від часу відчуваю його губи на своїх.

Я чекаю в кімнаті й прислухаюся, щоб почути, як відчиняються та зачиняються вхідні двері, а тоді вирішую почекати ще кілька хвилин. Коли в домі все нарешті затихає, я повільно крокую на кухню, воліючи переконатися, що все чисто. Мама внизу, але шанс на те, що вона вийде з підвалу і спитає, чому я пропустила школу, менший, аніж шанс на те, що «Ковбої» сьогодні переможуть «Пекерс».

До речі. Я трохи розчарована, що тато з Вікторією перед виходом не помітили Сирсуса.

Дорогою на кухню мою увагу привертає вивіска, яку видно з вікна. Я мружуся, щоб розгледіти слова, які сьогодні там склав Юта: «Пластикових фламінго у світі більше, аніж справжніх».

Я зітхаю, позаяк брат мене трохи розчарував. На його місці я виказала б шану пасторові Враяну. Так — або взагалі не оновлювала б напис. Утім, поставити новий напис і не згадати про смерть чоловіка, який поставив цю вивіску, трохи... навіть не знаю... гадаю, саме цього люди й очікують від Воссів. А мені не хочеться підтверджувати їхні негативні враження.

Я оглядаю вітальню, а тоді кухню, міркуючи про те, куди б поткнутися сьогодні. Розгадати ще один кросворд? У мене вже гарно виходить. Я сідаю за стіл з уже наполовину розв'язаною книжкою з кросвордами. Перегортаю той, що закінчилася в п'ятницю, і починаю наступний.

Я вже на третьому запитанні по горизонталі, коли в мені починає проростати зерно сумніву. Нічого особливого, це буває щодня, відколи я не ходжу до школи. Паніка наростає, змушуючи

сумніватись у власному виборі.

Я досі не зовсім розумію, чому перестала туди ходити. На мій вибір не вплинув ніякий жахливий чи ганебний випадок. Просто назбиралася низка незначних інцидентів, і тепер ними стало важко нехтувати. Плюс моя здатність робити вибір і не замислюватися над цим. Ось в один момент я в школі, а наступної хвилини вирішу, що краще шукатиму антикваріат, аніж учитиму, якою жахливою була наша поразка в битві за Аламо.

Мені подобається спонтанність. Може, тому, що Юта так її ненавидить. Щось у відмові хвилюватися через напружену ситуацію дарує відчуття свободи. Неважливо, скільки і як ретельно ти обдумуєш рішення, зрештою виявиться, що ти або маєш рацію, або ні. Крім того, цього тижня я набагато більше дізналася, поки розв'язувала кросворди, ніж, певно, довідаюся за весь випускний клас у школі. Тому й розгадую лише один кросворд на день. Не хочу занадто сильно випереджати Юту й Гонор в інтелектуальному плані.

Тільки завершивши кросворд і згорнувши книжку, я помічаю малюнок, що лишився на столі. Він повернутий догори дригом до того місця, на якому я сиділа вранці. Простягнувши руку, я посунула малюнок по столі до себе, а тоді перевернула його.

У ньому немає сенсу. Що спонукало Сагана намалювати, як хтось ковтає човен?

Я перевертаю й дивлюся на папірець із другого боку. У самому низу написано: «Якби мовчання було річкою, твій язик став би човном».

Я знову перевертаю аркуш і кілька секунд витріщаюся на нього, геть збентежена. Саган мене намалював? Він у всьому домі єдиний, хто помітив, що я не розмовляю від п'ятниці?

— Він і справді помітив, — шепочу я.

І враз кидаю малюнок на стіл, приплюснувши його рукою, та стогну. Я щойно порушила свій бойкот.

— Чорт забирай.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

І надовго його вистачить? — запитую я касирку, опускаючи на прилавок двадцятикілограмовий мішок собачого корму.

— А який у вас собака? — запитує вона.

— Дорослий чорний лабрадор.

— Один?

Я киваю.

— Десь на місяць. Може, на півтора.

Ох. Я гадала, на тиждень.

— Не думаю, що він так довго з нами житиме.

Касирка розраховує ціну, і я розплачуюся татовою кредиткою. Він сказав, що нею можна користуватися лише в надзвичайних ситуаціях. Упевнена, для Вольфганга їжа — це надзвичайна ситуація.

— Вам допомогти донести його? — запитує хтось позаду.

— Ні, дякую, — кажу я, забираючи чек. А тоді повертаюся на голос. — У мене лиш один пакет... що це на тобі?

Я не збиралася казати цього вголос, але просто не чекала, що колись зіштовхнуся з таким хлопцем, на якого дивлюся зараз. З-під шапки в нього видно руде волосся (занадто яскраве як на справжнє). Воно таке яскраве, що, можна сказати, навіть непристойного кольору. У нього міле обличчя, де-не-де є кілька ґанджів на шкірі, але я не надаю цьому значення, бо мій погляд спрямовано на кілт, у який одягнений хлопець. Гадаю, мене збентежив не сам кілт, а одяг, із яким він вирішив його поєднати. На хлопцеві баскетбольна майка й зелені неонові «Найкі». Цікаве поєднання.

Він оглядає своє вбрання.

— Баскетбольна майка, — невинно промовляє хлопець. — Тобі не подобається Блейк Гриффін?[\[6\]](#)

Я хитаю головою.

— Спорт — не зовсім моя тема.

Він кладе на касу в'ялену яловичину, якої, здається, може вистачити на все життя. Я обхоплюю руками величезний пакет собачого корму і прямую до машини.

Машина, на якій я приїхала сюди, не зовсім моя, але це тому, що в тата автівки ніколи не затримуються й ніхто з нас не може заявити на них права. На нашій під'їзній доріжці постійно змінюються автівки, тому існує правило: перший, хто виходить із дому, може

обирати. Напевно, це справжня причина надзвичайної пунктуальності Юти.

Минулого місяця коло будинку з'явився червоний «форд-ЕРХ» 1983 року, що вже вигорів на сонці. Це така жахлива машина, що їх перестали виготовляти майже відразу після запуску моделі. Гадаю, тато не міг її продати, бо так довго автівки ще не стояли. А позаяк я рідко вчасно виходжу з дому, то їжджу на цьому бідолашному «форді» частіше, аніж усі члени моєї сім'ї разом узяті.

Я кладу пакет із кормом до багажника і вже хочу відчинити двері, коли немов із повітря з'являється хлопець у кілті. Жуючи шматок в'яленої яловичини, він оцінює моє авто, мовби збирається його вкрасти. Він іде до капота і двічі стукає зеленою неоновою кросівкою по передній шині.

— Гадаєш, зможеш мене підвезти? — Він дивиться на мене, спершись на машину.

Хоч він і в кілті, шотландського акценту в нього немає. Як і техаського. А от у слові «мене» вчувається легенький британський акцент.

— Що в тебе за акцент? — питую я.

Відчиняю двері і стаю за ними, щоб між нами утворився бар'єр. На вигляд він безневинний, але його впевненість мені не подобається. Хочеться сховатися від нього. Занадто самовпевненим людям не слід довіряти.

Він стенає плечима.

— Я всюда був, — каже хлопець, але «всюди» він промовляє гугняво, як австралійці.

— Всюда? Ти австралієць?

— Ніколи там не бував, — відповідає він. — Що це за машина?
— Хлопець іде до багажника, щоб прочитати рік і модель.

— «Форд ЕРХ». Вони вже вимерли, — кажу я йому. — Куди тобі треба?

Він відійшов від багажника і тепер стояв з того-таки боку дверей, що і я.

— До будинку моєї сестри. Він за вісім кілометрів на схід звідси.

Я знову хутко його оглядаю. Знаю, як тупо підвозити кудись незнайомців. Особливо незнайомця у кілті, який навіть із власним акцентом упоратися не може. Усе в ньому волало про нестабільність, але найдужче мені в собі подобаються спонтанність і нехіть до зважування наслідків своїх вчинків.

— Авжеж. Я саме іду на схід. — Я сідаю на водійське місце й

зачиняю дверцята.

Він усміхається мені з-за вікна й оббігає машину, щоб сісти на пасажирське місце. Мені доводиться нахилитися, щоб розблокувати двері й дозволити йому їх відчинити.

— Стривай, я заберу речі. — Він біжить через усю парковку до купи речей, яку лишив біля входу в магазин, хапає рюкзак і закидає на плече, а тоді бере стотридцятилітровий мішок для сміття і маленьку валізку на колесах.

Я погодилася його підвезти. Його, а не все, що він мав при собі.

Відчиняю багажник і чекаю, поки він закінчить складати туди своє манаття. Повернувшись у машину, він пристібається ременем і всміхається мені.

— Готовий.

— Ти безхатько?

— Поясни, — відповідає він.

— Безхатько — це людина, у якої немає дому.

Хлопець мрежиться, обмірковуючи відповідь.

— Поясни значення слова «дім».

Я хитаю головою.

— Ти найдивніша людина зі всіх, кого знаю. — Я заводжу машину й розвертаю її.

— Очевидно, ти знаєш не дуже багато людей. Як тебе звати?

— Меріт.

— Я Щастунчик.

Кидаю на нього швидкий погляд, перш ніж звернути на шосе.

— Щастунчик? Це прізвисько?

— Ні. — Він відкриває контейнер із бастурмою і пропонує мені шматочок. Я хитаю головою. — Ти вегетаріанка?

— Ні, — відказую я. — Просто не хочу в'яленої яловичини.

— У моїй валізі є батончик.

— Я не голодна.

— Пити хочеш?

— А що? У тебе немає напоїв, які ти можеш мені запропонувати, якщо й хочу.

— Я хотів запропонувати зайхати в автокафе, — мовить Щастунчик. — Хочеш пити?

— Ні.

— Скільки тобі років?

Я вже починаю шкодувати про те, що така спонтанна.

— Сімнадцять.

— Чого ти зараз не в школі? Сьогодні вихідний?

— Ні. Я покінчила зі старшою школою. — То не брехня. Закінчти й покінчти — це зовсім різні речі.

— Мені двадцять, — відповідає він, звернувши увагу на щось за вікном.

Його коліно то піднімається вгору, то опускається, і він стукає пальцями правої руки по нозі. Через цю метушню я починаю сумніватися в тому, чи правильним було рішення підкинути хлопця до домівки його сестри. Подумки нагадую собі глянути на його зіниці, коли він знову до мене розвернеться. Не дивно буде, якщо я підібрала незнайомця, який перестає ловити кайф.

— Скільки в тебе собак? — Запитуючи, він досі витріщається у вікно.

— Жодної.

Він повертається до мене і скидає бровами. Я користаюся з цього моменту, щоб глянути на його зіниці. Нормальні.

— Чому ж ти купила собачий корм, якщо в тебе навіть пса немає?

— Це для пса, який живе у мене вдома, але це не наш собака.

— Ти доглядаєш собаку?

— Ні.

— Ти його вкрала?

— Ні.

— Що це за пес?

— Чорний лабрадор.

Він усміхається.

— Я люблю чорних лабрадорів. Де ти живеш? — Я, певно, скривилася, показуючи, що вважаю таке запитання недоречним, бо він одразу додає: — Я не про точну адресу. Просто цікаво, чи близько до того місця, куди я їду.

— Не знаю. Я ж не знаю, куди ти ідеш.

— До сестри.

— А де вона мешкає?

Щастунчик стенає плечима.

— Там, — вказує він у тому напрямку, у якому ми ідемо. А тоді дістає з кишені телефон. — У мене є фотка її оселі.

— То ти не знаєш адреси?

Він хитає головою.

— Ні, але якщо ти висадиш мене десь поблизу, то я розпитаю людей.

— Поблизу чого?

— Поблизу дому моєї сестри.

Я кладу руку на чоло. Я знаю цього хлопця лише п'ять хвилин, а він уже мене ошелешив. Я й гадки не маю, подобається він мені чи я його терпіти не можу. Він трохи заворожує, але й трошки дратує. Певно, він із тих людей, яких можна витримати лиш інколи. З ними весело лише тоді, коли в тебе гарний настрій. Та якщо зустрічаєшся з ними, коли не хочеш цього, наприклад на весіллі, то вони все псують.

— Як ти примудрилася так рано закінчити школу? Ти з тих, хто є найкращим за всіх усьому? Як Адам Левін?^[7] Мабуть, і на гітарі граєш.

Що це взагалі означає?

— Ні, я не граю на гітарі. І я не в усьому найкраща. Я не вмію так ставити запитання, як ти.

— Відповідати на них у тебе теж не дуже добре виходить.

Він ображає мене за те, як я розмовляю?

— Я відповіла на всі запитання, які ти поставив.

— Не так, як треба відповідати на запитання.

— Є ще якийсь спосіб відповідати на запитання, крім того, згідно з яким даєш правильні відповіді?

Щастунчик киває.

— Ти даєш короткі відповіді, ніби розмова тебе не цікавить. А тут має бути два гравці, як у пінг-понгу. А з тобою мені здається, що я... у боулінг граю. Куля просто котиться в один бік.

Я сміюся.

— Тобі треба вивчити соціальні сигнали. Якщо хтось відповідає на запитання так, ніби не хоче цього робити, мабуть, слід припинити їх ставити.

Кілька секунд хлопець витріщається на мене, а тоді знову відкриває контейнер із бастурмою.

— Точно не хочеш шматочка?

— Ні, — знову відказую я, дратуючись дедалі більше. — Ти тупий? Типу... ти насправді дурний?

Він закриває контейнер і ставить його на підлогу між ногами.

— Ні, насправді я дуже розумний.

— То в чому твоя проблема? Ти ширнувся?

Щастунчик смеється.

— Нічого нелегального я не вживав.

Він усміхається мені, спокійно сприймаючи таку розмову. Для нього це нормальноП Він геть розслаблений. Мені стає цікаво, з ким

він знайомий, якщо думає, що те, що відбувається зараз, є нормальним.

Я виїжджаю на шосе й вирішую, що найкраще буде, якщо висаджу його на єдиній заправці, що є в нашему місті.

— У тебе є хлопець, Меріт?

Я хитаю головою.

— Дівчина?

Я знову хитаю головою.

— Ну, а є бодай хтось, хто тебе цікавить?

— Ти клеїшся до мене чи просто питаєш?

— Я не активно клеюсь, але це не означає, що я цього не зробив би. Ти гарненька. Але зараз я веду бесіду. Пінг-понг.

Я роздратовано видихаю.

— Ти зараз зіб'еш індика, — спокійно мовить він.

Я гачу по гальмах. Як на цій дорозі взагалі опинився індик? Я обдивляюся дорогу попереду й розсираюся довкола, але нічого не бачу.

— Тут немає ніякого індика.

— Я в метафоричному сенсі.

Якого біса?

— Ніколи не кажи людині за кермом, що вона зіб'є щось у метафоричному сенсі! Матір Божа! — Я відпускаю гальма, і машина знову починає рухатися.

— Це термін із боулінгу. Три страйки — то індичка.

— Як я заплуталася.

Щастунчик виструнчується й піднімає ногу на сидіння, щоб подивитися на мене.

— Розмова має нагадувати гру в пінг-понг, — повторює він. — А розмова з тобою радше схожа на гру в боулінг. Вона довга й однобічна. Три страйки у боулінгу — це індичка. І якщо вже ти не відповідаєш на мої запитання, я вжив цю аналогію, щоб описати те, чого тобі бракує...

— Гаразд! — кажу я, підносячи руку, щоб заткнути його. — Я зрозуміла. Так. Є один хлопець. Хочеш дізнатися ще щось, поки знову не почав пояснювати метафоричну аварію?

Я практично відчуваю, як він радіє з того, що я погодилася брати участь у бесіді. Навіть якщо просто хочу його заткнути.

— Він знає, що подобається тобі? — запитує Щастунчик.

Я хитаю головою.

— А ти йому подобаєшся?

Я знову хитаю головою.

— Він не з твоєї ліги?

— Ні, — відразу відповідаю я. — Це грубо.

Утім, хоч це й грубе запитання, я замислюся. Побачивши Сагана вперше в антикварній крамниці, я трохи злякалася, що він не з моєї ліги. Але коли дізналася, що він зустрічається з Гонор, то навіть і не подумала, що вони з нею не пара. Мене бісить те, що я можу подумати, наче вона заслуговує на нього більше, ніж я.

— Чого ви не зустрічаєтесь?

Я міцно стискаю кермо. До заправки ще півтора кілометра. Ще один знак зупинки, і можна буде його висадити.

— Не збий метафоричну індичку, — каже Щастунчик. — Чого ти не зустрічаєшся з цим другякою, який тобі подобається?

Другякою? Він справді говорить про іншого хлопця, називаючи його другякою? Та й у метафорі з індичкою немає жодного сенсу.

— Ти неправильно користуєшся аналогіями.

— Не уникай запитання, — відповідає хлопець. — Чого ви з ним не зустрічаєтесь?

Я зітхаю.

— Бо це хлопець моєї сестри.

Слова ледве злітають з моїх губ, як Щастунчик починає реготати.

— Сестри? Господи милосердний, Меріт! Це жахливо!

Я скоса зиркаю на нього. Він серйозно думає, що я не розумію, наскільки жахливо те, що мене приваблює хлопець моєї сестри?

— А твоя сестра знає, що він тобі подобається?

— Звісно, ні. І ніколи не дізнається. — Я махаю рукою на його телефон. — Дай-но гляну на фотку будинку. Може, я знаю, де він. — Досі я не хотіла висадити його так сильно, як зараз.

Щастунчик починає гортати фотографії на телефоні. Коли я доїжджаю до знака «Стоп», він передає мені телефон.

Та ви, певно, знущаєтесь. Мене розводять, так? Я негайно паркую машину. І приближу світлину, на якій Вікторія стоїть перед «Долар Воссом». Схоже, фото зробили кілька років тому, бо на ній немає білого паркану, який батько встановив навколо дому.

— Напевно, колись то була церква, — мовить Щастунчик.

— Вікторія — твоя сестра?

Він жвавішає.

— Ти її знаєш?

Я передаю йому телефон і стискаю кермо. А тоді кладу на нього

голову. За п'ять секунд позаду нас сигналить автівка. Я дивлюся у дзеркало заднього огляду й бачу, як хлопець у машині позаду підносить руки від роздратування. Тому я заводжу мотор.

— Так, я її знаю.

— Ти знаєш, де вона мешкає?

— Ага.

Щастунчик знову супиться.

— Добре, — відповідає він. — Це добре. — І знову починає стукати пальцями по нозі. — То ти завезеш мене до неї? Зараз? — Бачу, він нервується.

— Ти хочеш туди поїхати?

Він киває, проте навіть цей жест здається непевним.

— А твоя сестра знає, що ти приїдеш?

Він стенає плечима, видивляючись щось за вікном біля пасажирського місця.

— На це запитання насправді немає правильної відповіді.

— Загалом є дві потенційні правильні відповіді. «Так» і «ні».

— Можливо, сьогодні вона на мене не чекає. Але ж вона не може покинути мене й думати, що я ніколи не повернуся.

Я й гадки не мала, що у Вікторії є брат. Я навіть не впевнена, що мій батько знає про це. І він такий... інакший. Геть не схожий на Вікторію.

Я звертаю на дорогу, що веде до нас, а тоді на нашу під'їзну доріжку. Потім паркую машину. Щастунчик витріщається на будинок, усе ще стукаючи по нозі та смикаючи коліном, але навіть не намагається вийти з машини.

— Чого вона живе в церкві? — Він вимовляє слово «церква» без літери «р». «Цеква». Упевненість, яка так дратувала мене, зникла, і її замінила розгубленість, що бісила достату так само. Він ковтає, а тоді нахиляється до підлоги, щоб забрати контейнер із бастурмою. — Дякую, що підкинула, Меріт. — Хлопець кладе руку на дверцята й озирається на мене. — Нам слід дружити, поки я буду в місті. Не хочеш обмінятися номерами?

Я хитаю головою і відчиняю двері зі свого боку.

— У цьому немає потреби. — Я відмикаю багажник і виходжу з машини.

— Я можу й сам забрати лахи, — каже він. — Не конче допомагати.

Я відчиняю дверцята багажника.

— Я й не допомагаю. Дістаю собачий корм. — Намагаюся

витягнути пакет з-під Щастунчикових речей. Нарешті, міцно обхопивши корм, я прямую з ним до вхідних дверей.

— Нащо ти несеш свій корм до моєї сестри? — Я не зупиняюся, щоб йому відповісти, тож він іде за мною. — Меріт! — Він наздоганяє мене, коли я всовую ключ у замок.

— Твоя сестра вийшла заміж за моого батька.

Я чекаю, поки хлопець перетравить цю інформацію. Зрештою він робить крок назад і нахиляє голову.

— Ти тут живеш? Із моєю сестрою?

Я киваю.

— Вона моя мачуха.

Хлопець чухає підборіддя.

— Отже, виходить, я... твій дядько?

— Зведений дядько. — Я проходжу в будинок і кидаю на підлогу пакет корму.

Щастунчик стоїть у дверях, проводячи рукою по волоссю, а тоді хапається за шию позаду.

— А я вже уявляв тебе голою, — бурмоче він.

— Це слушний момент, щоб припинити.

Щастунчик оглядається на автівку, а тоді просовує голову до будинку.

— Моя сестра зараз у дома? — шепоче він.

— Її не буде ще кілька годин. Бери манатки, я покажу, де можна їх покласти.

Поки він іде до машини, я тягну пакет корму через усю кухню і ставлю біля задніх дверей. Знаходжу кілька старих мисок і наливаю в них воду й насипаю корм, а тоді виношу надвір. Вольфганг лежить на животі, наполовину висунувшись із будки. Його вуха нашорошуються, коли він чує, як зачиняються задні двері, проте сам пес не рухається. Коли він бачить мене, вуха знову опускаються. Він просто дивиться, як я ставлю миски поряд із його будкою. Він навіть не ворушиться, щоб попоїсти, хоча цілий день нічого не єв.

Простягаючи руку, я гладжу його по голові.

— Ти сумуєш? — Я ніколи раніше не бачила, щоб хоч якісь хатні улюбленці побивались. Я навіть не знала, що вони здатні на це. — Ну, можеш бути тут скільки треба. Я якомога довше намагатимуся ховати тебе від батька, але краще не гавкай уночі.

Коли я встаю, Вольфганг підводиться із землі, якраз щоб дотягнутися до миски з їжею. Він обнюхує корм, а тоді воду, однак знову лягає на землю й висі.

Поряд з'являється Щастунчик.

— Він уже їв такий корм? — Хлопець досі тримає в руках валізу, мішок для сміття й рюкзак.

Я озираюся на будинок.

— Чого ти не залишив манаття всередині?

Він опускає погляд на речі й стенає плечима, а тоді киває в бік собаки.

— Що з ним таке? Він помирає?

— Ні. Учора помер його хазяїн. Він прибіг посеред ночі, бо раніше тут жив.

— Вражає, — каже Щастунчик, нахиляючи голову. — Як тебе звати, песику?

Вольфганг роздивляється хлопця, але не рухається.

— Він не може тобі відповісти. — Гадаю, це й так зрозуміло, але я не впевнена, що Щастунчик тямить, як у реальному світі все влаштовано. — Його звати Вольфганг.

— Що? — кривиться Щастунчик. — Яке жахливе ім'я. Його слід було назвати Генрі.

— Ну звісно, — кажу я із сарказмом, але, знову ж таки, не впевнена, що Щастунчик розуміє такий рівень комунікації.

— Ти тужиш? — питає він у Вольфганга.

— Може, припиниш ставити псу запитання?

Хлопець здивовано дивиться на мене.

— Ти завжди така злюка?

— Я не злюка. — Я розвертаюсь і йду до будинку.

— Ну, ти *не* не злюка, — бурмоче він десь позаду мене.

Коли ми заходимо до будинку, він іде за мною до другої чверті. Я веду його до гостинної кімнати, яку від моєї спальні відокремлює коридор.

— Можеш пожити в гостинній спальні. — Я відчиняю двері й заклякаю в дверях. — Або ж ні.

По всій кімнаті валяються речі. На підлозі лежать черевики, ліжко не застелене, на туалетному столику розкидані косметичні засоби. Хто тут живе? Я підходжу до шафки, відчиняю двері й бачу, що всередині висить кілька Саганових сорочок.

— Та ви, певно, знущаєтесь.

Як батько дозволив йому спати в тому-таки будинку, що й вона? Ось іще один доказ того, що йому однаковісінько. Йому навіть байдуже, що Гонор може завагітніти в сімнадцять!

Повз мене прослизає Щастунчик і йде до стіни навпроти дверей.

На туалетному столику бачить кілька ескізів. Він зосереджує увагу на малюнку, на якому чоловік повісився на шнурівці з пір'я, прикріпленому до вентилятора на стіні.

— Здається, у мене дуже похмурий сусід.

— У тебе немає сусіда, — відказую я. — Він тут не живе. Не знаю, чого тут усюди розкидані його речі.

Щастунчик бере зубну щітку, що лежить на тумбі біля ліжка.

— Ти впевнена, що він тут не живе?

— Можеш поспати в батьковому кабінеті. — Ми зі Щастунчиком ідемо в кінець коридору. — Там диван розкладається. Коли Саган пойде, займеш гостину кімнату.

— Його звати Саган? — Хлопець крокує за мною в кімнату й кидає рюкзак на диван. — Розумію, чого він тобі подобається. Його мистецтво доволі... цікаве.

— Він мені не подобається.

Щастунчик сміється.

— У машині ти сказала, що подобається. Хіба твоя сестра зустрічається не з Саганом?

Я заплющую очі й роздратовано зітхаю. Я розповіла йому про це, бо думала, що ми більше ніколи не побачимося.

Він ставить валізу біля столу й розсирається в кімнаті. — Тіснувато, але все одно краще, ніж те місце, де я спав. — Ліпше не повторюй цього, — раджу я.

Він дивиться на мене, ніби то я з нас двох дивачка.

— Що це краще, ніж те місце, де я спав?

— Ні. Я про інше. Я розповіла про хлопця свої сестри, бо думала, що більше ніколи тебе не побачу.

Щастунчик усміхається.

— Розслабся, Меріт. Твоє любовне життя не аж так мене цікавить, щоб я це ще повторював.

Не знаю чому, але я йому вірю.

— Дякую. Хочеш проведу екскурсію будинком?

Він киває.

— Потім. Спочатку хочу розкласти речі.

— Гаразд.

Я розвертаюся, бо очікую, що наш гість захоче побути сам, але натомість він каже:

— А нащо вам у вітальні статуя Ісуса Христа? — Хлопець відмикає валізу й починає діставати одяг. — А ще краще скажи, чого вона вбрана як фанат «Пекерс»?

— Тут колись була церква. — Я сідаю на диван і дивлюся, як він розпаковує речі.

— То твій батько священик?

— Узагалі якраз навпаки.

— Яка протилежність до священика? Мім-атеїст?

— Тато не вірить у Бога. Проте уклав непогану угоду стосовно церкви, тож кілька років тому переїхав сюди. Перед тим, як почав спати з маминою медсестрою.

Він оглядається через плече.

— Схоже, твій батько ще той покидьок.

Я тихенько посміююся.

— Ти дуже применшуєш.

Щастунчик дістає з валізи сорочку і йде з нею до шафи.

— Що сталося, коли твоя мама дізналася про його інтрижку?

— Він розлучився з нею й одружився зі своєю коханкою.

— Гадаю, коханка — це моя сестра?

Я киваю.

— Як ти можеш цього не знати? Ви з Вікторією так давно не бачилися?

Хлопець прямує до дивана та опускається на сидіння поряд. Він лягає на бильце і підкладає під голову руки.

— Чого ти не живеш із мамою?

— Я живу. Вона переїхала у підвал.

Я чекаю, що на його обличчі відобразиться шок, але він лише звично скидає бровами.

— Вона мешкає тут? У підвалі цього будинку?

Я киваю.

— Чого, кажеш, сестра тебе покинула?

— Складно пояснити.

— Де твої батьки?

— Переважно мертві, — спокійно відповідає він. — Мені слід спробувати поспати, поки вона не приїхала. Я вже давно не спав.

У нього справді змучений вигляд, але до сьогодні я його не бачила, тож порівнювати нема з чим. Я киваю і йду до дверей.

— На добраніч.

Я виходжу в коридор і розумію, наскільки дивна видалася доба. Пастор Браян помер, Вольфганг повернувся, я випадково підібрала автостопера в кілті, який виявився моїм зведенім дядьком. Можливо, до кінця дня мені треба буде поповнити колекцію своїх трофеїв.

Проходячи другою четвертю, я зупиняюся біля дверей у гостину

спальню. Дивлюсь ліворуч і праворуч, хоча oprіч нас із Щастунчиком у домі нікого немає. Ну і, звісно, крім моєї матері. Я відчиняю двері й роздивляюся кімнату, у якій живе Саган. Я завжди була трохи неуважна, але це вже зовсім новий рівень. Скільки вже його речі тут лежать? А я ж думала, що він просто приходить снідати й засиджується до пізньої ночі. Дивно, що батько дозволив йому тут жити, навіть якщо зважити на те, наскільки часом він буває податливим.

Я сідаю на ліжко і кладу на коліна альбом. Знаю, що не слід порпатися в чужих речах, але мені здається, що маю виправдання, бо я ж і гадки не мала, що в нашому домі з'явився новий мешканець. Я гортаю альбом, але всі сторінки чисті. Усі, крім однієї. У самому кінці є малюнок двох дівчат, які поклали одна одній руки на спину.

Роздивившись його ближче, я розумію, що річ не лише в цьому. Я підношу руку до рота, зрозумівши, на що дивлюся. На малюнку ми з Гонор встремили ножі в спину одна одній.

Навіщо він це намалював?

Я перегортаю сторінку, але цей ескіз не підписано, як ото, що я його бачила вранці.

— Що це ти робиш?

Я негайно прибираю альбом із колін. У дверях стоїть Саган, тож це другий найганебніший момент у моєму житті. Кумедно, що першого разу він теж там був.

Зазвичай я не пхаю носа в чужі справи. Тому не знаю, як виправдатись. Я встаю, з болем розуміючи: до такої міри збентежена, що не знаю, куди подіти руки. Доволі незручно. Я стискаю кулаки, а тоді розтискаю.

— Я не знала, що ти переїхав до нас, — бурмочу я.

Він заходить до кімнати, і його погляд падає на альбом, який я щойно дивилася. Тоді наші погляди знову зустрічаються. Здається, він роздратований.

— Я живу тут уже два тижні, Меріт.

Два тижні?

До цього моменту я й не розуміла, скільки часу проводила наодинці у своїй кімнаті. Він два тижні жив у кімнаті, яку від моєї відокремлював лише коридор? І ніхто не подумав мені про це сказати?

Саган вступлюється в мене, а я в нього, бо не уявляю, що робити.

Мене бісить його вигляд. Бісить зачіска. А особливо дратує рот. У нього дивні губи. На них майже немає зморщечок, як у інших

людей. Вони гладкі й щільні, і мене дратує те, що, дивлячись на них, я щоразу згадую, як він мене цілавав.

Та найбільше мене в ньому бісять очі. А ще мене дратує те, як я почуваюся, коли в них дивлюся. Його погляд не звинувачує, але завжди, коли він на мене дивиться, мене охоплює почуття провини. Бо неважливо, як його індивідуальні риси мене дратують, вони чудово доповнюють одна одну. Я дивлюся на ноги і шкодую, що останні п'ять хвилин вони взагалі існували. Не слід було сюди заходити. Не варто було дивитися на його ескізи. І достату не треба було щойно на нього так довго витріщатися. Бо я що завгодно віддала б, щоб він глипнув на мене так, як то було, коли гадав, що я — це Гонор. Думка про те, що я хочу цього, бентежить мене навіть дужче, ніж те, що він спіймав мене на гарячому.

Я швидко проходжу повз хлопця, відмовляючись на нього дивитися, і йду в коридор. Підходжу просто до дверей у свою кімнату, відчиняю, а тоді грюкаю ними. Я падаю на ліжко й відчуваю, як від сліз пече очі. Навіть не знаю, на що так емоційно реагую. Це так тупо.

Який дивний препаскудний день.

Я дістаю з кишені телефон, щоб написати батькові. Я рідко його про щось прошу, але це надзвичайна ситуація.

Можеш дорогою додому заїхати в комісійний магазин і подивитися, чи є в них якісь нагороди?

Я чекаю кілька хвилин, воліючи пересвідчитися, чи відповість він мені, але нічого не приходить. На жаль, я не здивована.

Я лежу в ліжку, натягнувши на себе ковдру, і думаю про Саганів малюнок, який він зробив уранці. Той, на якому я ковтаю човен. Він такий дивний. І я нервую від того, що він мені подобається. А ще я дратуюся тому, що, хоч як сильно я старалась, а з кожним днем він подобається мені дедалі більше. Почасти мені цікаво, чи справді Саган мені подобається, чи я просто заздрю. Досі я ніколи не заздрила Гонор, коли в неї були хлопці. Та знову ж таки, вони всі помирали.

Я така зла через те, що він зараз тут живе. Думала, буде легко його уникати, але ж тепер він мешкає в кімнаті навпроти мене. Я стежитиму за їхніми стосунками, за тим, як він цілує її і любить.

Я знаю, що тато не вірити у Бога, але, на щастя, атеїзм у спадок не передається. Я майже ніколи не молюсь, але, здається, зараз саме час для цього. Тож перекочуюча на спину й дивлюся в стелю. А тоді прочищаю горло.

— Боже!

Не брехатиму. Трохи дивно почиваюся, коли розмовляю зі стелею. Може, слід стати навколошки, як роблять у кіно...

Я скидаю з себе ковдру й уклякаю біля ліжка. Опускаю голову і пробую молитися із заплющеними очима.

— Привіт, Боже. Я молюся не так часто, як, мабуть, слід було б. А коли молюся, то завжди через щось егоїстичне. Пробач за це. Але мені дуже потрібна твоя допомога. Упевнена, ти бачив, що кілька тижнів тому сталося з хлопцем моєї сестри. Я не можу припинити думати про нього. Мені не подобається та людина, на яку я через це перетворююся. Мене відвідували ірраціональні думки, що, може, він має бути зі мною, а не з Гонор. Може, ти створив його моєю спорідненою душою, а через те, що ми з Гонор однакові, його душа заплуталася й він закохався в неї. Бо вони геть не схожі. У них немає нічого спільногого. Їй навіть не подобається те, що в ньому є найкращого. Та навіть якщо вони розійдуться, у нас із ним точно нічого не вийде. Я ніколи не вчинила б так із сестрою, і, хай як сильно він мені подобається, ніколи не зможу покохати людину, яка колись була з Гонор. Це навіть не обговорюється. Тож я звернулася до тебе не для того, щоб просити, щоб ти вказав йому на помилки на його шляху, а для того, щоб ти прислав мені когось іншого. Когось, хто повністю відверне мої думки від нього. Я не хочу, щоб мене знову навідували ті думки, які були до того. Принаймні не хочу думати про хлопця своєї сестри. Одначе була б не проти думати так про когось іншого. Тож... так. Я просто прошу про альтернативну споріднену душу. Чи хоча б когось, на кого можна відволіктися. Мені геть байдуже, що це буде за людина. Аби не Саган — і чудово. Будь-хто, кого ти можеш мені послати.

Я розплющаю очі та знову сідаю на ліжко. Молитися так ніяково. Мабуть, слід частіше це робити.

— Ох, так. Амінь.

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

Меріт, прокидайся.

Я й не знала, що можна закотити очі, не розплющуючи їх.

— Що таке? — бурмочу я, натягуючи на голову ковдру.

— Тобі треба прокидатися, — мовить Гонор.

Вона вмикає світло у моїй спальні. Я дістаю з-під подушки телефон, щоб подивитися, котра година.

— Шоста ранку, — роздратовано бурмочу я. — Ніхто з нас так рано не прокидається, — не кажучи вже про те, що вона знає, що я більше не ходжу до школи, — навіщо мені прокидатися?

— Зараз шоста вечора, дурепо. Твоя черга нести мамі вечерю. — Після цього вона грюкає дверима.

Шоста вечора? Тобто сьогодні — це досі сьогодні. Паршиве сьогодні.

Прикольно.

* * *

Я кладу на тарілку поряд із картопляним пюре шматочок рум'яної курки. Може, у Вікторії не багато рис, за які її можна було б любити, але готове вона смачно. Хоча мені цікаво, що вона відчуває, коли щовечора готове додаткову порцію для колишньої дружини свого чоловіка, котра живе в нас у підвалі.

Я розвертаюся, щоб покласти рулет, але натикаюся на Сагана, що з'явився позаду.

— Вибач. — Я намагаюсь обійти його, не вдихнувши його запаху чи — боронь Боже — не подивитися на його обличчя.

Я йду ліворуч, він — праворуч. Ми досі стоїмо одне в одного на шляху. Я роблю крок управо, він — уліво. Та ти знущаєшся?

Він сміється з нашого невеличкого танцю, але це тому, що він поряд зі мною може дихати. Подих йому забиває

лише поряд із Гонор. Нарешті я розвертаюся та йду в іншому напрямку, обминаючи барну стійку. Якраз перед дверима у підвал я оглядаюся на кухню. Тепер там стоїть Гонор поруч із своїм хлопцем і накладає їжу собі в тарілку. А він розгублено дивиться на мене.

Певно, він вважає мене ще тією сукою, особливо коли трапляється щось подібне. Я не можу посміятися з цієї ситуації, як він. Я засмучуюсь і йду в інший бік.

— Меріт?

Я навіть половину сходів не здолала, а вона вже може сказати, що це я. Мама якось змогла запам'ятати звук кроків кожного, хто живе в цьому будинку. Гадаю, коли всенький день лише дивишся «Нетфлікс» і гортаєш стрічку фейсбуку, починаєш добре розбиратися в тому, де чиї кроки.

— Ага, це я.

Вона сидить на дивані, коли я спускаюсь у підвал. Закриває ноутбук і кладе на підлогу.

— Що сьогодні на вечерю?

— Знову курка з картоплею. — Я передаю їй тарілку й сідаю поруч на дивані.

Вона забирає її й кладе на стіл біля себе.

— Я щось не дуже голодна, — мовить мама. — Намагаюся скинути чотири кілограми.

— Може, тобі слід сходити на пробіжку. Погода хороша.

Вона сумритьса. Певно, тепер лише я намагаюся захотити її вийти з підвалу. Втім, зараз це навіть захоченням назвати не можна. Радше саркастичною пропозицією.

— Ти з минулого тижня до мене не заходила. — Мама простягає руку, щоб відвести волосся мені за плечі, але вагається, перш ніж торкнутися мене. А тоді її рука знову падає на коліно. — Ти захворіла?

Засмутилася — краще слово. Що старшою я стаю, то важче мені зрозуміти її фобію. Я теж не дуже хочу виходити з будинку, але те, що вона зачиняється в підвалі на кілька років, поки власні діти нагорі живуть своїм життям, нагадує радше істерику, ніж соціальну фобію.

— Так, не дуже добре почувалася, — відповідаю я.

— Тому не ходила до школи?

Я трохи мружусь, міркуючи про те, звідки вона знає, що я не ходила до школи.

— Сьогодні телефонував директор, щоб спитати, як ти.

— Ох. І що ти йому сказала?

Вона стенає плечима.

— Я не відповіла на дзвінок. Він залишив голосове повідомлення.

Я тихенько зітхаю з полегкістю. Принаймні в школі не знають про масштаби її соціофобії. У разі якоїсь проблеми досі спочатку телефонують їй, а потім татові.

Мама скидає з колін ковдру й підводиться.

— Можеш завтра їм щось написати? — Вона проходить через

свою вітальню — через усі півтора метра — і бере з полички порожню коробку. — У мене є кілька книжок, які я обіцяла передати Шеллі.

Може, мама й не виходить із підвалу, але в ней більше друзів, аніж у нас із Гонор разом узятих. Вона одержима читанням і приєдналася до кількох книжкових клубів в інтернеті. Коли вона не дивилася щось на «Нетфліксі», то читала чи говорила по відеозв'язку з кимось зі своїх друзів із клубу. Часом я заходжу під час таких розмов, і вона знайомить мене зі своєю подругою та змушує з нею поговорити. У такі моменти вона неабияк намагається вдавати нормальну маму, яка веде нормальнє життя. А інколи, коли вона змушує мене брати участь у такій розмові, мені так кортить закрикати: «Вона два роки не виходила з підвалу!»

— Шеллі сказала, що минулого тижня відправила мені посилку. Вона має прийти завтра.

— Я занесу її, коли привезуть, — запевняю я її.

Мама записує на коробці адресу, і, коли вона вже несе її мені, я помічаю, у що вона вдягнена. У чорну максі-сукню, що сягає аж до підлоги.

— У тебе гарна сукня. Нова?

Мама киває, але не розповідає, звідки вона в неї. Їй доводиться замовляти одяг в інтернеті, бо заходять до неї лише діти і зрідка мій тато, коли їм треба обговорити якісь батьківські проблеми. Шкода, звісно, бо ж на свій вік вона має просто шикарний вигляд. Байдуже, що вже цілу вічність не виходила з підвалу, проте все одно добре дбає про себе: щоранку наносить макіяж, а волосся в неї завжди чисте й гарно вкладене. Мабуть, досі щодня голить ноги, у чому немає сенсу, бо якби я вирішила більше ніколи не виходити з дому, то насамперед перестала б їх голити.

Можливо, вона завела інтернет-стосунки. Зазвичай я таке не підтримувала б, проте мені до вподоби все, що може змотивувати її в майбутньому вийти з підвалу.

Забравши в неї коробку, я прямую до сходів. Раніше я довше з нею тусувалась, але останнім часом мені це тяжко робити. Я починаю сердитися на неї. Раніше мені було її шкода, і я думала, що мати не може контролювати свою соціофобію. Однак що старшою я стаю, то більше подій у моєму житті вона пропускає, вирішуючи залишатися в підвалі, і тим сильніше я на неї гніваюся. Деколи я так серджуся, що, коли спускаюся сюди, мене трусить, тож я швидко її покидаю, поки не накинулася на неї.

Це неодмінно станеться зараз, якщо я негайно не вийду з підвалу.

— Побачимося пізніше, мамо, — кажу я, крокуючи до сходів.

— Меріт! — гукає вона мене.

Я зачинаю позаду себе двері в підвал.

На кухні Вікторія нарізає курячу грудку для Мобі. Усі інші вже їдять за столом. Я беру собі тарілку, коли в будинок заходить тато. Зараз пів на сьому, а футбол починається о сьомій, тож спочатку покладуть їжу йому. Коли я нарешті йду до столу, там зостається лише одне вільне місце. Поряд із... як там його? З іншого його боку сидить Гонор, нахиляється і сміється з чогось, що він сказав. Упевнена, хай що то було, це щось розумне.

Я гепаюся на стільчик і підсовую його ближче. З іншого боку, на щастя, сидить Мобі.

— У тебе був вдалий день? — запитую я його.

Він засовує до рота кукурудзу й киває.

— У Тайлера проблеми, бо він сказав «байстрюк».

Більшість із нас сміється, бо Вікторія охає.

— Мобі, це погане слово!

— Теоретично це не так, — каже тато.

Вікторія кидає на нього сердитий погляд.

— Коли тобі чотири роки і ти говориш його у садку — погане.

— Що таке байстрюк? — запитує Мобі.

— Це дитина, котра народилася в людей, які ще не одружилися.

Це майже про тебе, — відповідаю я.

Вікторія так відреагувала на мої слова, ніби я вдарила малого. Вона враз відсовує стільчик і підхоплюється на ноги.

— Іди до себе в кімнату.

Спочатку я сміюся, бо думаю, що вона жартує. Але перестаю всміхатися, бо вона справді гнівається. Та ви, певно, знуваєтесь з мене. Я дивлюся на батька, а він поглядає на Вікторію; він застиг, тримаючи біля рота виделку. Я дивлюся на Вікторію.

— Він спитав, хто такий байстрюк. Ти хотіла, щоб я йому збрехала?

Вікторія свердлить мене поглядом. Можливо, у неї навіть роздуваються ніздрі. Я ніколи не бачила її такою розлюченою. Чесно, я сказала це не спресердя.

— Байстрюк — це дитина, яка народилася до шлюбу, — кажу я Вікторії. — Хіба не можна сказати, що він майже байстрюк?

Вікторія вказує у бік коридору.

— Ти більше не говоритимеш так із моєю дитиною, Меріт. Іди в кімнату. — Вона дивиться на моого батька, шукаючи підтримки. — Барнабі?

Я відкидаюся на стільчику, згорнувши руки на грудях. Я не відступлю.

— То ти хочеш, щоб я брехала твоєму синові? — кидаю я погляд на Мобі, який спостерігає за нами широко розплющеними очима. — Якщоекс — це погане телевізійне шоу з вісімдесятих, то байстрюк — це реклама. — Я дивлюся на Вікторію. — Так краще?

— Меріт... — мовить Юта.

Він говорить так, ніби це моя поведінка ні в тин, ні у ворота. Я повертаюся до нього.

— Ти серйозно станеш на бік Вікторії?

— Може, бодай раз повечеряємо як родина й не заводитимемо сварки? — засмучено проказує Гонор.

— Барнабі? — повторює Вікторія, котра досі стоїть над нами й хоче, щоб він мене покарав.

Батько бере Вікторію за зап'ясток і намагається всадовити її.

— Я пізніше з нею поговорю. Може, просто поїмо?

Вікторія звільняє руку й хапає свою тарілку. Вона йде на кухню й викидає їжу в сміттєвий бак.

— Не викидай залишків, — гукаю я.

- Що?

Я вказую пальцем на смітник.

— Об'їдки. Їх Вольфганг може з'їсти.

— Вольфганг? — запитує тато. — Чого ти згадала про цього паскудного пса?

— Ну от, знову лаєтеся, — бурмоче Гонор.

— Тому в нас біля заднього входу стоїть пакет собачого корму? — питает Юта.

Тато переводить погляд на пакет із кормом і підводиться.

— Собака тут?

Я їм картоплю, бо й гадки не маю, чи відправлять мене до кімнати, але ж їсти хочеться.

— Він прибіг учора посеред ночі, — відповідаю я з набитим ротом. Ковтаю, а тоді вказую великим пальцем позад себе. — Він на задньому дворі.

— Ти впустила його на задній двір?! — кричить батько. Вікторія підносить руки вгору.

— О, просто прекрасно. Ти розлютився через те, що вона

впустила у двір пса, але спокійно поставився до того, що назвала твого сина байстрюком?

Я тримаю в руках виделку.

— Я сказала, що він майже байстрюк, — уточнюю.

— Чого ти завжди так чиниш? — шепоче Юта.

Він так тихо це каже, що точно звертається не до Вікторії, котра стоїть на іншому боці кухні, а до мене.

— То, по-твоєму, це я винна?

— Ти завжди винна, — відказує Гонор. — Ми ніколи поїсти нормальню не можемо, щоб ти її не розлютила.

Я сміюся, не в змозі повірити в те, що чую.

— То це я винна? — підношу голос достатньою мірою, щоб нашу розмову почула Вікторія. — Може, вона біситься, тому що є безвідповідальною людиною. Спитайте меншого брата, якого вона покинула.

Я переводжу погляд на Вікторію, щоб бачити її обличчя. Зрозуміло, що остання репліка шокувала її.

— Що ти сказала? — Жінка пронизує мене поглядом так, ніби не почула чи не хоче чути.

Я відкриваю рота, щоб повторити сказане, але батько мене уриває.

— Меріт, — каже він швидше втомлено, ніж гнівно. — Іди до себе в кімнату.

Вікторія повільно повертає голову до моого тата.

— Ти розповів їй про Щастунчика?

Він хитає головою.

— Ні, вони про нього не знають. Вона просто тисне на тебе.

Тепер я вмираю — так прагну дізнатися, що такого вона не хоче, щоб ми знали. Я ще трошечки їм картоплі на випадок, якщо таки доведеться відбувати покарання.

— Ні на кого я не тисну. — Я ковтаю й витираю рота, а тоді готуюся все пояснити. Хоча ніхто не змушував мене це робити. — Вольфганг прибіг учора посеред ночі. Доцило, і мені стало його шкода, тож я впустила його на задній

двір. Тоді дізналася, що пастор Браян помер, і забула розповісти комусь про пса. А сьогодні поїхала в магазин, щоб купити йому корму, дивний хлопець у кілті попросив підкинути його до будинку його сестри, і з'ясувалося, що це наш будинок. Його звати Щастунчик, він менший брат Вікторії, і він спить у татовому кабінеті, бо ж, очевидно, тепер у гостинії кімнаті живе Саган. І подобається

вам це чи ні, байстрюк — це дитина, яка народилася поза шлюбом. А раптом ви забули, Вікторія завагітніла, коли тато все ще був одружений з мамою, тож Мобі майже став байстрюком.

Коли я закінчу пояснювати, усі мовчки глипають на мене. Я нахиляюсь і зосереджуся на їжі.

— Він надягає кілт? — запитує Саган. Хоч як сильно мені kortіло, щоб він до мене говорив, я ціную те, що він намагається розрядити атмосферу за допомогою гумору. — Якого він кольору?

Я змушую себе подивитися на нього. На його губах грає легка усмішка.

— Зелений, картатий.

Він шанобливо киває.

— Нетерпляче чекаю на зустріч із ним.

— Мій брат тут? — питает Вікторія. Тепер вона говорить значно тихіше. — Щастунчик тут? У цьому будинку?

Я хочу відповісти, але мені не випадає такого шансу, бо тепер Щастунчик стоїть у кінці коридору.

— Теоретично це не будинок, — відповідає він їй. — Більше схоже на неправильну церкву.

Тепер я розумію, що Щастунчик мав на увазі, коли казав, що розмова має скидатися на гру в пінг-понг, бо ми всі переводимо погляди з нього на Вікторію, очікуючи на емоційне возз'єднання.

Вікторія підносить руку до рота. Батько підходить до неї й кладе руки їй на плечі, намагаючись зробити так, щоб вона звернула увагу на нього, а не на свого брата.

— Кохана, — заспокійливо каже він, — поговорімо з ним у спальні.

Вікторія хитає головою і проходить повз тата до Щастунчика.

— Ти не можеш просто так сюди заявитися, Щастунчику. Маєш поїхати.

Хлопець не рухається. Він трохи здивований її реакцією.

— А не хочеш мене спершу обійтися?

Вікторія робить крок йому назустріч.

— Забираїся, — каже вона. — І наступного разу, коли намислиш приїхати, не вибачившись спочатку, спробуй зателефонувати. Заощадиш кошти на дорогу!

— Вікторіє, — шепоче мій тато. Він тягне її у протилежному напрямку. — Іди до спальні. Я прийду за хвилину.

Проходячи повз Щастунчика у спальню, жінка намагається приховати схлипування. Тато дивиться на хлопця. Той усміхається і

йде до нього з простягнутою рукою.

— Певно, ти мій зять, — мовить він.

Тато неохоче ручкається з ним.

— Барнабі.

— Правду кажучи, я думав, вона до цього часу про все забуде, — мовить Щастунчик. — Але вона має рацію. Мабуть, слід було спочатку зателефонувати.

— Що забуде? — питає Гонор.

Щастунчик зиркає на неї і всміхається, але усмішка зникає з його обличчя, щойно він помічає мене. Він дивиться на Гонор, а відтак переводить погляд на мене. Потім указує на нас пальцем.

— Хто з вас сьогодні мене підвозив?

Я підвожу руку.

— Дякую за гостинність, Меріт. — Щастунчик іде до столу. Він знайомиться з Ютою, Гонор, а тоді із Саганом. Коли черга доходить до Мобі, він опускається перед ним навколошки. — А ти, певно, мій небіж.

— Я небіж? — запитує Мобі. — Меріт сказала, що я байстрюк.

— Майже байстрюк, — уточнюю я.

— Щастунчику, — каже мій батько, перериваючи знайомство. — Може, перш ніж ти влаштуєшся тут як у дома, ми зі всім розберемося?

Щастунчик, підвівши руки на стегна.

— Так, авжеж. Але... я щойно прокинувся після чотиригодинного сну. Так що вже ніби влаштувався як у дома.

Він сміється, але ніхто його не підтримує. Маю віддати йому належне. Він хоча б життєрадісний.

Щастунчик іде за моїм татом у третю чверть. Шкода, що вони вирішили не розмовляти в першій. Мені подобалася ця розмова.

— Схоже, у тебе був продуктивний день, — каже мені Гонор. — Принаймні ти не весь день проспала.

Я можу багато чого витримати, але уїдливі зауваги Гонор стосовно того, що я вирішила не ходити до школи, доводять мене до сказу. Я кидаю рулет назад на тарілку.

— От скажи-но, Гонор, що я прогавила цього тижня, що дивом могло б підготувати мене до життя після старшої школи?

— Либонь, можливість випуститися?

Я пускаю очі під лоба.

— Можу скласти іспити ще до Різдва.

— Так, бо це резонна альтернатива стипендії, — відказує мені сестра.

— Хочеш поговорити про резони? — кидаю я їй виклик. — Твій новий хлопець знає, як резонно ти поводилася у своїх колишніх стосунках?

Гонор стискає щелепи. Я поцілила в дошкульне місце. Добре. Може, відчепиться.

— Це нечесно, Меріт, — каже Юта.

— Пофіг, — бурмочу я, відриваю шматочок хліба і закидаю до рота. — Звісно, ти її захищатимеш. Вона ж твоя улюблениця.

Юта відкидається на стільці.

— У мене немає улюбленої сестри. Я захищаю її, бо у своїх нападках ти завжди переходиш на особистості.

Я киваю.

— Ох, справді, а я й забула. Ми любимо ховати все під килимом і вдавати, що Гонор не треба походити на терапію.

Гонор сердито зиркає на мене з протилежного кінця столу.

— І тобі ще цікаво, чого ж у тебе немає друзів.

— Узагалі, геть не цікаво.

Наше родинне єднання переривають високі тони, що долинають із третьої четверті. Та вони занадто приглушені, тож розібрati їх неможливо, а проте стає ясно, що Вікторія прийняла Щастунчика не так гостинно, як він сподівався.

— Хтось іще помітив, який у нього дивний акцент? — питает Саган.

— Дякую! — кажу я. — Такий дивний! Ніби його мозок не може вирішити, де він виріс — в Австралії чи в Лондоні.

— Мені здається, це ірландський, — каже Юта.

Саган хитає головою.

— Ні, це тебе просто кілт спантеличус.

Я сміюсь, а тоді дивлюся на Мобі, котрий досі сидить поруч зі мною. Він опустив голову, тож я не бачу його обличчя.

— Мобі?

Малий не дивиться на мене, він схлипует.

— Гей! Чого ти плачеш?

Мобі ще раз схлипует, а тоді каже:

— Усі сваряться.

Ох! Нішо не може засмутити мене дужче, ніж слози Мобі.

— Усе гаразд, — кажу я. — Інколи дорослі сваряться. Це нічого не означає.

Він витирає очі рукавом сорочки.

— То чому вони це роблять?

Як би мені хотілося йому відповісти!

— Не знаю, — зітхнувши, кажу я. — Ходімо, умиємось, і я вкладу тебе спати.

Мобі завжди любив поспати. З двох років він спав у власній спальні у Другій чверті. Він завжди лягав о сьомій, але кілька днів тому я чула, як Вікторія казала, що за кілька тижнів він зможе лягати о восьмій.

А от у нас немає години, о якій ми маємо лягати спати. Тато хоче, щоб у будні ми були вдома о десятій, але, коли сидимо в кімнатах, він ніколи до нас не заходить. Я зрідка лягаю до півночі.

Я веду Мобі у ванну й допомагаю йому почистити зуби й помити руки. Його спальня якраз навпроти тієї кімнати, у якій живе Щастунчик і яка, судячи з того, що з іншої кімнати досі лунали крики, за годину могла знову стати татовим кабінетом. Переважно Мобі вкладає Вікторія, але часом він просить це зробити Гонор, Юту чи мене. Мені подобається підсочувати під нього ковдру, однак я роблю це лише тоді, коли Мобі сам попросить. Не хочу надавати Вікторії непотрібних послуг.

Кімната Мобі декорована в тематиці китів, і, сподіваюся, це зміниться до того, як він почне запрошувати друзів на ночівлі. Й так фігово, що його назвали на честь кита-вбивці, але Вікторія, вирішивши поширити тему імені ще й на спальню, ніби просить, щоб із нього знущалися.

Проте Мобі подобаються кити. А ще йому подобається, що його назвали на честь «Мобі Діка» — улюбленої книжки Вікторії. Та особисто я не довірю людям, які кажуть, що полюбляють класичні романи. Гадаю, вони брешуть, щоб здаватись освіченими, або ж не читали більше нічого, крім програми з англійської літератури.

Моя улюблена книжка — «Божа діра»^[8]. Це не класика. Це краще, ніж класика. Сучасна трагедія. Я не читала «Мобі Діка», але можу закластися, що після прочитання не здається, що ти розумієш більше.

Я вкладываю Мобі в ліжко, підтягуючи ковдру з китами йому до підборіддя.

— Ти прочитаєш мені казку? — запитує він.

Мені це неважко, тож киваю й беру з полиці книжку. Я обираю найтоншу, але малий протестує.

— Ні, прочитай «Перспективу короля».

Якась нова. Я глипаю на полицю і роздивляюся книжки, але не бачу жодної з такою назвою.

— Такої тут немає. Може, «На добранич, діти»?

— Вона для малюків, — відказує хлопець. Він піднімає стос аркушів зі столика, що стоїть поряд із ліжком. — Прочитай цю. Її Саган написав, — і він простягає мені папірці.

Я забираю в нього казку. У верхньому лівому кутку аркуші скріплено степлером. Посередині на першій сторінці написано:

Перспектива короля

Автор Саган Каттан

Я сідаю на край ліжка й торкаюся пальцями верхнього краю сторінки.

— Саган написав для тебе казку?

Мобі киває.

— Це реальна історія. І римована.

— Коли він тобі її віддав?

Мобі стенає плечима.

— Десь сім років тому.

Я сміюся. Мобі найрозумніший чотирирічний малюк зі всіх, кого я знаю, але він ніяк не може збагнути концепцію часу.

Я підсовуюся на ліжку й сідаю, спершись на узголів'я. Зазвичай я не влаштовуюся так зручно, коли вкладываю його спати, але цього разу, схоже, історія непокоїть мене більше, ніж самого Мобі. Я сподіваюся, що дізнаюсь одну з таємниць хлопця Гонор, і хвилююся через це дужче, ніж слід. Я підтягую коліна до грудей і кладу папери на ноги.

— «Перспектива короля», — промовляю я вголос, а тоді дивлюся на Мобі. — Ти хоч знаєш, що таке перспектива?

Він киває й перевертается набік, щоб глянути на мене.

— Саган сказав, що це як коли ти чужі очі засовуеш собі в голову.

— Доволі близько, — кажу. — Я вражена.

І я справді вражена. Не так через Мобі, як тим, що Саган витратив час, щоб написати для нього казку. І, звісно, тому що він пояснив йому значення слова.

Мобі сідає й перегортас мені сторінку.

— Почитай!

На наступній сторінці намальована пташка. Схожа на кардинала.

— Це історія про пташку? — питаю я Мобі.

— Просто читай! — каже він.

Я знову перегортую сторінку.

— Добре. Без спойлерів.

Перспектива короля

Хтось скаже — то все балачки, Хтось скаже — побрехеньки. Та в казку цю про короля Не вірять лиш дурненьки.

Хоч короля Філіпілітусом Колись батьки назвали, Ім'я це вимовити важко — I всі його як Фліпа знали.

Була у короля жага:

Усе, що сяє, Фліп збирав. Обожнював коштовності, Багатство полюбляв.

Такого замку, як у нього, Ніде в окрузі не знайти!

Але він раптом забажав Цілком новий собі звести.

Купив містечко на горі, Що звалося незвично — Перспектива. I зажадав свій замок, хоча знов: Там будувати неможливо.

Король надумав замок оглядати, Щойно народ роботу закінчив.

Та в місті все було, як на початку, I Фліп у Перспективі аж зомлів.

Гора та височіла, як раніше, Ані стіни від замку короля! Порожній пляж, порожня гавань, Порожньою була навкруг земля.

Фліп зненацька розлютився

І помститись поспішив: «Хай солдати здіймуть зброю Проти тих, хто завинив».

Коли людей убили всіх, Ось випурхнув червоний кардинал: — Королю, що це ви вчинили? Добрих людей — під трибунал?

Король пояснював пташині, Що люди заслужили смерті За те, що не заклали мури, Він мусив згадку про них стерти.

«Королю, нашо гарячитись?

Чому б не спробувати вам Обрати іншу перспективу, А не байдуже вірити очам?»

І пташка Фліпа повела Туди, де замок бути мав.

Король відсунув величезний камінь I раптом на коліна впав.

За ним, в самісінькій горі, Блищав палац розкішний.

А вражений король закляк: Відчув провину, безутішний.

Стількох він загубив людей, А мав би за старання похвалити... Фліп вибрал хибну перспективу. Ніхто не зміг народ той захистити.

«Зберіть тіла! — кричав король. —

Зовсім нікого не минайте!

Сховайте їх у цій горі

І там навічно закопайте!»

Рештки знищеного міста Солдати лишили між скель. Король вернувся до замку старого I втік назавжди з тих земель.

Хтось скаже, що це побрехеньки, Що міста нема й не було.

Бо ж на мапи воно не потрапило І ніякої слави не зажило.

Я перегортаю на першу сторінку поеми, трохи шокована тим, що прочитала. Це дитячий віршик? Він такий самий моторошний, якщо не більше, як і Саганові малюнки. А Мобі тепер ще й вірить, що це справжня історія!

— Ти ж знаєш, що це вигадка? — Я дивлюся на Мобі, але він лежить із заплющеними очима.

Навіть не помітила, як він заснув, поки я читала. Я кладу аркуші назад на столик. Вимикаю світло, перш ніж вийти з кімнати, і прямую до першої чверті. Саган на кухні допомагає Гонор мити посуд.

— Та що з тобою не так?

Вони обое підводять погляди, але я дивлюся на нього.

— Це запитання потребує розгорнутої відповіді? — цікавиться він.

— Ти вбив ціле місто невинних людей!

Він киває, і на його обличчі відбивається розуміння.

— Ти читала Мобі?

— Це мене тривожить! Тепер то його улюблена казка.

— Про що ви говорите? — запитує Гонор.

Я махаю рукою у бік її моторошного хлопця.

— Він написав для Мобі поему, але це найгірша дитяча історія, яку я читала.

— Вона не така погана, — захищається він. — Там добрий посол.

— Справді? — дивуюся я. — Бо я зрозуміла, що правитель-матеріаліст не був задоволений селянами, яких найняв, щоб збудувати собі замок, тому вбив їх усіх і наказав заховати їхні тіла в горі, а потім собі щасливенько жив далі.

Гонор кривиться, щоб показати занепокоєння. Я подумки нагадую собі ніколи так не кривитися. Побачивши її такою, я розумію, наскільки неприємний вигляд можу мати.

— Тоді ти геть усе перепутала, — відповідає Саган. — Це вірш про перспективу.

— Про що ми взагалі говоримо? — питает Юта, який щойно зайшов на кухню.

— Про історію, яку я написав для Мобі.

Юта сміється й бере содову з холодильника.

— Обожнюю її, — каже він і відпиває, а тоді витирає рота. — Я не можу слухати їх цілу ніч, — мовить він, маючи на увазі крики, що досі лунають із третьої чверті. — Хочете поплавати?

— Ми за, — відповідає Гонор за себе й Сагана. — Я згодна на все, аби вибратися з дому.

Вони всі дивляться на мене. Словесно мене ніхто не запрошує, але, судячи з їхніх поглядів, я припускаю, що так вони запитують, чи я приєднаюся до них.

— Я залишуся вдома, — кажу я, відхиляючи їхню невисловлену пропозицію.

Раніше я ніколи не ходила плавати з Гонор і Ютою в готелі. Дійшло до того, що вони мене навіть не запрошують, але, позаяк уже я стою простісінько перед ними, певно, вони почуваються змушеними спитати мене. Коли я відмовляюся, Гонор ледь не зітхає полегшено.

— Збирайтесь, — промовляє вона, кидаючи на стільницю рушник, яким витирала посуд.

Саган досі витріщається на мене, і в його погляді читається натяк на допитливість.

— Упевнена, що не хочеш піти? — питает він.

Він дивиться на мене так, ніби геть не проти моєї компанії, і через це мені кортить змінити рішення. Звісно, Гонор і Юта були б раді потусуватися без мене. Для них моя присутність — це не приємний бонус, а радше незручність. А Саган дивиться в мій бік так, ніби й справді хотів мене бачити.

Це мене збентежує. Це вперше, відколи Юта отримав водійські права, мені хочеться поплавати з братом і сестрою.

Відчиняються двері до спальні в третій четверті, і з'являється Щастунчик. Він крокує на кухню, засунувши руки до кишень. Тато з Вікторією йдуть позаду. Батько прочищає горло, щоб звернутися до нас.

— Щастунчик трохи у нас поживе. Нам із Вікторією буде приемно, якщо ви поводитиметеся з ним гостинно.

Це дивно, бо, хоча й здається, що Щастунчик переміг у цій суперечці, його поведінка свідчить про інше.

— Ласкаво просимо, — каже Юта. — Не хочеш поплавати?

— У вас є басейн? — питает Щастунчик.

Юта хитає головою.

— Ні, але в місті є готель, усередині якого є басейн із підгрівом, а Гонор має зв'язки.

— Крутко, — відповідає Щастунчик. — Тільки шорти візьму. — Він прямує до кухні, але зупиняється й повертається до мене. — Ти ж теж ідеш? — Він ніби просить мене не залишати його наодинці з

моїми родичами.

Якщо не брати до уваги знайомство, спілкувався він лише зі мною. Я киваю.

— Так, пойду.

Саган уже збирається завернути в коридор, коли чує, як я приймаю Щастунчикове запрошення. На секунду зупинившись, він зиркає на мене через плече, а тоді знову йде.

— А де Мобі? — питает Вікторія.

— Я вже вклала його спати. — Я вирішу, що це буде кінець розмови, і крокую до своєї кімнати.

Раніше я вже пошкодувала, що наткнулася в крамниці на Щастунчика, але зараз схоже, що, можливо, нарешті в мене з'явився друг у цьому домі. Я ніколи не їздила плавати з Ютою й Гонором, бо, здавалося, вони ніколи цього не хотіли, проте, боюся, якщо не пойду сьогодні, Щастунчик подружиться з ними трьома, а я знову буду сама.

Я беру суцільний купальник і величезну футбольку та йду назад у коридор. Саган виходить зі своєї кімнати й зупиняється, коли бачить мене. Він розтуляє рота, але не встигає нічого сказати, бо Гонор відчиняє двері до своєї спальні. Хлопець одразу закриває рота.

Тепер мені до кінця вечора буде цікаво, що ж такого він хотів сказати.

Вони йдуть надвір за Ютою і Щастунчиком. Я заходжу до ванної, щоб узяти кілька рушників. Перш ніж піти до дверей, підвожу очі на статую Сирсуса Христа.

Цікаво, а Бог відповідає на молитви ще до того, як Його про щось попросиш? Тому Щастунчик тут? Він відвертатиме мене від Сагана, як я просила раніше?

— Його блузнірський костюм — твоїх рук справа?

Батьків голос повертає мене до реальності. Він стоїть за кілька метрів від мене й роздивляється статую.

— Hi, — брешу я. — Певно, справа в непорочному зачатті гардероба.

Зачиняючи вхідні двері, я чую приглушений татів голос з іншого боку:

— Якщо «Ковбої» програють, ти будеш покарана!

«Ковбої» мають непогані шанси на поразку. А от шанси на те, що батько таки справдить свою обіцянку, надзвичайно низькі.

РОЗДІЛ ШОСТИЙ

Одна з машин, на якій найчастіше їздять у нашій сім'ї, — «форд-віндстар». До неї можуть сісти семеро людей, але, зважаючи на те, як за цей місяць зросла кількість мешканців у нашему домі, невдовзі потрібно буде щось нове. Я прийшла останньою, але хлопець Гонор сидів позаду й місце посередині дісталося мені. Щастунчик сидів з іншого боку. Гонор — попереду, на пасажирському місці, а Юта був за кермом.

Ми живемо в чорта на рогах у такому маленькому містечку, що в ньому й не мало б бути готелю з басейном. До найближчої крамниці дев'ятнадцять кілометрів, а готель, куди ми прямуємо, іще далі. Ми їхатимемо щонайменше двадцять п'ять кілометрів. Але в такій сільській місцевості знадобиться лише тринадцять хвилин, щоб туди дістатися.

— Тож... — каже Юта. — Ти брат Вікторії?

— Зведений брат, — уточнює він.

Я тихенько сміюся, бо, здається, він не хоче бути родичем Вікторії так само, як і ми.

— А звідки ти?

— Звідусіль, — відповідає Щастунчик. — У нас із Вікторією один батько, але матері різні. Вона жила зі своєю мамою, а я жив із нашим батьком і своєю мамою. Ми багато переїжджали, аж поки мої батьки не розлучилися.

— Мені так прикро, — каже Гонор.

— Усе гаразд. Таке зі всіма буває, — байдуже відповідає хлопець.

Після цієї відповіді ніхто більше нічого не питає.

— Ти не казала, що в тебе є сестра-близнючка, Меріт, — мовить Щастунчик, зосереджуючи свою увагу на мені.

— Поки ми сиділи в машині, говорив увесь час ти, — відказую я, відвертаючи від нього погляд і дивлячись у вікно. — Якось ніколи було мені розповідати всю свою біографію.

— Неправда, бо саме твою біографію я й намагався з тебе витягнути, — розсміявшись, каже він.

— І не дуже добре вийшло, еге ж?

— Досить добре, щоб дізнатися про хлопця, на якого ти запала, — відказує Щастунчик.

Я різко повертаю до нього голову. Скидаю бровою, ніби попереджаючи його, щоб він знову знає, що й так далеко зайдов цим коментарем.

— Стривай-но, — каже Гонор, розвертаючись на сидінні. — Ти на когось запала?

Я пускаю очі під лоба й знову дивлюсь у вікно.

— Ні.

— Хто він? — запитує Гонор, адресуючи питання Щастунчику.

Я нервово шкрябаю джинси, сподіваючись, що він не розтулить рота. Я ж зовсім його не знаю. Може, йому подобається мене ганьбити.

— Не можу пригадати його ім'я, — відповідає Щастунчик. — Спитай у Меріт.

Гонор знову розвертається на сидінні.

— Меріт мені про таке не розказує. — Вона говорить так, ніби звинувачує мене.

Я дивлюся на Щастунчика, що вступив у мене погляд.

— Ви дуже дивно поводитеся як на однояйцевих близнючок.

— Нічого не дивно, — заперечую я. — На близнят начепили хибний ярлик.

— Ото ж бо! — погоджується зі мною Гонор. — Не в усіх близнюків є щось спільне, окрім зовнішності.

— На мою думку, у вас двох набагато більше спільногого, ніж ви думаєте, — озивається Саган із заднього сидіння.

Гонор зиркає через плече й дивиться на нього. Я теж хотіла б розвернутись і глянути на нього, але, на відміну від Гонор, коли я дивлюся на нього, справді є щось відчуваю. Я навіть не знаю, чи подобається він Гонор загалом. Вона дивиться на нього геть не так, як дивилася б я, якби він був моїм хлопцем. І якби ми з ним зустрічалися, то я сіла б позаду, разом із ним, а не на пасажирське місце, як Гонор.

Мені його шкода. Він вкладає у їхні стосунки набагато більше, ніж вона. Я розумію це, бо пам'ятаю, як він цілавав мене, коли вважав, що я — то вона. Він переїхав до нас у будинок і спілкується зі всіма нами, а вона просто сидить і чекає, коли на обрії з'явиться якийсь не дуже здоровий хлопець.

Щастунчик розвертається й дивиться на хлопця Гонор. — Як ти підійшов цій сімейці?

— Підійшов мені, — каже Гонор із переднього сидіння, відповідаючи на Щастунчикове питання, хоча воно й було

адресоване Саганові.

А от якби я була його дівчиною, то дозволяла б самому відповідати на запитання.

— Як ви з Гонор познайомилися? — запитує Щастунчик.

Я досі дивлюсь у вікно, але уважно прислухаюся до їхньої розмови. Раніше я нікому з них таких запитань прямо не ставила, тож чула лише дрібки інформації, які змогла підслушати.

— Я щось з'їв, і в мене була алергічна реакція, — відповідає Саган. — Тому опинився в лікарні, де й зустрів Гонор.

Щастунчик дивиться вперед.

— Ти теж була в лікарні? — питает він Гонор.

Та хитає головою, але не пояснює, що ж робила у шпиталі. Я подумую розповісти Щастунчику, що там Гонор прощалася зі своїм іншим хлопцем і, не знаючи всієї ситуації, поклала око на Сагана, помилково припустивши, що він теж невдовзі зустрінеться з Творцем.

— Гонор навідувала друга, — мовить Саган.

Тепер він відповідає замість Гонор.

Вони, хай їм грець, не можуть самі на свої запитання відповідати?

Кілька хвилин усі мовчать, хоча у мене є мільйон запитань до Щастунчика і ще мільйон до Сагана. Коли ми з'їжджаємо на довгу під'їзну доріжку до готелю, Юта нарешті кидає через плече запитання:

— Чого твоя сестра так тебе ненавидить?

— Зведена сестра, — уточнює Щастунчик. — Вона досі сердиться на мене через дещо, що я зробив понад п'ять років тому.

— А що ти зробив? — цікавиться Гонор, розстібаючи ремінь безпеки.

— Убив нашого батька.

Я застигаю, тримаючи руки на паску безпеки. Підвожу погляд і бачу, як Щастунчик розстібає ремінь і вислизає

крізь відчинені двері мінівена. Він виходить, а от ми всі паралізовані його останнім коментарем. Вийшовши з машини, він розправляє кілт і лише тоді дивиться на нас.

— О, та годі вам. Я заганяюся.

Гонор видихає.

— Це не смішно, — каже вона, відчиняючи дверцята.

* * *

Коли ми заходимо до готелю, Гонор підходить до стійки реєстрації і дзвонить у дзвоник. За кілька секунд із дверей кабінету

з'являється одна з її шкільних подруг, Анджела Капіччі.

Анджела мені ніколи не подобалася. Вона на рік старша, але вони з Гонор заприятелювали ще в дитинстві. Позаяк переважній більшості наших друзів не дозволяють ходити до нас додому через плітки, що розлетілися містом (правдиві чи ні), про нашу сім'ю, ми з Гонор не можемо сказати, що дружимо з іншими, але це майже завжди приятельські стосунки. Я більше тримаюсь остронь, а от Гонор — ні. У мене не виходить приховувати неприязнь, а Анджела ніколи мені не подобалася. Вона з тих дівчат, які оцінюють свою вартісність тим, як на них реагують хлопці. 1, судячи з того, як вона зараз дивиться на Щастунчика, певно, було б незле, якби її хтось оцінив.

— Привіт, — говорить вона йому і всміхається, вирішивши пофліртувати. — Ти тут новенький.

Щастунчик киває і всміхається у відповідь, теж не проти пофліртувати.

— З корабля на бал.

Вона скидає бровами, не знаючи напевно, як відповісти на його слова. Дівчина дивиться на Гонор.

— Моя зміна добігає кінця об одинадцятій. Якщо до того часу ще будете тут, я до вас приєднаюся.

— Ми маємо бути вдома о десятій, — відказує Гонор. Вона бере ключ-карту. — Дякую за це.

Анджела киває і знову переводить погляд на Щастунчика.

— Звертайся в будь-який час, — мовить дівчина голосом, у якому чути заклик.

Вона не відводить від хлопця погляду, поки ми йдемо до вбиралень, щоб переодягнутися. Ми з Гонор заходимо в дівчачу, і вона негайно стягує футболку й починає переодягатися, навіть не зайшовши до якоїсь кабінки. Я трохи скромніша за неї, і думки про те, що хтось може зайти в туалет, поки я силкоюся влізти в купальник, достатньо, щоб я зачинилася в кабінці. Я саме зняла джинси й футболку, коли Гонор запитує те, чого не можна було уникнути.

— То кого Щастунчик мав на увазі?

Я застигаю на секунду, а тоді вдягаю купальник.

— Про що ти?

— У машині, — відказує вона, пояснюючи те, що я вже й так знала. — Він говорив, що ти сказала йому, що запала на когось. Я його знаю?

Я заплющую очі й намагаюсь уявити, що почалося б, якби я розповіла, що хлопець, у якого я закохалася, зустрічається з нею. Це поклало б нашим сестринським взаєминам (які, до речі, і так не в найкращому стані) край. Я відчиняю двері до кабінки й натягую поверх купальника футбольку.

— Він збрехав. Нікого немає. Я майже з дому не виходжу, як я могла б із кимось познайомитися?

Здається, Гонор трохи засмутилася через мою відповідь. А ще вона має... дивовижний вигляд.

— Новий купальник? — запитую я.

Вона в червоному бікіні з чорними краями. Звичайний бікіні, але крій і колір ідеально їй пасують. Я дивлюся на свою величезну футбольку, яка закриває мій чорний суцільний купальник, що ще й погано на мені сидить, і суплюся.

— Він у мене вже кілька місяців, — відказує вона, підводячи руки, щоб поправити ліфчик. — Ти просто ніколи не ходила з нами плавати, тому й не бачила.

— Ти ж знаєш, я не люблю плавати, — бурмочу я. Гонор згортає джинси і кладе на умивальник. Ми зустрічаємося поглядами у дзеркалі.

— Це головна причина?

Хоча й може здатись інакше, її запитання риторичне. Гонор знає, що причина, з якої я не їжджу з ними плавати, ніяк не стосується мого ставлення до води. Я не їжджу через напружені стосунки з нею та Ютою. Через стосунки, які зіпсувалися аж п'ять років тому.

Вона виходить із вбиральні, і я чекаю кілька секунд, перш ніж рушити за нею. Останнє, що мені треба, так це бачити вираз обличчя її хлопця, коли він побачить її в купальному.

Я помічаю, що подумки інколи називаю його «її хлопцем», а не Саганом. Цікаво, чи колись перестану згадувати про нього так, а не на ім'я. Мені дуже подобається ім'я Саган. Воно класне йексуальне, і я не хочу, щоб воно йому пасувало, але йому воно личить. Дуже. Тому волію називати його за статусом. Хлопець Гонор. Не так приємно.

Я втішаюсь ілюзіями.

Знявши футбольку, я роздивляюся себе у дзеркалі. Дивлюся на суцільний купальник і думаю, чого на Гонор усе має кращий вигляд, хоча ми абсолютно однакові. Вона гарніша в сукнях, її краще в джинсах, на підборах вона вища, а в купальникахексуальніша. У нас однакові тіла, обличчя, волосся, зовні все однакове, але вона має доросліший і розумніший вигляд, аніж я зможу мати.

Можливо, це тому, що вона досвідченіша за мене. Вона на три роки раніше за мене втратила цноту. Може, тому її оточує така аура впевненості, якої немає в мене. Я цілувалася лише з Дрю Волдрапом, а він навіть третьої бази не дістався. Після тієї панічної втечі впевненості мені не додалося. Закінчилося все тим, що я змертвіла.

Ну, хоч трофей мені дістався.

Я знаю, що це все просто смішно. Втративши цноту, не станеш більше схожа на жінку, ніж коли була незаймана. Просто дівоча пліва порветься. Чи й не щастя.

Знову натягаю футболку. Я не плаватиму перед хлопцем Гонор у такому вигляді, коли поруч буде така прекрасна сама Гонор.

Коли я заходжу до кімнати, вони вже у воді. Я опускаю голову, бо не хочу зустрічатися ні з ким із них поглядом, поки йду туди. Ще навіть не знаю, чи взагалі хочу поплавати, тож сідаю на краєчок, де басейн ще мілкий, і бовтаю ногами у воді. Добрих півгодини я дивлюсь, як вони вчотирьох плавають, і нехтую Щастунчиковими проханнями приєднатися до них. Коли я відмовляюся втретє, він нарешті пливе до мене. Хлопець усміхається і притискається спиною до стіни, спостерігаючи за тим, як Юта з Саганом наввипередки пливуть від одного краю басейну до другого. Гонор сидить на краєчку з того кінця, де глибоко, і чекає, поки треба буде оголосити переможця.

— Ви ідентичні, так? — каже Щастунчик і розвертається у воді, щоб подивитися на мене.

— Зовні.

Він простягає руку і смикає за кінець моєї футболки.

— То навіщо ти ховаєш свій купальник за цією футболкою?

— Бо мені зручніше, коли я прикрита.

— Чого?

Я пускаю очі під лоба.

— У тебе ніколи не закінчуються запитання.

Він махає в бік Гонор.

— Якщо люди можуть бачити її, то тебе теж бачать. Це те саме.

— Ми двоє різних людей. На ній бікіні, на мені його нема.

— Це якісь релігійні забобони?

— Ні. — Я знаю його лише півдня, а на шкалі роздратування він уже дістався рівня Гонор і Юти.

Він нахиляється ближче і стишує голос до шепоту.

— Це через Сагана? Через нього тобі незручно?

— Я ніколи не казала, що мені незручно. Я сказала, що у

футболці мені зручніше.

Хлопець нахиляє голову.

— Меріт. Між рівнем упевненості твоєї сестри і твоїм лежить величезне провалля. Я намагаюся зрозуміти причину.

— Ніякої відмінності немає. Ми просто... вона більш товариська.

Щастунчик спирається руками об підлогу й підводиться, а тоді сідає на мілину поряд зі мною. Юта теж вилазить із води, але лише тому, що в нього дзвонить телефон. Він відповідає на дзвінок і виходить із кімнати.

Гонор із Саганом усе ще на глибині, але тепер він допомагає їй пливти на спині. Його руки під водою, торкаються її шкіри. Він сміється, поки розказує їй, як рухатися. Від ревнощів мені стикається горло, і я намагаюся ковтнути.

— Усе занадто очевидно, — каже Щастунчик.

-Що?

Він киває в їхній бік.

— Ти так дивишся на нього. Припини.

Мені соромно через те, що він побачив. Хоча я не визнаю, що в його словах є частка правди. Натомість переводжу тему бесіди на нього.

— То чого Вікторія тебе ненавидить?

Я вперше бачу на його обличчі сум. Чи, можливо, каяття. Він різко піdnімає праву ногу, і вода летить на кілька сантиметрів угору.

— Наш батько не цікавився ані моїм життям, ані її, а в мами не виходило мене контролювати. Вона подумала, що, можливо, Вікторія зможе допомогти, тож, коли мені було десь п'ятнадцять, я поїхав жити до неї. Я навіть тижня не прожив у її домі, як украв усі прикраси й заклав у ломбард.

Я чекаю, поки він пояснить, що сталося далі, але хлопець мовчить.

— І все? Ти взяв якісь прикраси в дитинстві, тому вона тебе вигнала і п'ять років не хотіла з тобою говорити?

Він нахиляється праворуч, тоді ліворуч, а коли починає говорити, розтягує слова:

— Ну-у-у-у, це були не просто якісь там прикраси. Виявилося, що їх із покоління в покоління передавали по маминій лінії і вони багато для неї важили. Коли вона про це сказала, мені було байдуже. Я був панком, а ще мав

проблеми з травкою. Ми сильно посварились, і я пішов. І не повернувся.

— Ти не говорив із нею після того, як це сталося?

— Ні. Та й ми ніколи не були близькі.

— То чому вона тобі сьогодні пробачила?

— Я сказав їй, що моя мама померла і мені більше немає куди йти. — Він замовк. — І що я зміг знайти одну каблучку. Віддав їй і перепросив. І говорив щиро, бо мені справді шкода, що я так учинив. Гадаю, весь цей час вона хотіла, щоб я вибачився.

Кумедно, що Вікторія хоче, щоб перепрошували інші, але сама ніколи не вибачалася бодай перед кимось із нас за те, що зруйнувала нашу сім'ю.

— І що тепер?

— Гадаю, мені слід познайомитися зі своїми племінниками й племінницями.

— Не називай нас так. Це дивно.

— Чому?

Я стенаю плечима.

— Не знаю. Просто не думаю, що хоч колись зможу дивитися на тебе як на дядька.

— Я тебе приваблюю?

Я пирхаю, може, навіть трохи кривлюся. Щастунчик гарний, і я збрехала б, якби сказала, що раніше сьогодні (перш ніж дізналася про те, що він зведений брат Вікторії) не думала про це. А тепер, коли я про це знаю, немає навіть натяку на якийсь потяг. Я навіть не можу позаганятися з ним.

— Не лести собі.

Він сміється.

— Легше сказати, ніж зробити.

Я знову дивлюся на Гонор та її хлопця. Вони обос пливуть на спині, тримаючись за руки. Через це мені стає цікаво, чи є між нами з Гонор якась розбіжність, коли йдеться про щось просте, як-от тримання за руки. Я тримала б Саганову руку так само? Ми з Гонор цілуємося так само? Він зможе розрізнати нас? Він подумав, що той поцілунок

біля фонтана відрізняється від інших їхніх поцілунків? Він хоч колись нас плутає?

— Ти можеш нас відріzniti? — питую я Щастунчика.

Він хитає головою.

— Та ні. Але ви такі різні, що, певно, мені не знадобиться багато часу, щоб зрозуміти, хто де.

— Чим ми відрізняємося? Ти знаєш нас лише кілька годин.

— І так зрозуміло. У вас різні аури. Не знаю, важко пояснити. Ти здаєшся... серйознішою за неї.

— Тобто ти хочеш сказати, що вона веселіша?

Він недвозначно дивиться на мене.

— Я зовсім не це сказав, Меріт.

— Я знаю, але в цьому суть. Я тиха і зла близнючка. А вона товариська й весела.

— Я поки вас не так добре знаю, щоб дійти такого висновку.

— Ну, для цього тобі знадобиться небагато часу. І тоді Гонор стане твоєю улюбленицею, ти тусуватимешся з нею, Саганом та Ютою й ви будете найкращими друзями.

Він штовхає мене плечем.

— Припини. Це звучить непривабливо.

Я сміюся.

— Гаразд. Тебе й не має приваблювати племінниця.

— Якщо й надалі будеш принижувати свої переваги, то хвилюватися з цього приводу не доведеться. — Хлопець дивиться на Гонор. — У вас дивні імена. Хто вас так назавав?

— Спитав хлопець на ім'я Щастунчик, — відповідаю я. — Чим твоя мама думала?

Я кажу це й відразу шкодую. Певно, він досі горює через її нещодавню смерть, а я йому нагадую про неї.

— Вибач, — мимрю я. — Це було грубо.

— Не хвилюйся. Вона була жахливою людиною. Я вже давно її не бачив.

— Я думала, ти жив із нею. І тому й приїхав сюди, бо вона померла.

Щастунчик скидає бровами.

— Ні, я розповів, що сказав Вікторій. Але я ніде не жив, відколи вона мене вигнала. Сів на автобус до Канади, щоб поїхати до друга. А за кілька місяців зробив фальшиве посвідчення і влаштувався на роботу на круїзний лайнер. П'ять років на ньому плавав.

— Ти працював на круїзному лайнері?

Він киває.

— Уже побував у тридцяти шести країнах.

— Це пояснюю різні акценти.

— Можливо. Мені подобалося перероблювати манери для кожного круїзу. Праця монотонна, тож у кожному плаванні я вдавав із себе когось іншого. Навчився копіювати чотирнадцять різних акцентів. Це так довго тривало, що зараз я не можу нормальню

говорити.

— Кілька секунд я спостерігаю за тим, як він дивиться на воду.

— Ти... цікавий.

Він виструнчується і б'є долонями по колінах.

— Можна й так сказати. — Хлопець вистрибує з басейну і встає.

— Зараз повернуся.

Щастунчик бере рушник і виходить із кімнати, більше нічого не пояснивши. Я дивлюсь, як за ним зачиняються двері. Розвернувшись, я бачу, що в басейні зостався лише Саган і він пливе до мене. Я намагаюся придумати, на що можна було б дивитися, але від цього почиваюся ще більш ніяково. Тому змушую себе глянути йому в очі, стараючись ігнорувати те, як раптом швидко почало калатати серце.

— Чого не залазиш? — питає він.

— Я розмовляла з Щастунчиком. — Тепер я почуваюся незахищеною не у воді. Тож стрибаю в басейн і опускаюся на самісіньке дно, перш ніж виринути й подивитися йому в обличчя. Нарешті опинившись на поверхні, я відкидаю волосся й розплющаю очі. Гонор виходить із кімнати. — Куди вона йде? — питаю я, розвертаючись до хлопця.

— Йй треба попісяти. — Він пливе до наймілкішої частини басейну й сідає там. Там неглибоко, тож вода не закриває

його плечі. Я сідаю поряд, щоб не треба було на нього дивитися. Вода ледве сягає мені до підборіддя. Кімната застигла, і тиша різко контрастує з тим, що було тут кілька хвилин тому. Через тишу ситуація з пульсом погіршується, тому я змушую себе порушити її.

— Яка твоя історія?

Він розвертається у воді й дивиться на мене. На його губах краплини, але вони скочуються, коли він усміхається.

— Можна конкретніше?

Я заледве ковтаю.

— Чого ти до нас переїхав?

— Тебе турбує те, що я з тобою живу?

Я стенаю плечима.

— Гонор лише сімнадцять. Малувато, щоб хлопці до неї переїжджали.

— Я не її хлопець.

Він говорить так, ніби зовсім не проти, що вона може вибрати ще будь-кого.

— Що, ти недосить мертвий, щоб вона офіційно тебе обрала?

Саган не сміється. Я знала, що не засміється. Це удар нижче від поясу. Він повертається назад до стіни, і я вдячна за це. Мені набагато легше розмовляти з ним, коли я його не бачу.

Мені досі важко змиритися з тишею, тому кортить, щоб Юта з Гонор швидше повернулися. Я намагаюся придумати тему для бесіди, яка завадить мені згадувати, що вони з Гонор цілються на повсякденній основі.

— Чому тебе звати Саган? Твої батьки — фанати того астронома?

Він дивиться на мене трохи розширеними очима.

— Я вражений тим, що ти знаєш, хто такий Карл Саган. І ні, мене назвали не на честь астронома, хоча я був би не проти. Саган — дівоче прізвище моєї матері.

Я піднімаю руки перед собою і відштовхую воду, створюючи хвилі.

— Я небагато знаю про Карла Сагана, але в тата на журнальному столику лежала його книжка. «Космос». У дитинстві я гортала її.

— Я читав усі його книжки. Вважаю його дивовижним, але, можливо, почасти це через ім'я. — Він зникає під водою і з'являється знову, розгладжуючи волосся. — А яке в тебе друге ім'я, Меріт?

— У мене його немає. Наші батьки планували народити одну доночку і назвати її Гонор Меріт Восс. Але з'ясувалося, що нас двоє, тож вони дали нам по одному імені й не заморочувалися.

Саган дивиться на мене, нахиливши голову, на його обличчі цікавість.

— Що?

Він злегка всміхається, а тоді каже:

— У тебе в правому оці є коричнева цяточка. У Гонор такої немає.

Я здивована, що він це помітив. Люди дуже рідко це помічають. Та я насправді й не впевнена, чи хтось говорив про цю нашу відмінність. Він дуже уважний. Тому мені цікаво запитати про малюнок, який я знайшла в його альбомі, і про те, що спонукало намалювати його те, як ми з Гонор встремляємо ножі у спину одна одній. Я знову пірнаю, щоб не взятися сиротами. Виринувши, обхоплюю себе руками й дивлюся на нього. Однак не можу придумати, що б такого сказати. Чи, може, мені немає чого сказати, тому не знаю, з чого почати.

Саган кілька секунд доброзичливо мені всміхається, а тоді підносить руку і прибирає пасмо мокрого волосся, що прилипло до

моєї щоки.

— Відколи ми зустрілися, так багато ми ще не говорили, — звично мовить він.

Його пальці не затримуються на моїй щоці, але я відчуваю їх. І його погляд. І те, як шкіра на руці вкривається сиротами після того, як він торкнувся мене.

Я киваю, трохи присоромлена його словами.

— Ага. Я не базікало.

— Я помітив.

Мене одночасно охоплюють два почуття. По-перше, я відчуваю, як мене вабить до нього. Той потяг такий важкий, як якір, який тягне мене під воду. А ще мені хочеться захистити Гонор. Якби у мене був хлопець і він доторкнувся до щоки Гонор так, як Саган щойно торкнувся моєї, це було б неприпустимо.

Люди не можуть контролювати потяг до іншої особи, але достатку можуть контролювати свої дії стосовно когось іншого. І він таки мав би контролювати те, як забрав із моєї щоки волосся та як у цей час дивився на мене. Я це знаю, бо, відколи довідалася, що вони з Гонор зустрічаються, робила все, що могла, щоб боротися з потягом до нього, бо поважаю свою сестру. Проте, схоже, сам він не надто бореться, бо зараз дивиться на мене так, ніби хоче затягнути під воду і вдихнути в мої легені повітря.

Я оглядаюся через плече на двері й чекаю, що хтось повернеться. Хоч хтось. Зараз я навіть Юту була б не проти бачити. Наодинці в кімнаті з Саганом я задихаюся.

Я знову дивлюся на нього і змушую себе поставити ще кілька запитань. Може, дізнаюся про хлопця щось жахливе й не буду до нього більше нічого відчувати.

— Ти так і не сказав, чому переїхав до нас.

Він вичавлює з себе усмішку.

— Це трохи депресивна історія.

— Ну, тепер мені ще цікавіше.

Він мружиться, ніби оцінює, наскільки мені можна довіряти, а тоді просто коротко відповідає:

— Зараз у родині ситуація трохи складна, — і більше нічого не каже.

— Тобто ще гірше, ніж у мене?

— У тебе не така погана сім'я, — відповідає хлопець.

Звісно, він у це вірить. Не його ж змушують із ними жити. Він сам це обрав.

— Ага, ну, сиди у своєму кутку, бо з мого здається, що їх особливо немає за що хвалити.

З виразу Саганового обличчя зовсім не зрозуміло, про що він думає. Він просто дивиться на мене і при цьому має такий спокійний вигляд, як вода, що оточує нас. Наші коліна на кілька секунд торкаються, і моя шкіра береться сиротами. Я помічаю, що його руку теж укривають сироти, коли він опускає погляд на мої губи. Так само, як і тоді, коли він сплутав мене з Гонор і своїм поцілунком створив усередині мене чудовисько. Мені треба, щоб він відхилився на кілька кілометрів назад. Або ж кинувся до мене.

Як кинувся до телефона, коли той задзвонив.

Ну ось і все. Момент втрачено.

Він вистрибує з басейну, щойно починає дзвонити телефон. Я ніколи не бачила, щоб когось так тривожили дзвінки. Мені кортить дізнатися, чого він так на них реагує, але разом із тим я сподіваюся, що ніколи про це не довідаюся, бо це означатиме, що ми знову розмовлятимо.

Саган відповідає на дзвінок і виходить із кімнати. Тепер я лишилася сама. Трохи моторошно, тож виходжу з води й беру останній рушник. А ще ключі від машини та свої речі і йду в туалет, щоб переодягнутися.

Гонор заново нанесла макіяж і тепер розчісую волосся біля раковини. Вона вже перевдягнулася.

— Усі готові їхати?

— Навіть більше, — кажу я, зачиняючи за собою двері кабінки.

— Я буду в машині, — каже вона дорогою до виходу.

Я закінчу перевдягатися, але не розчісую волосся й не наношу макіяж, як Гонор. Мені просто байдуже, а їй — ні.

Коли я приходжу до стійки реєстрації та повертаю ключ, Саган у вестибюлі все ще розмовляє по телефону. Гонор віддає йому сухий одяг, і він усміхається їй, а тоді йде до вбиральні. Гонор і Юта виходять разом, і знову... я залишаюся сама. Бо адміністратора, що має бути за стійкою, ніде не видно.

— Анджело, — кажу я, стукаючи карткою по стійці.

Я не знаю, чи треба просто залишити ключ тут і піти, чи слід поочекати, доки вона повернеться.

— Іду, — відповідає дівчина, на мою думку, занадто життєрадісно.

Двері до кабінету відчиняються, і вона виходить, надто широко всміхаючись. Дівчина проводить пальцями по волоссу.

— Хочу повернути ключ, — я просовую картку по стійці до неї.

Якраз збираюся вийти, але завмираю, коли з кабінету, з якого щойно вийшла Анджела, виходить Щастунчик. На ньому досі ті шорти, в яких він був у басейні. Я дивлюся на Анджелу, але вона відводить погляд і заправляє робочу блузку в спідницю. Я переводжу очі на Щастунчика.

— Усі готові? — звично питаете він, ніби я щойно не перервала те, що відбувалося в кабінеті.

Я киваю, але нічого не кажу. Просто мовчки виходжу, бо мені відібрало мову. Це справді сталося?

П'ятнадцять хвилин тому Щастунчик говорив зі мною, а потім встав і пішов. Як — за п'ятнадцять хвилин — він зайнявся в готелі сексом із дівчиною, яку навіть доти не знав?

Я гніваюсь і навіть не знаю чому. Мені ж однаково, з ким Щастунчик займається сексом. Я навіть не знаю його. Я більше серджуся через те, що сама навіть не подумала б кохатися з хлопцем, якого раніше не бачила. Мені здається, секс — це щось важливе. Для цього треба чекати кілька місяців, а йому знадобилося лише п'ятнадцять хвилин.

Коли я доходжу до машини, двері відчинені. Гонор сидить на одному з місць посередині, тож одне я залишаю для Сагана й цього разу сідаю позаду. Зараз я не впевнена, що хочу з кимось сидіти.

Приходить Саган і сідає попереду.

— Де Щастунчик? — питаете Гонор.

— Одягається, — відказує Саган.

— Його затримали, — додаю я. — Був заклопотаний тим, що трахав Анджелу в підсобці.

Гонор вигукує, широко розплющивши очі:

— Та ну! Анджела ж зустрічається з Расселом!

Мені плювати.

— Справді? — питаете Юта. — Хіба це не старший брат Шенон?

Гонор розвертався назад:

— Вони два роки зустрічаються. Повірити не можу, що вона так із ним вчинила!

З її слів здається, що вона засмучена через те, що Анджела зрадила свого хлопця, але з голосу зрозуміло, що вона занадто схильована тим, що відбувається. Гонор завжди подобалося пліткувати. Це (і ще багато чого іншого) об'єднує їх із Ютою.

Нарешті до машини повертається Щастунчик, натягуючи на себе футболку, і сідає. Він зачиняє дверцята, і Гонор вирішує не гаяти

часу.

— Ти справді займався сексом з Анджелою?

Щастунчик розвертається на сидінні й дивиться на мене.

— Серйозно, Меріт?

Тепер я почиваюся винною через те, що розповіла їм. Здається, я прийшла в машину з плітками на язиці, але насправді сказала ж лише тому, що... не знаю. Нашо я їм розказала?

Щастунчик повертається вперед.

— Я не з тих, хто патякає про таке.

— У неї є хлопець, — каже Гонор.

— Прикольно, — байдуже відповідає Щастунчик.

— Через тебе нам буде ще гірше, — мовить Гонор.

— А це ще що означає?

— У Воссів і так тут жахлива репутація через нашого тата й Вікторію. А тепер додається ще й те, що ти гультіпака.

Щастунчик сміється.

— У людей тут геть сексу не буває?

— Буває, — кажу я. — Але людей для цього вибирають не за одну хвилину.

— Ага, ну, для мене секс не настільки важливий, як для вас.

— А якщо для Анджели це щось важило? — питав Гонор.

Щастунчик повертає голову й дивиться на мене.

— Повір. Не важило.

— Це багато що говорить про твої здібності, — посміюючись, додаю я.

Він знову розвертається й обіймає сидіння руками, дивлячись на мене.

— До речі, про секс, — каже він, поглядом кидаючи мені виклик.

— Ти колись займалася сексом із тим хлопцем, за яким сохнеш? Як там його звати?

Я хитаю головою, мовчки благаючи Щастунчика замовкнути, але мушу визнати, що це я засмутила його, розпочавши цю розмову. Він може сказати про Сагана, щоб помститися мені.

— Ти якась присоромлена, — каже він і мружиться. — Ти незайманка, Меріт?

На жаль, із нас усіх я, мабуть, єдина цнотлива. Проте не буду обговорювати це з будь-ким, хто сидить у машині.

— Так? — знову питав Щастунчик.

— Припини, — мовить Саган з переднього сидіння. У нього на диво владний голос.

Щастунчик скидає бровами, а тоді повільно розвертається. Саган дивиться у дзеркало заднього огляду й очима віднаходить мене. Я й гадки не маю, які думки нуртують у нього в голові, але, певно, вони мені не на користь. Він тримає зоровий контакт протягом кількох секунд, а тоді відводить погляд. Я заплющую очі і притискаюся лобом до Щастунчикового сидіння.

Не слід було нікуди їхати. Саме тому я ніколи з ними не тусуюся. Це ніколи добром не закінчується.

РОЗДІЛ СЬОМІЙ

Сьогодні в добі лише двадцять чотири години, як і завжди, але здається, що нинішній день тягнеться удвічі довше.

Коли ми повернулися додому, було вже кілька хвилин по десятій. Саган пішов у душ першим, після нього туди подалася Гонор. У Юти в кімнаті є свій душ, отож вони зі Щастунчиком по черзі скористалися ним. Коли черга дійшла до мене, гарячої води не залишилося. Я навіть голову помити не змогла, але, правду кажучи, мені абсолютно байдуже. Прийму душ завтра, коли всі підуть із дому.

Я дістала з шухлядки малюнок, який Саган зробив уранці, і повісила на стіні поряд із ліжком. Вирішила, що хочу постійно на нього дивитися. Дивлюся просто зараз, поки сиджу на підлозі біля стіни, яка розділяє наші з Гонор спальні. Вони з Саганом щойно почали сваритися, і я хочу чути кожнісіньке слово. А втім, до мене долинають лише уривки, бо Саган дуже тихо їй заперечує. Це Гонор підносить голос.

— Ти знов про це, коли ми познайомилися! — кричить вона.

Він тихо відповідає щось, а тоді вона каже:

— Ти геть як мій батько.

Він каже ще щось, і вона остаточно злітає з котушок.

— Hi! — кричить вона. — З ним я познайомилася раніше, ніж із тобою, тож не смій робити з мене винувату!

Ох! Здається, все погано.

За кілька секунд чути, як грюкають двері до кімнати Гонор. Потім двері до спальні Сагана. А відтак хтось стукає в мої.

Я зіскакую, бо це, певно, Гонор, і найменше мені хочеться, щоб вона побачила, як я сиджу на підлозі коло стіни, підслуховуючи її розмови.

Відчинивши двері, я бачу, що це не Гонор. То Щастунчик.

— Ох, — зітхаю я. — Привіт.

— Можна зайти?

Я відчиняю двері ширше, і хлопець заходить, оцінюючи мою кімнату. Тоді я зачиняю двері й поглядом оцінюю його. На ньому спортивні штани блакитного морського кольору і різні шкарпетки. Футболку він не вдягнув, але надів шарф.

— Чого ти начепив шарф?

— У мене в кімнаті холодно.

— То чому ти не вдягнув футболку?

— Їх усі треба випрати.

Він говорить так байдуже, ніби носити шарф без футболки цілком нормальним. Щастунчик підходить до ліжка і падає на нього, сперши голову на руки.

— Ти на мене сердишся? — питает він.

— Серджуся? — Я сідаю на ліжко і спираюся на узголів'я. — Hi. А мала б?

Він перекочується на спину й помічає малюнок, який я повісила. Хлопець простягає руку й торкається його.

— Я не всім припадаю до душі.

Я сміюся.

— Ага, ну, тоді ти знайшов собі відповідну компанію.

Він і далі водить пальцем по малюнку:

— Це тобі Саган намалював?

— Ага.

Не знаю чому, але в моєму голосі вчувається невелика провина. Можливо, тому що Саганові не слід було малювати щось для сестри своєї дівчини. Знаю, для нього це безневинний вчинок, проте мою реакцію на нього такою назвати не можна. Через цей малюнок він подобається мені ще дужче, ніж раніше.

— Я розумію, чому він тобі подобається, — мовить Щастунчик і перекочується на бік. — Він із тобою фліртує?

— Hi, — негайно відказую я. — Йому подобається Гонор. Сумніваюся, що він узагалі мене помічає.

— Ти сліпа? Тебе хіба не було в машині, коли він заступився?

— Він за мене не заступався. Просто хотів, щоб усі замовкли й не говорили про секс.

Щастунчик хитає головою.

— Він захищив тебе, коли я спітав про твою цноту. Гадаю, твої почуття можуть бути взаємними.

Щастунчик геть не розуміє, про що говорить. Він навіть дня в цьому домі не провів.

— Він мене не захищав.

— Добренько, — відказує він. — Можна позичити в тебе якусь футболку?

— Подивися в шафі.

Щастунчик злазить із ліжка і йде до шафи. Кілька хвилин він перебирає одяг.

— Тепер я розумію, чого ти досі незаймана. У тебе є хоч щось,

окрім цих нудних футболок?

Я ігнорую його нападки.

— Мабуть, ні. Мені подобаються футболки.

Він дістає одну з моїх улюблених і надягає її. Це фіолетова футболка, на якій написано: «Спитай мене про мою фіолетову футболку». Хлопець вирішує не знімати шарф і знову сідає на ліжко, але цього разу спирається на узголів'я, як я.

— Я не говорила, що цнотлива, — пояснюю.

Він кладе голосу на плече і, всміхаючись, дивиться на мене.

— А тобі й не треба цього говорити. Щоразу, як я кажу про це, тобі стає незручно.

Я пускаю очі під лоба.

— То ти експерт? Скільки людей займалося з тобою сексом?

— Сорок два.

— Я серйозно, Щастунчику.

— Як і я.

— Ти займався сексом сорок два рази?

Він хитає головою.

— Ні, ти спитала, скільки осіб займалися зі мною сексом. Відповідь на твоє запитання: сорок два. А займався я сексом триста тридцять два рази.

Я починаю сміятися.

— Оце ти брехуняка.

— Можу довести.

— Будь ласочка.

Хлопець зіскакує з ліжка і виходить із кімнати. Я вирішую скористатися його відсутністю й намагаюсь уявити, як узагалі хтось може займатися сексом із такою купою людей, та ще й точно знати, скільки разів за життя той самий секс у тебе був. З кожним разом Щастунчик стає все дивнішим.

Він повертається й зачиняє двері, а тоді сідає на те саме місце, що й раніше. У руках він тримає маленький потертій нотатник.

— Я веду облік.

Він розкриває першу сторінку, і я бачу, що ліворуч написані ініціали, по центру місця, а праворуч — дати. Я забираю в нього записник.

Гортую кілька сторінок і зачитую деякі рядки.

П. К., каюта персоналу, 7 листопада 2013 року.

А. В., палуба біля басейну, 13 листопада 2013 року.

А. В., палуба біля басейну, 14 листопада 2013 року.

Б. Н., готель у Кабо, 1 грудня 2013 року.

Я й далі гортаю записник — 2014, 2015, 2016 роки.

— Господи милосердний, Щастунчику. Та ти хворий. Він забирає в мене блокнот.

— Hi.

Я хитаю головою, не в змозі повірити власним очам.

— Нащо ти ведеш такий облік?

Він стенає плечима.

— Не знаю. Мені подобається секс. Я подумав, що одного дня можу побити рекорд чи, може, захочу написати книжку про свої пригоди. Записи дають змогу про все пам'ятати.

Я відбираю в нього записник і перегортую останню сторінку. Дивлюся на останній допис, і, звісно ж, він уже додав ім'я Анджели й сьогоднішню дату. Хоча написав лише літеру «А».

— Не розчув її прізвище, — мовить він.

Я простягаю руку до тумбочки, що стоїть біля ліжка, і беру з неї ручку.

— Капіччі.

Він усміхається й дописує літеру «К» поряд із «А».

— Дякую. — Хлопець кладе ручку й записник на ліжко і відхиляється назад.

— Ти хоч у когось із них був закоханий?

Він хитає головою.

— Не взаємно.

Я зітхаю.

— Я знаю, як це.

Кілька секунд ми мовчимо, а тоді він каже:

— Дякую за футболку, Меріт. Маю йти спати. Завтра треба буде шукати роботу.

Дивно, звісно, але мені подобалася його компанія.

Щастунчик мовчить і чекає, поки я щось відповім, але з виразу моого обличчя бачить, що я трохи вагаюся щодо того, чи варто питати те, що мені хочеться. Він спирається на узголів'я ліжка.

— Що таке?

Я випльовую слова, поки не встигла передумати.

— Яким був твій перший раз?

Він сміється.

— Жахливим. Для неї. А для мене не таким уже й поганим.

— Вона знала, що це твій перший раз?

— Hi. Вона навіть англійською не говорила. Її звали Інґа. На

кораблі я був новенький, тож серед дамочок зажив популярності. Сам процес забрав десь секунд тридцять.

— Ох! Як ніяково.

Він стенає плечима.

— Це було давно, та й у всіх перший раз завжди найгірший. Зрештою, у мене тепер краще виходить. І кілька років тому я зміг загладити перед нею давню провину, тож я врятував свою репутацію.

— Чому ти думаєш, що перші рази завжди найгірші?

Він підводить на мене задумливі очі.

— Та не знаю, просто люди від нього стільки очікують. Люди роблять із втрати цноти таке велике діло, але, як на мене, краще швидше пройти через це з кимось, хто мало для тебе важить, щоб потім було не так ніяково. А от уже коли зустрінеш когось, хто справді тобі сподобається, зможеш побути з ним і не соромитися.

Я міркую над його словами, і, на диво, в них є сенс. Ненавиджу думати про те, яким буде мій перший раз, з ким він станеться і скільки я тоді матиму років. Ненавиджу думати про те, що його може ніколи й не бути, я постарію, ніколи не займатимуся сексом і не знатиму, що таке кохання чи стосунки.

Я не така, як Гонор. Мені не так легко в когось закохатися. Мені навіть флірт дається непросто. І я точно не схожа на Щастунчика. Досі не можу второпати, що сталося з Анджелою. Мені в голові не вкладається, як хтось може познайомитися з людиною і вже за кілька хвилин перейти до чогось такого інтимного.

Можливо, я не можу цього зрозуміти, бо прирівнюю інтимність до сексу.

— Ще є якісь запитання? — цікавиться хлопець.

Я хитаю головою.

— Ні, гадаю, цього буде досить, щоб я не спала цілісінку ніч.

Щастунчик сміється й підводиться. Перш ніж вийти, він зупиняється перед полицею, на якій стоять мої нагороди. Він бере трофей за перше місце у будуванні парканів.

— Паркани? — Хлопець здивовано глипає на мене. Він ставить його на місце й читає написи на інших трофеях, а тоді, скинувши бровами, дивиться на мене через плече. — Ти справді їх усі виграла?

На моїх губах з'являється усмішка.

— А що таке «виграти»?

Щастунчик хитає головою.

— Я багато людей зустрів за життя, Меріт. Але ти, певно, найдивніша з-поміж усіх.

— Це в нашої родини у крові.

Він зачиняє двері, а в мене під подушкою вібрує телефон. До речі, про дивне. Це повідомлення від мами.

Якщо ти ще не спиш, будь ласка, принеси мені бритву. Я в душі, а моя зламалася.

Я драматично пускаю очі під лоба й кидаю телефон на ліжко. Навіщо їй узагалі голитися? Ніхто ніколи не помічає, які волохаті в неї ноги. Вона ні з ким не спілкується!

Я беру у ванній разову бритву та йду в четверту чверть. Вона у душі, тож я йду до її крихітної ванни й передаю їй бритву через завісу.

— Дякую, сонечко, — мовить вона. — Якщо ти вже тут, можеш занести тарілки назад у холодильник?

— Авеж.

Я зачиняю двері до ванної й бачу, що на міні-холодильнику в неї стоять тарілки, які зібралися тут за кілька днів. Вони чисті, хоча на кухні в неї немає раковини. Певно, помила їх у ванній.

Можна подумати, що мати достатньою мірою впала у відчай, щоб попросити про власну кухню. Взагалі не розумію, чому вона досі тут живе. Вона могла б переїхати в той будинок, де Юта робить ремонт. Могла б замкнутися у своїй спальні й ніколи не виходити, як не виходить із підвалу. У ньому вже півроку ніхто не живе, відколи виїхали попередні мешканці. Нікому це не на користь. Особливо їй.

Ідучи до сходів із тарілками в руках, я помічаю на столику поряд із диваном купку пігулок. Вона приймала різні ліки, скільки я себе пам'ятаю. Вона приймала ліки, коли в неї був рак, пила таблетки від болю у спині та від тривожності. Я кладу тарілки на диван і піdnімаю один слоїчик. Ці пігулки вона бере від болю.

Мені трусяться руки, коли я знімаю кришечку. Так завжди буває, коли спускаюсь і беру в неї пігулки. Я завжди боюся, що вона мене спіймає чи що помітить, що щось зникло. Утім, у «Долар Восс» зараз мешкають стільки підлітків, що неможливо буде визначити, хто це зробив.

Я висипаю кілька пігулок на руку й засовую їх до кишені. А тоді кладу слоїчик туди, звідки його взяла, беру тарілки і йду з ними на кухню. Швиденько біжу до кімнати, дістаю таблетки і рахую їх. Вісім. Я ніколи так багато не крала. Мені більше подобається розтягувати, щоб було не так помітно. Той слоїчик був більше ніж на половину повний, отож, можливо, мати не помітить, що вісім пігулок раптово зникли. Я підходжу до шафи і дістаю з чорного черевика

слоїчок із пігулками. Я ховаю їх там, відколи почала красти. Гонор ненавидить ці черевики, тож не треба хвилюватися, що вона позичить їх і знайде мою заначку. Я відкриваю слоїчок, де раніше лежав парацетамол, і додаю вісім таблеток до двадцяти, які поцупила раніше.

Я ніколи навіть не пила їх. Правду кажучи, навіть не знаю, чому їх краду. Мені зовсім не хочеться звикнути до них, як мати. Гадаю, я краду їх їй навкір. Як із тим кубком, який я забрала зі спальні Дрю Волдропа.

Зазвичай я не краду. Таке було лише кілька разів, та й то через те, що я гнівалась. Якось я вкрала у Вікторії дві пари медсестринської форми з принтом у вигляді валентинок. Я не збиралася її вдягти, але щастя від того, що вона не зможе її вдягти, було того варте. Я пожертвувала її однострій до добробчинної крамниці та вдала, ніби й гадки не маю, про що вона говорить, коли вона спитала нас, чи хтось бачив її рожеву уніформу з сердечками.

Якщо забути про кубок Дрю Волдропа, уніформу й таблетки, я більше нічого ні в кого не крала. Та не те щоб у мене зовсім не було такого бажання. Я все думаю про те, як почувалася би, якби вкрала у Гонор хлопця.

Я кладу черевик назад у шафу і зачиняю дверцята. Дорогою до ліжка наступаю на щось, що геть не схоже на килим. Опускаю очі й помічаю на підлозі аркуш паперу. Я піднімаю й перевертаю його.

Припускаю, що дівчина на малюнку — це я, позаяк Саган просунув папірець під двері мені, а не Гонор. На малюнку я сиджу на дні басейну. До моєї талії прив'язана мотузка, а інший її бік припнуто до шлакоблока, що

тримається на воді. Перевернувши аркуш, я читаю підпис: «Пірни, щоб вдихнути».

Я сідаю на ліжко і вдивляюся в аркуш. Пірни, щоб вдихнути? Що це взагалі означає? Чому він це намалював?

Поки не встигла себе відрадити, я минаю коридор і стукаю в Саганові двері.

— Відчинено, — каже хлопець.

Я стою у дверях, а Саган сидить на ліжку з альбомом на колінах. Підвівши очі й побачивши мене, він притискає альбом до грудей.

— Що це означає? — питую я, показуючи малюнок.

Кілька секунд він дивиться на мене, а тоді зосереджується на малюнку, що лежить у нього на колінах.

— Інколи в мене з'являються деякі ідеї, і я відтворюю їх.

— Ти намалював, як я потопаю! Це має мене тішити?
— На малюнку ти не потопаєш.
— А що тоді?

Саган зітхає і прибирає альбом із колін. Відкидає ковдру вбік і встає. На ньому немає футболки, тож це єдине, на чому я можу зосередитися, хоча він і йде просто до мене. У моїй голові нуртує сила-силена думок, але що близче він піdstупає, то більше вони плутаються. Підійшовши, він забирає у мене малюнок, але не розриває зорового контакту.

— Мене тішить те, що тобі до вподоби мої малюнки, Меріт. Я намалював його й подумав, що він може тобі сподобатися. Він нічого не означає.

Хлопець кладе малюнок на столик і знову сідає на ліжко. Тоді знову кладе на коліна альбом і повертається до того, що робив, поки я його не перервала.

Я намагаюся проковтнути клубок сорому, що застряг у горлі. Чому Саган перекрутів усе так, ніби я занадто драматизую?

Я розвертаюся до дверей, а тоді знову повертаюся, йду до столика й забираю малюнок. Вийшовши з його кімнати, я трохи грюкаю дверима. Від цього стає ще більш соромно.

Я чіпляю цей малюнок поряд із тим, що він намалював уранці. Мені не подобається, що за сьогодні Саган аж два малюнки про мене зробив. Мені дужче подобалося, коли він ігнорував мене, а не робив предметом своєї художньої майстерності.

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ

Сьогодні я навіть не вдаю, що збираюся до школи. Чую, як усі бігають будинком, як завжди відбувається у Воссів, але сама весь час лежу в ліжку. Я здивована, що Гонор із Ютою не розказали татові, що останні два тижні я пропускала школу. Вони протягом кількох днів мене цим діставали, але коли втямили, що я їх не слухаю, припинили розводитися про це. Ніхто не постукав до мене у двері, щоб спитати, де я. Навіть батько.

Цікаво, а хтось помітив би, якби я втекла з дому? Певно, помітили б. Просто ніхто не засмутився б. Я дістаю з-під подушки телефон, щоб подивитися, котра година, і помічаю есемеску, яку тато надіслав мені десь годину тому.

Учора «Ковбої» програли. Я звинувачую в цьому тебе. Будь ласка, зніми з Ісуса одяг і спали його, як повернешся зі школи.

Я знаю, що він намагається жартувати, але те, що він хибно припустив, ніби я в школі, зводить нанівець решту слів. Здається, ніби в нас навіть немає батьків. Мама живе в підвалі, а тато — у власному світі. Ніхто з них і гадки не має, що коїться навколо.

Я дивлюся на годинник. Кілька хвилин по обіді. Я вдягаюсь і тупаю на кухню, щоб щось поїсти. Тут нікого немає, і я помічаю, що двері до Щастунчикової кімнати відчинені, тож він, певно, шукає роботу, як і збирався ввечері.

Я їм бутерброд, а тоді йду в гараж по драбину. Наступне свято — День подяки, але в мене немає настрою, щоб Його одягати. Я несу драбину у вітальню і починаю знімати скотч, що прикріплює кубок до Ісусового зап'ястка.

Раптом відчиняються двері в підвал. Я сподіваюся, що вийде мама, але то не вона.

Це мій батько.

Він тихенько зачиняє двері, а тоді йде до столу на кухні і ставить на нього пляшку води. Батько заправляє сорочку, бере піджак, що висить на спинці стільця, і прямує до дверей. Відчиняє їх і вже має зачинити, коли помічає мене.

Здається, ніби ми обое побачили привид.

Тато зиркає на двері в підвал, а тоді дивиться на мене.

Що він робив у підвалі? Чого заправляв сорочку? Чому має такий винуватий вигляд?

Мене паралізувало. В одній руці я тримаю футбольний кубок, а в другій — капелюх у вигляді сиру. Тато закляк на місці й досі витріщається на мене. Нарешті опускає погляд на ноги. Він зачиняє двері, а відтак знову відчиняє їх і дивиться на мене.

— Меріт.

Голос у нього невпевнений і винуватий. З моїх вуст не злітає ні слова.

Окрім моєго імені, батько нічого не каже. Він вагається, а потім зачиняє двері, залишаючи мене наодинці з Сирсусом Христом.

Мені знадобилося кілька секунд, щоб зібратися на думці і злізти з драбини. Я йду до дивана, сідаю на нього і втуплююся в двері, що ведуть у підвал.

Він кохався з моєю мамою? І мама йому це дозволила?

Не можу второпати, що сталося. Просто не можу.

Я негайно біжу через першу чверть і відчиняю двері до четвертої. Збігаю униз сходами в підвал і бачу, як мама застібає сукню. Я дивлюся на незастелене ліжко, а тоді знову на неї. Волосся в неї розтріпалось, а щоки почевоніли.

— У вас із ним щойно був секс?

Коли слова злітають з моїх губ, мама має такий самий шокований вигляд, який кілька хвилин тому мав тато.

— Що?

Я тицяю пальцем на сходи.

— Я бачила, як він звідси вийшов. Навіть в очі мені дивитися не міг.

Ошелешена мама сідає на ліжко.

— Меріт. Ти занадто молода, щоб дещо зрозуміти.

Я сміюся.

— Вік тут геть ні до чого, мамо. Ти серйозно займалася з ним сексом, знаючи, що він щоночі спить в одному ліжку з Вікторією? Тому ти відмовилася переїжджати? Бо думаєш, що він піде від неї до тебе?

Вона підводиться та йде повз мене до ванної. Мама дивиться у дзеркало і проводить пальцями під очима, щоб витерти сліди від туші.

— Тому ти щодня гарно вбираєшся? Бо намагаєшся повернути його?

Розвернувшись, вона робить крок мені назустріч.

— Я твоя мати, і ти не говоритимеш зі мною з такою неповагою.

Тепер мені стає смішно.

— Ти називаєш себе матір'ю?

Я навіть глянути на неї не можу. Розвертаюсь і крокую до сходів. Здолавши половину, я розвертаюся та спускаюся на дві сходинки. Вона стойть унизу й дивиться на мене.

— Ти перестала бути для мене матір'ю, коли мені виповнилося дванадцять. Ти ні для кого з нас не була матір'ю! І тепер я знаю чому. Бо тебе завжди цікавив лише тато!

Я вибігаю наверх сходинками. Вона вигукує мое ім'я, проте я не повертаюся назад у підвал. Перш ніж грюкнути дверима, я кричу:

— Від божевільної тебе відрізняють лише двійко котів!

Я повертаюся до себе в кімнату, гупнувши дверима. Падаю на ліжко і знову дивлюся, хто мені написав. Є два повідомлення. Одне від тата, друге — від Гонор.

Тато: Мені прикро, що ти мене побачила. Прошу, поговорімо про це, поки ти не дійшла якихось висновків.

Видалити.

Гонор: Як гадаєш, ти могла б мене завтра прикрити?

Ох, дивовижно. Народження ще одного адьюльтеру. Яблуко від яблуні недалеко падає.

Я: Як прикрити? Для тата чи для Сагана?

Гонор: Для обох. Пізніше напишу тобі про свої плани. Треба відклести телефон.

Я засовую мобільний назад під подушку. Мені цікаво, що вона приховує від Сагана, але, судячи з того, як вони вчора сварилися, це якось пов'язано з іншим хлопцем. Мабуть, один з її інтернет-друзів от-от помре, тож вона хоче побути поруч із ним, а Саган цього не оцінить.

Присягаюся Богом, це ще та родинонка. Недивно, що стільки людей нас ненавидить.

Я перекочуюся на бік і повертаюся до стіни. Дивлюся на малюнки, які вчора намалював Саган, і пальцем проводжу по лініях на них. Веду вже втретє, аж тут хтось стукає до мене в двері.

Я навіть не встигаю сказати, що вони відчинені, коли заходить Щастунчик, одягнений у спортивний костюм, із новим чорним волоссям. Він усміхається, що лише більше мене дратує.

— Угадай, що сталося? — каже він.

— Навіть припустити не можу.

Він падає на ліжко поряд.

— Я знайшов роботу.

Я перекочуюся назад і знову втуплююся в стіну.

— Прикольно. Де?

— Пам'ятаєш, де ми познайомилися?

— Ти знайшов роботу в «Трактор саплай»?

— Ні, але на тій самій вулиці. У кав'янрі. Я тепер бариста.

Я всміхаюся, хоч мені зовсім і не хочеться. Утім, для нього це ідеальна робота.

— Коли ти кажеш «кав'янря», то маєш на увазі «Старбакс»?

— Точно, «Старбакс».

Я посміюся, і мені стає цікаво, як це йому вдалося не запам'ятати назву «Старбакс». Але це ж Щастунчик, тож усе нормальноН.

— Тому тепер у тебе чорне волосся? У тебе сьогодні була співбесіда?

— Ні, я хотів пофарбуватися в зелений, але, певно, перетримав фарбу. До речі, про чорний — чому тут так темно? Ця лампа — просто ляпас для Томаса Едісона.

Він проводить пучками по дроту від моєї лампи і дістає його. Лампа вимикається, а тоді хлопець знову її вмикає.

— У мене немає вікон.

— Бачу. Але чому?

Я перевертаюся горілиць.

— Тато розділив усі кімнати на дві, коли ми сюди переїхали. Коли тут збудували стіну, Гонор дісталася половина з вікном.

Щастунчик чухає носа.

— Це нечесно.

— Я не хотіла собі вікно.

— Ну, тоді, гадаю, все добре. — Він опускається й лягає поруч зі мною. — Чому ти досі в ліжку?

Я міркую над тим, чи варто розповісти йому про те, що сталося між мамою і батьком. Однак вирішую цього не робити. Спочатку хочу поговорити з татом. Я сподіваюся, що помилилася. Сподіваюся, що шлюб із Вікторією він цінує більше, ніж той, що був у них із мамою. Так принаймні я могла б повірити, що, раз зруйнувавши сім'ю, він чогось навчився. Бо зараз здається, що він геть нічого не второпав. Що секс для нього важливіший, аніж дружини. Аніж щаслива родина.

— Секс дійсно такий приємний, що його так нахвалюють? — питаю я Щастунчика. — Чого люди заради нього так ризикують?

— Ти точно не в того питаєш. Не думаю, що я ціную його так само, як більшість людей.

— Сподіваюсь, я теж.

Не хочу, щоб секс керував усім моїм життям та всіма рішеннями, які я приймаю. У випадку з татом мені здається, що так і є. Спочатку він був із Вікторією. Тепер із мосю мамою. Я хочу, щоб для мене секс нічого не важив і щоб ніяк не міг мною керувати. Насправді буде круто, якщо я зможу покінчти з ним.

Я перекочуюся набік і підкладаю під голову руку.

— Щастунчику...

Він з острахом дивиться на мене.

— Що таке?

Я нервуюсь і сковтую слину.

— Думаєш, може... ми могли б...

Щастунчик голосно сміється, та на моєму обличчі не з'являється усмішка. Я говорю серйозно, хоча й не можу завершити своє запитання. Коли хлопець бачить, що я не всміхаюся, він підводиться на ліктях.

— Ні. Я твій дядько.

— Зведений дядько.

— Це нічого не змінює.

— Ми ж не рідні.

— Ти мене навіть не знаєш.

— Я знаю тебе краще, ніж ти знав Анджелу, а з нею ти зайнявся сексом.

У відповідь Щастунчик мружиться.

— Ти цнотлива, Меріт. Я не займатимуся з тобою сексом. — Він падає на спину, даючи мені зрозуміти, що розмову закінчено.

Та я не здаюся.

— Ти сам сказав, що люди переоцінюють важливість утрати цноти. Я просто хочу швидше зі всім покінчiti. Для тебе секс однаково нічого не означає.

Наступні кілька секунд хлопець мовчить, а тоді питає:

— Чому? Чому я? Чому зараз?

Я стенаю плечима.

— Я не всім до вподоби, — повторюю я слова, якими він учора описував себе. — До сьогодні в мене не було нагоди це зробити.

Він дивиться на мене, і я бачу, що він обдумує мою пропозицію. Не знаю, чи тому, що хоче допомогти мені, чи тому, що він хлопець, а більшість хлопців без вагань погодилися б.

— Я тобі не подобаюся, еге ж? — питає Щастунчик.

— У якому сенсі?

— Я тебе приваблюю?

Я думаю про те, що б збрехати, якщо це допоможе йому прийняти рішення, та натомість вирішую сказати правду. Не хочу, щоб він думав, що він мені подобається, коли насправді це не так. Навіть якби це могло мені допомогти.

— Ні. Не дуже. Тобто ти симпатичний хлопець. Але я збрехала б, якби сказала, що мене до тебе тягне.

Щастунчик кілька секунд витріщається на мене, а тоді каже:

— Меріт, тобі краще бути в цьому впевненою. Бо для менеекс — це простоексекс, і це нічого не означатиме.

— Я й не хочу, щоб це для тебе щось означало. У цьому й суть.

— То ти просто хочеш зі всім покінчити?

Я киваю.

— Кінець цноті.

Він уважно мене роздивляється й чекає, що я передумаю. Коли бачить, що я не здаюся, то стенає плечима.

— Тоді добре. Візьму презарватив. — Він злазить із ліжка, і я падаю горілиць.

Слово «презерватив» хлопець промовив з акцентом. Він більше й більше починає розмовляти як американець.

Повірити не можу, що почала думати про це після того, як попросила хлопця зайнятися зі мною сексом. Хлопця, який мене навіть не приваблює.

Це справді станеться?

А я цього хочу?

Хочу. Я хочу зі всім покінчити. Відірвати пластир. І не хочу, щоб це для мене щось означало. Я хочу, щоб це було щось тривіальне та обмаль впливало на моє життя. Хочу бути цілковитою протилежністю своїх батьків.

Повернувшись, Щастунчик зачиняє за собою двері, а тоді замикає їх.

— Ти не проти, якщо я вимкну світло?

— Взагалі я тільки за.

Він вимикає світло й лягає на ліжко. Ми обоє лізemo під ковдру і починаємо знімати одяг.

— Ти впевнена, Меріт?

— Ага, — відказую я, стягуючи з себе джинси.

Серце прискорює темп, а свідомість намагається прорватися крізь мур, який я збудувала. Проте я не зупиняюся, поки не знімаю з себе весь одяг. Коли ми обоє вже розляглися, Щастунчик сунеться

ближче.

— Либонь, приємно не буде, — попереджає мене хлопець.

Не знаю чому, але після його слів я починаю сміятися.

— Я серйозно, — мовить він і кладе руки мені на стегна. —
Може навіть бути боляче.

— Усе гаразд. У мене не такі великі очікування.

Він підсовується ще ближче і завмирає, а його руки досі лежать у мене на стегнах.

— Хочеш, щоб я тебе поцілував?

Кілька секунд я міркую над відповіддю. Я не впевнена, що хочу його цілувати. Це дивно? Авжеж. Уся ситуація дуже дивна.

— Можеш сам вирішувати.

Щастунчик киває, і його рука ковзає до моєї талії. Тільки коли він торкається моїх грудей, я розумію вагу того, що має статись. І намагаюся не думати про це, щоб не стало важче.

Це просто секс. Я зможу. Майже всі дорослі люди у світі це робили. У мене вийде.

Він лагідно перевертає мене на спину, а тоді тягнеться по презерватив. Поки він його надіває, минають добрих тридцять секунд, за які я могла б і передумати. Але не хочу. Тоді Щастунчик навалюється зверху, спершишь на руки обабіч мене. На диво милим жестом він забирає з мого обличчя волосся, а тоді розсовує мені ноги.

Я заплющую очі. Хлопець притискається лобом до подушки, на якій я лежу.

— Упевнена?

— Так, — шепочу я.

Я лежу із заплющеними очима, силкуючись не думати про те, як прийняла таке спонтанне рішення. Проте насправді не можу придумати жодного негативного наслідку з цієї ситуації. Мені більше не доведеться хвилюватися через те, що я ніколи не втрачу цноту, а Щастунчик додасть у свій записник іще одне ім'я.

— Останній шанс передумати, Меріт.

— Довго це триватиме? — пошепки запитую.

Щастунчик смеється мені на вухо.

— Тобі вже так сильно не подобається?

Я хитаю головою:

— Ні, просто... — і замовкаю. Мене стає ще більш ніяково.

І коли я вже думаю, що ось-ось більше не буду цнотливою, засвічується екран мого телефона.

— Хтось тобі телефонує, — каже Щастунчик.

Я повертаю голову ліворуч і шукаю мобільний. Намагаюся вимкнути його, та екран досі світиться. Щастунчик просто витріщається на мене. Він кривиться і злізає з мене. Тоді хлопець падає горілиць.

— Я не можу.

— Серйозно? — питаю я. — Нам двох секунд забракло!

Щастунчик киває.

— Вибач. Просто... коли засвітився телефон... ти так скривилась, і я згадав про Мобі.

Я відчуваю, як знову кривлюся.

— Він трохи схожий на вас із Гонор. І це так дивно для мене.

Я натягую на груди ковдру.

— Це гайдко.

Та хлопець не заперечує.

— З тобою все гаразд?

Я киваю:

— Так, — проте говорю я досить непереконливо.

Щастунчик умикає світло й сідає. Я відвертаюся, поки він знімає презерватив і натягує штані.

— Ти ж не сердишся на мене?

Я припускаю, що тепер можна подивитися на нього. Він тримає в руках футбольку і має жалюгідно-засмучений вигляд, коли дивиться на мене.

— Ні. Впевнена, що зрештою знайду когось іще, — жартую я.

Він винувато, але таки підбадьорливо всміхається.

— Хай з ким займатимешся сексом, усе одно буде краще, ніж те, що могло бути в нас. Обіцяю.

Я регочу.

— Ага. Не думаю, що може бути щось гірше, ніж те, що сталося.

Щастунчик показує мені середній палець.

— Зазвичай я справляю чудове враження і прекрасно доводжу справу до кінця. Це рідкісний виняток.

Мені подобається, що в нього досі грайливий настрій. Ми щойно пережили одну з найбільш ніякових ситуацій, які лише можуть пережити двоє людей, але, судячи з нашої поведінки, між нами нічого не змінилося.

Він відчиняє двері в жахливо невідповідний час. Саган проходить повз мою кімнату, але зупиняється, щойно Щастунчик відчиняє двері.

Він дивиться лише дві секунди, проте за цей короткий зоровий

контакт із Саганом я відчуваю більше, ніж за останні п'ятнадцять хвилин, які провела зі Щастунчиком. Саган дивиться мені в очі. Тоді переводить погляд на Щастунчика. А відтак знову на мене. Щастунчик хутенько виходить із моєї спальні й зачиняє двері, проте недостатньо хутко, щоб урятувати мене від найжахливішої ситуації за весь день.

Я натягую на голову ковдру й намагаюся відігнати думки про останні десять секунд. Я не хотіла, щоб узагалі хоч хтось дізнався про те, що сталося щойно між мною і Щастунчиком, а Саган достату був останнім у списку.

Я відчуваю, як від сорому по щоках котяться слізи. Відчуваю, як потопаю в морі провини.

— Пірни, щоб вдихнути.

* * *

Минуло вже кілька годин, відколи я мало не втратила цноту. Я досі така сама й відчуваю, що однаково почувалася б так само, якби пліва все ж порвалася. Я не почувалася бексуальнішою чи досвідченішою і точно дивом не стала б упевненішою. Та й, як до того йдеться, я трохи... розчарована. Чого люди так ризикують заради сексу?

Для мене це було лише приниженням. Так соромно дивитися Саганові в очі, що, відколи він пройшов повз, я не виходила з кімнати. Можна сподіватися, що він не припустив найгіршого, проте ж Щастунчик вийшов з моєї спальні без футболки. Та й Саган бачив мене в ліжку, а ковдра затуляла мене саме так, що було очевидно: на мені нема одягу.

Мені не соромно через те, що він міг застукати, як я займаюся з кимось сексом. Сагану має бути однаково, чи зустрічаюсь я з кимось, бо він не мій хлопець. Він зустрічається з моєю сестрою.

Мені соромно через те, що це був Щастунчик. Ми родичі. Це ненормально. І тепер, певно, Саган припустив найгірше.

Щастунчик заходив до мене в обід і питав, чи я не хочу, щоб він приніс мені поїсти. Він подумав, що мені соромно виходити з кімнати через нього, проте зі Щастунчиком це ніяк не пов'язано. Правду кажучи, я навіть не шкодую через те, що майже сталося. Я шкодую лише, що про це знає Саган.

Та хоч як мені було соромно, сумніваюся, що відчуваю бодай щось близьке до того, що мав би відчувати мій батько. Він знає: мені відомо, що він досі спить із моєю мамою. І, впевнена, боїться, що я розповім Вікторії. Чи ще комусь із родини, якщо про це йдеться. Він

такий принижений, що навіть не завітає до мене в кімнату, щоб поговорити про це.

Якщо не брати до уваги тієї дурнуватої есемески, то я від нього нічого й не чула. «Мені прикро, що ти мене побачила. Прошу, поговорімо про це, поки ти не дійшла якихось висновків». Інакше кажучи, тато хотів би, щоб я пообіцяла, що нічого не розкажу, поки ще хтось не дізнався, що насправді тут котиться.

У цьому будинку стільки таємниць. А втім, є один секрет, який я мала б розповісти багато років тому, але досі мовчала.

До речі, про тишу. Я вже давно не чула, щоб хтось ходив будинком, отже, напевно, вже всі полягали спати. Не лише я хочу їсти, але й можу закластися на гроші, що Вольфганга ніхто не погодував. Я прямую на кухню і дістаю холодну вечерю. Поставивши тарілку в мікрохвильовку, беру з-під раковини миску, щоб насипати в неї собачий корм.

Я саме піднімаю її, коли виявляється, що тато нарешті набрався відваги поговорити зі мною. Щойно я зачиняю мікрохвильовку, як відчиняються двері до їхньої спальні. Нахилившись по миску, я чую, як батько йде на кухню. Піднявши миску, відчуваю, що він нерішуче стоїть біля столу.

І ось тепер він стоїть у мене на шляху до заднього входу.

— Мені треба погодувати Вольфганга, — кажу я таким тоном, який має дати йому зрозуміти, що я не хочу робити нічого, окрім цього. А особливо не хочу розмовляти з ним про його зради.

— Меріт, — каже батько, благально дивлячись на мене. — Нам треба поговорити.

Я обходжу його і йду до пакета з кормом.

— Справді? — питаю я, насипаючи трохи корму в миску. Тоді розвертаюсь і дивлюся на нього. — Ти справді хочеш зі мною про це поговорити, тату? Ти нарешті поясниш, чого почав зраджувати мамі, коли вона потребувала тебе найбільше? Нарешті поясниш, чому вибрав Вікторію, а не решту сім'ї? Поясниш, чому займався сексом у підвалі з мамою, поки всі думали, що ти на роботі?

Він швидко робить кілька кроків до мене і каже:

— Ш -ш-ш. Будь ласка. — Схоже, він панікує, боїться, що Вікторія може підслухати цю розмову.

Від цього мені стає смішно. Якщо йому не подобається, що його можуть спіймати на гарячому, то чого він робить це, якщо не хоче, щоб хтось дізнався? Я киваю.

— Ох, зрозуміло. Ти не хочеш обговорювати те, чому ти такий

нікчемний чоловік. Просто хочеш, щоб я пообіцяла нікому не розповідати.

— Меріт, це несправедливо.

Несправедливо? Він хоче поговорити зі мною про справедливість? Останні кілька років я й так мало його поважала, але нинішній день повністю стер ті дрібки, що лишалися.

— Повір, тату. Я нікому не скажу. Найменше цій сім'ї потрібна ще одна причина тебе ненавидіти.

На мікрохвильовці вимикається таймер. Скориставшись моментом, поки тато не дивиться, я виходжу в задні двері. На щастя, він не йде за мною. Я простую через двір до Вольфгангової будки. Пес просто лежить, підвівши на мене очі. Навіть не радіє тому, що поїсть. Собаки страждають на депресію? Цікаво, чи допоможе йому людський «ксанакс». Якщо так, то я можу нагодувати його маминими таблетками.

Я сідаю біля будки, Вольфганг трохи висовується вперед і кладе голову мені на коліна. Він облизує руку, і, чесно, це наймиліше, що сьогодні мені робили. Хоча б він мене цінує.

— Знаєш, а ти не такий лихий.

Я чухаю собаку між вухами, і він злегка метляє хвостом. Ну, може, «метляє» — це сказано з натяжкою. Він сіпає ним, начебто в нього конвульсії, ніби він так давно не був щасливий, що вже й забув, як метляти хвостом.

— Давай-но принесу тобі трохи води.

Я беру порожню миску, йду в дальній бік будинку і повертаю кран, щоб набрати води. Кидаю погляд ліворуч, на вікно у Сагановій спальні. У кімнаті світиться, отже, він, певно, не спить і малює. Мені цікаво, що він малює. Мабуть, моторошну картинку, на якій я втрачаю цноту.

Миска з водою переповнюється, і вода виливається мені на взуття.

— Дідько! — Я відступаю і виливаю трохи води, а тоді опускаю шланг.

— Меріт?

Я розвертаюсь, але позаду нікого немає.

— Я тут.

Голос належить Сагану і лине з вікна. Він відсунув штори і поклав руки на підвіконня. Нас розділяють лише кілька метрів і москітна сітка.

— Що ти робиш?

Я нахиляюся й вимикаю воду.

— Годую Вольфганга. — Я намагаюся намацати кран, але через Саганову присутність надто нервуюсь. Я не помічаю металевого дроту на крані, поки не зачіпаю його зап'ястком і не дряпаю шкіру.

— Ой, — кажу я, відстрибнувши назад; перевертаю руку й бачу, що із зап'ястка вже ллється кров.

— Усе гаразд? — Він нахиляється ближче до москітної сітки.

— Ага, просто порізалася. Та все добре. Рана неглибока.

— Я принесу тобі пластир. — Шторипадають на місце, і я чую, як хлопець іде по кімнаті.

Дідько! Він іде сюди.

Я заплющую очі та вдихаю, сподіваючись, що зможу вдавати, буцімто мені зовсім не соромно. Сподіваюся, він не згадає про те, що сьогодні бачив. Звісно ж, не згадає, це не його справа.

Я витираю зап'ясток об футболку й несу миску з водою до Вольфганга. Повертаюся на місце, на якому сиділа, саме тоді, коли двері в будинок відчиняються. Надворі темно, але на небі повня, отже, я зможу дивитися йому в очі, як нормальнна людина.

Коли Саган підходить ближче, Вольфганг підводить голову й гарчить. Я гладжу його по голові.

— Усе добре, хлопчику. — Цей жест заспокоює пса; він знову кладе голову мені на коліна й зітхає.

Підійшовши до нас, Саган присідає й передає мені пластир. Я забираю його й розриваю обгортку. Принаймні він не спробував сам його наліпити. У такому разі він побачив би, як мене трусить.

— То це той самий славнозвісний Вольфганг, га?

Хлопець простягає руку, щоб погладити пса, і той дозволяє йому. Та Вольфгангова голова лежить у мене на колінах, отож тепер часом Саганова рука торкається моєї ноги, і я забиваю, що таке кисень.

— Гарний пес. — Саган сідає долі. Він так близько, що його коліно торкається моого. Через фізичний контакт дихати стає ще важче, тому я намагаюся робити так, щоб це було непомітно. Саганова рука досі лежить на Вольфганговій голові. — Він завжди такий слухняний?

Я підвожу руку, наліплюючи на зап'ясток пластир.

— Колись він не був такий. Гадаю, у нього депресія.

— Скільки йому років?

Я згадую ті часи, коли розпочалася війна між моїм батьком та пастором Браянном. Певно, вісім-дев'ять років тому.

— Гадаю, йому майже десять.

Після моєї відповіді Саган зітхає.

— Йому залишилося б не так багато часу з господарем.

— Про що це ти? Собаки живуть понад десять років, еге ж?

— Деякі породи так. А лабрадори в середньому живуть дванадцять.

— Але він не помирає. Лише побивається.

Саган чухає рукою Вольфгангові живіт.

— Спробуй, — каже він, бере мене за руку і проводить там, де щойно була його рука. — У нього надувся живіт. Деколи це свідчить про те, що невдовзі вони помрутимуть. А млявість...

Щось застригає у мене в горлі. Я видаю звук, середній між кашлем і зітханням: не можу в це повірити. Швидко закриваю рот, проте від того, що здушило горло, очі наливаються слізами. Чого мені сумно? Майже все життя я ненавиділа цього пса. Що мені до того, що він помре?

— Я завтра зателефоную ветеринару, — каже Саган. — Не завадить його оглянути.

— Думаєш, йому боляче? — питаю я ледь не пошепки.

Відчуваю, як з ока скочується сліза, і непомітно витираю її. Чи принаймні хочу зробити це непомітно, проте Саган усе одно побачив, бо дивиться на мене. Він усміхається.

— Тільки погляньте, — тихо промовляє він, — у Меріт є серце.

Я пускаю очі під лоба на такі слова й тепер обіруч гладжу Вольфганга.

— Гадаєш, я не маю серця?

— Правду кажучи, ти трохи... різка.

Я не чекала, що він відповість чесно. Від цього мені кортить сміятися.

— То це ти мене стервом назував?

Хлопець хитає головою.

— Я ніколи тебе так не називав.

Звісно, не називав. Однаке це не означає, що він так не думав. Саган просто не говорить грубощів у голос. Можливо, це через його виховання. Чи, може, він святий. Або ж янгол, якого послали на землю, щоб випробувати смертних.

Вольфганг перекочується й сунеться близче до мене. Я зиркаю на Сагана, але коли бачу, що той дивиться на мене, відразу зосереджуєсь знову на собаці. Намагаюся зробити все, що можу, щоб дізнатися про нього щось, через що його можна було б не любити.

— На що в тебе алергія?

Хлопець нахиляє голову.

— Ні на що, — відповідає він трохи невпевнено. — А що? Якесь дивне запитання.

— Учора в машині ти сказав, що в тебе була алергічна реакція на щось, що ти з'їв. І тому познайомився з Гонор у лікарні.

Він ледь помітно киває, а тоді на його губах з'являється усмішка.

— А, ти про це... — Він замовкає і каже: — Я збрехав. Заради Гонор.

Ну, авжеж. Так славні хлопці чинять заради своїх дівчат.

— Про що ти збрехав? Про те, що в тебе була алергічна реакція, чи про те, що не маєш ні на що алергії?

Саган вискубує травинку і крутить її між пальцями.

— Нас із твоєю сестрою познайомив спільний друг. Я навідував його в лікарні. — Він кидає траву. — 1 вона теж.

Я чекаю, що він розповідатиме далі, проте знову виявляється, що історії в нього короткі й малоінформативні. Та мені здається, що він збрехав про те, чого був у лікарні, через почуття провини. Він не хоче, щоб хтось знат, що вони з Гонор познайомилися через їхнього спільногом смертельно хворого друга і що, либо ж, зустрічаються з тією самою дівчиною. Наскільки все погано?

Гадаю, це пояснює їхню вчорашню сварку в спальні Гонор. І бажання Гонор хоче приховати від Сагана те, що вона таємно навідує його друга.

Не знаю чому, але це дає мені задоволення. Думаючи про те, що вона зустрічається з ними обома, а він із нею, а часом фліртує зі мною... я почиваюся найкращою людиною з-поміж нас трьох, хоча раніше почувалася найгіршою.

— Що сталося між вами з Гонор? — питает хлопець. — Здається, ви трохи ворогуєте.

Я сміюся.

— Трохи?

— Так завжди було?

Усмішка з моого обличчя зникає, і я хитаю головою, опустивши погляд на Вольфганга.

— Ні. Колись ми були дуже близькі. — Я згадую всі ті дні, коли ми відмовлялися спати, якщо мали ночувати в різних кімнатах. Ті дні, коли мінялися одягом, намагаючись обдурити тата. Дні, коли ми говорили про те, як нам пощастило бути близнючками. — У тебе є брати чи сестри?

Я підводжу на нього очі саме вчасно, щоб побачити, що Саган злегка насупився, проте це швидко минає.

— Так. Менша сестра.

— Скільки їй?

— Сім. — У нього непроникний вираз обличчя, тому мені цікаво, чи він сумує за нею і чому не хоче про неї говорити.

— Ти часто з нею бачишся?

Певно, в цьому і криється причина конфліктів у його родині, бо Саган просто вдихає й відхиляється назад, спершись на руки.

— Навзагал я її ніколи не бачив.

Ох! Певно, за цими словами стоїть ціла історія, однак я чую печаль у його голосі. А тоді він нахиляється й починає гладити Вольфганга, ніби даючи мені зрозуміти, що тему закрито. Очевидно, він не воліє заглиблюватися в розмови про свою сім'ю. Мені хочеться, щоб він відчував, що може зі мною поговорити, проте зрозуміло, що сам він так не вважає. Цікаво, чи Гонор веде з ним такі бесіди.

На мене тисне вага її імені. Я підношу руку до рота і тримаю біля губ, а другу кладу на коліно.

— Ти ніколи не хотів народитися в іншій сім'ї? Де члени родини спілкуються одне з одним? — питают я.

— Ти й не знаєш, як сильно, — відповідає Саган.

— Мені дуже хотілося б мати кращі стосунки з Гонор і Ютою. Ми геть далекі. На жаль, колись ми всі поїдемо в коледж, і я сумніваюся, що багато спілкуватимемося. Ми й зараз спілкуємося лише тому, що живемо разом.

— Знаєш, іще не пізно все змінити.

Я намагаюся вичавити усмішку, але мені бракує сили вдати, ніби він має рацію. Моя сім'я ніколи не зміниться.

— Не знаю, Сагане. У нашій родині багато проблем. Гадаю, часом людям щастить і їм дістається сім'я, у якій підтримують зв'язок одне з одним. Але деколи... — Я намагаюся боротися з соромом і слізьми, які несподівано здушили горло. — Декому випадає родина, у якій люди постійно припускаються помилок і ніколи не перепрошують і не розплачуються за них.

Упевнившись, що стримала сліззи, я глипаю на Сагана. Він зі співчуттям дивиться на мене. Здається, він ніби мовчки мене заспокоює. Можливо, він уміє слухати й не осуджувати. Він злегка киває, наче розуміє, що я намагаюся сказати. А тоді стенає плечима.

— Не всі помилки мають якісь погані наслідки. Інколи треба

просто пробачити людині.

Я негайно відводжу погляд, бо його слова для мене ніби удар нижче від поясу. Мені дуже хотілося б, щоб у моїй сім'ї це було можливо, але не впевнена, що здатна стільки всього простити.

Саган обхоплює руками праву ногу і кладе підборіддя на коліно. Він дивиться на заднє подвір'я, ні на чому не зосереджуючи погляд.

— Меріт!

Я міцно заплющую очі. Навіть не хочу дивитися на нього, бо з голосу розумію: він хоче спитати у мене щось таке, на що я не хочу відповідати.

— Що? — шепочу я.

Здається, серце в моїх грудях роздулося, коли я дивлюся на нього. Чи, може, краще сказати розпухло.

— Що сьогодні відбувалось? У тебе в кімнаті?

Я відразу опускаю очі. Будь ласка, нехай тільки не згадує про те, що бачив у коридорі.

— Ви зі Щастунчиком...

Саме про це він і згадує.

— У вас був секс?

Я шокована тим, що він запитав мене навпростець. Я розтуляю рота, а тоді закриваю, бо мені занадто соромно відповідати.

А ще я трохи злюся. Що йому до цього? Він кохається з дівчиною смертельно хворого друга. Його зовсім не має обходити, з ким я займаюся сексом.

Я пускаю очі під лоба і, впершиш руками в траву, спинаюся на ноги.

— Це недоречне запитання. Особливо від тебе.

Здається, Сагану трохи соромно через те, що він запитав мене про це, та хлопець не вибачається. Просто мовчки дивиться, як я йду назад у будинок. Я прямую відразу до спальні й зачиняю за собою двері. І лише повернувшись замок, згадую про їжу в мікрохвильовці.

— Прекрасно, — бурчу я.

Я не збираюся виходити з кімнати. Та ненавиджу відчувати голод. Через це починаю сердитись, а коли перед тим я ще й засмутилася, то розлючуюся ще дужче. Я зла й голодна, а тепер ще й узяла телефон — доведеться прочитати всі повідомлення від Гонор. Я падаю на ліжко й гортаю чат догори.

Гонор: Добре, щодо завтрашнього вечора. Я поїду навідати свого друга, Колбі. Для цього доведеться їхати в Даллас, отож мене не буде до півночі.

Гонор: Уранці я обіцяла Саганові, що не поїду, тому не можна, щоб він про це дізнався.

Гонор: І тато теж. Він просто зневісніє, якщо дізнається.

Мене дуже дратує те, що, на думку Гонор, кожне речення треба надсиляти окремим повідомленням. Чому не можна написати все однією довгою есемескою?

Гонор: Саган завтра працює до десятої. Я напишу йому десь о дев'ятій, скажу, що втомилась, і ляжу спати. Тож із ним проблем не буде.

Гонор: Але тато може помітити, що мене немає, тому просто скажи йому, що я зле почуваюсь і рано лягла. Якщо він захоче зайти до мене, скажи, що ти це вже зробила і все добре.

Гонор: Я замкну двері до кімнати, щоб ніхто не міг зайти й подивитися, чи я там.

Гонор: Ти взагалі отримуєш повідомлення?

Гонор: Меріт?

Гонор: Можеш, будь ласка, цього разу мене прикрити? Я буду твоєю боржницею.

Від цього мені стає смішно. І як мені може знадобитися послуга від неї натомість?

Меріт: Добре.

Гонор: Дякую.

Меріт: Та в мене є запитання. Нащо ти так чиниш із Саганом?

Гонор: Можеш, будь ласка, хоч раз у житті почекати з осудами?

Меріт: Гаразд. Притримаю осуд до післязавтра.

Гонор: Дякую.

Я кладу телефон, вимикаю лампу, і кімната занурюється в темряву. У мене немає вікон, тож світло знадвору не потрапляє і я нічого не бачу. Вперше за весь день я маю хоч видимість спокою.

Цікаво, чи смерть саме така. Просто... анічогісінько немає.

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ

Перш ніж іти спати, тобі слід запитати в Гонор, чи вона не хоче попоїсти, — каже тато.

Гонор. Хвора сестра, яка цілісінький вечір сиділа сама в кімнаті. Бідолашна.

— Я вже занесла їй вечерю, — брешу я й витягую затичку з раковини, щоб спустити воду. Сьогодні черга Гонор мити посуд, але її тут немає. Тож це ще одна послуга.

— Вона випила якісь ліки? — питає тато.

Я киваю на знак підтвердження.

— Так, я занесла їй. Після того, як вона заблювала всю підлогу у ванній. — Якщо я й брехатиму заради неї, то воно хоча б буде того варте. — Не хвилюйся, я цілих півгодини прибирала після неї. Блюмотиння було всюди. Мені навіть довелося випрати всі рушники.

Тато купився.

— Дуже мило з твого боку.

— Для цього й існують сестри.

Певно, мені слід зупинитися. Стас очевидно, що я брешу як дихаю.

— Сподіваюся, це не заразливо, — озивається Вікторія. — Найменше, що мені зараз треба, — це вірус. Наступного тижня у нас буде перевірка штату.

Приємно чути, що вона так непокоїться про мою хвору сестричку.

— На добранич, Меріт, — каже батько.

Він дивиться на мене, і я читаю в його погляді невпевненість. Досі боїтьсяся, що я викажу його жахливу таємницю. Я всміхаюся йому.

— Добранич, татку. Люблю тебе.

Він не всміхається. Знає, що я просто поводжуся як сучка. Чи нахаба, як учора натякав Саган.

Я вимикаю світло на кухні й іду в душ. Та перед тим отримую повідомлення.

Гонор: Хтось щось запідозрив?

Меріт: Ні. Усі пішли спати.

Гонор: Хух. Добре. Я щойно написала Саганові, що лягаю спати.

Дякую. Я твоя боржниця.

Меріт: До того ж двічі. Сьогодні була твоя черга мити посуд. Немає за що.

Гонор: Після такого я весь наступний місяць митиму замість тебе посуд.

Меріт: Я заскріню це повідомлення.

Подумки я раз за разом відтворюю і вchorашню розмову з Саганом. Досі не можу повірити, що йому вистачило нахабства спитати про Щастунчика. Чи, можливо, я плутаю нахабство зі сміливістю. Хай там як, а він перебрав міру. Він зустрічається з моєю сестрою, а не зі мною. Йому треба хвилюватися про те, з ким спить вона.

Коли я виходжу з душу, на мене знову наривають емоції від учорашиного вечора. Гадаю, я так злюсь, адже мені здалося, що Саган трохи ревнував, коли запитував про Щастунчика, і мені це сподобалося. Я не хочу цього відчувати. Не хочу, щоб прірва між нами з Гонор збільшувалася через якогось хлопця, хай навіть зараз вона й робить бозна-що.

Саган от-от має повернутись, і якщо я доти не сковаюся в кімнаті, то доведеться йому брехати. Він спитає про Гонор, як вона почувается, чи вона щось їла. Може, навіть скоче зйти до неї, а мені доведеться сказати, що з нею все добре.

Це нечесно. Я знаю, що він теж не янгол, але ж він принаймні чесний з Гонор. А ось вона поїхала до його друга Колбі, який зараз помирає. Вона геть як наш батько. А ще, думаю, вона вся в нашу матір.

Я йду до пральні, щоб дістати з сушарки піжаму. Дістаю усе, що там лежить, намагаючись знайти свій одяг. Сорочка Гонор тут теж є. Я дістаю її й порівнюю зі своєю.

Ось чому вона гарніша близнючка, хоч ми й ідентичні. У неї сексуальніша сорочка, сексуальніший купальник і сексуальніша зачіска. Вона майже щовечора заплітає коси після душу, щоби вранці, коли їх розплете, волосся було хвілясте. Я про таке не дбаю. Та й, як на мене, відмінність не така вже й велика. Принаймні я так собі кажу. Її волосся й справді має кращий вигляд, проте я майже завжди заплітаю своє, тож якось і не важливо, що роблю з ним уночі.

Я знов дивлюся на її сорочку. Цікаво, що я відчувала б, якби вдягалась, як вона. Я сплю в котонових шортах і футболці, які геть не пасують одне одному. У неї чорна шовкова сорочка, і хоча вона не все відкриває, а таки здається сексуальною. Люди краще сплять уночі, якщо, засинаючи, почиваються сексуальними?

Сестри немає, тож вона не дізнається, якщо я перевірю цю теорію.

Я перевіряю, чи зачинено двері до пральні, а тоді скидаю рушник і натягую на голову нічну сорочку Гонор. Потім дивлюся на своє віддзеркалення у вікні, та, втім, не почиваюся такою гарною, як Гонор, у цій сорочці.

Я знімаю з голови рушник і проводжу пальцями по волоссю, розплутую його достатньою мірою, щоб можна було заплести косу. Перекидаю волосся на праве плече, як робить Гонор, і заплітаю до кінчиків. Мені бракує резинки, але я знаю, що є одна у ванній. Позаяк Гонор немає, я не відчуватиму, що копіюю її, якщо сьогодні ляжу спати так.

Я вимикаю світло у пральні та йду назад до ванної, щоб узяти резинку.

— Тобі вже краще?

Я застигаю на місці. Саган зачиняє вхідні двері. Усюди вимкнене світло, тож світяться лише електронні прилади на кухні.

Гидота. Він думає, що я — це Гонор.

Я не можу зізнатися, що це не так. Як пояснити те, що я вдягла її сорочку і заплела косу, як вона. Який ганебний момент! Чого з ним мені завжди так ніяково?

— Так, — відповідаю я, трішечки змінюючи голос, щоб він був більше схожий на голос Гонор. Був... приємніший.

Я йду до коридору, та завмираю, зрозумівши, у що впала. Я не можу піти до себе в кімнату, бо Саган поцікавиться, чого це Гонор пішла до мене. І не можу зайти до Гонор, бо двері до її спальні замкнені, а ключі вона забрала.

— Учора зі студії звільніли Девіда, — каже Саган.

Я й гадки не маю, хто такий Девід. Саган знімає куртку, а я стою посеред коридору, не знаючи, що робити.

— Якраз вчасно.

Саган нахиляє голову, і з його губ злітає здивований смішок.

— Що?

Ох. Тож звільнення Девіда — це погано.

Я навіть не знаю, де Саган працює. Як же кепсько це все закінчиться!

— Я не це мала на увазі, — кажу. — Я про те, що ти знав, що це станеться.

А він знав? Сподіваюся.

Хлопець киває.

— Я знаю, він сам винен, бо рідко з'являється, проте мені його шкода. У нього четверо дітей. — Він іде до холодильника й відчиняє дверцята.

Тепер світло падає на все, і на мене теж. Я нервуюся, що він помітить щось, що відрізняє мене від Гонор, отож відходжу до дивана, подалі від світла. Саган іде за мною у вітальню. Я сідаю на диван, він сідає поруч і кладе ноги на столик. Я підтягую ноги під себе й намагаюся відхилитися від хлопця. А якщо він спробує мене поцілувати? Як мені уникнути цієї ситуації?

Можу вдати, що мені треба поблювати. Побіжу у ванну й зачинюся там. Але ж він піде за мною. І, знаючи Сагана, можу бути впевнена, що він чекатиме біля ванни, поки я не закінчу.

Хлопець перемикає канали, а світло від телевізора навіть яскравіше, ніж від холодильника. Я ще більше зіщулююся. Відчуваю, як від хвилювання пітніють долоні. А тоді він торкається мене, ніби те, що я сиджу поруч, і так не ускладнило ситуацію. Саган підносить руку до моого обличчя і заправляє волосся за вухо, ніби мені не потрібен кисень, щоб вижити.

— З тобою все гаразд?

Я киваю, важко ковтнувши. У роті пересохло, і я не можу говорити.

— Гонор... — Він хоче, щоб я подивилася на нього.

Господи милосердний, він хоче, щоб я глянула йому в очі. Як Гонор. А не як я. Та просто скажи йому вже. Я повертаюся до нього, готовуючись пояснити, що сталося за останні п'ять хвилин, проте вираз його обличчя не дає мені говорити. Він дивиться на мене так, як дивиться на Гонор. Чи... дивиться на Гонор так, як дивиться на Гонор. Але ж я не Гонор. Я — це я, і тепер Саган дивиться на мене цими очима так, ніби я для нього — цілий всесвіт.

— Ти досі сердишся?

Я хитаю головою.

— Ні. — Це правда. Я не злюся на нього, але ж зовсім не знаю, чи сердиться Гонор.

Він киває і стискає мою руку.

— Ти ж знаєш, як я до цього ставлюся. Проте не хочу вказувати тобі, що робити.

Яка ж Гонор гідка! Вона просто жахлива. Бреше йому. Зраджує. Я дуже хочу розповісти йому про все, але те, що він бреше своєму другові, трохи виправдовує Гонор. Та й чомусь я хочу бути вірна їй. Міркую про це. Не знаю, все так запуталося.

Я заплющую очі, бо більше не витримую. Він так близько, і тепер мені цікаво, чи він знову нагадуватиме на смак м'ятне морозиво. Я віддала б усе, щоб ішле раз його відчути.

Вона не дізнається. Її тут навіть немає. Якщо це станеться, то вона буде винна. Не я. Уся ця ситуація стала через неї. Просто зараз вона цілується з кимось іншим. Може, це карма.

Я роблю те, що мені вдається найкраще. Реагую, навіть не подумавши.

Я нахиляюсь і притискаюся до нього губами. Він кладе руки мені на плечі. Я відхиляюся достатньо, щоб він міг вимовити її ім'я.

— Гонор.

Ненавиджу його.

Я не хочу, щоб він знову повторював її ім'я. Просто хочу, щоб він мене поцілував.

Я перекидаю ногу йому через коліна й сідаю. Заплющую очі, проводячи руками вгору по його ший. Не хочу, щоб він помітив, що я не в контактних лінзах. Гонор постійно їх носить, а от я ніколи.

Відчуваю, як його пальці впиваються в мою талію, і чекаю, що він поцілує мене, як уперше, проте хлопець вагається.

Я занадто нетерпляча. Знову притискаюсь до нього губами, проте натикаюся лише на опір. Це геть не схоже на наш перший поцілунок. Губи в нього жорсткі, а рот закритий. Він прибирає руки з моєї талії, а потім забирає мої руки, що лежать на ньому.

— Що ти робиш? — питає Саган.

Я розплющую очі. У його погляді читається подив. Я відхиляюся, щоб дати нам обом простір для роздумів, але цього не досить. Його палець торкається пластиру на моєму зап'ястку. Того, яким я вчора заліпила подряпину. На своєму зап'ястку. У Гонор пластиру немає.

Я швидко втягую повітря, бо бачу, як бентегу на його обличчі змінює розуміння. Він дивиться на пластир, а тоді переводить погляд на моє обличчя.

— Меріт?

Я не рухаюся. Навіть не намагаюся знайти виправдання. Просто сиджу на ньому, одягнена, як Гонор. Навіть не знаю, як виплутатися з цієї ситуації. Раніше я ніколи не молилася про смерть, але зараз чимдуж молюся Богові, щоб мене негайно вдарила блискавка.

Не відводячи від Сагана погляду, я чекаю, що він з огидою мене відштовхне. Проте хлопець просто дивиться на мене, не зводячи очей. Нарешті він відпускає мій зап'ясток, але замість того, щоб узяти

мене за плечі та зняти із себе, бере мене за обличчя.

А тоді цілує. Жадібно цілує мене.

Мене.

Не Гонор.

Я заплющую очі, цілком розчиняючись у ньому. Розчиняюся в його грудях, руках, губах. Коли його язик торкається

мого, я вже й не намагаюся відповідати. Мозок не контролює моє тіло. Мене ніби охопила якась зовсім інша сила. Мої пальці прослизають у його волосся, а його руки лягають мені на талію, а тоді на поперек. І цей поцілунок зовсім не такий, як перший.

Крацький.

Справжній.

Це я.

Не Гонор.

На його губах зібралася ціла феєрія смаків, що тепер борються, щоб переважити один одного. Усі приємні, навіть разом. Солодкий цукровий змішався з солоним.

Це відповідь на мою молитву? Гонор тепер до нього так жахливо ставиться, що в нього не лишилося вибору й він захотів бути зі мною?

Я відштовхую думку про неї, і водночас Саган притискає мене до дивана. Він, не відриваючи губ, залазить зверху, і ми обоє відчайдушно хочемо якомога більше взяти одне від одного.

Ситуація така нереальна, що кортить сміятися, та водночас така серйозна, що хочеться плакати. Мене переповнюють емоції. А його руки по всьому моєму тілу. Він проводить рукою по моєму стегну, спускається до ноги, бере нижче від коліна й піднімає, змушуючи обхопити його. Ми опинилися в такому положенні, що нам обом треба відсапнути. Він розриває поцілунок, проте нахиляється до моєї шиї.

— Меріт, — промовляє він між поцілунками.

Я цілу вічність могла б слухати, як він видихає моє ім'я. — Меріт, — повторює він, цілюючи мене в щоку. — Що це? Я хитаю головою, бо хочу, щоб він перестав ставити запитання. Не зупиняйся. Просто дій. Даю зелене світло на все.

Він чомусь сплутав зелене світло з жовтим, бо зупинився. Хлопець притискається чолом до моєї голови і, скориставшись паузою між поцілунками, намагається віддихатися. Я роблю те саме.

— Меріт, — знову каже Саган, відхиляючись, щоб подивитися на мене. Його погляд блукає моїм обличчям, тоді спускається до

грудей і повертається назад. — Чого ти так одягнена? — Тепер він спирається на руки, тож його вага більше не тисне на мене.

Я хочу, щоб усе повернулося як було. Намагаюся притягнути його до себе, однак він просто відвертається від моїх рук. Тепер він спирається на одну руку, щоб другою торкнутися коси, у яку я заплела волосся. Він обхоплює косу рукою і проводить до самого низу. Проводить погляд від волосся до обличчя, тоді до сорочки, назад до волосся і знову до обличчя.

Мені це не подобається.

Саган сідає на ступні, а тоді опускається навколошки на дивані Переді мною. Мої ноги досі по обидва боки від нього.

— Чому на тобі одяг Гонор?

Я впираюся руками в диван і сідаю, прибираючи від нього ноги. Тепер ми дивимось одне на одного, але він таки набагато вищий, хоча й сидить навколошки. Він вивищується наді мною. Допитується. Я заплющую очі.

Тоді відчуваю, як його пальці торкаються моєго підборіддя. Ніжно.

— Гей, — шепоче він. — Поглянь на мене.

Я дивлюся, бо зроблю що завгодно, якщо він проситиме таким тоном. Ніжним. Ніби хоче захистити. Він прибирає моє волосся й повторює:

— Чого ти вдягнена, як вона?

Я відчуваю, як в очах бринять слізози. Хитаю головою, сподіваючись, що так не заплачу.

— Мені було цікаво.

Саган відпускає моє обличчя, і його рука лягає назад на стегно.

— Що?

Я стенаю плечима.

— Я просто хотіла дізнатись, як воно — бути нею. А тоді зайшов ти.

Він стискає губи. Проводить рукою по волоссю, а тоді відкидається на дивані. Він більше не дивиться на мене.

— Чому ти наважилася мене поцілувати? Поки я не зрозумів, що ти не вона?

Я протяжно відихаю, однак повітря навколо ніби труситься. У мене все тіло трясеться. Я боюся правди. Схоже, мені не так добре вдається про неї говорити, як Саганові.

— Не знаю. Просто хотіла знову тебе поцілувати. — Я проводжу руками по обличчю й падаю на диван поруч із ним. Ніби однієї

ганебної ситуації на тиждень недосить.

Я відчуваю, як Саган підводиться. Чую, як робить кілька кроків. Коли він зупиняється, я розплющую очі й зиркаю на нього. Він уперся руками в стегна й дивиться на мене.

— Думаєш, ми з Гонор... — Він махає рукою в бік дивана. — Гадаєш, я роблю з нею щось таке? Думаєш, ми разом у цьому сенсі?

Мені відвисає щелепа. Я закриваю рота. Його запитання спантеличує мене.

— А хіба ні?

Кілька секунд Саган нічого не каже. Просто дивиться на мене так, ніби не може повірити власним вухам. Атоді...

— Ні.

У його словах стільки правди, але це має бути брехня. Звісно, вони так роблять. Авжеж, вони цілються.

— Меріт, Гонор — моя подруга. Вона зустрічається з моїм найкращим другом, я ніколи з ним так не вчинив би. — Він зітхає. — Усе складно.

— Але ж... — Я хитаю головою. Ще ніколи в житті я не знала, як відповісти. — Чого ви поводитеся так, ніби зустрічаєтеся?

Він сміється, і я вчуваю у сміху скептицизм. Хлопець нахиляє голову та кілька секунд дивиться у стелю.

— Ми не поводимося так. Ти просто сама хочеш бачити наші стосунки в такому свіtlі.

Подумки я згадую останні кілька тижнів. Увесь час лише я називала його її хлопцем. Він сам ніколи не називався ним.

Гонор ніколи не казала, що Саган її хлопець. І, якщо не брати до уваги кілька обіймів, я ніколи не бачила, щоб він її цілавав. Я бачила лише, як вони трималися за руки в басейні.

Але це не пояснюю, чому він поцілавав мене того дня, коли побачив у антикварному магазині. Тоді він сплутав мене з Гонор і поцілавав. Ще й учорашня сварка через Колбі...

Я знову затуляю обличчя руками, намагаючись розріznити всі свої почуття. Усе, що відбувається.

— Але вчора ви сварилися. Через те, що вона зустрічається з Колбі...

— Колбі — мій друг, — уриває мене Саган. — І Гонор теж. Мені не подобається, що вона так учепилася за ці нездорові стосунки. Я злюся, коли вона мене не слухає. Ми сваримося. Так чинять друзі.

-Ох.

Саган знову починає ходити сюди-туди. Він іде від одного кінця

дивана до іншого. Тоді зупиняється Переді мною.

— Чому тоді ти поцілував мене, коли думав, що я — Гонор?

Я впевнена, що сама відповіла на це запитання.

— Я вже казав...

Підводжу на нього очі та вперше бачу, як він сердиться. Я знову закриваю рота.

Саган повільно втягує повітря, контролюючи дихання.

— Дозволь усе пояснити, — каже він. — Ти думала, що я хлопець Гонор, тож удавала з себе її, а тоді спробувала мене поцілувати?

Я намагаюся похитати головою, проте вона не рухається.

— Сагане...

— Хто чинить так із власною сестрою, Меріт?

Він кривиться, а тоді відвертається й притискає руки до обличчя. Потім іде до кухні та знімає худі зі спинки стільця. Я маю геть жалюгідний вигляд, коли встаю і роблю кілька кроків йому назустріч.

Хлопець підходить до дверей і відчиняє їх, проте завмирає, перш ніж вийти. Коли він підводить голову, щоб глипнути на мене, я бачу, що його погляд сповнений розчарування.

— Яка ж ти падлюка!

І він зачиняє двері.

Спотикаючись, я йду назад до дивана і знову сідаю. *Яка ж ти падлюка!*

За життя мене по-всякому називали, але падлюкою вперше. Ще ніколи слова не завдавали мені стільки болю.

Гадаю, я помилялася. Я найгірша людина серед нас трьох.

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ

Я дослухаюся, намагаючись почути, як заводиться машина, але марно. Саган не взяв автівки, тож або пішов пішки, або ж вирішив походити надворі, поки охолоне. Мені кортіло побігти за ним і благати про прощення, та я не впевнена, що наразі хочу, щоб він мене прощав. Не знаю, чи заслуговую на це.

Я обіймаю коліна, розважаючи про те, як могла бути такою сліпою. Я просто припустила, що він закоханий у Гонор. Вони стільки всього роблять разом. Розмовляють, ніби вони пара. І майже завжди, коли я називала його її хлопцем, мене ніхто не виправлював. Вони ніби хотіли, щоб я в це повірила.

Чи, можливо, саме Гонор хотіла, щоб я в це повірила.

Я витираю сльози ковдрою, що лежить на спинці дивана. Ісус осудливо дивиться на мене згори. Я пускаю очі під лоба.

— Ох, та йди ти, — кажу я Йому. — Хіба ти там зверху не для того, щоб прощати таких, як я, тих, хто чинить просто жахливо?

Я спираюся на спинку дивана, і мені хочеться кричати. Тому беру подушку, закриваю нею обличчя і просто волаю. Я засмучена, розгублена, розлючена й розчарована. Це зовсім не те, що я відчувала кілька хвилин тому, коли Саган мене цілував. Мене ніби витягнули з теплих тропіків і вкинули до крижаних вод Антарктики.

Я більше не хочу так почуватися. За останні два дні в мене було стільки плутанини з почуттями, що задосить на ціле життя. Квит. Годі, зась, не треба.

— Квит, годі, зась, — повторюю я, скочуючись із дивана.

Я прямую на кухню й хапаю червону пластянку. Відчиняю шафку над холодильником і дістаю пляшку з алкоголем. Навіть не знаю, що всередині. Раніше я ніколи не пила, але хіба можна знайти кращий час, щоб спробувати, ніж тиждень, коли я майже втратила цноту й розлютила єдину людину в домі, до якої справді мала почуття?

Не знаю, скільки треба, щоб напитися, та я наповнюю пластянку наполовину до верху. Чи, може, наполовину від dna. Я оптимістка чи пессимістка? Я дивлюся на пластянку.

Пессимістка.

Я п'ю, скільки можу, поки не здається, що проковтнула кульку з вогнем. Я плююся й кашляю, ба навіть випльовую трохи в раковину.

— Яка ж гидота! — Я витираю рота паперовим рушником. Відчуваю, яку грудях розливається вогонь. Та досі відчуваю роздратування, сум і гіркоту.

Мені якось вдається допити те, що лишилося в пластянці. Виходячи з кухні, я беру з собою пляшку й пластянку. Не хочу бути тут, коли Саган повернеться після прогулянки. Я відчиняю двері до спальні, та в ній самотньо. Порожньо. Це мене гнітить. Кімната нагадує мене саму. Я ставлю пляшку на шафку, однаке пластянка падає на підлогу. Пофіг. Вона ж порожня.

Насамперед я перевдягаюся — знімаю сорочку Гонор і натягую власну піжаму. А ще розплітаю косу й зав'язую волосся у хвостик. Я більше не хочу бути нею. Це не так весело, як я думала. А єдина людина, яка може поспівчувати й пожаліти мене, — це Щастунчик.

Я не знаю, чи він спить, отож, відчиняючи двері до його кімнати, намагаюся поводитись якомога тихіше. Я прослизаю всередину і повертаюсь обличчям до дверей, щоб зачинити їх обома руками, бо не хочу зайвий раз шуміти. Повернувшись

назад, я полегшено зітхаю, бо бачу, як від екрана татового комп'ютера на іншому боці кабінету лине тъмяне срібне світло. Його достатньо, щоб я могла дістатися дивана.

Я чую, як стогне Щастунчик, поки навшпиньки крокую кабінетом. Матрац рипить, тож, схоже, він перевернувся.

— Щастунчику? — Матрац знову рипить, бо, схоже, хлопець посугається, щоб звільнити місце для мене. — Ти не спиш? — шепочу я, присівши на краєчок ліжка.

Раптом я чую:

— От лайно! — але слова злітають не зі Щастунчикових губ. І не з моїх теж.

— Меріт? — ось це вже голос Щастунчика.

— Щастунчику?

— Якого дідька?! — а це голос Юти.

Юти? Я зіскакую з дивана.

— Дідько! — випльовує Щастунчик. — Меріт, забирайся! Щось падає на підлогу. Може, лампа?

— Вшивайся! — кричить Юта.

— Дідько! — знову каже Щастунчик.

Стільки метушні, що мені треба кілька секунд, щоб зібрати все, що я принесла, і піти назад до дверей. Я відчиняю їх і припускаюся помилки, зиркаючи на кімнату. Тепер світла якраз досить, щоб я побачила, як вони обое натягають на себе одяг. Зустрівшись зі мною

поглядом, Юта застигає. Він запхав лише одну ногу в штани. Білизни на ньому немає.

— Діво Маріє... — Я налякана.

На іншому боці ліжка Щастунчик намагається вратися у свої боксери. Я затуляю очі руками, а Юта горлає:

— Дідько, забираєш звідси, Меріт!

Я грюкаю дверима. Прошу, нехай це просто буде кошмар!

Я повертаюся до кімнати й беру пляшку, цього разу навіть не заморочуючись з пластянкою. Не хочу цього всього відчувати. Мені треба забути, забути, забути. Що, в біса, я щойно побачила?

Я міцно заплющаю очі. Усе ж не може бути настільки очевидним. То чого вони були голі? Разом? У ліжку?

Учора Щастунчик мало не зайнявся зі мною сексом. Він сказав, що не міг закінчити, бо я нагадала йому Мобі, але ж з-поміж нас усіх Юта найбільше схожий на Мобі! І тепер він займається сексом із моїм братом? Якщо це не крайня форма відмови, то я й не знаю, що воно таке.

Що зі мною не гаразд? Щастунчик вирішив, що краще займатися сексом із моїм братом, ніж зі мною. Саган назвав мене падлюкою після того, як ми цілувалися на дивані. Дрю Волдроп порвав зі мною, тримаючи мене за груди. Чого я *так* відштовхую людей?

— Меріт!

Я тиняюся сюди-туди кімнатою, аж ось у двері стукає Юта. Що, трясця йому, я щойно перервала?

Я відчиняю двері, а Юта проштовхується до мене в спальню й зчиняє за собою двері. Схоже, він розлючений і дещо стурбований. Хлопець вказує на мене пальцем.

— Тримай рот на замку, — каже він. — Що я роблю — тебе ніяк не стосується.

Я зупиняюсь і ступаю крок до нього.

— Хіба я раніше патякала про таємниці?

На згадці про його колишню необачність хлопець полотніє.

— Гадаєш, я забула, Юто? Ну, вгадай! Не забула. 1 ніколи не забуду.

Він кривиться, і я бачу на його обличчі усвідомлення провини. Мені хочеться його вдарити, але я не люблю насильства. Принаймні не думаю, що люблю. Не знаю, але мої руки стискаються в кулаки, перш ніж брат вислизає з моєї кімнати й зчиняє за собою двері.

Ненавижу його. А через те, що нікому не розповіла про нього правду, себе ненавижу ще більше.

Я сідаю на ліжко й міцно заплющаю очі. Мені здається, я можу блювати, та навіть не знаю чому. Гадаю, через усе. Через Щастунчика, Сагана, Юту, Гонор, батька, Вікторію й маму.

Усі жителі міста вважають, що в нас жахлива сімейка, і вони мають рацію. Може, ми навіть гірші. Мене нудить від

них. Нудить від секретів і брехні. І я втомилася від того, що я єдина в цьому домі, хто має все приховувати.

Я знаю таємницю Юти.

Знаю татову таємницю.

Мамин секрет.

Секрет Гонор.

Щастунчика.

А я не хочу їх більше знати!

Може, якщо розповім про все, то мені вже не здаватиметься, що я потопаю.

Так. Можливо, це допоможе. Може, якщо все вийде на поверхню, мені більше не здаватиметься, що я от-от вибухну.

Я нахиляюся до тумби біля ліжка й беру ручку, а тоді відсуваю шухляду, порпаюся в ній і дістаю записник, у якому достатньо чистих сторінок, тож умістяться всі таємниці.

Мені досі боляче. Через усе. Через кілька минулих днів. Я беру пляшку з... що взагалі я там п'ю? Читаю напис на етикетці. Текіла. Хапаю пляшку текіли і всідаюся на підлогу, бо в мене крутиться голова.

Я беру ручку й записник та розкриваю його на першій чистій сторінці, яку знаходжу. Заплющаю очі й намагаюся зосередитися. Світ навколо хитається. Руки не слухаються, коли я починаю писати.

Любі мешканці «Долар Восс»! Усі до одного.

Окрім Мобі. Він єдиний, кого я досі люблю й поважаю.

Усередині мене назбиралося стільки гніву, що аж ніяк зі мною не пов'язаний. Я злюся майже на всіх людей, котрі живуть у цьому домі. І гнів зародився в мені через усі таємниці, що їх приховуєте як одне від одного, так і від усього світу. Я жодної секунди не хочу їх зберігати. З кожним днем секретів усе більшає, а я втомилася від того, що серед вас усіх я єдина погана. Ви всі мене ненавидите. Усі думаєте, що всі сварки, що відбуваються в будинку, стаються з моєї провини. Вам усім цікаво, чого я постійно така ГРУБА. ЦЕ ВСЕ ЧЕРЕЗ ВАС!

З чого б мені почати?

Може, спершу слід розповісти про найдавніший секрет? Думав, я

забуду, Юто? Гадав, забуду той вечір, коли ти змусив мене поцілувати тебе, бо ж мені було лише дванадцять?

Та, Юто, доволі важко забути щось таке. Якби ти знав, як я обожнювала тебе, адже ти був моїм старшим братом, ти зрозумів би, чому так важко забути те, що ти накоїв.

«Невелике діло, Меріт».

Ось що ти мені сказав, коли я тебе відштовхнула. Ти намагався повернути все так, ніби я занадто драматизую. Ось я сиджу в братовій кімнаті й дивлюся кіно, а от він уже намагається мене поцілувати.

Того вечора я вибігла з твоєї кімнати, не оглядаючись. Жодного разу. Відтоді я не була у твоїй спальні. Відтоді не дозволяла собі залишатися з тобою наодинці. А тобі ніби геть однаково. Ти навіть не перепросив. Ти хоч почувався винним?

Тому тобі так важко дивитися мені в очі? Бо ж ті кілька разів, коли ти все ж подивився на мене, у твоєму погляді була огіда і зневага. Я дивлюся на тебе так само.

Ви всі думаєте, що я грубо поводжуся з Ютою. Ви всі кажете: «Заспокойся, Меріт». Подумайте, що ви відчували б, якби ваша родина спробувала змусити вас добре поводитися з братом, який украв у тебе перший поцілунок.

Мені гайдко від тебе, Юто. Мені бридко, і я ніколи не забуду цього й ніколи тобі не пробачу.

Та принаймні в тебе є Гонор. Вона обожнює тебе, бо не знає того твого боку, який знаю я. Вона вважає, що ти милий і безневинний, а ще думає, що ти найкраще, що сталося в її житті. Вона дивиться на мене так само, як і ти, та лише тому, що не тямить, чому я так жахливо до тебе ставлюсь, якщо ти зовсім на це не заслужив.

Знаю, тобі, певно, важко в усе це повірити, тату. Так, я з тобою розмовляю, Барнабі Восс. Юті я вже сказала все, що хотіла.

Ти на власному прикладі показуєш нам, як треба ставитись одне до одного, еге ж? Ти створив цю дивовижну родину, але щойно захворіла дружина і ти більше не міг задовольняти власні потреби, то вирішив переспати з її медсестрою. Навіть не зміг утримати це в таємниці. Ти не міг переспати з нею, а тоді, коли мамі стало краще, вдати, що нічого й не було? Ні. Тобі треба було піднятися вище шкалою егоїзму і трахнути Вікторію без презерватива. А тепер ми живемо з жінкою, яка нас ненавидить. Із жінкою, яка ненавидить нашу матір.

Цікаво, як відреагувала б Вікторія, якби дізналася, що ти досі спиш із мамою?

Утім, ця новина, певно, шокувала б УСІХ вас.

Мені шкода, Вікторіє, та це правда. Я на власні очі бачила. Принаймні тепер ми знаємо, чому мама досі щодня гарно вбирається. Вона живе в підвалі і сподівається, що туди спуститься її колишній чоловік, тож вона досі робить макіяж та ідеально вкладає волосся, а ще голить ноги.

Певно, саме через твого чоловіка мама досі живе в нашому підвалі. Він так зіпсував її психіку, що вона повністю в нього під контролем. Тебе він трахає в ліжку, а маму в підвалі. І ви обидві Вікторії, тож йому навіть не випадає хвилюватися через те, що він викрикне не те ім'я! Він ніби живе в чоловічій мрії. Йому навіть не треба переживати, що ви зустрінетесь, бо ж він так напхав маму ліками, що вона навіть боїться виходити з підвалу.

А ти не думай, що тобі все легко вийде на добре, мамо, лише тому, що мені тебе шкода. Ти набагато більше подобалася мені до того, як я дізналася, що ти досі спиш із татом. Принаймні тоді я могла знайти якесь виправдання тому, що ти досі тут, живеш у підземеллі, марнуєш своє життя. Я думала, це через твою соціальну фобію, але тепер я знаю: це тому, що ти граєш у якусь збочену гру, намагаєшся знову завоювати тата. Ну, вгадай, мамо! Він не повернеться до тебе. А навіщо? Ти й так розсуваєш перед ним ноги, коли йому кортить.

Мабуть, ти навіть жалюгідніша за нього. Він хоча б виховує своїх дітей. Принаймні він працює, щоб було що поставити на стіл і щоб у нас був дах над головою. Може, він капець який жахливий у ролі батька, а проте кращий, ніж ти. Тож так, вважай, що це прощення. Я більше не навідуватиму тебе в підвалі. Якщо тобі є до нас діло, то опануй себе, знайди роботу, переїдь і почни жити!

Хто ще?

Ох! Не забуваймо про найновішого мешканця «Долар Восс», Щастунчика Фінні! Здається, він прекрасний, еге ж? Заявився цього тижня, помирився з сестрою, а тоді ледь не трахнув зведену небогу.

Та все ж заради справедливості маю сказати, що це я захотіла втратити з ним цноту. Не те що б йому було до цього якесь діло, він і так займався сексом понад триста разів! Однак тепер я знаю, що він поклав око на BCIX Воссів, і почуваюся ще більшим мотлохом, аніж після того, що, упевнена, можна було б назвати найгіршим сексуальним досвідом в історії... якби все сталося.

Можливо, він не зміг довести справу до кінця, бо йому більше подобаються члени. Принаймні член Юти.

Ох! А ніхто не зізнав, що Юта Гей? Не те що я мала б щось проти

тей. Любов — це любов, еге ж? Однак я не знала цього боку Ютіного життя. Але так, Юта тей, і він спить зі Щастунчиком. Я знаю це, бо застукала їх. І тепер не можу викинути картинку з голови, хай як намагаюся. Вона закарбована в моєму мозку, як і та мить, коли Саган назвав мене падлюкою.

Та все ж він мав рацію. Я й справді падлюка. Що за людина зраджує сестру-блізнючку в найгірший спосіб з усіх можливих? Звісно, те, що я вдала із себе Гонор, щоб поцілувати Сагана, насправді не зрада, якщо зважити на те, що Саган і Гонор навіть не зустрічаються. Проте звідки мені було про це знати? Гонор нічого мені не розповідає! А сестра має знати, з ким зустрічається її близнючка! Утім, якось виходить так, що я довідуєсь про всі ваші таємниці, а потім ви всі благаєте приховати їх від інших!

Мені трохи подобається той секрет, який довірила мені Гонор. Сьогодні вона поїхала до якогось хлопця і, мабуть, лежить гола на його смертному одрі.

Може, звернемо на це увагу?

Можливо, слід обговорити те, наскільки ненормальною є одержимість Гонор смертельно хворими хлопцями?

Хто взагалі міг подумати, що це нормальню?

Чого ти не повів її до психотерапевта, тату?

ХТО ПРИ ЗДОРОВОМУ ГЛУЗДІ ШУКАЄ КОХАННЯ В ЛЮДЕЙ, ЯКІ ПОМИРАЮТЬ?

Гонор, кажу як сестра сестрі, будь ласочка, звернися по допомогу. Вона тобі потрібна. Надзвичайно.

Про кого я забула? Мобі? Навіть не починатиму. Але прошу, врятуйте хтось малого від цієї родини, поки не стало запізно.

Сагане, я не знаю нічого поганого, що можна сказати про тебе. Цілком можливо, що ти єдина здорована людина, яка живе в цьому домі. Гадаю, певною мірою в цьому і полягає твій гандж. У тебе є вибір, а проте ти вирішив залишитися з найбільш ненормальною родиною в Техасі. Певно, у тебе справді відстійна сім'я. Тому ти ніколи не бачився з сестрою? Бо досить розумний, щоб триматися подалі?

Ну, було весело. Гадаю, тепер, коли ваші таємниці — не моя відповідальність, мені легше. У майбутньому тримайте своє лайно при собі, бо я плювала на нього з верхогір'я.

Повторю ще раз, якщо ви не второпали.

Я.

Плювати.

Хотіла.
Щиро
Меріт
Ляскаю ручкою по сторінці.

Приємно. Занадто приємно. Ніби з пліч упав тягар і тепер частинки його рівномірно розподілилися між усіма членами родини. Або ж принаймні розподіляться, коли я для всіх зроблю копії.

Якщо було так приємно писати, то я навіть уявити не можу, як добре почуватимуся, коли просто розноситиму ці записи. Я вириваю сторінку і встаю, але мені доводиться вхопитися за шафу, щоб утриматися на ногах. Я сміюся, бо думаю, що нарешті написалася достатньо, щоб забути про всі свої почуття. Чи, можливо, тут роль відіграв лист, якого я щойно написала. Хай там як, гадаю, мені подобається текіла. Мені до біса добре. І я задоволена. Я випиваю все, що лишилося, а тоді прямую до батькового кабінету, щоб зробити копії.

Навіть не думаю про те, що треба постукати. Я чула, як перед тим грюкнули двері в Ютину кімнату, тож знаю, що він більше не зі Щастунчиком. Відчинивши двері, я бачу, як Щастунчик порається біля телефона. Схоже, він не дуже радий мене бачити.

— Чого ти хочеш?

— Не тебе, — кажу я, прямуючи до іншого боку кімнати. — Мені треба скористатися ксероксом.

Щастунчик зітхає і спирається на спинку дивана. Я кладу на ксерокс першу сторінку і натискаю на цифру 7. У домі дев'ятеро людей, та Мобі читати не вміє, а в мене є оригінал. Я натискаю «Копіювати» і повертаюся до Щастунчика.

— Тож, — кажу я, — на цьому світі, окрім мене, є ще хтось, із ким би ти не хотів займатися сексом?

— Ти п'яна?

Я відкриваю ксерокс і перевертаю аркуш на другий бік. Тоді знову натискаю «Копіювати».

— Так. Тільки так я можу жити з цією сім'єю, Щастунчику. З сім'єю, до якої ти вирішив переїхати. — Я розвертаюсь і знову міряю його поглядом, цього разу спантеличено. — Чого ти, при здоровому глузду, вирішив тут жити?

Щастунчик не відповідає. Він опускає очі на телефон і починає знову щось писати.

— Ти майже закінчила?

Я кладу останню сторінку.

— Ага. Майже все.

Я дивлюся, що лежить поруч із ксероксом, і бачу потертий нотатник, до якого Щастунчик записує всі свої перемоги. Я зиркаю на нього, та він не дивиться на мене. Тоді я перегортую останню сторінку і, звісно ж, бачу, що там уже є моє ім'я. Написано: «332,5 М. В., її ліжко, НЗК».

Біля моого імені «НЗК». Велике жирне «НЕ ЗАКІНЧИВ». — Можна мені хоча б трофей за участь у цьому?

Щастунчик бачить у моїх руках записник. Він зістрибує з ліжка і вириває його з моїх рук. Тоді йде назад до ліжка. Я кидаю в нього ручку.

— На! Не забудь записати ініціали Юти. Він же під щасливим триста тридцять третьм номером.

Закінчивши копіювати, я беру всі сторінки і забираю оригінал.

— Іди вже спати, — дратується хлопець.

Я беру степлер. Хитаю головою, виходячи з кімнати.

— До знайомства ти мені подобався більше.

Я зачиняю двері та йду до своєї кімнати. Розкладаю сторінки на підлозі, але доводиться зачекати кілька секунд, щоб сфокусувався зір і можна було правильно все розкласти. Сторінка до сторінки, послання складалося в одне. Я майже все скріпила степлером, аж раптом хтось постукав У двері.

— Іди геть! — Я підповзаю до дверей і замикаю їх, перш ніж хтось спробує їх відчинити.

— Меріт.

Це Саган. Від звуку його голосу я здригаюсь. Очевидно, текіли було недосить, щоб притлумити це почуття.

— Я сплю, — відгукуюся я.

— У тебе увімкнене світло.

— У тебе увімкнене світло.

На це він ніяк не відповідає. Я рада, бо навіть не знаю, що це означає. За кілька секунд я чую, як зачиняються двері в його спальню.

Я міцно заплющаю очі, щоб кімната навколо не крутилася. Тоді лягаю на підлогу. Занадто наморочиться в голові, щоб сидіти. І щойно заплющаю очі, чую, як на телефон приходить сповіщення про нове повідомлення. Я простягаю руку до ліжка, намагаючись намацяти мобільник.

Гонор: Що сталося?

За останні дві години сталося стільки всього, що я навіть не розумію, про що вона говорить.

Меріт: Про що ти?

Гонор: Саган щойно написав мені, щоб я була обережна дорогою додому. ЧОМУ він знає, що я не вдома?

Меріт: Ну... йому дуже важко брехати. До того ж хіба не байдуже? Він же навіть не твій хлопець.

Гонор: Не байдуже, бо я збрехала йому, а завдяки тобі він про це тепер знає. Нагадай мені в майбутньому не просити тебе прикрити мене!

Меріт: Гаразд. У майбутньому не проси мене тебе прикривати.

Нормально так сильно ненавидіти власну родину?

Я знаходжу пляшку текіли, однаке вона порожня. Та й вона не дуже допомогла, бо я досі все відчуваю. Спотикаючись, я тупаю на кухню, відчиняю там усі шафки, проте не можу знайти алкоголю. Тоді я відчиняю дверцята холодильника, але зарадити онімінню, що розлилося в грудях, можуть лише три пляшки пива. Я беру всі бляшанки й несу до себе в спальню. Знову опускаюся на підлогу й відкриваю одну. Після цього вступлююся в листи, що написала.

А треба їх віддавати?

Мабуть, ні. Так у них з'явиться ще більше причин мене ненавидіти. Після прочитання вони не будуть мене жаліти, вони розлютяться через те, що я розкрила всі їхні таємниці.

Я допиваю перше пиво і відчуваю, як починає боліти щось у животі, а втім, тиск у грудях не слабшає. Знаєте, як я почуваюсь? Як того дня, коли вирішила більше не ходити до школи. Я йшла в їdalю, коли Меліssa Кессіді схопила мене за руку і сказала:

— Гонор, ходи сюди. Ти не повіриш, що я дізналася! — Вона провела мене десь півтора метра до свого столика, за яким уже сиділа Гонор. — Ох. Вибач. Я переплутала тебе з Гонор. — Вона відпустила мою руку й пішла назад до столика, де щось жваво зашепотіла Гонор на вухо.

А я просто стояла, витріщаючись на Гонор. Усі її любили, хоча вона належала до числа Воссів. Усі хотіли з нею потусуватися, потоваришувати, а я ніби була якимось побічним продуктом. Ідентичною близнючкою, яка може запропонувати вам набагато менше. За тим столиком не було жодної дівчини, яка дружила б радше зі мною, ніж із Гонор.

Того дня не сталося нічого жахливого, через що я могла б перестати хотіти ходити до школи. Мене ніколи не цікували, хоча в усіх склалося доволі неприємне враження про нашу сім'ю. Я просто... була там. Коли трималась остроронь, ніхто не заперечував. Ніхто мене

не діставав. Коли я вирішувала приєднатися до розмови, яку вели Гонор із друзями, всі теж нормально реагували на це. Я була близнючкою Гонор, ніхто мені не грубіянив би. Усім просто було байдуже. І, гадаю, байдужість діткнула мене більше, ніж дозолила б ненависть.

Тоді в їдалальні мене ніби тицьнули носом у сімнадцять років, протягом яких мене ніхто не визнавав. Усі в школі помітили б, якби Гонор перестала ходити туди. Проте якби не було мене, всі жили б так само. І не важливо, є Меріт чи немає.

Загалом я отримала два повідомлення від друзів у класі, які запитували, чого я два тижні не ходжу до школи.

Два.

І все.

І це ще одна причина, з якої я залишилася вдома. І я чомусь думала, що сидіти вдома мені буде присмініше, ніж ходити до школи, де всім до мене байдуже, та ні. Тут мені теж не подобається. Тут до мене теж нікому немає діла. Якщо я піду з життя, як пішла зі школи, усі житимуть далі.

І не важливо, є Меріт чи немає.

Я допиваю друге пиво, і щойно бляшанка стає порожньою, кидаю її до дверей.

— Без Меріт, — шепочу я, хоча в кімнаті немає нікого, хто міг би почути. — Я їм усім покажу.

А тоді роблю те, що мені вдається найкраще. Дію, навіть не думаючи. Єдине, за чим я сумуватиму, то це за спонтанністю. Я повзу до шафи й хапаю чорний черевик. Дістаю з нього слоїчок із таблетками, які поцупила у мами, і знімаю кришечку. Тоді тягнуся по третьє пиво, і в мене так трусяться руки, що відкрити його виходить лише з третьої спроби.

Я опускаю погляд на бляшанку пива, яку тримаю в лівій руці, і слоїчок із ліками, який стискаю правицею. Висипаю кілька пігулок до рота, а тоді намагаюся їх проковтнути. Я взяла забагато, тож зрештою випльовую їх у руку. Розслабляю горло й роблю ще одну спробу. Цього разу мені вдається ковтнути, тож я висипаю ще кілька, а тоді ковтаю і їх. Я не можу ковтнути три-чотири за раз, тож, щоб ковтнути всі таблетки, доводиться випити все пиво.

Я відкидаю порожню бляшанку вбік, а тоді хапаю всі сім стосиків послання. Беру ручку і всюди внизу дописую до свого імені «Без». «Щиро, без Меріт». Так мені дужче подобається. Я починаю з Саганової кімнати, бо ж вона до мене найближча. Просовую одну

купку скріплених степлером аркушів йому під двері. Тоді йду коридором і просовую копії в кімнати Юти, Щастунчика і Гонор. Навіть не намагаюся просунути папірці в підвал. Просто відчиняю двері і кидаю лист униз сходів. Якщо він залишиться лежати десь зверху, то мати так ніколи його й не побачить. Я прямую до третьої чверті й помічаю на дивані аркуш, якого там раніше не було. Десь у проміжку між тим, як я вдавала Гонор і цілувалася з Саганом, я мала б помітити, що сиджу на папері.

Він перевернутий, проте мені вже й так зрозуміло, що то малюнок. Я беру його і йду до своєї кімнати. Зачиняю двері і всідаюся на ліжку. Я й гадки не маю, що він намалював, але внизу сторінки написано: «Серце < Кістяк».

Затуливши рота рукою, я перевертаю аркуш. Пальці, що торкаються губ, починають дрижати, а сама я намагаюся набратися сміливості, щоб подивитися, що ж він намалював.

Я здригаюся, побачивши малюнок. Міцно обіймаю себе за живіт. На малюнку обабіч дивана два серця. Одне ціле, інше розтяте навпіл.

Яке з них моє?

Мене починає нудити. Я впускаю малюнок і дивлюся, як він, гойдаючись, падає на підлогу. Приземляється на порожній слоїчок від пігулок. Я втуплююся в слово *кістяк*.

Кістяк. Смерть. Мертва.

Я перекочуюся на ліжку, підсовую до грудей ноги й обхоплюю коліна. Міцно заплющаю очі й намагаюся не дозволити цьому осісти у своїй свідомості.

Аби не осіло.

З очей котяться сльози, і зовсім не важить, як міцно я заплющаю повіки. Нижня губа труситься сильніше, ніж руки.

Я не хочу помирати.

Обхоплюю коліна міцніше.

Я ж не знаю, що буде потім. А якщо буде гірше, ніж зараз?

Спочатку я розплакалася від страху, та плач переріс у ридання. Я закриваю рукою рот.

— Ні, ні, ні, ні, ні.

Голос сповнюється панікою, коли мене накриває розуміння того, що я накоїла. Якщо лежатиму ще хоч секунду, можливо, не зможу цьому ніяк зарадити. Я підводжуся на ліжку. Хапаюся за матрац, силкуючись зосередитися, щоб кімната перестала крутитись і я могла злізти на підлогу.

Що ж я накоїла?

Відчинивши двері, я відразу падаю навколінки. Не впевнена, що знову зможу зіп'ястися, тож повзу. Повзу я до ванної. Простягаю руку й відчиняю двері, а тоді повзу до унітаза. І засовую пальці в горло.

Нічого.

Навіть не знаю, чи хоч колись так сильно плакала. Не можу вичавити з себе ні звука, не можу закричати, навіть дихати не можу. Не можу дихати. Не можу дихати! Щоразу, просовуючи пальці глибоко в горло, я забираю їх від огиди, і нічого не виходить, не виходить, не виходить!

— Допоможіть...

Як жалюгідно! Немічний голос пробивається крізь сльози, і ось так я й помру. На підлозі у ванній, залишивши після себе найнікчемніший лист самогубці зі всіх написаних.

Ну це вже ні. Це просто сон. Я сплю. Будь ласочка, розбудіть мене.

— Прошу, Господи, — шепочу я. — Я більше ніколи не питиму, ніколи не крастиму, більше ніколи в житті не писатиму листів, просто благаю, будь ласка, будь ласочка.

Мені вдається виповзти з ванної.

Найближче тепер кімната Юти. Я намагаюся відчинити двері, проте вони замкнені. Тому я починаю грюкати в них.

— Юто! — знову гупаю я.

Знаю, що говорю не досить голосно, та сподіваюся, він чує, як я стукаю. Тепер я сиджу на колінах, упершись у підлогу руками, і мені занадто сильно паморочиться в голові, тож я навряд чи доберуся ще до чиєїсь кімнати. Не знаю, скільки часу піде на те, щоб поділи пігулки, але я ж не так давно їх прийняла. Скільки — п'ять хвилин тому?

Розчиняються двері до кімнати Юти. Він стоїть на листі, що я написала. Та хлопець навіть не помічає його, бо присідає й каже:

— Меріт? — Тепер він стоїть навколошки, бере мене за підборіддя й повертає мое обличчя догори.

Я відчуваю, як щоками скочуються сльози, соплі та слина, та йому однаковісінько, бо він це все витирає краєчком своєї футболки.

— Що сталося? Тебе нудить?

Я хитаю головою й хапаю його за руку, дивлячись на брата з розпуккою в очах.

— Юто, я облажалася.

— Ти п'яна?

— Її пігулки, — кажу я, придушуочи слози. — Я їх випила, взагалі не думала. Юто, я геть не думала.

Я чую, як відчиняються інші двері, і за секунду поруч із Ютою з'являється Саган. Мені занадто страшно, тож зараз я навіть не відчуваю сорому.

— Чи її пігулки? — питает Юта. — Меріт, про що ти говориш?

Я спираюся на стіну і в паніці трясу руками, поки вони не оніміли.

— Мамині! Я взяла її знеболювальне! — Юта переводить погляд на Сагана, і я розумію, що вони намагаються з'ясувати, що відбувається, та нічого не тямлять. — Я ліки випила!

Саган відтручує Юту з дороги.

— Телефонуй 911!

Він кладе руки мені на шию й нахиляє вперед, а тоді запихає до рота два пальці. Моє тіло опирається, проте йому однаково, бо він засовує пальці ще глибше, і от тепер я блюю. На підлогу й на нього. Більше не можу сидіти з розплющеними очима.

— Скільки таблеток, Меріт?

Я хитаю головою. Не знаю.

— Скільки ти випила? — У його голосі чути паніку, а в мене прискорюється пульс.

Саган усе питает, скільки я проковтнула таблеток. А я не пам'ятаю. Скільки в мене їх було? Учора я вкрада вісім. Додала їх до двадцяти, які стягнула раніше.

— Двадцять вісім, — шепочу я.

— Господи, Меріт... — Він знову пхає пальці мені до рота, просовуючи їх глибше.

Через це я подаюся вперед і знову блюю. Чую, як Юта кричить щось у телефон, тоді в коридорі з'являється Щастунчик, плаче Мобі, а батько гукає:

— Що відбувається? Що, в біса, відбувається?

Я розплющаю очі, а Саган швидко й несамовито шепоче:

— Двадцять два, двадцять три, двадцять чотири... — Він зосереджений на підлозі, роздивляється все, що вийшло з моого шлунка, а голос у нього тремтить. — Двадцять п'ять, двадцять шість, двадцять сім, ДВАДЦЯТЬ ВІСІМ! — кричить він.

А тоді хлопець піднімає мене, коли тато каже:

— Віднеси її на диван.

І от я лежу на дивані, мені досі макітриться в голові й досі хочеться блювати.

— Що ти випила? — запитує Юта.

Він опускається Переді мною навколошки, досі тримаючи біля вуха слухавку. Вікторія приносить мені мокру ганчірку.

Саган забирає її та витирає мені обличчя.

— Меріт, їм треба знати, що за таблетки ти випила.

— Вона випила таблетки? — питає батько.

Він ходить сюди-туди за ними. А позаду нього стоять Щастунчик, закривши рукою рота.

— Що це були за таблетки? — запитує Саган.

Він прибирає з мого обличчя волосся і, схоже, панікує, як і тато. І Юта. І Вікторія. І Щастунчик. Через те, як Мобі обхопив руками шию Вікторії, здається, навіть він панікує.

— Що котиться?

Усі кидають погляд на вхідні двері, коли вони зачиняються за Гонор. Вона приїхала.

— Де ти була? — Батько підходить до Гонор.

Та зупиняється й хитає головою.

— З тобою я розберуся пізніше, — каже він, передумавши, і йде назад до мене. — Меріт, що ти прийняла?

Тепер він нависає наді мною. Усі нависають наді мною.

— Вона все виблювала, — каже Саган.

— А що це було? — питає батько.

— Напевно, аспірин, — припускає Вікторія.

— Вона сказала, що вкрала їх, — зауважує Юта.

— Що відбувається? — питає Гонор.

— Меріт прийняла таблетки, — відповідає Щастунчик.

— Ти це бачив, Барнабі?! — скрикує Вікторія.

— Не зараз, Вікторіє, — уриває її батько.

— Що ти випила, Меріт? — питає Саган.

— Тобі треба це прочитати, Барнабі! — кричить Вікторія.

— Вікторіє, прошу! — благає батько.

— Меріт, що це були за пігулки? — питає Юта.

— Мамині, — відповідаю я.

— Ти прийняла мамині пігулки? — запитує мене батько, нахилившись наді мною ззаду, тож я бачу його догори дригом.

А раніше, дивлячись на нього, я не помічала, як Мобі схожий на нього.

— Ті, які приписали твоїй мамі? — знову питає він.

Я киваю. Тато видихає.

— Усе добре, — мовить він. — Усе добре, вони їй не нашкодять.

Він забирає в Юти телефон і йде на кухню, щоб там поговорити з оператором рятівної служби.

— Алло? Вітаю, вітаю, Марі. Так, це Барнабі. Так, усе гаразд. Із нею все добре.

Усе гаразд. Із нею все добре.

Я в порядку.

Звідки йому відомо, що зі мною все добре? Він навіть не знає, що за таблетки я випила. Та, гадаю, зараз це не важливо, позаяк вони сидять на купці пігулок, які я виблювала.

— Усе добре? — питає Саган.

Я киваю.

— Я принесу тобі води.

Я заплющую очі. Тепер усе заспокоюється. Серце сповільнює ритм. Метушня вгамовується. Я довго відхишаю. Усе гаразд. Із нею все добре.

Зі мною все добре.

— Це правда? — запитує Вікторія.

Я розпллющую очі й бачу, що вона тримає в руках аркуші, які я скріпила степлером. Жінка опускає на них погляд. З виразу її обличчя зрозуміло, що наразі не можна сказати, що все гаразд.

Тепер усе не гаразд.

Хапаюся за живіт, бо мені здається, що я знову блюватиму.

— Меріт. Це ти написала?

Я киваю. Можливо, їй буде так соромно через те, що тато її зраджує, що вона збере всі листи, поки більше ніхто їх не прочитав. Вікторія підходить до мене. Та, схоже, вона не сердиться, хоча я й написала, що тато її зраджує. Здається, вона... засмучена.

Вона переводить погляд на Юту.

— Ти справді вчинив так із нею?

Юта дивиться на мене, а потім знову на Вікторію.

— Що та з ким я вчинив?

Вікторія підходить до Юти, тицяючи лист йому в груди і при цьому пlessкаючи по паперу. Вона йде повз нього, поки не заходить до батька на кухню. Я переводжу погляд на Юту, а він витріщається на першу сторінку моого послання. Повертається Саган зі склянкою води в руках.

— Ось, випий.

Він допомагає мені підвести, а тоді намагається змусити мене випити, та я не можу відвести погляду від Юти. Я відштовхую склянку й хитаю головою.

І тоді помічаю її.

Сльозу.

Юта підводить очі від першої сторінки листа, і по його щоці котиться сльоза. Мені стає цікаво, чи вона з'явилася від провини, чи від страху через те, що я нарешті виплеснула всю правду. Він опускає аркуш і проводить руками по волоссю. Звісно, брат навіть не дивиться мені в очі.

Здалеку чутно звук сирен.

— Дякую, Марі, — каже батько в слухавку.

Він завершує виклик, і Вікторія щось йому шепоче. Вона показує пальцем на Юту. Тоді на мене. А потім на аркуші, які тепер лежать у Юти під ногами. Тато переводить погляд на сина. Він крокує у вітальню, а до нашого будинку під'їжджає «швидка». Батько забирає папірці з підлоги і починає їх читати. Мінає хвилина. Друга. Юта мов укопаний стоїть на місці. Тоді у двері хтось стукає, але тато ігнорує.

— Тату, — шепоче Юта.

Батько відриває погляд від листа. Він дивиться в очі Юті, а тоді мені.

У двері знову стукають.

— Тату, прошу, — каже Юта, — я можу пояснити.

Знову стукіт.

Грюок.

Гонор кричить.

Тепер на підлозі Юта. Над ним стоїть тато. Він вказує на двері і промовляє до нього однісіньке слово:

— Забираєся.

Гонор допомагає Юті підвстися, а тоді зводить очі на батька.

— Та що, в біса, з тобою не так?

Зіп'явшиесь на ноги, Юта розвертася та йде до себе в кімнату. Гонор зі Щастунчиком ідуть слідом за ним. Саган відчиняє вхідні двері та впускає лікарів.

— Із нею все гаразд, — каже їм батько, показуючи на мене. — Огляньте її, та вона випила лише плацебо.

Плацебо.

Чого це було плацебо ?

Наступні десять хвилин лікарі обсипають мене запитаннями, вимірюють кров'яний тиск, рівень кисню, оглядають очі, рот, і я нічого не розумію.

— Певно, нам не завадить забрати її на ніч, — чую, як один із лікарів шепоче татові. — А також доведеться розповісти про все

соціальному працівникові. Вони теж мають долучитися.

Батько киває та йде до мене. Він стає навколошки, але навіть не встигає нічого сказати, бо я видушую з себе:

— Я в нормі. Не хочу до лікарні.

— Меріт, — мовить він, — гадаю, тобі слід...

— Я не хочу їхати, — категорично відмовляюсь я.

Батько киває. Я не чую, що він каже, коли повертається до лікарів, та один із них стискає татове плече. Певно, вони знайомі. Авжеж, знайомі. Ми живемо в маленькому місті. А позаяк вони знають моого батька, то розкажуть про все дружинам, їхні дружини розтеревенять про це своїм друзям, а друзі розпатякають донькам, і тоді всенікє місто знатиме, що я намагалася вкоротити собі віку.

За допомогою плацебо.

Чого вона приймає плацебо?

І щойно ця думка проминає в моїй голові, зверху на сходах до підвалу з'являється мама. Відчиняються двері, і вона через усю кімнату змірює мене поглядом.

— З тобою все гаразд? — Вона йде до мене, проте дивиться на ноги, ступивши на дерев'яну підлогу, і швидко повертається на сходи.

— Усе гаразд, Вікі, — каже їй тато.

Я ж дивлюся на Вікторію, котра разом із Мобі йде до своєї спальні. Вона навіть не може бути з матір'ю в одній кімнаті. Цікаво, чи вона вже прочитала лист до кінця? Чи вона знає, що вони досі сплять разом?

— Що сталося? — цікавиться мама.

Я віддала би все, щоб вона лише підійшла та обійняла мене. Усе на світі. Вона ж знає, що сталося щось лихе, інакше не відчинила б дверей. Та все ж залишити підвал вона боїться дужче, ніж втратити мене. Я опускаю погляд на руки. Мене трусить і, здається, знову знудить.

— Я трохи пізніше все поясню, — каже їй батько. — Спробуй поспати, добре?

Я чую, як двері в підвал зачиняються. Матір мене не обійме.

— Тату, — шепочу я, благально дивлячись на нього. — Я кинула в підвал лист. Будь ласка, забери його, поки вона не прочитала.

Він киває і, не ставлячи запитань, прямує до підвалу.

— Меріт! — кричить Гонор.

Я підвожу очі якраз вчасно, щоб побачити, як вона крокує коридором із листом у руці. Вона перетинає першу чверть і, здається,

вже зараз накинеться на мене, але Саган стає в неї на шляху й хапає її за руку. Вона намагається вирватися, та коли розуміє, що він не дасть їй пройти, кидає аркуші в мене.

— Ти брехуха! — Сестра плаче, і я раптом розумію, що ми геть непривабливі, коли плачемо. І мене бісить те, що я робила це протягом останніх двох годин.

Мені здається, що я дивлюся фільм. Зовсім не відчуваю себе частиною того, що відбувається навколо, і геть не помічаю сили її гніву. Я навіть не відповідаю на її нагінки, бо не відчуваю зв'язку з реальністю.

— Не зараз, Гонор, — каже Саган і відводить її від мене.

— Це неправда! — волає Гонор. — Скажи їм, що це неправда! Юта ніколи так не вчинив би!

Скрутившись на дивані під ковдрою, я спостерігаю за тим, як перед моїми очима розгортається ціла сцена. Вікторія повернулася, проте Мобі тепер не з нею. Гонор підбігає до неї та батька.

— Ти не можеш змусити його піти, вона бреше!

Вікторія дивиться на батька.

— Ти не можеш просто закрити на це очі, Барнабі.

— Не лізь не в свою справу! — кричить Гонор.

— Гонор, — намагається заспокоїти її батько.

— Ох, та замовкни! — відказує Гонор.

— Іди у свою кімнату! — волає батько. — Усі йдіть!
Повертайтесь до кімнат!

— А я? Можна мені повернутися до кімнати? — каже Юта.

— Ні. Ти забираєшся. Усі інші повертайтесь в кімнати, — відповідає тато.

— Якщо він піде, то я теж піду, — впирається Гонор.

— Ні. Ти залишишся, — відказує тато.

— Я піду з Ютою, — мовить Щастунчик.

— Ти з ним теж нікуди не підеш, — каже Вікторія.

— Ти серйозно вказуватимеш мені, що робити? Мені двадцять!
— кричить Щастунчик.

— Усі залишайтесь. Все гаразд. Я в порядку. Я піду, — погоджується Юта.

— А чого тобі йти? Ти ж нічого не зробив! — верещить Гонор.

Ну ось. Момент істини. Кульмінація.

Ютині плечі піdnімаються від того, що він глибоко вдихає. А тоді падають.

Він зиркає на мене через усю кімнату. Пильно дивиться, однак

не зважає на момент, щоб визнати свою провину. Навіть не перепрошує. Натомість, коли стає зрозуміло, що тато не відступить, Юта рушає до дверей. Ті з грюкотом зачиняються, і я підстрибую.

Саган повільно сідає на диван поруч зі мною. Він хрустить кісточками пальців, немов сердиться, та я й гадки не маю, на кого з членів цієї родини він розлютився. Найімовірніше, на мене. Усі мовчать, а відтак батько каже:

— Уже пізно. Обговорімо все завтра. Усі йдуть спати. — Він дивиться на Щастунчика й тицяє в нього пальцем. — Ти сиди в кімнаті. Якщо побачу тебе біля своїх дочок, викину за двері. — Певно, він дочитав лист до кінця.

Щастунчик киває й повертається до себе. Гонор глипає на батька, стиснувши руки в кулаки.

— Це ти винен, — каже вона йому. — Ти і твої жалюгідні вчинки, ти ж нікчемний батько. Це через тебе все в сім'ї пішло під три чорти!

Вона йде до своєї кімнати, грюкнувши дверима.

Тепер зосталися лише ми з Саганом. І батько. Минає кілька секунд, перш ніж тато збирається на силі. Нарешті він підходить до мене і присідає, щоб ми були на одному рівні.

— З тобою все гаразд?

Я киваю, хоча, судячи з того, як я почиваюся, не можна сказати, що я в нормі.

Тато дивиться на Сагана.

— Ти не проти наглянути за нею сьогодні?

— Зовсім ні.

— Мені не потрібна нянька.

— Я в цьому не впевнений, — відповідає тато. — Мені треба поговорити з Вікторією.

Він підводиться, та, поки він ще не пішов, я запитую:

— А чого мама приймає плацебо?

Утупившись, батько дивиться на мене згори донизу, і в кутиках його очей збираються відбитки всіх його таємниць.

— Я просто радий, що це було плацебо, Меріт.

Він розвертається й через кухню йде до своєї спальні. Але завмирає, проходячи повз кухонний стіл. Він хапається за спинку одного зі стільців і опускає голову. Стоїть так секунд із десять, а тоді піднімає стілець і жбурляє його в стіну, розбиваючи на друзки. Доходить до спальні і грюкає дверима.

Ми з Саганом видихаємо одночасно. Він проводить рукою по

обличчю, ми обоє мовчимо. Нам відібрало мову. Минає ціла хвилина, ми просто вступлюємося в підлогу, а потім Саган каже:

— Прийми душ. Тобі полегшає.

Я киваю. Коли встаю, Саган підводиться разом зі мною. Гадаю, він розуміє, що мені наморочиться в голові, і допомагає дійти до ванної. Ми заходимо всередину, і він відсовує запону в душі й піdnімає бритву. Потім запихає її до задньої кишені.

— Серйозно, Сагане? Гадаєш, я переріжу вени на зап'ястку разовою бритвою?

Він не відповідає. Одначе бритву теж не віддає.

— Я приберу в коридорі, поки ти будеш у душі. Сьогодні хочеш переночувати в моїй кімнаті чи у своїй?

Я кілька секунд міркую над відповіддю. Не впевнена, що хочу, щоб він був у мене в кімнаті, на моєму ліжку, де я спробувала вкоротити собі віку.

— У тебе, — шепочу я.

Він зачиняє двері й залишає мене у ванній саму. А потім відчиняє двері і знову заходить. Відкриває аптечку й забирає з полички два слойчика з таблетками.

— Серйозно? І що я з ними зробила б? З'їла б вісімдесят желеїних вітамінок?

Саган іде, не сказавши нічого у відповідь.

* * *

Я стою в душі щонайменше півгодини. Просто тупо дивлюся в стіну, поки гаряча вода б'є мені в шию. Гадаю, я шокована. Досі не відчуваю зв'язку з тим, що сталося сьогодні вночі. Здається, це все було з кимось іншим.

За останні тридцять хвилин Саган двічі питав, як я. Не знаю, скільки часу піде на те, щоб переконати його: те, що сталося сьогодні, — цілковита випадковість. У мене немає суїциdalьних нахилів, я була п'яна. Я справді вчинила по-дурному, і тепер він думає, що зараз у душі я намагаюся вигадати собі виправдання.

Я не хочу помирати. Якби хотіла, то не пішла б до Юти по допомогу. Хіба підлітки час від часу не міркують, а що було б, якби вони померли? Проблема лише в тому, що коли про це подумала я, то ідея переплелася зі схильністю до спонтанності. А ще роль відіграв алкоголь. Більшість людей просто думає про це. Та не я. Я лише дію.

Після сьогоднішньої ночі мені знадобиться дуже великий трофей. Може, знайду нікому не потрібну статуетку Кіноакадемії на «Ібеї».

— Меріт? — долинає з-за дверей приглушений Саганів голос.

Я пускаю очі під лоба й вимикаю воду.

— Та жива я, — бурмочу.

Я беру рушник і витираюся. Вдягнувши піжаму, я заходжу до нього у спальню. Двері відчинені, тож я зачиняю їх. Хочу відгородитися від зовнішнього світу.

Саган улаштовує на підлозі місце для сну.

— Можеш лягти на ліжку, — каже він.

Я дивлюся на ліжко й помічаю, що він приніс сюди мої подушки. Я полегшено зітхаю. Не думаю, що хоч колись у житті мені кортіло спати так, як зараз. Зиркаю на годинник і розумію, що вже третя ранку.

— Тобі треба рано прокидатися? — запитую Сагана.

Я почиваюся зле. Уже так пізно, і всі ще не сплять, а за кілька годин їм треба буде їхати на роботу чи до школи. Я навіть не знаю, куди щодня ходить Саган — на роботу чи на навчання. Та й загалом я дуже мало знаю про хлопця, який сьогодні вночі відповідає за моє життя. Дякую, татку.

Він хитає головою.

— Завтра в мене вихідний.

Мені цікаво, це правда чи він просто занадто сильно боїться залишати мене саму. Хоч як погано мені було через те, що я змушую його хвилюватися, а таки приємно, що я комусь не байдужа.

Я лягаю на ліжко, натягуючи на себе ковдру. Він влаштувався на підлозі з іншого боку. Сьогодні мені хочеться бути якомога далі від нього. Я занадто добре себе знаю й розумію: щойно вимкнеться світло, я намагатимуся задушити в собі слези. Тож що далі ми будемо одне від одного, то краще.

— Тобі треба щось, поки я не вимкнув світло?

Саган стоїть біля дверей, тримаючи руку на вимикачі. Я хитаю головою і, якраз перш ніж світло гасне, краєчком ока помічаю лист, що я написала. Він лежить на шафці, перегорнутий до останньої сторінки.

Він усе прочитав. Я заплющую очі, поки він іде до свого імпровізованого ліжка. Цікаво, чи прочитав іще хтось. Я натягую ковдру аж до рота. Звісно, вони прочитали. Я підтягує коліна і скручуюся калачиком. Нашо я взагалі його написала? Навіть пригадати не можу.

Повільно, абзац за абзацом, починаю згадувати все написане. Коли мозок відтворив усе до останньої сторінки, з очей у мене вже

скrapували сльози. Я зминаю ковдру й закушую її, намагаючись придушити ридання.

Я досі не знаю, що відчуваю, чи шкодую про написане. Та, схоже, шкодую. Мабуть, шкодую про те, що випила таблетки, однак не через те, що написала листа.

Мабуть, я геть про все шкодую.

Утім, я цілком упевнена лише в тому, що мені неймовірно соромно. І, можливо, я вже мала би звикнути до цього почуття, та досі не звикла. Не думаю, що хоч хтось може до нього звикнути.

Повірити не можу, що сьогодні так учинила. Чи вчора. Як би мені хотілося повернутися в часі й далі ходити до школи — тоді нічого такого не сталося б. Дідько, як би мені кортіло повернутися на кілька років тому! Тоді цієї ситуації з Ютою не трапилося б. Чи, може, мені хотілося б повернутися на десять років тому, у той час, коли на нашому задньому дворі з'явився Вольфганг. Якби я тоді просто вбила того проклятого собацюру, ми ніколи не переїхали б до цієї

церкви. Тато ніколи не познайомився б із Вікторією. Мама не збожеволіла б і не відчувала б потреби ховатися в підвалі.

Я зариваюся обличчям у подушку, щосили намагаючись зробити так, щоб Саган не почув, як мені сумно.

Та нічого не виходить. Я відчуваю, як він піdnімає ковдру і прослизає в ліжко, лягаючи поруч. Він обвиває мене руками і притягує до грудей. Знаходить мої руки, якими я міцно тримаюся за ковдру, і стискає їх. А тоді огортає мене, закинувши ноги на мене і поклавши піdbоріддя на маківку моєї голови. Він обіймає мене всім тілом, а я навіть не можу пригадати, коли востаннє хоч хтось у цьому домі мене обіймав. Мобі не беремо до уваги, бо йому лише чотири. Батько вже багато років мене не обіймав. Я навіть не пам'ятаю, коли мене востаннє обіймав Юта. А з Гонор я не обіймалася ще з дитинства. Мамі ж не подобається фізичний контакт, отож тут навіть можна не запитувати, бо її фобія сягнула піку кілька років тому. Зважаючи на те що це перші мої обійми за кілька років, я починаю плакати ще сильніше.

Відчуваю, як Саганові губи торкаються маківки моєї голови. — Хочеш, розповім тобі історію? — шепоче Саган.

Чомусь крізь напад тужливих ридань я сміюсь.

— У тебе занадто моторошні історії для такої ситуації. Він трохи піծовує голову, так що його щока торкається моєї. Це приємно. Я заплющаю очі, і він каже:

— Тоді добре. Я поспіваю, доки ти не заснеш.

Я знову сміюсь, але зупиняюся, щойно він справді починає співати. Чи... краще сказати, читати rap.

— Ви всі мене знаєте, я старий О-Джі...

— Сагане, — крізь сміх проказую я.

— Я давно заліг на дно...

— Припини.

Та він не замовкає. Наступні кілька хвилин він читає rap, геть усі рядочки із «Забудь про Дре»^[9]. І коли я засинаю, слізки на моїх щоках уже висохли.

РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ

Уявляю собі, який хаос панує в нормальній родині вранці після того, як хтось із її членів спробував укоротити собі віку. Дзвінки до психотерапевтів, слізози, вибачення, хтось постійно поруч, намагається заспокоїти, і навколо цілковитий безлад. Усі думають: «Як таке сталося?» і «Як ми не змогли побачити, що до цього все йде?».

Я вступлююся у стелю в Сагановій кімнаті і з болем розумію, що всі мешканці дому, окрім самого Сагана, пішли кілька хвилин тому. Я припустила це, бо кілька разів чула, як грюкнули вхідні двері, і ніхто не завдав собі клопоту зайди й спитати, як я. Цікаво, а як було б жити... в нормальній сім'ї. У тій, де насправді людям на тебе не наплювати. Не в такій, як у нас, де всі починають зранку новий день так, ніби кілька годин тому я не намагалася себе вбити. У нашій родині тато прокидається й відразу йде на роботу. Сестра-близнючка їде до школи. Зведений дядько теж іде на нову роботу. І немає жодної людини, з якою я маю кревну спорідненість, яка проведе зі мною бодай дві-три години, щоб упевнитися, що я в нормі.

Я розумію. Вони всі на мене сердяться. У листі я писала з ненавистю і впевнена, що на цей час вони всі його прочитали, і, може, навіть не один раз. Однак Саган тут зараз єдиний, хто доводить: нішо з того, про що я розповіла в листі, не дійшло до них. Усі досі звинувачують мене.

Я сідаю на ліжку, щойно побачивши, як повертається ручка дверей у Саганову кімнату. Відчуваю розчарування — та водночас і полегкість, — коли бачу, як батько просовує голову.

— Ти прокинулася?

Я киваю, підтягую коліна й обіймаю їх. Він зчиняє за собою двері, йде до ліжка й невпевнено сідає на краєчок.

— Я... е-е... — Тато міцно стискає щелепи, як робить завжди, коли не знає, що сказати.

— Дай-но вгадаю, — кажу я. — Хочеш знати, чи зі мною все гаразд? Чи в мене досі є суїциdalльні думки?

— А є?

— Ні, тату, — розчаровано відповідаю я. — Я дівчина, яка дізналася, що в її батьків роман, тож вимістила гнів за допомогою кількох нелегальних речовин. Від цього я не стала самогубцею, я

просто підліток.

Батько тяжко зітхає й розвертается, щоб подивитися на мене.

— У будь-якому разі, гадаю, буде непогано, якщо ти зустрінешся з доктором Кріссом. Я записав тебе на наступний понеділок.

Господи милосердний!

— Ти знущаєшся? У нас стільки проблем у сім'ї, а ти змушуєш саме мене йти до психіатра? — Я спираюсь на узголів'я, ніби зазнала поразки. — А твоя колишня дружина, яка вже два роки не бачила сонця? А доночка, котра за крок від того, щоб стати некрофілкою? Чи син, який думає, що розбещувати сестру — це нормальноП?

— Меріт, досить! — роздратовано каже батько. Він підводиться йходить кімнатою, але раптом зупиняється. — Я роблю все, що можу, зрозуміла? Я не ідеальний батько. І я це знаю. Якби був ідеальний, то ти ніколи не дійшла б думки про те, що краще померти, ніж жити зі мною. — Він розвертается до дверей, а потім знову завмирає й повертається до мене. Кілька секунд вагається, однак підводить очі. Вираз обличчя в нього розчарований, і цього разу він говорить значно тихіше: — Я роблю все, що можу, Меріт.

Тоді він зачиняє двері, і я падаю на ліжко.

— Ага, ну зрозуміло. Старайся більше, татку.

Я чекаю, згодом чую, як зачиняються вхідні двері, і лише після цього йду коридором до своєї кімнати. Там я переодягаюся, чищу у ванній зуби, а відтак заходжу в першу четверть. Там немає нікого, хто міг би привітатися зі мною чи сказати, який він щасливий, що то було лише плацебо.

Я йду на кухню й сідаю за стіл. Дивлюся на вивіску надворі. За всі роки, що ми тут прожили, її вперше ніхто не оновив. Послання те саме, яке Юта написав учора.

ЯКБИ ВСЮ ІСТОРІЮ ЗЕМЛІ СТИСЛИ В ОДИН-ЄДИНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ РІК, ЛЮДЕЙ ТАМ НЕ БУЛО Б ДО ОДИНАДЦЯТОЇ ВЕЧОРА ТРИДЦЯТЬ ПЕРШОГО ГРУДНЯ.

Мені доводиться прочитати її кілька разів, щоб збагнути сенс. Люди справді такі мізерні? Ми існували б лише годину з цілого року?

Із заднього двору на кухню заходить Саган.

— Доброго ранку, — насторожено промовляє він.

Кілька секунд я дивлюся на нього, а тоді знову перевожу погляд на вивіску.

— Думаєш, це правда?

— Що правда? — питает він, а тоді підходить до столу й сідає, тримаючи в руках альбом.

Я киваю в бік вікна.

— Те, що Юта вчора написав на вивісці.

Саган визирає у вікно й замислено втуплюється в напис.

— Я, певно, не та людина, у якої треба про таке питати.

До тринадцяти років я вірив, що Санта справді існує.

Я сміюсь, але сміх виходить жалюгідним і якимось вимушеним.

А тоді похмурнію, бо сміх — лише тимчасові ліки від меланхолії, яка, схоже, останнім часом повністю мене охопила.

Саган опускає олівець і відкидається на стільчику. Він задумливо дивиться на мене.

— Як гадаєш, що з нами стається після смерті?

Я знову дивлюся на вивіску.

— І гадки не маю. Втім, якщо те, що там написано, є правдою і в історії Землі люди незначні, мені цікаво, навіщо Богу так заморочуватись і створювати навколо нас цілий усесвіт.

Саган бере кінчик олівця до рота. Кілька секунд жує його, а потім каже:

— Люди — романтичні істоти. Приємно вірити, що вище існує хтось, хто все знає, в кого є сила створити що завгодно і що зі всього створеного ним людську популяцію він любить найбільше.

— Гадаєш, це романтично? Як на мене, це нарцисизм. Хлопець усміхається.

— Усе залежить від того, з якої перспективи дивитися.

Він і далі малює, ніби даючи мені зрозуміти, що розмова закінчена. Та я застрягла на тому слові. *Перспектива*. Тому мені стає цікаво, чи дивлюсь я на все з іншого погляду. А проте я схильна думати, що люди часто помиляються.

— Тобі, певно, здається, що я дивлюся на ситуації лише з одного боку?

Саган відповідає, не підводячи очей:

— Гадаю, ти знаєш про людей менше, ніж вважаєш.

Я відчуваю, що мені кортить весь час йому заперечувати. Та я мовчу, бо голова болить і, схоже, маю невеличке похмілля після вчорашнього. А ще я не хочу сперечатися з ним, бо наразі Саган — єдина людина, яка зі мною розмовляє. І я не хочу це зіпсувати. Не кажучи вже про те, що він здається надзвичайно мудрим і я достату не можу змагатися з ним в інтелекті. Хоча й геть не знаю, скільки йому насправді років.

— Скільки тобі років?

— Дев'ятнадцять, — відповідає Саган.

— Ти завжди жив у Техасі?

— Останні кілька років я прожив тут, у Техасі, з бабусею. Вона померла півтора року тому.

— Співчуваю, — кажу я, проте він не відповідає. — А де зараз твої батьки?

Саган відхиляється на стільчику й дивиться на мене. Він знову стукає олівцем по альбому, а тоді кладе його на стіл.

— Ходімо, — каже він, відсугаючи стілець. — Треба вивести тебе кудись із цього дому.

Він не зводить з мене погляду, тож я встаю і рушаю за ним до входних дверей. Не знаю, куди ми йдемо, але щось мені підказує, що він хоче втекти не з дому. А від запитання.

* * *

Минає година, і ось ми вже стоїмо в антикварній крамничці й дивимося на нагороду, яку кілька тижнів тому я не могла собі дозволити.

— Ні, Сагане.

— Так. — Він бере трофей з полиці, а я намагаюся відібрати його в нього.

— Ти не плататимеш вісімдесят чотири долари лише тому, що тобі мене шкода! — Я йду за ним, як примхливий малюк.

— Я купую його не тому, що мені тебе шкода. — Він ставить нагороду на стійку й дістаете гаманець.

Я намагаюся взяти статуетку, та хлопець відсуває її, затуляючи своїм тілом. Я пирхаю і згортаю руки на грудях.

— Якщо купиш, я не візьму її. Я хочу сама купити, коли зможу собі це дозволити.

На Сагановому обличчі з'являється усміх, ніби я його чимось здивувала.

— Ну, в такому разі можеш колись мені відплатити.

— Це не те саме.

Він передає хлопцеві, що стоїть за касою, стодоларову купюру.

— Пакет потрібен? — питает той.

— Ні, дякую, — відказує Саган, бере нагороду і прямує до виходу. Опинившись надворі, він розвертається й ховає трофей за спину, ніби я щойно не бачила, як він його мені купив. — Маю для тебе сюрприз.

Я пускаю очі під лоба.

— Як же ти бісиш.

Він сміється й передає мені статуетку. Я забираю і бурчу:

— Дякую.

Насправді я рада, що тепер вона в мене, але мені не подобається, що Саган заплатив за неї купу грошей. Через це мені незручно. Я не звикла до подарунків.

— Немає за що, — відповідає Саган, закидає руку мені на плечі й питає: — Ти голодна?

Я стенаю плечима.

— Я не дуже хочу їсти, але якщо ти голодний, то посиджу з тобою.

Він веде мене до крамниці з сендвічами, розташованої поряд з антикварним магазинчиком. Ми йдемо до каси, і він каже:

— Я буду обід. 1 два цукрові печива, будь ласка. — Він дивиться на мене. — Що хочеш пити?

— Воду.

— І дві склянки води, — каже він жіночці за касою.

Саган просить, щоб усе спакували із собою, а тоді ми переходимо через вулицю й сідаємо за столик поряд із фонтаном, де вперше поцілувалися. Тому мені стає цікаво, чи він привів мене сюди навмисне. Одначе сумніваюся.

Проте в моїй голові постійно крутилося одне запитання. Якщо він бачить у Гонор лише друга, то чого поцілував мене біля цього фонтана, коли думав, що я — це Гонор? Бо він же точно так думав. Навіть найкращий актор у світі не міг би так зімітувати подив і шок, які були на його обличчі, коли вона йому зателефонувала.

Утім, я нічого не питаю. Розмова не повернула в цьому напрямі, та й я сама не впевнена, що зараз могла б витримати його відповідь. Останні двадцять чотири години мене й так занадто виснажили, тож не слід додавати ваги цією бесідою.

— Ти колись їла їхнє цукрове печиво? — питає Саган.

— Ні. — Я відпиваю води зі склянки.

— Після нього твоє життя вже не буде таким самим.

Він передає мені печиво, і я відкушує шматочок. А тоді ще один. Це й справді найкраще печиво, яке я колись їла. Однак він перебільшив.

— А коли саме має змінитися життя? Для результату мені треба з'їсти все печиво?

Саган дивиться на мене, примружившись.

— Хитрюга, — грайливо відповідає він.

Я доїдаю печиво й дивлюсь, як він кусає сендвіч. В око впадає нове татуювання в нього на руці. Схоже на джи-пі-ес-координати. Я

показую на тату.

— Це нове?

Хлопець дивиться на свою руку й киває.

— Так, я зробив її минулого тижня.

— Тобто *ти* зробив?

— Я сам б'ю свої татуювання.

Я нахиляю голову й роздивляюся ще кілька малюнків на його шкірі.

— Ти всі сам зробив?

Раптом вони здаються мені кращими, ніж досі. Я хочу знати, що вони всі означають. От мені, приміром, цікаво, чого в нього на зап'ястку маленький тостер з однією скибочкою хліба. Чи що означає фраза «Ваша черга, Лікарю». Та навіщо він набив прапор. Я тицяю на тостер.

— Що вона означає?

Саган стенає плечима.

— Це просто тостер. У ньому немає ніякого сенсу.

— А ця? — показую на прапор.

— Це прапор сирійської опозиції.

— Що це означає?

Він проводить великим пальцем по татуюванню.

— Мій тато з Сирії. Гадаю, це данина нашому спадку.

— Твій тато ще живий?

Після цього запитання щось у ньому змінюється. Він стенає плечима, відпиває води й відвертається вправо. Здається, коли Саган не хоче розповідати подробиць, за його очима виростає стіна. А це стається майже весь час. Я поважаю те, що в питаннях сім'ї йому потрібна приватність, тож беру його за руку й перевертаю її, щоб подивитися на інші татуювання.

— То в деяких із них є певний сенс, а декотрі зроблено навмання?

— Деякі рандомні. Та в більшості є сенс.

Я проводжу пальцем по джи-пі-ес-координатах.

— У цієї є сенс. Тут ти народився?

Він усміхається й підводить очі, наші погляди зустрічаються.

— Близько.

Кажучи це, хлопець дивиться на мене так, що я надміру хвилююся й не годна поставити наступне запитання. Тому й далі розглядаю малюнки на шкірі, однак мовчу. Я навіть піднімаю рукав футболки, щоб подивитися тату на плечі. Він, по-моєму, не проти,

доки я не запитую, чому він їх набив.

— Ти правша? Тому тату тільки на лівій руці?

— Ага. Гадаю, краще тренуватися на собі, ніж на комусь іншому.

— Можеш потренуватися на мені.

— Коли тобі виповниться вісімнадцять.

Я штовхаю його в плече.

— Та ну. До цього ще аж сім місяців!

— Татуювання залишаються назавжди. Тут треба довше подумати.

— Сказав хлопець, у якого на руці набито тостер.

Він скидає бровами, і я починаю сміятися.

Я розумію, наскільки дивно сміятися після того, що сталося вночі. Майже одразу відчуваю провину. Здається, ще занадто рано. Але мені подобається, що сьогодні Саган змусив мене вийти з дому. Мені значно краще, і сумніваюся, що так було б, якби я весь день і ніч просиділа в кімнаті, як мала намір.

Він хитає головою.

— Я не робитиму тобі татуювань. Я лише стажер.

— Що це означає?

— Часом, коли в мене немає занять чи коли не треба йти на роботу, я йду в місцеву тату-майстерню. Там мені дають змогу опанувати ази.

— Ти навчаєшся в коледжі в Комменсі?

Він киває.

— Ага, тричі на тиждень. Коли немає лекцій, я працюю, а два-три вечори на тижні намагаюся вписатись у тату-майстерню.

— Ти хочеш професійно робити татуювання?

Хлопець стенає плечима.

— Ні. На майбутнє в мене інші плани, але таке хобі мені подобається.

— Який у тебе фах?

— У мене подвійний: політологія та арабська.

— Овва! Схоже, серйозно.

Саган киває, з нього важко витягнути відповідь.

— Ну, зараз у світі багато чого серйозного відбувається. Я хочу бути частиною цього всього. — Ну от, знову мурується стіна. Вона незрима, однак якось виходить так, що я щоразу її бачу.

У мене стільки питань. Наприклад, я хочу спитати, чому він обрав арабську. І політологію. Він хоче працювати на уряд? Що такого серйозного відбувається у світі, що він прагне стати його

частиною? Мені от цього хотілося б найменше. Це лише доводить те, наскільки ми різні. Він уже працює для майбутнього, що доволі серйозно, а я досі не знаю, чи повернуся наступного тижня до школи.

Я почуваюся такою... дитиною.

Саган доїдає печиво, бере мою нагороду й уважно її вивчає.

— Чому ти їх збираєш?

Я стенаю плечима.

— У мене немає жодних талантів. Тож позаяк не можу нічого виграти сама, просто збираю чужі нагороди, коли випадає паршивий день.

Він проводить пальцем по невеличкій металевій пластинці на трофеї.

— Сьоме місце можна назвати нагородою лише з натяжкою.

Я забираю в нього статуетку й захоплено дивлюся на неї.

— Я хотіла її не через титул. А лише тому, що вона до смішного дорогуща.

Саган усміхається, бере мене за вільну руку й підводить.

— Ходімо до книгарні.

— Тут є книгарня?

Він дивиться на мене з кривою усмішкою.

— Ти дуже погано знаєш місто, у якому живеш.

— Теоретично я в ньому не живу. Мені до нього їхати двадцять чотири кілометри.

— Ти живеш у цьому окрузі. Це те саме.

Ми йдемо вниз по Мейн-стрит, доходимо до маленької книгарні.

Усередині нас вітає жіночка, яка стоїть за касою, та виявляється, що в цілій крамниці вона одна. Тут тихо і фоном грає спокійна пісня «The Lumineers»^[10]. Я шокована тим, яке всередині все сучасне. Зовнішній вигляд про це аж ніяк не свідчить. Стіни тут пофарбовані в пурпурний, а це мій улюблений колір. Уздовж стіни стоїть кілька полиць із книжками. На інших розставлено свічки та різноманітні сувеніри.

— А тут не дуже рясно книжок, — кажу я, підійшовши до кількох шаф із книжками.

— Це спеціалізована книгарня. Доброчинна. Вони продають лише ті книжки, які підписали й пожертвували автори.

Я беру одну з книжок, що стоїть на полиці, розгортую її, воліючи перевірити, чи хлопець каже правду. Звісно ж, вона підписана.

— Доволі круто.

Саган тихенько сміється, йде далі та роздивляється вміст полиць

так, ніби може побачити щось, що йому сподобається. Я беру кілька книжок і розглядаю їх, однак уже наперед знаю, що нічого не куплю. У мене самої нема грошей, а я більше не дозволю йому купити мені ще щось. Ми мовчки ходимо книгарнею, поки не дістаємося задньої частини. Саган стоїть перед книжками і проводить по спинках пальцями, деякі дістає, щоб прочитати, що написано на звороті. Я просто спостерігаю за ним. За кілька секунд у нього дзвонить телефон, і, звісно ж, він поводиться так, ніби зупинився всенікий світ. Дістає мобільник із кишені й дивиться на ім'я. Розчаровано зітхає, але таки відповідає на дзвінок.

— Привіт.

Хлопець хапається за шию, поки говорить людина на іншому боці лінії. Він швидко зиркає на мене, а тоді відводить очі й каже:

— Ага, так. Усе добре.

Усе добре.

Мені цікаво, з ким він говорить і чи говорив про мене та мій стан, коли відповідав, що все добре.

Саган махає у бік дверей, даючи мені зрозуміти, що поговорить надворі. Я киваю й дивлюся, як він вислизає з дверей крамнички. Підходжу до дивана біля вікна й сідаю, спостерігаючи за його розмовою.

— Я можу вам чимось допомогти? — Жінка за касою вступилася в мене.

Це трохи моторошно. На вигляд їй уже давно за тридцять, у неї кучеряве волосся, яке вона зібрала в пучечок на маківці. Вона сидить за ноутбуком і дивиться на мене через усю кімнату, чекаючи, поки я відповім.

— Не треба.

Вона киває, а тоді питает:

— Усе гаразд?

Я знову киваю, трохи роздратована тим, що жіночка спитала, чи все добре. Це трохи надокучає. Я знову визираю у вікно і бачу, як Саганходить сюди-туди, але говорить дуже мало. Він більше слухає того, хто йому зателефонував. Зараз він поклав руку на чоло, і мені стало його шкода. Схоже, він напружений, і я почуваюся винною через це.

— Це твій хлопець? — питает жінка і йде до мене.

Я чимдуж стараюся не закотити очі, та впевнена, що з моого вигляду зрозуміло, що я не в гуморі для світської бесіди.

— Ні.

— Брат? — запитує вона, сідаючи на дивані навпроти. — Ні.
Вона зручно влаштовується й дивиться крізь вікно на Сагана.
— Симпатичний. Як ви познайомилися?

Мені цікаво, якщо я пильно на нього дивитимуся, Саган глипне всередину й побачить, наскільки відчайдушно мені треба, щоб він повернувся і врятував мене? А поки цього не сталося, у мене немає вибору і доводиться відповідати на запитання. Я намагаюся відповісти на всі заразом, щоб у Продавчині не виникло нових.

— Він друг нашої сім'ї. — Я тицяю в бік судової зали, розташованої вниз по Мейн-стрит. — Отам він уперше мене поцілував. Але тоді він переплутав мене з моєю близнючкою, тож поцілував лише через це й поцілунок був випадковий. Наступні кілька тижнів я силкувалася його уникати, бо ж думала, що він зустрічається з моєю сестрою. Та вчора я вдягнулася, як вона, і знову його поцілуvala, таким чином дізнавшись, що вони з моєю сестрою навіть не зустрічаються. Ми посварились, і він пішов з дому, тож я зайшла до свого зведеного дядька, а він якраз займався сексом із моїм братом. Отож я напилася, проковтнула жменю пігулок і ледь себе не вбила. Саган... — Я показую на нього. — Так його звати. Саган подумав, що після цукрового печива й походу до книгарні мені стане легше, тому ми тут.

Жінка сидить, широко розплющивши очі, але важко сказати, що вона шокована. Просто трохи вражена таким потоком інформації. Зрештою вона нахиляється вперед і каже:

— Ну, схоже, він наглядає за тобою. І насправді немає нічого кращого за цукрове печиво й книгарні. — Вона підводиться. — Хочеш пити? У мене є содова в холодильнику.

Я згодна на все, аби вона на хвилинку пішла.

— Авжеж.

Жіночка прямує до задньої частини магазину, а Саган саме завершує розмову й повертається до книгарні. Він

роззирається навсібіч, а тоді помічає, що я сиджу на дивані. Я підвожуся, коли він підходить.

— Усе гаразд? — запитую я.

— Так.

Я киваю.

— Це мій тато? Перевіряє, як там я?

Саган не відповідає. Натомість просто ховає телефон у кишеню й питає:

— Хочеш додому?

Додому.

Я нерішуче посміюся. Навіть не впевнена, що місце, де я живу, можна назвати домом. Це просто будинок, у якому люди лічать дні до того, як їм більше не доведеться жити одне з одним.

Я намагаюся сказати: «Добре», — але доводиться задушити в собі слова, бо виходить дуже тихо, та й, здається, я от-от заплачу. Саган навіть не питає, чого на мене раптом наринули емоції. Він просто огортає мене руками і притягує до себе.

Я зариваюся обличчям йому в груди і теж обіймаю його, бо це приємно, і хоч як я намагалася сьогодні вдавати з себе сильну, мені досі сумно. Я дуже шкодую про те, що вчора написала того листа, і мені сумно, бо через нього виникла купа проблем, а ще сумніше від того, що це все правда. Я не хочу сердитися на Юту. Не хочу, щоб мене дратувала Гонор. Не хочу, щоб батько зраджував Вікторію, навіть якщо він зраджує з моєю матір'ю. І я не хочу, щоб Гонор була одержима незддоровими стосунками. Я хочу, щоб ми всі були нормальні. Це ж не так важко.

— Чого ми не можемо бути нормальнюю сім'єю? — Голос у мене глухий, бо я говорю Саганові в груди.

— Не думаю, що такі існують, Меріт, — відповідає він, відхиляючись, щоб подивитися на мене. — Ходімо. Я з твого погляду бачу, що ти виснажена.

Я киваю, і він обіймає мене. Ми розвертаемося до дверей, однак обое раптом зупиняємося, бо в нас на шляху стоїть жіночка з книгарні, тримаючи в руках содову.

— Не забудь свою дієтичну пепсі, — мовить вона.

Саган робить крок назад і нерішуче простягає руку по бляшанку з содовою.

— Гм. Дякую.

Жіночка киває, а тоді відступає вбік, щоб ми могли пройти. Перш ніж ми виходимо, вона каже:

— Навіть не думайте вкрасти в мене гнома! Підлітки завжди крадуть гнома!

Я оглядаюся на неї й махаю рукою, щоб заспокоїти. Коли ми виходимо надвір, Саган сміється.

— Це було дивно.

Я не заперечую. Та мені подобається все дивне, тож я, либонь, повернуся сюди.

РОЗДІЛ ДВАНАДЦЯТИЙ

Юта: Ти вдома?

Юта: Мер, я дуже хочу поговорити.

Я зневажливо дивлюся на його повідомлення. Брат називав мене Мер лише в дитинстві. Я блокую телефон і запихаю його до кишені. Беру виделку і знову наколюю на неї шматочок енчилади.

Ми з Саганом повернулись якраз перед тим, як усі почали збиратися вдома після школи та роботи. Я сиділа в кімнаті, поки не приготували вечерю. Коли я вийшла, крім батька й Сагана до мене ніхто не говорив. Тато спитав, як я почуваюсь. Я сказала, що нормальню. Саган запитав, чого я хотіла б випити. Я відповіла, що я в порядку. І навіть не помітила цього, поки не побачила, як він усміхнувся й передав мені склянку газованки.

А наразі ми з'їли половину того, що було на наших тарілках, і сидимо в абсолютній тиші. У кімнаті запанувала така тяжка напруга, що навіть не впевнена, що змогла б говорити, навіть якби спробувала. Першою вирішує порушити тишу Гонор. Вона отримала повідомлення незадовго після того, як я проігнорувала дві есемески від Юти.

— Юта хоче з тобою поговорити, тату, — мовить вона, дивлячись на свій телефон. — Йому можна сьогодні зайти?

Тато не квапиться з відповіддю. Він дожовує шматок, який щойно поклав до рота. Ковтає. Відпиває води зі склянки і ставить її назад на стіл. І тільки тоді каже:

— Не сьогодні.

Гонор дивиться на нього.

— Тату.

— Я сказав, не сьогодні. Я зателефоную йому, коли буду готовий обговорити з ним цю ситуацію.

Гонор мляво сміється.

— Ти? Ти обговорюватимеш щось важливе? Він усе життя чекатиме на це.

— Гонор... — Вікторія вимовляє її ім'я таким тоном, ніби проти чогось застерігаючи.

Гонор це не подобається. Здається, вона от-от зірветься, й тато теж це відчуває. Він уриває її, поки вона щось не сказала.

— Досить, Гонор.

Гонор так рвучко підводиться, що стільчик, на якому вона сиділа, падає на підлогу. Сестра залишає тарілку на столі й крокує до себе в кімнату. Вікторія зітхає й набагато спокійніше, ніж зазвичай, відсовує стільчик.

— Мені щось недобре, — мовить вона, тоді кладе серветку поряд зі своєю тарілкою і йде до себе.

Тато рушає слідом за нею.

Я й не уявляю, що сталося між ними двома після того, як я все вибовкала в тому листі. Та, схоже, Вікторія не дуже цим задоволена.

Я глипаю на Мобі, а він якраз затуляє рота рукою й нахиляється до мене.

— Можна мені подивитися телевізор? Мені не подобається їжа.

Я всміхаюся йому.

— Авеж, другяко.

Малий зістрибує зі стільця й біжить до вітальні. Тепер за столом зосталися лише я, Щастунчик і Саган.

— Відколи я сюди приїхав, не пригадую, щоб хтось хоч раз доїв до кінця, — каже Щастунчик.

Я не сміюся. Доволі сумно, адже члени нашої родини не ладнають настільки, що навіть не можуть довечеряти. Щастунчик починає тицяти виделкою у свою їжу. Нарешті, тяжко зітхнувши, він опускає виделку й підводить на мене очі.

— Ти хоч говорила з Ютою? — питає він. — А якщо він хоче перепросити?

— У нього на вибачення було кілька років. Зараз він хоче перепросити тільки тому, що питання стало руба. Тому не схоже, що він це зробить щиро.

— Ага. Мабуть, так. — Щастунчик єсть іще кілька шматочків.

Я просто пересуваю енчиладу по тарілці. Тепер, коли всі, схоже, зляться на мене через щось, що зробив Юта, я втратила апетит. Знаю: це сталося дуже давно, а ще знаю, що всі вони не люблять дізнатися про Юту щось жахливе. Утім, де моє співчуття? Мене настільки не люблять, що зовсім не жаліють через те, як на мене вплинув той інцидент?

Саган прибирає зі столу тарілки, і Щастунчик нарешті йде до себе в кімнату.

— Ти закінчила? — питає Саган.

Я киваю, і він несе мою тарілку до раковини, а тоді повертається за стіл. Я проводжу пальцем по краплинах, що зібралися на склянці.

— Тобі здається, що я занадто драматизую?

Він дивиться на мене протягом кількох секунд, а тоді нарешті злегка хитає головою.

— Ти не без причини злишся, Меріт.

Мені хочеться, щоб від його слів мені покращало, та вони нічого не змінюють. Я не хочу сердитися на Юту. Не хочу, щоб хтось злився на мене. Мені просто хочеться, щоб ми всі жили в гармонії.

— Часом я ненавиджу цю сімейку, — шепочу я. — Дуже сильно.

Саган кладе перед собою альбом.

— Для підлітка це не надзвичайна ситуація.

Він проводить олівцем униз по сторінці, а я дивлюсь, як він малює. Це мене заспокоює. Звук, з яким олівець шкрябає папір. Те, як рухається вся його рука, коли він повертає долоню. Глибока зосередженість на його обличчі.

— Ти мене намалюєш?

Саган підводить погляд і киває.

— Авежж.

За кілька хвилин ми сидимо в його спальні. Я помічаю, що він лишає двері відчиненими, і мені стає цікаво, чому він так учинив — із поваги до Гонор чи просто боїться моого батька? Хлопець підходить до шафки й дістає з шухлядки вугільні олівці.

— Як ти хочеш, щоб я тебе намалював? Реалістично?

Я дивлюся на свій одяг. Джинси та футболка. Я завжди в них ходжу.

— Можна мені переодягнутися?

Саган киває, і я прямую через коридор до шафи у своїй спальні. Проводжу великим пальцем по вбраниню, поки не дістаюся правого кутка шафи й видобуваю звідти недоладну сукню старшої дружки, яку торік мені випало вдягнути на весілля двоюрідної сестри. Сукня пошита з яскраво-жовтої тафти. Зверху топ без бретельок, а на талії розширюється й сягає колін. Вона огидна, тож, звісно, я вдягаю її. Тоді взуваю грубі армійські черевики і зав'язую волосся у хвостик. Коли я знову заходжу до Саганової кімнати, він регоче.

— Краса.

Я роблю реверанс.

— Рада, що тобі сподобалось. — Я підхожу до вільного місця на підлозі й сідаю, схрестивши ноги. — Намалюй мене отак, але ніби я не на підлозі. Я хочу летіти на хмарині.

Саган вмощується на ліжку й розгортає альбом на чистій сторінці. Він дивиться на мене, а тоді на аркуш. Робить так три-чотири рази, навіть не торкнувшись олівцем паперу. Я не знаю, куди

подіти руки, тож просто кладу їх на коліна. Хлопець двічі пересідає на ліжку, та, схоже, нічого йому не допомагає. Щоразу починаючи малювати, він засмучується і жмакає папір.

Минає щонайменше десять хвилин, протягом яких ніхто з нас не випустив пари з уст. Мені подобається спостерігати за його творчим процесом, хоча, здається, зараз він не може в нього заглибитися. Нарешті Саган спирається на узголів'я ліжка й відкидає альбом убік.

— Не можу тебе намалювати.

Я закопилюю нижню губу.

— Чому?

Він не відводить від мене очей, коли каже:

— Я не дуже вправний художник. Не думаю, що зможу віддати тобі належне.

Я відчуваю, як щоки паленіють, але намагаюся не думати про це в такому ключі, у якому хотіла б почути від Сагана. Можливо, він сказав так, бо самокритичний. Я зітхаю, а тоді підвожуся з підлоги.

— Може, якось іншим разом. — Я підходжу до ліжка й падаю горілиць. Сукня дуже шелестить, коли я падаю на матрац.

— Ти схожа на Велику Пташку^[11].

Я сміюсь і піднімаю лікті.

— Ти б бачив подружок нареченої на тому весіллі. Ми всі були вбрани в різні базові кольори.

Саган регоче біля мене.

— Не може бути!

— Наречена працювала вихователькою в дитячому садочку. Не знаю, чи хотіла вона таку тему весілля, та воно було дуже яскраве.

Саган пробігається очима по моїй сукні, а тоді наші погляди зустрічаються. У нього дуже задуманий вигляд, коли він каже:

— Не хочеш прогулятися?

Я киваю і спинаюся на ноги.

— Дай лиш я спочатку скину цю кумедну сукню.

Він усміхається і каже:

— Прошу, не треба.

* * *

Ми навіть до кінця під'їзної доріжки не доходимо, а моя сукня вже нас обох дратує. Щоразу, як я роблю крок, здається, нас от-от зміє припливною хвилею.

— Ти можеш якось це зупинити? — крізь сміх запитує Саган.

— Ні, це найгучніша сукня з усіх винайдених людством.

— Із цим не посперечаєшся, — сміючись, відповідає він. —

Може, просто посидимо на гойдалці?

Саган засовує руки в задні кишені, а тоді йде через двір до гойдалки, яку тато поставив для Вікторії. Вона хотіла, щоб у затінку під деревом щось стояло, щоб можна було читати, тож він купив їй величезну гойдалку, яку можна було б використовувати і як ліжко надворі. Але я лише двічі бачила, як Вікторія на ній сиділа. Вона багато працює, до того ж із Мобі в неї обмаль часу на читання. Мабуть, я частіше користуюся гойдалкою.

Саган скидає кілька диваних подушок на землю, звільнюючи місце для нас. А тоді плескає по сидінню біля себе. Через спідницю сукні мені важко сісти, і, поки я вмощаюся, ми обоє сміємося.

— Могла б просто її зняти, — пропонує хлопець.

Я легенько б'ю його кулаком у руку, проте Саган, скориставшись із можливості, хапає мене за руку і притягує до себе. Це не чуттєвий жест, а заспокійливий. Він закидає на мене руку, притягує до себе й кидає погляд на двір. Обабіч його оточує білий паркан, що тягнеться вздовж ґрунтівки до дороги.

— Це твій? — питає Саган, показуючи на будиночок на дереві.

— Ні, тато збудував його для Мобі. У нас із Гонор колись був будиночок на дереві, але то було на дереві біля старого будинку, за цим. Упевнена, він уже згнив.

— Мені подобається, що він пурпуровий, — каже Саган. — Це улюблений колір Мобі?

— Ні, мій. Мобі обрав його, бо хотів, щоб будиночок сподобався мені і я залазила з ним туди грatisя.

— Ти залазиш?

Я киваю.

— Інколи. Мабуть, не так часто, як слід було б.

Саган зітхає, і мені стає сумно, бо я згадую, як він казав, що ніколи не бачив своєї меншої сестри. Він піdnімає одну ногу на гойдалку. Ліва рука лежить у нього на коліні, тож я торкаюсь одного з його татуювань і починаю водити по ньому пальцем. Він дуже вправний. Кожне татуовання маленьке, та неймовірно деталізоване.

— Ти дуже талановитий.

Хлопець стискає моє плече і притискається губами до моого волосся. Це наймиліше «дякую» зі всіх, яке мені казали. І він навіть не скористався словами.

Я підвіджу на нього очі, проте він прикипів поглядом до двору попереду. На чолі в нього з'явилася зморшка від хвилювання. Зрештою він зиркає на мене й тихесенько питає:

— Меріт, думаєш, у тебе може бути депресія?

Я зітхаю, розчарована його запитанням.

— Зі мною все добре. Просто видалася кепська нічка і я припустилася дурнуватої помилки.

— Ти обіцяєш, що спершу поговориш зі мною, якщо знову схочеш припуститися дурнуватої помилки?

Я киваю, однак розумію, що це така собі обіцянка.

Саган розвертається до мене на гойдалці, проте в очі не дивиться.

— Думаєш, може... — Здається, він нервuje через те, що намірився спитати. — Це через те, що я зробив?

Я виструнчуєсь.

— Гадаєш, я намагалася вбити себе через тебе?

— Ні. Ні, я не це хочу сказати. Принаймні сподіваюся, що не це.

— Він проводить рукою по обличчю. — Не знаю, Меріт. Я лише знаю, що назавв тебе падлюкою, а наступної миті вже намагався змусити тебе виблювати таблетки, які ти проковтнула. Не можу спекатися думки про те, що доклав руку до того, що сталося. Відчуваю, що міг стати каталізатором.

Я хитаю головою.

— Сагане, ти тут не винен. Присягаюся. Це все моя тупість, родина і все, що нагромадилося. — Я заплющаю очі й опускаю плечі.

— Правду кажучи, мені не дуже хочеться про це говорити.

Він підносить руку до моєї щоки і проводить великим пальцем до підборіддя.

— Гаразд, — шепоче хлопець. — Зараз ми про це говорити не будемо.

Саган знову притягує мене до себе, і я ціную те, що він дає мені кілька хвилин тиші. Ми мовчимо щонайменше п'ятнадцять хвилин, просто втупившись у простір перед собою. Сьогодні сяйво повного місяця заливає подвір'я. Навіть білий штахетник ряхтить.

— Стільки людей мріють жити в будинку, який оточує білий паркан. Та вони не знають, що ідеальних сімей не існує, і байдуже, наскільки білим є штахетник.

Хлопець тихенько сміється.

— Укладімо угоду. Коли матимемо власний дім, у нас не буде білого паркану.

— Чорта лисого, нікого білого. Свій я пофарбую в пурпурний.

— Як оцей будиночок на дереві, — мовить він. Тоді западає хвилинка тиші, і Саган каже: — У вас залишилась якась пурпурова фарба?

Я глипаю на будиночок, а відтак переводжу погляд на Сагана.

— Здається, має бути десь у гаражі.

Кілька секунд ніхто з нас не рухається, а тоді ми, мов підстрелені, одночасно зістрибуємо з гойдалки. Сміємось й біжимо до гаража, щоб пошукати пурпурову фарбу.

На щастя, знаходимо дві банки. Принаймні на паркан перед будинком вистачить. Наступні дві години ми фарбуємо штахети. При цьому говоримо лише про найважливіше. Саган розповідає мені про своє навчання у тату-майстерні під назвою «Розбійники з великого шляху». Я розказую історії з дитинства (з тих часів, коли все в сім'ї ще не покотилося під три чорти). Ми говоримо про колишніх хлопців і дівчат та улюблени фільми. Коли закінчуємо фарбувати правий бік паркану, стрілки годинника показують, що вже за північ, а на моїй жовтій сукні з тафти з'являються пурпурові плями.

— Либонь, я більше ніколи її не вдягну, — кажу, роздивляючись сукню.

— От шкода! — відповідає Саган.

Я зиркаю на лівий бік паркану, іще не пофарбований у пурпуровий.

— Ми і його фарбуватимемо?

Саган киває, а відтак жестом показує, щоб я сіла.

— Але спочатку зробімо перерву.

Я сідаю поруч із ним, і він пригортає мене до себе, як тепер робить завжди, коли ми сидимо близько. Тому мені стає цікаво, чи він іще хоч колись спробує мене поцілувати. Я знаю, що два наші останні поцілунки прекрасними назвати не можна, тож не звинувачуватиму його, якщо він не схоче повторити.

Можливо, він не цілавав мене через Гонор. У мене поки що не було можливості порушити цю тему, та зараз я настільки втомилася, що всі фільтри знесло.

Я плямкаю губами й сідаю на гойдалці, повернувшись до нього обличчям і схрестивши ноги.

— Мені треба тебе про дещо спитати. — Сукня, мов хмарина, піdnімається зусібіч, поки я намагаюся зручно всістися, тож мені доводиться пригладити її руками. У голові стільки думок, що я хапаюся за першу-ліпшу. Я змушую себе запитати в Сагана те, що не виходило мені з голови. — Тебе... тебе приваблює Гонор?

Хлопець навіть не реагує на це запитання. Він відразу хитає головою й каже:

— Я думаю, вона гарна, очевидно ж. Ви обидві гарні. Та вона

мене не приваблює.

Я відчуваю, що мені кортить опустити плечі. І покласти руку на чоло. Та я намагаюся зберігати спокій, як він.

— Якщо вона тебе не приваблює, то це значить, що... — Я навіть уголос це вимовити не можу. — Ми ідентичні близнючки, тож...

Саган знову тихенько сміється. Як же мені кортить дізнатися причини, з яких він так чинить. Якби я довідалася, що змушує його тихенько сміятися, то робила б це кожного дня.

— Тобі цікаво, чи можливо таке, що когось приваблюєш ти, але не приваблює твоя ідентична близнючка, — схоже, йому дуже легко це казати.

Я стенаю плечима. А тоді киваю.

— Так. Можливо.

Я намагаюся не всміхатися, бо ж така відповідь не означає, що я його приваблюю. Утім, сподіватися можна.

— Чого ваші з Гонор стосунки ніколи не виходили за межі дружби?

— Вона зустрічається з моїм другом, — відповідає хлопець. — Я ніколи так із ним не вчинив би. До того ж, коли ми познайомилися, я, звісно, подумав, що вона гарна. Та, провівши з нею кілька днів, я просто... не знаю. Між нами ніколи не було романтичного зв'язку. Їй не подобаються мої малюнки. Мій смак у музиці. Вона постійно пліткує по телефону про людей, які мене дратують. Та є дещо, що вабить мене до неї, проте в іншому розумінні. Вона вірна й весела, і мені подобається з нею туслуватися.

Я вбираю все, що він сказав, але не відповідаю. Я хочу йому вірити, та це складно, позаяк я так довго вважала їхні стосунки геть іншими.

— А того дня на площі? Якщо вона тебе не приваблює, то чого ти поцілував мене, коли думав, що я — це вона?

Саган відразу серйознішає. Він тяжко зітхає, а тоді відкидається на гойдалці, дивлячись кудись через подвір'я. Відтак кладе мої ноги на себе, а руку так, що вона торкається моого коліна.

— Складно пояснити, — відповідає хлопець. Проводить рукою по обличчю й кілька секунд добирає слова. — Тоді я побачив, як Гонор... ти... ходиш по антикварній крамничці. Трохи поспостерігав за нею. Мені було цікаво, бо того дня вона була інакша. Вбрана в джинси із зав'язаною на талії фланелевою сорочкою. На ній не було макіяжу, що геть збило мене з пантелику, бо Гонор завжди робить макіяж. Я знов, що в Гонор є сестра, та не знов, що ця сестра — її

однояйцева близнючка, тож думка про те, що, можливо, це ти, а не Гонор, навіть не зайшла мені в голову. Не знаю... Це складно пояснити, бо ж ви одинаковісінькі. Та того дня мене тягнуло до неї так, як ніколи раніше. Я відчував те, чого ніколи поруч із нею не відчував. Мені подобалось, як вона дивиться на все з дитячою допитливістю. Що вона жодного разу не витягнула з кишені телефон. Гонор завжди сидить у телефоні, тож мені деколи хочеться, щоб вона відклала його й насолоджуvalася світом навколо. І мені дуже сподобалось, що вона взяла на себе провину маленького хлопчика, коли той розбив статуетку. А коли я вийшов за нею надвір і придивився до неї, мені здалося, що я побачив її вперше. Навіть подумав, що ніколи її не цілував, і враз відчув жахливий докір сумління через те, що поцілував, бо ж вона зустрічалася з моїм другом, але того дня я не міг її не поцілувати. Тоді щось на мене напосілось, і я не зміг зупинитися.

Він подивився мені в очі.

— Але... потім вона зателефонувала, і я нарешті склав два і два докупи... і зрозумів, чому мені здалося, що я помру, якщо не поцілую її, хоча насправді ніколи такого не відчував. Мене приваблювала не Гонор, а ти.

Моє серце калатало б повільніше, навіть якби я випила суперенергетик, а потім догналася «Ред буллом». Мені так хотілося, щоб усе, що сказав Саган, було правдою. Я уявляла, що він побачив у мені щось інше, чого не бачив у Гонор, тож тепер, почувши його версію подій, я трохи боюся, що прокинусь і виявиться, що це жорстокий сон. Як би мені кортіло повернутися в той день і запам'ятати кожнісіньку секунду! Особливо той момент, коли він нахилився і сказав: «Ти мене поховаєш». Тоді я не знала, що це означало, та й досі не знаю, але чую ці три слова щоразу, як заплющаю очі.

— Чого ти сказав: «Ти мене поховаєш», перш ніж поцілував? Ти кажеш так Гонор?

Саган опускає погляд на руку (ту, що гладить моє коліно) і всміхається.

— Ні, це значення арабського слова «такбурні».

— «Такбурні»? А як воно англійською?

Він кладе голову на спинку гойдалки і трохи нахиляє її, щоб дивитися на мене.

— Не всі слова можна перекласти іншою мовою. В англійській немає до нього відповідника.

— «Ти мене поховаєш» звучить трохи стрімно.

Саган усміхається. На його обличчі я бачу натяк на сором.

— «Такбурні» вживають, щоб описати всеохопне відчуття того, що не зможеш без когось жити. Тому буквальний переклад «Ти мене поховаєш».

Я осмислюю те, що він щойно сказав, і те, що сказав мені якраз перед тим, як поцілувати. Мені подобається, що він це мені сказав, але мене бісить думка про те, що він не знав, що каже це саме мені. Тоді він думав, що говорить із Гонор. І навіть те, що він зізнався в тому, що того дня вона приваблювала його, бо насправді це була я, не пояснює того, чого він не пояснив усе мені відразу після поцілунку. А минуло вже понад два тижні.

Я прочищаю горло, ковтаю клубок, що там застриг, і знаходжу в собі сміливість спитати в нього про це.

— Якщо у вас із Гонор нічого немає і тебе приваблюю я, як ти щойно сказав, чого ж ти підігрував? Це сталося два тижні тому.

По його обличчю видно, що він вагається з відповіддю, шукаючи правильні слова. Хлопець тихо зітхає, а тоді проводить великим пальцем по моєму коліні.

— Хочеш знати правду? — Він підводить погляд, і я киваю. На кілька секунд він стискає губи, а відтак каже: — Що більше я про тебе дізнаюся... то менше ти мені подобаєшся.

Мені треба кілька секунд, щоби вповні осягнути його слова.

— Я тобі не подобаюся?

Він знову опускає голову на гойдалку, і з його губ злітає сповнений жалю стогін.

— Сьогодні подобаєшся.

Я сміюся, проте в цьому сміху зовсім немає радості.

— Ох, ну ти мене заспокоїв. Сьогодні я тобі подобаюсь, але вчора не подобалася?

Він красномовно дивиться на мене.

— Учора ти мені особливо не подобалася.

Не знаю, чи мені треба сердитись. Я розгублено на нього витріщаюся. Мабуть, мені треба розлютитися, проте водночас я його розумію. Собі я вчора теж не подобалася. Та й, відколи він з'явився в нашему домі, поруч із ним я не була собою. Я байдужлива і груба, а до вчорашнього дня ледве з ним говорила.

— Я й гадки не маю, як на це відповісти, Сагане. — Я дивлюся на свою спідницю і починаю здирати з неї засохлу пурпурну фарбу.

— Знаю, я грубо поводилася з тобою, та робила це винятково для самозахисту. Думала, що ти зустрічаєшся з моєю сестрою, і мені не

подобалося те, що я відчувала до тебе. Уперше я хотіла щось, що було в неї, і це був ти.

Саган відповідає не одразу. Я й далі здираю зі спідниці засохлу фарбу, бо мене занадто переповнюють різні почуття, щоб зараз глянути йому в очі.

— Меріт... — Він промовляє моє ім'я так, ніби благає подивитися на нього.

Зрештою я підвожу погляд і відразу шкодую про це, бо на його обличчі відбивається все, чого я не хотіла б бачити. Жаль. Страх. Перші ознаки відмови.

— Дай угадаю, — шепочу я. — Я досі подобаюся тобі недостатньо мірою, щоб мене поцілувати?

Він підносить руку й торкається моєї щоки. Тоді злегка хитає головою й каже:

— Ти подобаєшся мені достатньо, щоб поцілувати. Повір. Та я хотів би, щоб ти подобалася *собі* так само сильно, як подобаєшся мені.

Я навіть не знаю, що відповісти. Він думає, що я себе не люблю, через те, що сталося вчора вночі?

— Я ж уже казала тобі вчора, що то була п'яна помилка. Я собі подобаюся.

— Справді?

Я пускаю очі під лоба. Звісно ж, я себе люблю. Мабуть.

— Авжеж, бувають моменти, коли я почиваюся нещасною. А в якого підлітка не буває? Всі деколи хочуть бути кимось іншим. Кимось кращим. Мати ліпшу сім'ю.

Він хитає головою.

— Мені ніколи цього не хотілося.

Я втуплююся в нього, мовчки закликаючи сказати правду.

— Ти сам говорив, що ніколи не бачив своєї меншої сестри. Якщо скажеш, що ніколи не хотів собі іншої родини, я тобі не повірю. Як-от ти не віриш мені, що вчорашня ніч нічого не означала.

Саган не відводить очей, і я помічаю, як повільно опускається в нього кадик. Він відпускає мене й підводиться. Тоді засовує руки до кишень, дивиться на землю й копає траву. Я й гадки не маю, які мої слова аж так розлютили його, та настрій у нього геть змінився.

— Ти постійно згадуєш про те, що сталося вчора, і, правду кажучи, це трохи образливо, — мовить хлопець. — Ти ж не можеш вирішувати за інших, що для них означає твоє життя. — Він дістає руки з кишень і згортає на грудях. — Ти могла б померти, Меріт. Це

важливо. І доки ти цього не визнаєш, я не хочу гнатися за тобою. Гадаю, тобі багато в чому треба розібратись, і не хочу затьмарювати це тим, що відбувається тут. — Він показав на нас рукою. — Це може почекати.

Лице палає із сорому, що охоплює мене.

— Гадаєш, я занадто нестабільна, щоб зі мною зустрічатися?

Саган роздратовано зітхає.

— Я такого не казав. Я просто думаю, що спочатку тобі треба зосередитися на собі. Прийми батькову пропозицію і сходи на терапію. Переконайся в тому, що жодних серйозніших проблем немає. — Він підходить ближче до гойдалки, на якій я сиджу. Стас Переді мною навколішки й зупиняє її. — Якщо я втручусь і дозволю собі розпочати з тобою якісь стосунки, то, можливо, через твої почуття до мене тобі здаватиметься, що ти щасливіша, ніж є насправді.

Я відчуваю, як трусяться мої пальці, тож стискаю руки в қулаки. Я шокована. Він може називати це як йому заманеться, а проте йому забракло сміливості сидіти тут і казати, що я занадто депресивна, щоб зі мною зараз зустрічатися?

— Та пішов ти, — бурмочу я.

Я встаю з гойдалки, і Саган підводиться, щоб дати мені дорогу. Я йду до будинку, а коли він гукає мене, біжу. Через дурнувату спідницю, що створює стільки шуму, гнів видається надто кумедним. Діставши будинку, я так гучно грюкаю дверима, що боюся, що розбудила Мобі.

За кого Саган себе має? Він не зустрічатиметься зі мною, бо, можливо, з ним я стану «занадто щасливою» і ця радість приховуватиме мою ймовірну депресію?

— Та пішов ти, — знову кажу я, зачиняючи двері до своєї кімнати.

Те, що останнім часом я почувалася нещасною, не означає, що в мене депресія. Я розстібаю ґудзики на дурнуватій сукні, і вона падає на підлогу. Я ледве натягую футболку, коли Саган без стуку заходить до моєї спальні.

Розвернувшись, я дивлюся на нього, а він зачиняє двері й підходить ближче. Очевидно, він іще не закінчив цю розмову, хоча з мене досить.

— Ти звинувачуєш усіх у цій сім'ї через те, що вони не можуть бути чесними, та щойно я починаю говорити чесно, ти сердишся і йдеш геть?

— Я злюся не через те, що ти був чесний, Сагане! Я злюся, бо ти гордовито припустив, ніби з тобою я буду така щаслива, що цими почуттями приховуватиму свою явну депресію! — Я пускаю очі під лоба, згортуючи руки на грудях. — Ти занадто високо себе ставиш. Якщо зараз спробуєш мене поцілувати, я, певно, тебе вдарю.

Це смішна брехня, та зараз мені й так соромно через те, що я аж так розізлилася після розмови з ним. Не всі себе люблять! Це не означає, що в мене є суїциdalні нахили, депресія чи що я не можу відрізняти почуття, які маю до хлопця й до життя загалом.

Саган винувато дивиться на мене, ніби йому не однаково, що я засмутилася. Він ховає руки в кишені й уступлюється в підлогу. Відтак повільно підводить на мене очі. Дивиться на ступні, потім міряє поглядом голі ноги. Я бачу, як повільно опускається в нього кадик, коли він дивиться на край футболки, тоді роздивляється моє тіло, і наші очі зустрічаються. Йому навіть не треба говорити, щоб я зрозуміла, про що він думає. Він дивиться на мене так, ніби, можливо, я маю рацію й поцілунок не завадить. Може, нам обом завдяки йому полегшає.

Я тихенько втягую повітря, бо від самого його погляду мені здається, що я потопаю в його серці і немає ні краплі кисню, що допоможе мені врятуватися. Певно, він міг би відкрити рота і знову назвати мене падлюкою, ба навіть тоді я хотіла б поцілувати губи, з яких злетіла образа. Я навіть не можу пригадати, чому ми сперечаемося, настільки мені паморочиться в голові.

Певно, хлопець теж не може, бо він підходить до мене і згрібає в обійми, одну руку поклавши на талію, а другою взявши мене за шию. Я дивлюся на нього, сподіваючись, що він зрозуміє, як помилявся, і просто поцілує мене. Хочу, щоб поцілунок був пристрасним, шаленим і швидким, та Саган до болю повільно пригортає мене до себе.

Він тихенько зітхає, і при цьому наші губи так близько, що я вдихаю повітря, яке він видихнув. А тоді його губи нарешті накривають мої. Поцілунок неочікуваний, але водночас здається, що це вже давно мало статися. Я стогну від полегшення й негайно відповідаю.

Щойно наші язики торкаються, поцілунок стає таким шаленим, що я розчиняюся в ньому. Запускаю руку йому у волосся, сумніви тануть від його дотиків, гнів губиться в його стогоні. Його яzik ніжно ковзає біля моого, однак руки зовсім не такі терплячі, як губи. Правицею він проводить по моїй спині вниз, до стегон, до краю

футболки. Торкається мого голого стегна через трусики, а тоді знову підносить руку, цього разу торкаючись шкіри. Він притягує мене до себе, водночас рухаючись уперед, через що я задкую до стіни.

— Господи, — шепоче хлопець біля моїх губ. — У тебе дивовижні вуста.

Гадаю, в нього губи теж дивовижні, та нічого не кажу, бо мені дужче кортить знову відчути їх. Саган поглиблює поцілунок, притискаючи мене до себе й до стіни.

І поцілунок такий, яким я його уявляла, ба навіть кращий. Я здивована тим, як його губи загоюють мої рани. Щойно він торкнувся мене ними, здалося, що зникла вся напруга, яку я постійно відчувала. Весь біль, розчарування, гнів — усе стихає, коли його язик рухається в моєму роті.

І якраз цього мені й було треба.

Тепер Саганова рука ковзає до моєї талії, та перш ніж підняти її вище, він зупиняється, щоб відсапнути. Я тяжко дихаю, міцно стискаючи його в обіймах і намагаючись зосередитися, щоб кімната навколо більше не крутилася. Спираюся головою в стіну. Саган торкається губами моєї щоки, а тоді знову цілує в губи, ніжно і м'яко, а потім відхиляється, щоб глянути на мене. Він проводить пальцями по моєму волоссу і зупиняється біля ший.

— Це було до біса неймовірно, — шепоче він.

Я ледве всміхаюся, бо він і так прекрасно все описав фразою, якої я, певно, сама ніколи не вжила б. До біса неймовірно.

Він цілує мене в кутик губ, а тоді третється носом об мою щоку. Відхиляється й ніжно бере моє обличчя в руки. На його обличчі сяє легка усмішка, яка повністю розтоплює моє серце, коли він каже:

— Дивовижно, наскільки краще стає після поцілунку, еге ж?

Я киваю.

— Дивовижно.

Він проводить великим пальцем по моїй щоці, а тоді задоволена усмішка зникає з його обличчя і він серйозно дивиться на мене.

— Саме тому я більше цього не робитиму, Меріт. Спочатку тобі треба закохатися в себе. — Кілька секунд хлопець споглядає мене, уважно вивчаючи.

Я ніяк не реагую.

Я занадто шокована, щоб хоч якось рухатися. Чи, може, мені занадто боляче?

Він справді поцілував мене лише тому, що хотів довести свою думку?

Що?

Я притискаюся до стіни, не в змозі поворухнутися. Я не відповідаю, тож Саган відпускає мене і спокійнісінько виходить за двері.

Я надто ошелешена, щоб плакати. Надміру лютя, щоб бігти за ним. До того ж мені занадто соромно, щоб визнати, що, можливо, він таки казав правду. Після поцілунку зникло те, що я відчувала, і натомість мною вмить оволоділа ейфорія. Я віддала б усе, щоб знову її відчути. І саме це мені намагався довести Саган. Мої почуття до нього затъмарять усе, що котиться в мене в голові.

Та лише те, що я нарешті зрозуміла, що він хотів сказати, не означає, що я перестала гніватись. Як до того йдеться, зараз я ще дужче на нього злюся.

РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ

Меріт!

Я знехоча розплющую очі й бачу, що в дверях стоїть Щастунчик. Намагаюся зрозуміти, котра зараз година і день.

— Можна зайти?

Здається, вже обід. Я киваю й сідаю.

— Так. Я не хотіла засинати. Котра зараз година?

— Майже час обідати.

Я всміхаюся, бо він знову говорить із незрозумілим акцентом. Однаке зараз це стається не так часто, як на початку тижня. Хлопець натягує мою ковдру собі на ноги і спирається на узголів'я.

— За останні кілька днів у тебе багато всього сталося, — каже він. — Мабуть, тобі треба було подрімати.

Я нерадісно сміюся.

— Гадаю, в такому разі нам усім треба подрімати. — Але я все ж дрімала.

Тепер, прокинувшись, я розумію, що майже всю ніч злилася на Сагана через те, що він сказав. Не могла спати. Я крутилася цілісіньку ніч, вигадуючи причини, з яких можна було б виснувати, що він не має рації. Більше навіть не хочу про це думати. Я зиркаю на Щастунчика. На ньому уніформа працівника «Старбаксу». У нормальному одязі він має такий дивний вигляд...

— Як тобі нова робота? — питую я його.

— Крутко. Здається, зараз набагато краще, ніж на круїзному лайнєрі. — Він тягне за ниточку на ковдрі, поки геть не витягує її. Тоді кладе її до рота.

— У тебе парорексія?[\[12\]](#)

— Що це таке?

— Не зважай, — відповідаю я, хитаючи головою.

Він гладить мене по нозі, і в кімнаті западає ніякова тиша. Я зітхаю.

— Ти прийшов поговорити про те, чого я з'їла двадцять вісім пігулок?

Щастунчик стенає плечима, а тоді каже:

— Загалом я хотів спитати, чи ти не хочеш в'яленої яловичини. Гадаю, в моїй кімнаті є ще півконтейнера.

Я регочу.

— Ні, дякую. Не хочеться.

— Та якщо ти вже порушила цю тему... у тебе все добре?

Я пускаю очі під лоба й кладу голову на узголів'я ліжка.

— Так, — трохи роздратовано відповідаю я.

Я злюся не через те, що він питає, як у мене справи, а тому, що цього тижня я поводилася ганебно і просто хочу забути про це, але щось мені підказує, що ніхто не дасть мені цього зробити. Особливо батько й Саган.

— Навіщо ти їх випила?

Я хитаю головою.

— Не знаю. Просто втомилась і хотіла, щоб усе закінчилось. А ще була п'яна.

Хлопець витягує іншу нитку, а тоді закручує її між пальцями.

— Якось я намагався заподіяти собі смерть, — без журно каже він. — Стрибнув із палуби лайнера у воду. Думав, що вона достатньо високо і, коли вдарюсь об воду, то вирублюся й мирно потону.

— І що? Мирно потонув?

Щастунчик сміється.

Не знаю, чому я кепкую з того, про що він розповідає. Я ніколи не вміла вести серйозні розмови.

— Я розтягнув зв'язки в гомілці, і мене звільнили. Та за кілька тижнів я зробив нове фальшиве посвідчення і влаштувався на інший лайнер, отож не можна сказати, що звільнення мене чогось навчило.

— Навіщо ти це зробив? Ти так сильно ненавидів життя? Хлопець стенає плечима.

— Та ні. Переважно мені було просто байдуже. Я працював по вісімнадцять годин на день. Стомився від монотонності. Не було нікого, хто сумував би за мною. Тож однієї ночі я стояв на палубі й дивився на воду. Думав про те, що сталося б, якби я зістрибнув. Тоді не довелося б прокидатися вранці та працювати. І коли зрозумів, що думки про смерть мене не лякають, я вирішив стрибнути. — Він замовкає на кілька секунд. — Мій друг побачив мене і сповістив усіх, тож мені кинули рятівний круг і менше ніж за годину я вже знову був на кораблі.

— Пощастило.

Він киває і переводить погляд на мене. При цьому має незвично серйозний вигляд.

— І тобі теж, Меріт. Я знаю, що це було плацебо, проте тоді ти цього не знала. І я знаю обмаль людей, які запхали б руку комусь у горлянку, а потім колупалися б у чужій блювотині, щоб полічити,

скільки там пігулок.

Я відводжу погляд і опускаю очі на коліна. Здається, я так і не подякувала Саганові за це. Він урятував мені життя, і я його при цьому облювала, а потім він усе прибрав і цілісіньку ніч наглядав за мною. А я навіть не подякувала. І тепер не знаю, чи зможу ще раз хоч колись із ним заговорити.

— Та все ж, стрибнувши з корабля, я дечого навчився, — мовить Щастунчик. — Я дізнався, що люди, які страждають на депресію, не конче постійно почиваються нещасними і хочуть укоротити собі віку. Байдужість — це теж ознака депресії. — Він дивиться мені в очі. — Я стрибнув так давно, але досі щодня приймаю ліки.

Його розповідь мене приголомшила. Мені завжди здавалося, що Щастунчик — найрадісніша людина з усіх, кого знаю. І хоча я ціную те, що він намагається зараз зробити, мене це все бісить.

— Ти собі уявляєш, що ведеш факультатив?

Він хитає головою.

— Зовсім ні. Просто... Ми дуже схожі. І хай як сильно ти хочеш вірити, що це була помилка, якої ти припустилася на п'яну голову...

— Так і було, — уриваю я його. — Я ніколи не випила б тих таблеток, якби перед тим не напилася.

Утім, схоже, моя заява його не переконала.

— Якщо ти не збиралася їх приймати... чому вкрала?

Його запитання мене приголомшує. Я затикаюсь і відводжу погляд. Він помиляється. У мене немає депресії. То був просто нещасний випадок.

— Та насправді я прийшов не для того, щоб усе це розповідати.

— Щастунчик нахиляється і кладе лікті на ноги. — Мабуть, перепив кави на роботі. Зазвичай я не такий... шмаркливий.

— Мабуть, стаєш сентиментальним, через те що експериментуєш із орієнтацією.

Хлопець дивиться на мене, примружившись.

— Ти не можеш жартувати про орієнтацію, Меріт. Ти ж не лесбійка.

— То, ставши геєм, ти вирішуватимеш, хто може жартувати про орієнтацію?

— Я теж не гей, — відказує він.

— Мене не обдуриш, — сміюсь я. — Якщо не вважаєш себе за гея, то ти секуально збентежений.

Щастунчик повертає голову, так що хрускає шия, а тоді знову спирається на узголів'я.

— Я не збентежений, — мовить він. — Моя орієнтація не завдає мені незручностей. Схоже, бентежить вона лише тебе.

Я киваю, бо мене це достоту бентежить.

— Ти бісексуал?

Щастунчик рогоче.

— Тавра придумали для таких людей, як ти, котрі не можуть вийти за межі визначених тендерних ролей. Мені подобається те, що подобається. Часом це жінки, інколи чоловіки. Кілька разів я накидав оком на дівчат, які колись були хлопцями. — Він замовкає. — Та загалом він мені дуже подобається. Проте це тема факультативу на майбутнє.

Я заходжуся сміхом.

— Можливо, я буваю сліпою частіше, ніж думала.

— Я теж так вважаю. І не помічаєш не лише того, що відбувається у світі, а й того, що коїться в твоєму ж домі. Як ти могла не знати, що Юта — гей? Ти його одяг бачила?

— І хто тепер жартує про орієнтацію? — питаю я, штурхаючи його в плече. — Це жахливий стереотип. І я не знала, що він гей, бо ніхто тут мені нічого не розповідає.

— От чесно, Меріт. Я мешкаю тут менше як тиждень і вже можу сказати, що ти живеш у власному світі. — Він встає, поки я знову його не штурхнула. — Мені треба сходити в душ. Я пахну кавовими зернами.

До речі, про душ. Мені, певно, теж не завадить туди сходити.

За кілька хвилин я вже стою у ванній, намагаючись зібрати все необхідне для душу, та ніяк не можу знайти бритву. Дивлюсь у всіх шафках, у душі, під раковиною. Боже, як же вони драматизують!

Схоже, я буду волохатою.

Щойно стягую футбольку, під двері хтось просовує аркуш. Я припустила б, що це Саган знайшов новий спосіб доставляти мені свої малюнки, проте, схоже, то якась стаття. Я нахиляюся й піднімаю її, коли чую з-за дверей голос Щастунчика.

— Лише прочитай-но. Можеш викинути, як хочеш, але якби я тобі її не від дав, моя совість не лишилася б чистою.

Я пускаю очі під лоба і, спершись на тумбу, читаю заголовок. Він роздрукував веб-сторінку з інтернету.

«Симптоми депресії».

— Господи милосердний, — бурмочу я.

Під заголовком подано список, та я навіть не читаю перший симптом. Просто складаю папірець і кидаю його на раковину, бо

Щастунчик поводиться просто безглаздо. Він і справді типовий учитель факультативів.

Прийнявши душ і переодягнувшись, я відчиняю двері до ванної. Перш ніж вийти, хапаю аркуш і прямую з ним до кімнати, щоб ніхто його у ванній не побачив. Я сідаю на ліжко й розгортаю аркуш, бо мені цікаво, які симптоми є в Щастунчика, якщо йому діагностували депресію.

Я беру ручку й починаю з першого.

«*Ви колись відчували сум, порожнечу чи тривогу?*»

Добре, це дурнувате запитання. Було. А хто з підлітків так не почувався?

«*Ви колись почувалися безнадійним?*»

Знову ж таки. Було. Автору треба було написати: «*Ви підліток?*»

«*Ви дратівливі?*»

Гм... ага. Було. Та в цьому домі всі такі.

«*Вас не дуже цікавлять якісь заняття чи уроки?*»

Добре. Підловив, Щастунчику. Було.

«*Ви відчуваєте, що у вас менше енергії, ніж зазвичай?*»

Якщо бути менш енергійним, це спати коли трапиться — вдень і вночі, а часом узагалі не спати. Тоді так. Було. Серце калатає частіше, та я відмовляюся ставитися до цього переліку серйозно. Він же з інтернету.

«*У вас є проблеми з концентрацією уваги?*»

Нарешті запитання, на яке можна відповісти заперечно. Я не ставлю позначки в клітинці, та, перш ніж перейти до наступного запитання, глибше замислюся над цим. Останнім часом я не могла зосередитися на кросвордах, як зазвичай. І в школу я перестала ходити, бо мені було так тривожно, що я не могла зосередитися на предметі — це одна з причин. Я малюю позначку, проте тисну не так сильно, як усі інші. Зарахую за «ні», якщо треба буде.

«*Ви помітили, що у вас змінився режим сну?*»

Ну... колись я не спала весь день. Було. Та, гадаю, це просто побічний ефект від того, що я пропускаю школу.

«*У вас зменшився апетит?*»

Якщо й так, то я не помітила. Нарешті! Це запитання я не позначатиму.

Але... чекайте. Останнім часом я пропускала прийоми їжі. Проте це теж може бути побічним ефектом того, що я не ходжу до школи.

«*Ви колись почувалися байдужим?*»

Було.

«Ви плакали більше, ніж зазвичай?»

Було.

«У вас колись виникали думки про самогубство?»

Раз чи двічі брати до уваги? Було.

«Ви колись намагалися вбити себе?»

Було.

Я втуплююся в перелік, відчуваючи, як у животі зав'язується тугий вузол. Мені починають трястися руки, коли я переглядаю список і розумію, що поставила позначку абсолютно в усіх клітинках.

Та до дідька цей дурнуватий перелік! Він нічим не відрізняється від інших списків із симптомами, через які люди думають, що страждають на якусь жахливу хворобу. *Болить голова?* Певно, у вас пухлина в мозку! *Біль у грудях?* У вас серцевий напад! *Проблеми зі сном?* Ви в депресії!

Зіжмакавши аркуш, я кидаю його через усю кімнату. Цілих п'ять хвилин без руху витріщаюся на паперову кульку на підлозі. І зрештою змушую себе відволіктися.

Подивлюсь, як там Вольфганг. Він бодай не мучитиме мене запитаннями й розмовами.

— Хочеш допомогти мені погодувати Вольфганга? — питаю Мобі, проходячи через вітальню

Він сидить на дивані й дивиться мультики, однаке зістрибує і біжить поперед мене до заднього виходу.

— А він злий?

— Ні, зовсім ні. — Я насипаю в ємність собачого корму й відчиняю двері.

— А тато каже, що злий, — озивається Мобі. — Він називає його негідником.

Я сміюсь і йду за ним сходами. Не знаю, чого діти такі милі, коли лаються. Мабуть, я буду матір'ю, яка спонукає дітей казати щось на кшталт «лайн» чи «чорт забирає».

Підійшовши до будки, ми бачимо, що Вольфганга в ній немає.

— Де він? — питає Мобі.

Я роззираюся.

— Не знаю. — Обходжу будку, кличу пса. Мобі теж крутиться зі мною, поки ми шукаємо собаку в темному дворі. — Увімкнімо світло на ґанку. — Я знову йду до будинку, аж тут мене гукає Мобі.

— Меріт! — кричить він. — Це він?

Він тицяє пальцем у бік будинку. Я підходжу туди й бачу, що Вольфганг вилізає з-під будинку поряд із вікном, що веде в підваль.

Я полегшено зітхаю. Не знаю, чого так прикипіла до цього собаки. Це дивно, та я вже почала панікувати. Повертаюся до його миски й насипаю корму. Пес неквапливо підходить і починає їсти.

— У тебе знову з'являється апетит, га? — Я чухаю його між вухами, і Мобі простягає руку й робить те саме. Мабуть, це означає, що в нього немає депресії.

— Як він почувається?

Я розвертаюсь і бачу, що до нас іде Саган. Він поводиться так звично, ніби вчора нічого й не було. Та в цю гру можуть грати двоє.

— По-моєму, йому вже краще.

Саган стає поряд зі мною навколоїнки і проводить рукою по Вольфганговому животу.

— Ага, йому й справді трохи краще. — Він підносить руку, воліючи погладити пса по голові, і наші пальці торкаються. Від цього мої руки вкриваються сиротами, і я рада, що вже майже стемніло. Найменше мені треба, щоб Саган помітив, що я досі хвилююся поряд із ним.

— Можна йому сьогодні спати зі мною?

Саган голосно сміється.

— Не думаю, що твоєму татові це дуже сподобається.

— А йому не конче казати, — відповідає Мобі.

Від цієї заяви сміячися починаю я. З ним татові треба бути насторожі.

Фари татової машини освічують будинок, коли він вивертає на під'їзну доріжку.

— Піца приїхала! — кричить Мобі.

Вікторія так рідко дозволяє йому їсти піцу, що він зовсім забуває про Вольфганга й біжить назад у будинок. Я не хочу довго бути з Саганом наодинці, бо почуваюся ніяково.

— Умираю від голоду. — Я беру порожній глечик, і Саган рушає за мною до дверей.

Щойно я кладу руку на дверну ручку, він хапає мене за Другу руку й тягне, бо ж не хоче, щоб я заходила всередину. Я вмить заплющую очі й зітхаю. Розвернувшись, стаю на сходинку вище, щоб наші очі були на одному рівні.

— Меріт, — тихенько каже він. — Вибач за те, що сталося вночі. Я не спав усю ніч і думав про це.

Здається, він говорить широко. Я розкриваю рота, а тоді знову закриваю, бо його увага перемикається на телефон, що починає дзвонити. Хлопець порпається в кишенні, шукаючи його, сходить на

траву і притуляє мобільник до вуха.

— Овва, — шепочу я.

Те, що я прийняла його вибачення за щирі, не мало б мене здивувати. Він навіть не міг вимкнути звук у телефоні й зачекати, поки я відповім?

Я лишаю його наодинці з цим терміновим дзвінком і грюкаю за собою дверима.

Заходжу на кухню якраз, коли крізь двері заходять тато й Вікторія з піцою.

— Мобі, безглютенової не було, — мовить Вікторія. — Сьогодні можеш поїсти звичайної, але не звикай до неї.

Очі малого світяться, коли він залазить на барний стільчик і підтягує коробку ближче до себе, поки Вікторія не встигла поставити її на тумбу.

— Он як тепер працює нестерпність глютену, — кажу я їй. — Можна вмикати й вимикати її.

Щастунчик затуляє мені рота рукою.

— Меріт. Хай мати дозволить дитині попоїсти сьогодні глютену.

Я повертаю голову від Щастунчикової руки і бурмочу:

— Я просто кажу.

Гонор, яка стоїть поряд, дістає з шафки паперові тарілки, аж тут на кухню заходить Саган.

— Допомога потрібна? — питает він її.

Сестра хитає головою.

— Ні.

Це було неприязнє «ні». Мені цікаво, чи вона теж на нього сердиться. Саган обходить її й бере філіжанки. За кілька секунд ми вже сидимо за столом — усі, окрім Юти.

Якщо щиро, то я доволі дивно почиваюся, коли його тут немає. Усе думаю про те, де він зараз і де був дві попередні ночі. Чи як довго тато на нього сердитиметься, перш ніж дозволить повернутися.

Гонор прикипіла поглядом до порожнього місця, де був стілець, на якому зазвичай сидів Юта.

— Тобі мало було його вигнати? Треба було ще й стілець викинути?

Тато зиркає на порожнє місце.

— Стілець зламався, — каже він, забиваючи зазначити, що це він його зламав, кинувши в стіну.

Наступні кілька хвилин у кімнаті пануєтиша. Навіть Мобі мовчить. Гадаю, відчуває, що останнім часом між нами щось не так.

Кілька секунд я дивлюся на Вікторію, розмірковуючи про те, як вона досі може жити в цьому домі, два вечори поспіль сидіти за столом із моїм батьком, знаючи, що він витіває в неї за спину.

— Хтось занесе піци мамі в підваль? — питав батько.

Я хитаю головою.

— Я більше нічого їй не носитиму. Якщо хоче їсти, хай піdnіметься й візьме.

Тато, примружившись, дивиться на мене, ніби хоче сказати, що обідній стіл не місце для чесності.

— Чого б тобі не занести їй піци, тату? — питав Гонор із зарозумілістю в голосі. — Упевнена, вона зрадіє, побачивши тебе.

І, гадаю, це стало останньою краплею для Вікторії. Цього разу вона навіть не кричить. Просто кладе піцу на тарілку і відсуває стілець. При цьому той оглушливо скрегоче. Ніхто нічого не каже, аж поки не грюкають двері до неї у спальню.

— А майже вдалося, — каже Щастунчик, натякаючи на те, що ми навіть доїсти разом не можемо.

Потім тато кладе свій шматок піци на тарілку, при цьому має такий незадоволений вигляд, як і Вікторія. Він підводиться і йде до спальні, але, завагавшись, повертається за стіл і вказує на нас. На нас із Гонор. Він відкриває рота, щоб прочитати лекцію, та з його губ не злітає жодного слова. Він лише розчаровано зітхає. Хитає головою і йде за Вікторією.

Я дивлюся на Мобі, воліючи переконатися, що з ним усе добре, проте він запихає до рота шматок пепероні, ніби нічого важливішого за піцу немає. І, на мою думку, чинить абсолютно правильно.

Першим ніякову мовчанку порушує Щастунчик.

— Не хочете сьогодні поплавати в готелі?

Ми всі відповідаємо одночасно.

— Ні, — кажу я.

— Ні, — а це Гонор.

— Ага, — Саган.

Саган зиркає на Гонор — вона сердито дивиться на нього.

— Тобто... ні? — каже він, щосили намагаючись зробити так, щоб вона перестала супитися.

Мені його шкода, хоча я досі на нього злюся. Вона біситься через те, що останні два дні він доглядав мене? їй конче треба бути центром уваги всіх навколо?

— Це не змагання, Гонор, — кажу я. — Він може дружити не лише з однією людиною.

Вона сміється й відпиває содової.

— Дружити? — питає вона, поставивши бляшанку назад на стіл.

— Ти це так називаєш?

— Гонор, — уриває її Саган. — Ми про це говорили.

Говорили? Навіщо? Чому вони про це говорили?

Гонор хитає головою.

— Те, що ти з нею лизався, не означає, що ти знаєш її так, як я.

Я відчуваю, як у грудях розростається гнів і йому нікуди подітися. Мені хочеться на неї нагримати, але перед Мобі я силкоюся стримуватися.

— Що таке «лизатися»? — питає Мобі.

— Агов, — каже Щастунчик, підводячись із місця. — Ходімо до тебе, Мобі.

На щастя, він бере малого за руку й виводить із кухні, та перед тим Мобі бере свою тарілку з собою.

Гонор досі сердито дивиться на мене.

— Звідки взялася ця ворожість? — засмучено запитую я. — Я думала, ти трохи більше мені співчуватимеш.

— Ох, я тебе благаю, — відповідає мені сестра, відсовуючи стільчик. Вона підводиться. — Якби це була правда, ти сказала б щось іще тоді, коли це сталося. Чого Юта робив щось таке з тобою, а зі мною — ні?

Я зціплюю зуби, намагаючись стриматися, щоб не висловити їй усе просто зараз.

— Повірити не можу, що ти тепер стаєш на Ютин бік.

— Ти звинувачуєш його, коли сама перед усією сім'єю зізналася, що хотіла втратити цноту з братом?

— Досить! — каже Саган, спинаючись на ноги. Його стілець падає і з гуркотом вдаряється об підлогу. — Обоє припиніть!

Та втручатися вже запізно, Сагане.

Я хапаю свою склянку з водою і вихлюпую її Гонор в обличчя. Вона йойкає й сердито дивиться на мене широко розплушеними очима. І поки я не пішла, нахиляється через стіл і тягне мене за волосся. Я кричу, намагаючись розімкнути її кулак, та все марно. Натомість беру її за хвіст і тягну. Відчуваю, як Саган кладе мені руки на талію й намагається відтягнути від Гонор, та я вже на середині столу і не відпущу її, поки вона не відпустить мене. Другою рукою вона хапає мене за футболку, тож я тягну за її блузку.

Від блузки відлітають кілька гудзиків, а Саган досі намагається нас розборонити, коли хтось кричить:

— Гей!

Схоже на Ютин голос, та я не в тому становищі, щоб розвернутись і поглянути. Проте мені й не доводиться, бо Юта застрибує на стіл і хоче влізти між нами. Він забирає від мене руки Гонор, і Саган намагається зробити те саме зі мною.

— Припиніть! — горлає Юта.

Та нас не зупинити. Я впевнена, що пасмо волосся Гонор закрутилося в мене між пальців, однаке стискаю кулак ще дужче.

— Стули їй пельку! — кричить Юта Саганові.

Брат затуляє мені рота і носа рукою, заважаючи дихати. Тепер Саган стоїть позаду Гонор і теж затуляє їй рукою носа й рота.

Якого дідька вони роблять? Хочуть нас убити?

Я не можу дихати!

За кілька секунд Гонор широко розплющує очі, і ми обидві намагаємося звільнитися з їхніх хваток, але таки відмовляємося відпускати одна одну. Ще одну секунду я не переживу.

Не можу дихати.

Я відпускаю волосся Гонор і хапаюся за Ютину руку, що затискає мені рота. Гонор робить те саме, відтягуючи від рота руку Сагана. Ми обидві хапаємо повітря, коли вони нас відпускають.

— Якого біса? — питает Гонор, штовхаючи Сагана. — Ти хотів мене вбити?

Саган дивиться на Юту й показує йому великий палець, а тоді впирається руками в коліна, відсапуючись.

— Добра витівка, — каже хлопець Юті.

Я знову падаю на стільчик, намагаючись звести дух. Дістаю волосинки Гонор, що заплуталися в мене між пальців.

— Що відбувається?

Батько повернувся. Він стоїть біля столу, на якому тепер валяються шматочки піци. У Гонор порвана блузка, і ми обидві маємо пошарпаний вигляд. Однак на це він не зважає. Тато звертається до Юти, який стирає з джинсів піцу.

— Що ти тут робиш? — питает його батько.

— Я скликаю родинну зустріч, — відповідає Юта.

Тато хитає головою.

— Зараз не час.

Юта тихенько сміється собі під носа й каже:

— Якщо хочеш, аби я чекав ідеального часу, щоб обговорити те, що я цілував меншу сестру, то сподіватися доведеться цілу вічність. У нас будуть родинні збори. Сьогодні. — Юта проходить повз батька

до себе в кімнату.

Він так сильно гупає дверима, що я аж підскакую. Батько міцно стискає спинку одного зі стільців і так сильно штовхає до столу, що я знову підскакую.

— Чудово, — бурмоче Гонор. Тепер вона йде до себе в кімнату і грюкає дверима.

Зосталися лише ми з Саганом. Він стоїть з іншого боку столу, втупивши в мене погляд. Мабуть, чекає, що я заплачу, розіллюся чи ще якось нормальню відреагую на те, що сталося. Натомість я підсовую стільчик до стола і тягнуся до єдиної вцілілої коробки піци. З шинкою й ананасами. Ну прикольно.

— Наступного разу, коли ми з Гонор битимемося на обідньому столі, спробуй урятувати коробку з пепероні, добре?

Саган тихенько сміється, як завжди, і хитає головою. Він сідає за стіл навпроти мене й тягне до себе коробку з піцою. Дістає один шматок, відкусує, а тоді з набитим ротом каже:

— А ти ще та забіяка, Меріт.

Від цих слів я всміхаюсь.

Однак мені не хочеться йому всміхатися, тож я беру шматок піци і йду з ним до кімнати, а тоді зачиняю за собою двері.

* * *

За годину, коли Мобі заснув і я змила з себе залишки піци, майже всі члени родини вперше за рік зійшлися разом у вітальні. Юта походжає кімнатою, чекаючи, поки до нас приєднається батько. Я сиджу на дивані між Саганом і Щастунчиком, та притискаюся до Щастунчика, щоб не торкатися Сагана. Гонор і Вікторія зайняли м'які крісла.

Коли нарешті до вітальні заходить тато, він не сідає. Спирається на стіну біля Ісуса і згортає руки на грудях.

Юта глибоко вдихає, ніби нервується.

Та він не може нервуватися так сильно, як я. Знаю, я намагаюся вдавати спокій, однак у животі почало крутити ще годину тому, коли він зайшов у дім. Я не хочу про це говорити, а особливо не хочу обговорювати це перед усією сім'єю. Проте саме так стається, коли викладаєш усю правду в листі.

Юта складає руки докупи, а тоді трусить ними, все ще походжаючи вітальню. Тепер, коли ми всі зібралися, він зупиняється. Просто Переді мною.

Я не підвожу на нього очі. Просто хочу, щоб він прискорився й висловив свої дурнуваті вибачення, щоб ми нарешті могли жити, далі

вдаючи, що нічого не сталося.

— Здається, я маю пояснити всім, що сталося, — мовить брат.

Тоді він знову починає ходити сюди-туди, та я витріщаюся на руки, які склала перед собою. На великому пальці в мене досі лишився чорний лак із минулого місяця, тож я починаю його здирати.

— Мені було тринадцять, — каже він. — Меріт — дванадцять. І це правда... усе, що вона сказала. Але я не такий. Я був дитиною, це було тупо, і відтоді я шкодував про це.

— То навіщо ти це зробив? — відрубую я.

Гнів, що вчувається в моєму голосі, шокує мене саму, а я й далі здираю лак із нігтя.

— Я був спантеличений, — мовить брат. — Мої друзі щодня приходили до школи й теревенили про дівчат. У нас у всіх почався пубертатний період і гормони били в голову, та мені було байдуже до дівчат. Я міг думати лише про хлопців. Я здогадувався, що зі мною щось не так.

Юта знову зупиняється навпроти мене, і я знаю, що він дивиться на мене, хоче, щоб я поглянула йому в очі. Проте я не можу. Зрештою він знову починає ходити.

— Я думав: можливо, якщо поцілує дівчину, то все минеться. Але я був просто дитиною і до пуття нічого не знати ані про поцілунки, ні про дівчат. Я знати, що є лише одна людина, яку я хотів би поцілувати, однак, якщо вірити суспільству, я не мав би цілувати Логана.

Нарешті я підводжу очі й кілька секунд дивлюся на Юту, поки він говорить. Він не дивиться на мене. Досі ходить кімнатою.

— Того дня я написав Логанові листа, у якому сказав, що він мені подобається. За обідом він показав його всім, хто сидів за столом, і назвав мене педиком, коли ми виходили з їдаліні. Після цього я дуже засмутився. Я не хотів бути педиком. Не хотів, щоб мені подобався Логан. Мені просто хотілося бути нормальним. Тож того вечора я навіть не думав про наслідки своїх дій. Я так відчайдушно хотів виправити себе, що змусив Меріт поцілувати мене, сподіваючись, що... не знаю. Це вилікує мене.

Я міцно заплющаю очі. Я більше не хочу його слухати. Не хочу повертатися в той момент і не хочу слухати його виправдань.

— І я одразу ж зрозумів, що вчинив щось жахливе. Вона вибігла з моєї спальні, а я побіг у ванну і бл涓ав. Я сам собі був огидний. А ще мені було бридко від того, що я зробив із Меріт. Відтоді я щодня про це шкодую. Намагаюся загладити провину.

Я хитаю головою, стримуючи сльози.

— Ти брехун, — кажу я, нарешті підвівши на нього очі. — Ти нічого не зробив, щоб загладити провину! Ти ніколи не пояснював, нащо це зробив, і ніколи, *ні разу*, не вибачився!

Усе ж таки в мене почали текти сльози, і я злісно їх витерла.

— Меріт... — каже Юта.

Я втягую носом повітря, а тоді видихаю. Звучить сердито.

— Прошу, поглянь на мене.

Відкинувшись на дивані, я дивлюся на нього. Певно, він справді касється в тому, що зробив, але ж у нього був *цілий* день, щоб підготувати промову. Він хапається за шию, а тоді присідає Переді мною, щоб ми були на одному рівні. Я згортаю руки на грудях і обіймаю себе.

— Мені дуже прикро, — каже він. — Щодня, щогодини, щосекунди я шкодую про те, що накоїв. І я ніколи не вибачався, бо...

— Кілька секунд він дивиться в підлогу. Коли підводить очі, то в них бринять сльози. — Я сподівався, що ти забула. *Молився*, щоб забула. Якби знов, що це так на тебе вплинуло, то зробив би все, щоб загладити провину. Я *серйозно*, Меріт. Те, що ти це запам'ятала і ці всі роки на мене злилася... я навіть не можу сказати, як шкодую про це.

По моїй щоці тече сльоза і скrapує на руку. Я витираю її рукавом футболки.

— Меріт, будь ласка. — Його голос сповнений відчаю. — Будь ласка, скажи їм, що того дня я не зробив нічого непристойного. — Він дивиться на Гонор і встає. — І ти, Гонор. Скажи їм, — просить він, махнувши рукою в батьків бік.

Гонор киває й дивиться на батька.

— Він каже правду, тату. Він ніколи мене не торкався.

Батько переводить погляд на мене, і я теж киваю, бо поки що не можу говорити. Горло здавлює від моря емоцій. Та з виразу татового обличчя я розумію, що він хоче впевнитися, що я не проти того, що Юта переїде назад.

Тепер усі дивляться на мене. Навіть Юта.

Я киваю й вичавлюю із себе тихеньке:

— Я йому вірю.

На деякий час у кімнаті западаєтиша. Зрештою підводиться Вікторія.

— То й добре. — Вона прямує в бік кухні, а потім розвертався та каже: — Було б непогано, якби ви прибрали після себе той безлад,

що нарobili.

Щастунчик тихо сміється сам до себе. Юта повертається в мій бік і самими губами говорить: «Дякую».

Я відвертаюся, бо не хочу, щоб він думав, що я роблю йому якусь послугу. Я не можу просто забути, що злилася на нього багато років тільки тому, щоб він нарешті перепросив.

— Засідання закрите, — мовить тато, пlesнувши руками. — Ви чули мачуху. Приберіть після себе.

Можливо, засідання й закрите, однаке це не єдина проблема нашої сім'ї, яку треба розглянути.

* * *

Наступні п'ятнадцять хвилин ми мовчки прибираємо на кухні. Не думаю, що хоч хтось із нас знає, що казати. Ці збори мали витверезний ефект. Восси не звикли чути стільки правди за один день.

— Як на вікні опинився соус для піци? — питає Щастунчик, витираючи скло вологою ганчіркою. — Схоже, я прогавив круту бійку.

Завантаживши посуд у посудомийку, я зачиняю дверцята й натискаю на кнопку «Пуск». Гонор міє руки в раковині поряд.

— У мене в ліфчику соус для піци, — каже вона. — Я сходжу в душ.

Юта йде до комірчини й бере коробку з літерами. Здається, він уперше змінюватиме вивіску вночі. Він прямує до дверей, але зупиняється, розвертався й дивиться на мене.

— Хочеш допомогти?

Я очима шукаю в кімнаті Сагана. Не знаю, чого дивлюся на нього в пошуках підтримки. Правду кажучи, здається, я вже кілька років не була наодинці з Ютою, тому це трохи дивно.

Саган ледь помітно киває, мовчки даючи зрозуміти, що я маю піти з братом. Те, що я спитала в нього поради, не минулося для мене непоміченим. Я витираю рушником руки й рушаю до вхідних дверей.

Коли ми опиняємося надворі й двері зачиняються, Юта мені всміхається, однак ніхто з нас нічого не каже. Ми просто мовчки йдемо до вивіски. Він кладе коробку з літерами на землю й починає знімати ті, що вже на вивісці. Я підходжу близче й допомагаю йому.

— Ти знаєш якусь цитату, яку хотіла б написати тут? — питає він.

Я ненадовго замислююсь, а тоді відповідаю:

— Так. Так, є одна.

Він показує пальцем на коробку.

— Вони в алфавітному порядку, якщо хочеш дістати ті, що тобі потрібні.

Я нахиляюсь і починаю витягувати букви, а брат досі знімає слова з вивіски.

— Ти справді не знала, що я гей?

Я сміюся.

— Не знаю, що я думала.

Він нахиляється і кладе останні літери до коробки.

— Це тебе непокоїть?

Я хитаю головою у відповідь.

— Зовсім ні.

Він киває, але, певно, я його не переконала. А тоді я пригадую, що він, певно, все ще згадує той лист, який я написала, і ті грубоші, що їх йому наговорила.

— Юто, я серйозно. Мені байдуже, що ти гей. Я знаю, що в листі наговорила чимало грубого, але я просто була засмучена. Мені дуже шкода. Ми були дітьми. Я знаю, що... Я просто роками збирала в собі злість на тебе.

Я дістаю останню букву і кладу на землю. Юта встає поряд. Він кілька секунд дивиться мені в очі, а тоді каже:

— Мені теж шкода. Справді, Меріт. Я серйозно.

У нього такий щирій голос, що мене охоплюють почуття. Як я втомилася плакати! Та все одно плачу. Щоками починають котитися дурнуваті сльози, і я нічого не можу з цим удіяти. Мені так давно треба було почути такі слова.

Юта простягає руку і притягує мене в свої міцні обійми. Я втикаюся носом йому в груди, а він обіймає мене так, як брат має обіймати сестру, і від цього я плачу ще сильніше. Я обхоплюю його руками, відчуваючи, як увесь гнів, який назбирався в мені, витікає з кожною сльозою.

— Я буду кращим братом, — каже він. — Обіцяю.

Я киваю, не розриваючи обіймів.

— Я теж.

Юта відпускає мене й говорить:

— Закінчімо тут і ходімо в дім.

Ми кріпимо літери на вивіску й повертаємося до входних дверей. Відчинивши їх, бачимо за обіднім столом Щастунчика, который дивиться на аркуш у своїх руках.

— Ти козел! — кричить він.

Ми з Ютою зачиняємо двері.

— Що вже сталося? — питає Юта й несе коробку назад.

Навпроти Щастунчика, який, схоже, не на жарт розілився, сидить Саган.

— Я не такий!

Саган регоче.

— Не проси мене малювати, якщо будеш сперечатися зі мною щодо того, як я тебе бачу.

Щастунчик відтручує стілець і кидає малюнок у Сагана.

— Якщо ти так мене бачиш, то ти відстійний художник.

Він іде до холодильника, а Саган стиха сміється. Я підходжу до нього й беру малюнок, який так розлютив Щастунчика. Перевертаю його і відразу ж починаю реготати.

— Дай глянути, — просить Юта.

Я передаю йому портрет, і брат вибухає сміхом.

— Овва, — мовить він, передаючи аркуш Саганові. — Ти на нього злишся або що?

Хлопець усміхається і кладе аркуш у кінець свого альбому.

— Взагалі, давай я його собі залишу, — каже Юта. — Для шантажу згодиться.

Щастунчик обходить барну стійку й намагається вихопити папірець із рук Юти, але той високо підводить руку. Щастунчик знову намагається його вихопити, однак Юта біжить коридором, а Щастунчик його доганяє.

— Мені подобається напис на вивіці, — каже Саган, привертаючи до себе увагу.

Я визираю з вікна на цитату, яку виклав Юта.

«Не всі помилки повинні мати якісь погані наслідки. Інколи треба просто простежити людині».

Я стенаю плечима.

— Чула, як один хлопець казав.

Мені важко зараз на нього дивитися, бо великій частині мене він досі дуже подобається. І чомусь через те, як він зараз на мене дивиться, прийняти це найважче. Він ніби пишається мною.

На щастя, Саган знову відволікається на свій важливий телефонний дзвінок. Принаймні цього разу, дістаючи телефон, він піднімає палець і каже:

— Секунду.

Однак я не даю йому жодної секунди. Просто залишаю його самого і йду до своєї кімнати. Для одного дня з мене досить, і попри

те що більшу половину я проспала, зараз готова знову лягти спати.

У кімнаті я розумію, наскільки буквальним було Саганове «секунду». Він стукає до мене у двері майже одразу після того, як я їх зачиняю. Відчинивши, я бачу, як він ховає телефон назад у кишеню.

Я не питаю, чому він прийшов чи про що хоче поговорити. Просто починаю із запитання, яке найбільше мене непокоїть.

— Чому тобі часто телефонують? — Він завжди відповідає на дзвінки, і не важливо, що робить у цей момент. Узагалі це трохи грубо.

— На тому боці лінії завжди не та людина, яку я хочу чути, — відповідає хлопець і без дозволу заходить до мене в кімнату.

— Ну, мабуть, захочь.

Саган іде всередину і роззирається навсібіч. Він зупиняється біля поліці, на якій стоять мої нагороди.

— Коли ти почала їх збирати?

Я підходжу до ліжка й сідаю.

— Перший кубок я вкрада у свого першого хлопця. Він порвав зі мною, поки ми цілувались, і я розізлилася.

Саган сміється, а потім бере кілька трофеїв і роздивляється їх.

— Не знаю, чому мені так подобається це в тобі.

Я закушую щоку, щоб приховати усмішку.

Він ставить нагороду на тумбу й повертається до мене.

— Хочеш тату?

На думці про татуування серце пропускає удар.

— Зараз?

Він киває.

— Якщо поклянешся, що нікому не розкажеш.

— Клянусь. — Я намагаюся не всміхатися, але занадто схильована, щоб приховувати це.

Саган киває в бік своєї кімнати, і я йду за ним коридором. Він підтягує до ліжка стільчик і жестом показує мені сідати. Починає вовтузитися з коробкою інструментів для татуування, яку дістав із шафи.

— Що ти хочеш?

— Не знаю. Сам обери.

Він дивиться на мене і скидає бровами.

— Хочеш, щоб я вибрав татуування, яке до кінця життя залишиться в тебе на шкірі?

Я киваю.

— Це дивно?

Хлопець тихенько сміється.

— Усе, що ти робиш, — дивно, — відказує він.

Та не встигаю я поміркувати над його словами, як він додає:

— Це мені в тобі найбільше подобається. — Він дістасе копіювальний папір і ручку, кладе їх на гардероб і починає щось малювати. — Маєш п'ять хвилин, щоб передумати.

Наступні п'ять хвилин я дивлюся, як він робить ескіз мого татуювання, проте зі свого місця не можу нічого роздивитися. Коли він закінчує, я ще не передумала. Хлопець підходить до дверей і зачиняє їх.

— Якщо хтось побачить, краще збрести, сказавши, що тобі набив його хтось інший.

Я намагаюся підглянути, що ж там намальовано, коли він підходить ближче, але Саган ховає ескіз.

— Поки що не можна дивитися.

У мене відвісає щелепа.

— Я не казала, що хочу татуювання, яке спочатку не дістало моєго схвалення.

Він усміхається й каже:

— Обіцяю, тобі сподобається. — Він змушує мене витягнути руку з рукава. — Можна тут бити? — питает він, торкаючись моєї спини зверху. — Я зроблю маленьке.

Я киваю і заплющаю очі, з тривогою чекаючи, коли ж він уже почне. Він сидить на ліжку, розклавши поряд необхідне обладнання. Я повертаю голову в інший бік, і від цього мені навіть стає легше. Мені не дуже хочеться постійно на нього дивитися. Мене можна легко читати.

Спочатку він копіює татуювання мені на шкіру, а тоді передає подушку, щоб я могла лягти на спинку крісла, перш ніж він почне. Спочатку мені боляче, але я заплющаю очі, намагаючись зосередитися на диханні. Насправді не так боляче, як я гадала, проте точно неприємно. Я намагаюся зосередитися на чомусь іншому, тож вирішу з ним поговорити.

— Що означає татуювання на твоїй руці? Той напис «Ваша черга, Лікарю».

Я відчуваю на шиї його теплий подих, коли він зітхас. Саган трошки чекає, поки шкіра перестане вкриватися сиротами, і знову повертається до процесу.

— Довга історія, — відповідає він, знову намагаючись уникнути цієї теми.

— Добре, що в нас купа часу.

Він так довго мовчить, при цьому й далі набиваючи тату, що я вирішу, що він нічого не розкаже, як завжди. Однак потім він мовить:

— Пам'ятаєш, я казав, що прапор у мене на руці — це прапор сирійської опозиції?

Я киваю.

— Так. Ти казав, там народився твій тато.

— Саме так. А моя мама американка. Вона з Канзасу. Я там народився. — Він ненадовго замовкає, сфокусувавшись на татуюванні, а тоді говорить знову: — Ти знаєш щось про проблему сирійських біженців?

Я хитаю головою, рада, що нарешті в нього з'явився настрій для розмов. Я думала, набивати тату не так боляче, тож мені треба відволіктися.

— Чула. Але знаю небагато. — *Небагато тобто нічого.*

Саган відповідає:

— Так, тут у школах такого не вчать.

Він мовчить протягом іще кількох болючих секунд, а тоді переходить до іншого місця на плечі, і мене огортає полегкість. Хлопець знову починає говорити, а я уважно його слухаю.

— Сирію вже тривалий час правлять диктатори. Тому мій тато приїхав до Америки, щоб тут вступити на медичний факультет. У багатьох країнах поблизу Сирії також при владі диктатори. Кілька років тому почалася так звана Арабська весна. Чимало жителів цих країн вийшли на протести та демонстрації, щоб спробувати скинути диктаторів. Люди хотіли, щоб у країні було менше корупції. Хотіли встановити щось на взір демократії, щоб з'явилася система стримування та противаги. У Тунісі та Єгипті люди це зробили, тож правителі відступили. З'явилася нова форма уряду. Після цього народи Сирії й інших країн сподівалися, що їм теж поталанить щось змінити.

— Отож татуювання якось пов'язане із Сирією?

— Так, — відказує Саган. — Багато хто вірить, що революція почалася саме з цього. Сирійський правитель Башар аль-Асад учився на офтальмолога, але потім помер його батько, і він посів місце нового лідера Сирії. Башарове прізвисько — Лікар. Ну... Якісь діти намалювали на стіні у своїй школі графіті зі словами «Ваша черга, Лікарю». Вони фактично висловили те, на що мовчки сподівалося багато сирійців. Що Лікар відійде від влади, як лідери Єгипту й

Тунісу, і в Сирії запанує демократія.

Я підношу руку, щоб зупинити його. Я, мов губка, вбирала в себе його слова, але в мене з'явилася купа запитань.

— Я ризикую видатися тупою, але в якому році це сталося?

— У дві тисячі одинадцятому.

— І Лікар відмовився від влади?

Саган знову стирає зайве чорнило з мого татуювання і притискає голку до шкіри. Я морщуся, коли він каже:

— Насправді він зробив геть навпаки. Він наказав знайти дітей, які намалювали графіті, їх ув'язнили й катували.

Я хочу повернутись, однак Саган твердо кладе руку мені на плече.

— Диктатор їх заарештував? — питую я.

— Він хотів показати сирійцям, що не терпітиме опозиції. Йому було байдуже, що то лише діти. Коли їхні батьки почали вимагати, щоб їх відпустили, уряд не послухав. Один із керівних офіцерів навіть сказав їм: «Забудьте про своїх дітей. Просто зробіть інших. А якщо не знаєте, як зробити, то я відряджу когось, щоб вам показали».

— Господи Боже, — шепочу я.

— Я не казав, що це буде добра історія, — веде далі Саган. — Коли Лікар ув'язнив тих дітей, люди в Дар'а вийшли

на вулиці. Почалися протести та демонстрації, але замість того, щоб піти на компроміс, уряд застосував проти своїх громадян силу й жорстокість. Загинуло безліч людей. Це збурило протести по всій країні. Люди вимагали, щоб Лікар відійшов від влади. Та він відмовлявся й натомість застосував армію, щоб жорстоко придушувати протести. Невдовзі насилля стало ще більшим і перетворилося на громадянську війну. Тому зараз існує проблема біженців. Уже загинуло майже півмільйона людей, а ще мільйони втікають із країни, щоб урятувати собі життя.

Мені відібрало мову. Я не знаю, що йому сказати. Не можу його втішити, бо нічого в цій історії не вселяє надії. І, якщо відверто, мені соромно, що я нічого про це не знала. Я бачила заголовки в інтернеті та в газетах, але не розуміла їх. Ці події ніколи безпосередньо на мене не впливали, тож я навіть не зважала на них.

Саган прибирає голку, але я не знаю, чи він закінчив, тож не рухаюся.

— Ми переїхали до Сирії, коли мені було десять, — каже він тихіше. — Тато працював хірургом, і вони з мамою відкрили там клініку. Ми прожили там рік, і, коли все погіршилося, батьки

відправили мене сюди, до бабусі й дідуся, поки тато не дістав візу, щоб повернутися додому. Мама тоді мала от-от народити мою молодшу сестру, тож їй літати не можна було. Вони сказали, що це лише на три місяці. А саме перед тим, як вони мали повернутися додому...

Саган замовкає. Позаяк він уже не набиває тату, я розвертаєсь на кріслі й дивлюся на нього. Він сидить, стиснувши руки між колінами й утупившись у підлогу. Коли хлопець підводить погляд, я бачу, що в нього червоні очі, однак він опановує себе.

— Якраз перед їхнім приїздом зв'язок урвався. Раніше вони щодня мені телефонували, та настала тиша. Я вже сім років нічого від них не чув.

Приголомщена, я затуляю рот рукою.

Саган сидить, знову прикипівши поглядом до рук. Я обома долонями закриваю рота, не в змозі збагнути щойно почуте. Повірити не можу, що він таке пережив.

Тому він так поспішно завжди відповідає на дзвінки — бо сподівається почути новини про батьків. Я й уявити собі не можу, як він страждав ці сім років невідання.

— Я почиваюся такою паскудою, — шепочу. — Мої проблеми зовсім ніщо порівняно з тим, через що пройшов ти...

Він зводить на мене геть сухі очі. Від цього мені стає ще сумніше, бо я розумію: він так звик до своєї долі, що йому не хочеться плакати щомиті.

Саган кладе руку на мій стілець і каже:

— Ти не паскуда, Мер, — а тоді він мене розвертає. — Лежи сумирно. Я майже закінчив.

Ми сидимо в тиші, поки він закінчує моє татуювання. Я не можу припинити думати про все, що з ним сталося. Від цього мені крутить у животі. Я справді почиваюся паскудно. Він прочитав лист, у якому я жалілася на всю свою сім'ю й наші тривіальні проблеми. А він навіть не знає, чи живі його батьки.

— Усе, — шепоче він, тоді витирає малюнок чимось холодним і перев'язує його.

— Стривай, — кажу я, розвертаючись. — Спочатку хочу подивитися.

Хлопець хитає головою.

— Поки що не можна. Я прошу тебе не знімати бинти до суботи.

— До суботи? Але ж зараз лише четвер.

— Я хочу, щоб ти ще трохи почекала, — з усмішкою промовляє

Саган. Мені подобається, що після такої тяжкої розмови він усміхається, навіть якщо й вимушено. — А до того часу я що кілька годин наноситиму лосьйон.

Мені така ідея подобається, тож я знехотя погоджуєсь.

— Бодай скажи, що там.

— Побачиш у суботу. — Він заходжується прибирати після себе.

Я встаю й посуваю стільчик назад до столу. А Саган кладе коробку з приладдям у шафу.

Поки я спостерігаю за ним, мене охоплює безмежне співчуття. Через те, що він переживає. Я підхodжу та обвиваю руками його талію, притискаючись обличчям до грудей.

Після всього почутого мені треба його обійтися. І судячи з того, як він обхопив мене руками, без питань приймаючи ці обійми, йому, певно, теж це потрібно. Ми цілу хвилину так стоїмо, а тоді Саган цілує мене в маківку.

— Дякую, — каже хлопець, відпускаючи мене.

Я киваю.

— На добранич.

Він удячно всміхається.

— На добранич, Меріт.

РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ

Ти радієш сьогоднішньому дню?

— Так! — кричить Мобі з коридору.

— Наскільки сильно?

— Дуже сильно!

— Наскільки сильно? — питає Юта.

— Найсильніше! — волає у відповідь Мобі.

Зазвичай після такого обміну репліками рано-вранці я пускала очі під лоба. Та це було раніше, до вchorашньої ночі, а вже вчора я знову почала ставитися до Юти як до брата.

Тато досі не знає, що я перестала ходити до школи, тож я змусила себе вилізти з ліжка. Почистила зуби, вклала волосся, вдягнулася й робила все те саме, що й будь-якого іншого ранку. Я могла б просто сказати йому правду, та не впевнена, що зараз хочу розбиратися з наслідками такого вчинку. Здається, в останні кілька днів могло б уміститися ціле життя.

Почекаю ще тиждень, а тоді скажу йому. Може, навіть два.

А краще розповім про все, коли він нарешті пояснить, чому мама приймає плацебо.

Коли я заходжу на кухню, Гонор із Саганом сидять за столом одне навпроти одного. Вона смеється з якогось його жарту, тому мені трохи легшає, коли я бачу, як вона всміхається. Можливо, тепер, коли я помирилася з Ютою, вона перестала на мене сердитися.

А може, й ні.

Щойно сестра мене бачить, усмішка зникає з її обличчя. Вона переводить увагу на смузі, що стоїть на столі перед нею, і починає водити соломинкою.

Принаймні Саган мені всміхається. Я всміхаюся йому у відповідь, і сама ця ситуація видається мені такою поп-совою.

— Меріт, скуштай, — каже Юта. Він тицяє мені в обличчя одним зі смузі й намагається засунути соломинку мені до рота.

— Гидота, — відповідаю я, відсовуючи його руку і смузі. — Я не куштуватиму це лайно.

— Воно смачне. — Хлопець знову простягає мені склянку. — Присягаюся. Скуштай-но.

Я беру смузі й куштую цю чортівню. Звісно, на смак воно таке, ніби хтось узяв трохи овочів і змішав у блендері, додавши туди

вітамінів без смаку. Я кривлюся та віддаю йому склянку.

— Гидота.

— Ти нічого не розумієш, — каже Саган.

Відчиняються вхідні двері, і до будинку заходить батько.

— Із цим пском щось не так, — мовить він, змишаючи з рук грязюку. Потім витирає їх рушником. — Він уже був млявий, як прибіг сюди?

Я знижу плечима.

— Учора йому було краще. — Я обминаю тата й виходжу на задній двір. Чую, як Саган крокує слідом. Ми втрьох підходимо до Вольфгангої будки, і я опускаюся перед нею навколошки, щоб погладити собаку по голові. — Привіт, другяко.

Він підводить на мене той самий позбавлений цікавості погляд, який був у нього ще з неділі, відколи він тут з'явився. Його хвіст знову різко сіпається, проте пес навіть не намагається підвистися. Чи лизнути мене.

— Він так увесь тиждень поводиться? — питаетато.

Я киваю, і батько присідає поряд. Він проводить рукою по Вольфганговій спині — правду кажучи, я ніколи не думала, що таке побачу. Батько і цей собака... знову разом.

— Я думала, у нього просто депресія, — відповідаю.

Тепер мені шкода, що не хвилювалася через його поведінку, але ж я нічого не знаю про собак.

— Я вчора телефонував ветеринару, — мовить Саган. — Лікар сказав, що може прийняти його завтра, але не думаю, що він здатен так довго чекати.

— Якому ветеринару? — питаетато.

— З Тридцятої вулиці, поряд із «Гудвілем».

— Це недалеко від моєї роботи, — відповідає батько й просовує руки під Вольфганга. — Я завезу його дорогою, побачимо, чи хтось зможе оглянути його раніше. Меріт, відчини ворота, я віднесу його до машини.

Тато киває головою в напрямку воріт, що збоку від дому. Я біжу до воріт і відчиняю їх, а потім мчу й відчиняю двері машини з пасажирського місця. Тато кладе Вольфганга на сидіння. Собаці, схоже, цілком байдуже, що його кудись переносять.

— Як гадаєш, із ним усе буде добре?

— Не знаю, — відповідає тато. — Я дам тобі знати, коли щось буде відомо. — Він підходить до місця водія, залазить усередину, здає назад, та зупиняє авто й гукає мене з вікна. — Забув віддати,

коли ти просила, — каже він, передаючи мені пакет.

Я забираю його й дивлюся, як батько прямує під'їзною доріжкою. Коли він зникає з поля зору, я опускаю погляд і відкриваю пакет. Усередині лежить нагорода. Я й забула, що просила його її купити. Дістаю трофей. Це статуетка тенісиста.

— Що ти цього разу виграла? — запитує Саган.

Я читаю напис на маленькій пластинці внизу нагороди.

— Чемпіон із тенісу штату, 2005 рік.

Він сміється.

— Ти була маленьким генієм. — Хлопець підходить до своєї машини й відчиняє двері. — Тебе сьогодні підкинути до школи?

Я, примружившись, дивлюся на нього. Він же знає, що останнім часом я не ходжу до школи.

— Цікава пропозиція.

Він залазить у авто.

— Варто було спробувати, — відповідає він, зачиняючи за собою двері. Тоді опускає скло і каже: — Я напишу тобі, якщо твій тато розкаже мені щось про Вольфганга.

Я киваю, але потім нахиляю голову.

— А чого це він *тобі* має розказувати?

— Бо... я працюю на нього.

— Справді? — О, тут є що обміркувати.

Хлопець сміється.

— Ти справді не знала?

Хитаю головою.

— Я знала, що в тебе є робота, але ніколи не питала, де саме ти працюєш.

— Твій тато дав мені роботу і дозволив переїхати до вас іще того дня, коли ми познайомилися. Тому він так мені подобається, навіть якщо ти переважно його терпіти не можеш.

Саган оглядається через плече і з'їжджає ґрунтівкою. Перш ніж звернути на дорогу, він легенько махає мені рукою. Я махаю йому у відповідь і дивлюсь, як він їде геть.

Навіть не знаю, скільки часу я стою на ґрунтівці, спостерігаючи за порожньою дорогою. Я почиваюся такою... розгубленою? Не знаю. Здається, цього тижня ні в чому немає сенсу.

Я повертаюся до будинку й наступні кілька годин просто гайнюю час.

Переважно дивлюся телевізор, але не можу не глипати на телефон, чи надійшли якісь сповіщення. Від тата досі жодних новин.

Я отримала лише одне повідомлення — мама просила якось зйти в підвал по обіді. Я відповіла їй, що зайнята. Вона написала: «Гаразд. Може, завтра».

Я казала, що більше ніколи не спушуся в підвал, але бовкнула таке лише тому, що злилася. Зрештою я піду до мами, однаке зараз досі засмучена через неї. 1 через батька теж. А ще я досі не розумію, чому Вікторія вирішила залишитися жити за таких дивних умов.

І я досі не знаю, якого дідька мати приймає плацебо.

А ще мене бісить те, що, почувши все, через що пройшов Саган, я ще відчуваю образу. Втім, чомусь його проблеми не скасували моїх, і це мене теж бісить. Як і те, що в емоційному плані на мене досі впливають невдалі рішення, які приймали мої батьки, хоча мені треба дякувати бодай за те, що вони живі. Тому я почиваюся слабкою. І жалюгідною.

Я закидаю ноги на стіл на кухні й пишу батькові.

Я: Є якісь новини від ветеринара?

Я дивлюся на екран, чекаючи побачити бульбашку з новим повідомленням, але нічого не з'являється. Кладу телефон на стіл і дістаю свої кросворди. Раптом телефон починає дзвонити, і я перевертаю його, щоб подивитися, хто це. Всміхаюся, побачивши номер Сагана.

— Алло!

— Привіт. — Говорити йому важко, він ніби видушує із себе слова.

— Що трапилося?

Я чую, як хлопець зітхає в слухавку.

— Твій тато хотів, щоб я тобі зателефонував. Він... е-е-е... Вольфганг... помер дорогою до лікарні.

Я ледь не випускаю з рук телефон.

— Що? Як?

— Не знаю. Упевнений, що це просто від старості.

Я зітхаю й витираю сльозу, що, на диво, скочується щокою.

— З тобою все гаразд?

— Так, — відповідаю я, знову зітхаючи. — Просто... тато в порядку?

— Я певен, що так. Він казав, що потім собаку можна буде поховати. Мабуть, у церкві пастора Враяна, тож сьогодні я приїду пізніше. Я тобі напишу.

— Добре. Дякую, що сповістив.

— Побачимося ввечері.

Я завершу виклик і цілих п'ять хвилин витріщаюся на телефон. Для мене дивно, що я засмутилась. Якщо не брати до уваги, що в дитинстві я жила поряд із двором, на якому мешкав собака, ми були з ним разом лише кілька днів. Але останній тиждень його життя був, звісно, паршивий. Спочатку помер його господар, тому він пробіг посеред ночі кілька миль під дощем та зрештою захворів і помер серед зовсім незнайомих йому людей. Проте я рада, що його поховають на території церкви пастора Враяна. Впевнена, їм обом цього хотілося б.

Наступні кілька годин немає ніяких звісток ані від Сагана, ані від тата. Можна без перебільшення сказати, що атмосфера в домі напружена, тож я майже весь вечір сиджу в кімнаті. Сьогодні Вікторія навіть не готує, тож ми всі їмо окремо.

Я повечеряла напівфабрикатами і якраз прибираю стіл, коли в Юти дзвонить телефон. Він сидить на дивані разом зі Щастунчиком і Гонор та дивиться телевізор, але його телефон лежить біля мене, на барі.

— Хто там? — гукає він із вітальні.

Я зиркаю на екран, але цього номера немає в його телефонній книзі.

— Не знаю. Номер місцевий, але не підписаний.

— Візьмеш слухавку?

Я витираю руки рушником і беру телефон.

— Алло!

— Гонор?

— Ні, це Меріт.

— Меріт, — каже мій батько. — А де Юта?

— У вітальні. Що трапилося?

Він зітхає.

— Ну... треба, щоб хтось нас забрав.

Я сміюся. Це жарт якийсь?

— У тебе вісімдесят машин. Якого лисого тобі треба, щоб за тобою хтось їхав?

— Ми... е-е... у в'язниці.

Я забираю телефон від вуха і вмикаю гучномовець. А тоді жестом показую Юті, щоб вимкнув звук на телевізорі.

— Тобто ви у в'язниці? I Саган теж у в'язниці?

— Це довга історія. Розповім, коли приїдете.

— Хто у в'язниці? — питает Юта, Заходячи на кухню.

Я рукою показую, щоб він замовк і можна було почути тата.

— Нам треба... внести заставу? Я ще ніколи не забирала нікого з тюрми.

— Ні, нас просто треба підвезти. Ми аж дві години чекали, поки нам дозволять зателефонувати.

— Добре. Ми вже їдемо, — закінчує я розмову.

— Чого вони за гратами? — питает Юта.

Я знизую плечима.

— Не знаю. Думаєш, треба сказати Вікторії?

— Що сказати? — Вікторія вибрала найбільш невдалий час, щоб зайти на кухню.

— Тато у в'язниці, — говорить Юта, повертаючись до неї. — Із Саганом.

Жінка завмирає.

— Що?

— Не знаю, що він утнув, але нетерпляче чекаю на цю розповідь, — мовить Юта.

Гонор зі Щастунчиком теж прийшли на кухню. Ми всі дивимось одне на одного так, ніби не знаємо, що ж робити. Та, мабуть, ми й справді нічого не знаємо. Не щодня випадає забирати батька з тюрми.

— Як заберете його, хай негайно мені зателефонує, — каже Вікторія. — Я маю залишитися з Мобі.

Я киваю і прямую до себе в кімнату, щоб узутися. Що, на бога, вони ушкварили?

РОЗДІЛ П'ЯТНАДЦЯТИЙ

Не знаю, чого я очікувала, але тато з Саганом, виходячи з-за ґрат, мали цілком нормальній вигляд. Ми понад годину стояли на парковці й чекали, поки вони закінчать розбиратися з паперами. Нам вони сказали лише, що їх заарештували за осквернення. А я навіть не знаю, що це означає.

Мій перший імпульс — підбігти до Сагана й обійняти його, проте я не роблю цього. Особливо перед усіма іншими. Натомість чекаю, доки він підійде до машини, та непомітно стискаю його руку.

— То що ви накоїли? — запитує Юта.

Тато розчиняє дверцята мікроавтобуса.

— Намагалися поховати чортового пса, от що ми зробили. — Він сідає в машину і грюкає дверцятами.

Ми всі дивимося на Сагана — на його обличчі роздратування.

— Я намагався пояснити йому, що це кепська ідея, — каже він.

— Поховати пса? — питає Щастунчик.

Проте Саган хитає головою.

— Я думав, ми поховаемо його біля церкви, але... ваш батько мав інший план.

— О ні, — мовить Гонор, не в змозі повірити власним вухам.

— Що ні? — питає Юта.

— Він хотів поховати його з пастором Браяном, — відказує Саган.

— На кладовищі? — цікавиться Щастунчик.

— Вас заарештували за осквернення могили? — питаю я.

Саган киває на знак підтвердження.

— Ну, теоретично ми копали яму біля могили пастора Браяна, але поліція, спіймавши тебе на цвинтарі з лопатою, не питає, що ж ти там робиш.

— Чорт забирай! — мовить Юта.

— Залазьте в машину! — кричить батько.

Ми всі сідаємо у фургон. Зрештою я опиняюся на задньому сидінні разом із Саганом, однак нічого проти цього не маю. Юта розвертає машину, але не встигаємо ми вийхати з поліційного відділку, як під'їжджає патрульна автівка.

— О ні, — зітхає Саган.

— Що таке?

Він киває в бік копів, що якраз виходять з авто.

— Це вони нас заарештували.

— Тату, — кажу я, бо не хочу, аби він щось утнув.

— Що ви зробили з собакою? — питає батько офіцерів.

Коп, який сидів за кермом, підходить до вікна.

— Поховали його поблизу церкви пастора Браяна, — відповідає він. — Там, де це, мабуть, слід було зробити вам.

— Так, ну... заднім числом легше думати і все таке, — каже тато й махає Юті рукою. — Їдьмо.

Юта здає назад, і коп плескає по капоту, а тоді розвертався та йде до відділка. Крізь вікно я бачу, як вони обидва сміються.

— Клас. Ось містом поповзла ще одна чутка про Воссів, — каже Гонор, яка сидить перед нами.

— Теоретично це не чутка, — відповідає Саган. — Ми копали на кладовищі без дозволу. Це незаконно.

Гонор розвертався на сидінні.

— Я про це знаю, але тепер усеньке місто думатиме, що тато намагався викопати пастора Враяна. Усі знають, що він атеїст, а нині поширяється чутки про те, що він хоче проводити з його тілом сатанинські ритуали.

— Це не найгірше з того, що про нас говорили, — мовить тато з переднього сидіння.

Гонор знову супиться.

— Мабуть, усе було б не так погано, якби більшість чуток були брехнею.

Тато зиркає на неї в дзеркало заднього огляду.

— Ти кажеш, що тобі соромно мати прізвище Восс?

Гонор зітхає.

— Ні. Мені просто соромно бути твоєю донькою.

— От лайно, — видахає Щастунчик собі під носа.

Батько розвертався до неї.

— І чому ж це, Гонор?

— Тату, — мовить Юта. — Не зважай. Тиждень видався просто божевільний.

— Ох, та якось не знаю. — Голос Гонор сповнений сарказму. — Можливо, тому що ти не знаєш, як бути пристойним чоловіком і батьком?

Тато знову розвертався й розблокував дверцята зі свого боку.

— Зупини машину.

— Що? — питає Юта. — Ні.

— Зупини машину! — волає батько.

— Просто зупинись, Юто, — кажу я.

Якщо в тата буде нервовий зрив, то хай краще це станеться надворі, ніж в авто.

Юта з'їжджає на узбіччя, однак він навіть не встигає припаркуватись, як батько відчиняє двері й вилазить із фургона. Ми всі стороною спостерігаємо за тим, як він копає гравій біля дороги. Я ще ніколи не бачила його таким лютим.

— Із ним усе гаразд? — питаю я Сагана.

Той стенає плечима.

— Здається, коли нас заарештували, з ним усе було гаразд. Навіть посміявся з цього.

Юта відчиняє дверцята з боку водія й виходить із машини. Тоді Гонор відчиняє інші дверцята, і всі виходять надвір. Коли ми всі стаємо коло машини, тато ненадовго припиняє свої нападки на гравій і відсапується. Він махає на нас рукою.

— Думаєте, якщо я вже дорослий, то в усьому розбираюся? На вашу думку, мені не можна припуститися помилки? — Він не кричить, але й не розмовляє. А тоді починає ходити перед нами сюди-туди. — Не завжди все так, як того хочеться, і байдуже, скільки зусиль докладено.

Здається, його слова діткнули Юту.

— Ну, коли приймаєш погані рішення, то не завжди як результат пташечки співають, тату. Можливо, слід було трохи подумати, перш ніж зраджувати маму.

Тато робить кілька кроків назустріч Юті. Він так швидко підходить, що Юта задкує, поки не впирається в машину.

— Про це я й кажу! Ви всі вважаєте себе такими розумниками!

— Батько розвертається й відступає від нас на кілька кроків. Він кладе руки на потилицю й кілька разів глибоко втягує повітря. Коли він нарешті знову повертається до нас, то дивиться просто на мене. Саган кладе руку мені на спину, щоб заспокоїти. — Хочеш знати, чого таблетки, які ти вкralа, — це плацебо?

Я киваю, бо вмирала з цікавості, відколи дізналася, що це саме плацебо.

— Бо їй не боляче, — відказує батько. — Вашій матері не боляче, вона не видужує після раку. У неї навіть ніколи *не було* того раку. — Він підступає ближче до нас. — У вашої матері ніколи *не було* раку, — повторює він. — Подумайте про це.

Я бачу, як Юта стискає кулаки і раптом робить крок до батька.

— Краще тобі говорити далі, бо я на волосинці від того, щоб тебе вдарити.

Тато нерадісно сміється й розчаровано проводить рукою по обличчю. А тоді спроквола опускає руки.

— У вашої матері... в неї є... проблеми. З'явилися, коли вона потрапила в ту аварію. — Він більше не кричить. Тепер у нього радше переможений вигляд. — Травма мозку... змінила її. Вона вже не була така, як раніше, і я розумію, що до аварії ви її не знали, але... — Тато кривиться, здіймаючи очі до неба, ніби намагається стримати сльози. — Вона була дивовижною жінкою. Ідеальною. Вона була... щаслива.

Він відвертається, щоб ніхто з нас не бачив, як він плаче. Це найсумніше, що я бачила у своєму житті. Я затуляю рота рукою й чекаю, поки він оговтається. Це єдине, що я можу зробити.

Зрештою тато повертається, але не дивиться нам у вічі. Він утуплюється в землю.

— Я спостерігав за тим, як жінка, в котру я закохався, перетворюється на когось зовсім чужого, і це найтяжче, що мені випало на долю. Легше навіть було самотужки ростити трьох дітей, які мали менше як два роки, коли в неї ставалися напади й вона тижнями лежала в ліжку. Навіть легше, ніж тоді, коли вона почала вигадувати собі різноманітні хвороби й переконувати себе в тому, що помирає. Легше було шпиталізувати її, а потім збрехати вам про те, що вона в лікарні, бо в неї рак, як вона й гадала. — Тато підводить очі на мене, а потім на Гонор. Нарешті переводить погляд на Юту. — Це не та жінка, з якою я одружився. І так, я знаю, що вчинив жахливо, коли почав зустрічатися з Вікторією, однаке це вже сталося і нічого змінити не можна. І так, те, що у вашої матері зараз рідко бувають моменти прояснення, — жахливо. Бо тоді вона розуміє, на що перетворилося її життя, наш шлюб. І це вбиває нас обох. І лише так я можу запевнити її в тому, що досі її кохаю. Що завжди її кохатиму.

— Він рвучко видихає й витирає з очей сльози. — Тому що я й справді кохаю вашу матір. Завжди кохатиму. Просто... деколи виходить не так, як цього хочеться. І хоч я й атеїст, не минуло ні дня, щоб я не подякував Богові за те, що в мене є дружина, яка це все розуміє. Останні чотири з половиною роки Вікторія прожила під одним дахом із жінкою, яку я досі кохаю. Вона ні про що мене не питає, коли я потрібен вашій матері. Вона не виправляє нікого з вас, коли ви її ображаете чи звинувачуєте в тому, що вона розлучниця. — Тато підходить до машини й бере куртку. — Я ніколи не розповідав

вам правди, бо не хотів, щоб хтось із вас осуджував маму. Проте я не зраджував її, коли вона помирала від раку. І зараз теж не помирає. Так, вона хвора. Але ніхто з нас їй допомогти не може. — Батько надягає куртку й застібається. — Я йду додому.

Він рушає від машини в напрямку нашого будинку, до якого ще цілих п'ять кілометрів. Аж раптом завмирає й повертається до нас.

— Я лише хотів, щоб у вас, діти, була змога полюбити матір так, як вона на це заслуговувала. Щоб вона була для вас найважливішою. І Вікторія теж завжди цього хотіла. — Тато задкує. — Та я й гадки не мав, як ви всі при цьому мене зненавидите.

Він знову розвертається і йде в напрямку нашого дому. Я чую, як Гонор плаче. Чую навіть, як плаче Юта. Тоді витираю сльози з обличчя й намагаюся вдихнути так, щоб повітря в легенях затрималося бодай на дві секунди.

Гадаю, ми всі шоковані. Минає кілька хвилин, протягом яких ми всі стоймо нерухомо. Тата більше не видно, коли Юта опановує себе й нарешті озивається до нас.

— Сідайте в машину, — каже він, обходить авто до місця водія й залазить усередину, та ми не рухаємося. Тато натискає на клаксон, а тоді б’є по керму. — Дідько, сідайте в машину!

Щастунчик сідає на пасажирське місце, а ми всі залазимо й умощуємося позаду. Саган навіть не встигає зачинити дверцята, як Юта розвертає автомобіль на сто вісімдесят градусів.

— Куди ти ідеш? — питает його Гонор.

— Ми поховаємо того бісового пса разом із пастором Браяном.

РОЗДІЛ ШІСТНАДЦЯТИЙ

Нова церква пастора Браяна значно більша за стару — ту, у якій живемо ми. Тепер мені не так шкода, що тато колись її купив. Схоже, пастор Брайан непогано жив. Ну... поки не помер.

— Хутчіш, — каже Гонор.

Саган відкидає лопатою свіжу землю на Вольфганговій могилі. Юта на другому боці під'їзної доріжки стоїть на варті. А Щастунчик... О Господи!

— Ти длубаєшся в носі?

Щастунчик витирає пальці об сорочку і стенає плечима.

— Яка гидота, — каже Гонор, зиркає на мене й бурмоче стиха:

— Повірити не можу, що ти мало не зайнялася з ним сексом.

Я ігнорую її закиди. Не хочу починати нову бійку з нею, коли в трьох із нас новісінькі лопати, які ми купили дорогою сюди. Нічим добрим це не закінчиться. А ще я не сперечаюся з нею тому, що... ну... теж не можу повірити, що мало не зайнялася з ним сексом.

— Усе, — мовить Саган, стає навколоїнки і починає скидати землю з простирадла, у яке загорнутий Вольфганг. — Щастунчику, допоможи мені.

Щастунчик хитає головою.

— Чуваче, ні за що. Те, що ти робиш, стопудово заплямує карму. Я не хочу брати в цьому участі.

— О Господи, здуріти можна! — Я нахиляюсь і допомагаю Саганові відкинути землю.

Хлопець піднімає пса і сам несе його до машини. Я відчиняю задні двері, і він кладе його всередину.

— Мені треба закопати могилу так, щоб ніхто нічого не запідозрив, — каже Саган.

— Ти починаєш розбиратися в кримінальному житті, — дражню його я.

Він усміхається й зачиняє дверцята фургона.

— А запеклі злочинці тебе приваблюють? — Він скидає бровами, і від того, що він так очевидно фліртує, моє серце стискається.

Я чую, як стогне Гонор, проходячи повз нас.

— Мене це вже бісить.

Саган пускає очі під лоба і прямує назад до бокової стіни церкви,

щоб закопати могилу. Коли ми всі нарешті всідаємося в автівку, Гонор питає:

— А навіщо ми це робимо? Тато ж ненавидів цього собаку. Не думаю, що йому не однаково, де його поховають.

Саган хитає головою, показуючи, що не згоден із нею.

— Ні, йому не байдуже. Не знаю, чому він так твердо вирішив поховати цього пса з пастором Браяном, але хай яка є причина, він хотів, щоб вони були разом.

Юта виїжджає з парковки поряд із церквою і вмикає фари.

— Гадаю, тато завжди почувався трохи винним через те, що викупив у пастора Враяна «Долар Восс». Можливо, це його спосіб покаятися.

— Він атеїст, — відказує Щастунчик. — Думаю, краще сказати, що його мучило сумління.

Гонор закриває рота й носа рукою.

— Будь ласка, опустіть хтось вікно. Від цього пса так смердить, що я зараз блюватиму.

У машині й справді тхне. Юта опускає обидва вікна попереду, та це не розв'язує проблеми. Я затуляю носа футболькою і сиджу так, поки ми не доїжджаємо до цвинтаря.

— Де могила пастора Браяна? — питає Юта.

Саган вказує на могилу, розташовану неподалік головного входу. Юта іде по круговій доріжці, а тоді зупиняється біля входу на кладовище. Припаркувавшись, він наказує нам із Гонор сісти попереду й чатувати.

— Я не хочу сторожувати, — кажу я, зачиняючи бокові двері фургона. — Хочу допомогти вам його поховати.

Гонор обходить машину до водійського місця.

— Я пантруватиму.

Юта зі Щастунчиком теж обходять автівку і дістають Вольфаганга.

Саган бере мою руку і стискає її, дивлячись на мене згори вниз.

— Залишся в машині, — каже він. — Ми швиденько.

Я хитаю головою.

— Я не сидітиму в машині наодинці з Гонор. Вона мене ненавидить.

Саган міряє мене недвозначним поглядом.

— Саме тому тобі треба залишитися в машині, Меріт. Тільки ти можеш це виправити.

Я пирхаю і згортаю руки на грудях.

— Гаразд, — роздратовано випльовую слова. — Я поговорю з нею, але не можу сказати, що мені це приємно.

Він самими губами каже: «Дякую», а тоді розвертается. Я споглядаю, як вони втрьох ідуть кладовищем до щойно викопаної могили. А тоді лізу в бісів фургон.

Коли я зачиняю двері, Гонор вмикає радіо, щоб не чути мене, якщо я спробую заговорити.

Я нахиляюсь і вимикаю радіо.

Вона підсовується ближче та вмикає його.

Я вимикаю.

Вона вмикає.

Я простягаю руку і вимикаю мотор. Тоді дістаю ключі, і радіо нарешті затикається.

— Пішла на курву, — бурмоче вона.

Обидві починаємо сміятися. Раніше ми обожнювали казати одна одній «пішла на курву». І Гонор уже багато років так зі мною не говорила.

У дитинстві в Юти був друг на ім'я Дуглас. Він жив за кілька кілометрів униз вулицею, тож часто приходив до нас, коли ми мешкали в старому будинку за «Долар Восс». Востаннє, коли прийшов, він звинуватив мене в тому, що я шахраю в грі у класики. Хто взагалі шахраює в класики?

Пам'ятаю, Юта так розлютився через те, що Дуглас звинуватив мене в ошуці, що наказав другові йти додому. А Дуглас крикнув у відповідь: «Пішов на курву!»

Можливо, його слова дозолили б Юті більше, якби Дуглас лаявся правильно. Мені було лише вісім чи дев'ять, однак навіть я знала, що фраза «пішов на курву» достатньо смішна, щоб з неї можна було посміятися. Через це Дуглас розлютився ще дужче, тож стиснув руки в кулаки й погрожував ударити мене.

Однак Дуглас не знов, що за ним стоїть наш батько.

— Дугласе! — сказав тато, через що малий підстрибнув ледь не на півметра. — Гадаю, буде краще, якщо ти негайно підеш додому, — Дуглас навіть не розвернувся. Він рушив геть якомога прудкіше. Коли він відійшов десь на п'ятсот метрів, тато вигукнув: — І на майбутнє, правильно казати *пішов на ***!* Не *пішов на курву!*

Дуглас ніколи більше не приходив, але так склалося, що «*пішов на курву*» ми полюбили всім серцем. Я так давно не чула цієї фрази, що майже забула, що колись вона була нашою фішкою.

Гонор проводить обома руками по колонці й зітхає.

— Я чула, що ти вчора сказала татові. — Вона смикає нігтями кермо, відриваючи від нього маленькі клаптики шкіри.

— Я вчора багато чого йому наговорила. Про що саме ти кажеш? Гонор нахиляється на сидінні і вступлюється у вікно.

— Ти сказала, що я на волосинці від некрофілії.

Я заплющую очі й відчуваю провину, яка так часто навідувала мене цього тижня. Учора, говорячи про це татові, я навіть не знала, що Гонор досі вдома.

— Ти говорила так, ніби все мое життя крутиться навколо смерті, Меріт. Це не одержимість. У мене було двоє хлопців, відколи помер Кірк. Двоє.

— Колбі ти береш до уваги?

Гонор пускає очі під лоба.

— Ні, він досі живий.

— Кірк? — нагадую я. — Це вже чотири. Пересічно це два мертві хлопці на рік.

— Добре, — роздратовано відповідає Гонор. — Я тебе зрозуміла. Але від цього ти не стаєш кращою за мене.

— Я цього ніколи не казала.

— А тобі й не треба. Я ж бачу, як ти на мене дивишся. Ти завжди мене осуджуєш.

Я відкриваю рота, щоб заперечити їй, проте відразу закриваю, бо, можливо, вона таки має рацію. У мене сформувалося доволі стала думка про сестру. Це осуд? Я так злюся, коли хтось осуджує мене, однак, може, я нічим і не краща.

Раптом я шкодую про те, що вимкнула радіо. Поки що мені зовсім не подобається ця розмова.

— Як гадаєш, ти закохана в Сагана? — запитує вона.

— Як коли.

— Ну ти все одно скажи. Я теж можу щось розповісти.

Визирнувши у вікно, я спостерігаю за тим, як Саган викопує таку саму яму, яку трохи раніше закопував.

— Я ледве його знаю, — кажу я Гонор. — Та є дещо, що мені в ньому подобається. Мені подобається те, що я відчуваю через нього. Подобається, коли він поруч. А ще подобається його тихий сміх, моторошні малюнки, те, що він, схоже, мислити не так, як більшість людей нашого віку. Проте я недостатньо його знаю, щоб закохатися.

— Забудь про час, Меріт. Подивися на нього і скажи, що ти не запала на нього.

Я зітхаю. «Запала» — це ще м'яко сказано. Я радше впала.

Зруйнувалася. Кинулася йому під ноги. Що завгодно, але не запала.

Я підтягую під себе ноги й повертаюся на сидінні, щоб глянути на сестру.

— Я почуваюся тупо, коли це кажу, бо ж ледве його знаю, але мені здається, що я покохала його, уперше побачивши. Тому останнім часом я була така роздратована, бо думала, що ти з ним зустрічаєшся, тож чимдуж силкувалася триматися від вас обох подалі. Й тепер що більше я про нього дізнаюся, то більше він мені подобається, а це мене бісить. Я думаю лише про нього. І хочу думати лише про нього. Мені так важко дихати, коли він поруч, але ще важче, коли його немає. З ним мені кортить дізнаватися щось нове, змінюватися, зростати й бути такою, якою я, на його думку, можу бути.

Після цього словесного проносу я вдихаю. Чую, як Гонор сміється й каже:

— Овва. Ну то й добре!

Я заплющаю очі, бо мені соромно, що я все розповіла. Розплющивши їх, бачу, що Гонор розвернулася на сидінні до мене. Вона поклала голову на узголів'я сидіння й опустила очі.

— Так само я почувалася разом із Кірком, — тихенько каже вона. — Я знаю, що була лише дитиною, але з ним у мене все було так само. Я думала, що він моя рідна душа. Гадала, що ми будемо разом до кінця життя. — Вона підводить на мене очі. — А тоді... він помер. Але ті почуття, які були в мене до нього, нікуди не поділись, і мені немає куди їх подіти, немає кому віддати. Я постійно через нього хвилрююся, бо не можу побачити його чи торкнутись. І я подумала, може, хай де є, а він такий самий спустошений, як і я. — В її голосі вчувається нотка сорому, коли вона розповідає мені про це все. Гонор стенає плечима, а потім мовить: — Тому я почала спілкуватися з хлопцями з груп підтримки в інтернеті. Розмовляти з іншими підлітками, які вмирали, як і Кірк. І я розповідала їм усе про Кірка. Хотіла, щоб вони знали, як я його кохала, щоб, коли вони опинилися на небесах, знайшли його і сказали: «Привіт, Кірку, я знаю твою дівчину. Вона досі тебе кохає».

Вона відхиляється на сидінні й закидає ногу на панель для приладів.

— Я більше так не думаю, але все починалося саме так. За кілька місяців після Кіркової смерті Тревора, одного з хлопців із Далласької групи підтримки, поклали в лікарню. Я не кохала його так, як Кірка, але він був мені не байдужий. А ще я знала, що Кіркові було спокійніше помирати, коли я була поруч. Отже, коли Треворові була

потрібна підтримка, я була поруч. І це було приємно. Мені було приємно знати, що через мене смерть здалася йому не такою жахливою. А після Тревора був Міча. А тепер... Колбі. І я знаю: ти вважаєш, що це жахливо, що я користуюся людьми чи мене якимось дивом приваблюють смертельно недужі хлопці. — Вона недвозначно на мене зиркає. — Ти помиляєшся, Меріт. Я чиню так, бо знаю, що хоч трішки, але таки допомагаю їм у найскладнішій ситуації в житті людини. Ось що я роблю. І мені приємно від того, що вони трохи менше бояться смерті. Утім, ти все так роздуваєш і постійно говориш, що мені треба до психотерапевта. Це... жорстоко. Інколи ти можеш бути дуже грубою.

Я ні слова не промовила, поки вона говорила. Просто слухала... усвідомлювала. Я дивлюся на сестру — на свою ідентичну близнючку — і цієї миті зовсім її не впізнаю. Уперше в житті мені здається, ніби я дивлюся на геть чужу людину. Ніби все, що я стільки років про неї думала, насправді виявилося неправильним.

Відвернувшись, я визираю у вікно й спостерігаю за тим, як хлопці засипають могилу землею. Намагаюсь уявити, що я відчувала б, якби з Саганом щось сталося. Що я відчувала б, якби довелось сидіти біля нього й дивитися, як він помирає?

Доки Гонор побивалася через Кіркову смерть, я жодного разу їй не співчувала. Я просто не розуміла такого кохання. Тоді ми були набагато менші, і, правду кажучи, я думала, що вона просто драматизує.

Усі ці роки я ненавиділа Юту через те, що він не намагався зі мною зблізитись, і от я ставлюся до власної близнючки так само.

Я розвертаюся та простягаю руку, щоб притягнути її до себе. Й одразу відчуваю, як Гонор зітхає, ніби їй просто треба було, щоб я лише її обняла. Я так довго ображалася через те, що ніхто в сім'ї не обіймає мене, а, можливо, вони ображалися через це на мене.

— Вибач, Гонор. — Я гладжу її по волоссю й кажу те саме, що казав мені Юта: — Я буду кращою сестрою. Обіцяю.

Вона полегшено зітхає, однак не відпускає мене. Деякий час ми сидимо так, обійнявшись, і мені стає цікаво, чому протягом останніх кількох років усі в цій сім'ї були проти обіймів та чесності. Загалом це не так погано. Гадаю, ми всі просто дійшли до того, що чекали, поки ініціатором стане хтось інший, але ніхто не робив першого кроку. Можливо, це корінь багатьох проблем у нашій родині. Насправді люди так довго мордуються не через проблеми, а через те, що всім бракує сміливості першими поговорити про ці проблеми.

Зрештою Гонор відсувається від мене та опускає сонцевахисний щиток. Вона пальцями стирає туш, що залишилася під очима. Тоді відкидається на сидінні й бере мене за руку. І стискає її.

— Мені дуже шкода, що за останні кілька днів я стільки тобі всього наговорила. А ще шкода через те, що сталося з Ютою. Я просто... гадаю, я просто сердилася на тебе. За те, що ти ніколи про це не розповідала. Чому ти не розповіла мені про це, Меріт? Я ж твоя сестра.

— Не знаю. Мені було лячно. І що довше я тримала цю таємницю в собі, то більше мій страх перетворювався на образу. А ще я бачила, якими близькими ви були з Ютою. Я теж цього хотіла.

— Ми обидві занадто вперті.

Я згодна з сестрою. Кілька хвилин ми сидимо мовчки й дивимося у вікно. Хлопці ще копають, але Саган стягнув із себе футболку. Я не можу відвести від нього очей, поки він раз у раз нахиляється й закидає землю в могилу.

— З ним хоч щось не так? Він такий ідеальний.

— Бе-е-е, — мовить Гонор. — Як на мене, занадто здоровий. Мені подобаються слабкіші хлопці.

— Ох, то тобі можна про це жартувати, а мені — ні?

Вона сміється, а тоді сміх перетворюється на легку усмішку.

— Він дуже хороший, Меріт, — каже Гонор, зітхаючи. — Добре до нього стався, гаразд?

«Буду, якщо він даст мені шанс».

— Я така рада, що помилялася стосовно вас обох. Не знаю, чи ми змогли б помиритись, якби ти була в нього закохана.

— Пішла на курву.

Я всміхаюся. Боже, як же я сумувала за цим!

За кілька секунд Гонор каже:

— Думаєш, він зможе нас розрізнати?

Я стенаю плечима.

Тоді Гонор виструнчується на сидінні. В її погляді танцюють бісики.

— Випробуймо його.

Ми обидві всміхаємося. Залазимо на задні сидіння й міняємося одягом. Я розпускаю волосся і віддаю їй свою резинку. Проводжу пальцями по своєму волоссу, а Гонор зав'язує своє.

— Мені треба в туалет, — крізь сміх говорить вона. — Ти ніколи не помічала, що від хитрощів хочеться в туалет?

— До цієї миті не помічала.

Помінявшись одягом, ми знову сідаємо попереду, тільки цього разу я сідаю на місце водія, а Гонор — на пасажирське. Щойно ми всідаємося, хлопці, закинувши лопати на плечі, прямують до нас. Серце шалено калатає в грудях, адже тепер я хвилююся, що Саган нічого не помітить. Що це означатиме? Що все, що він говорив про те, як побачив мене вперше, — брехня? Що насправді він не може нас розрізнати? Тоді на дивані він доволі швидко все зрозумів.

Я вже починаю шкодувати про цей розіграш.

Юта першим підходить до фургона.

— Я поведу, — каже він, жестом показуючи мені, щоб я пересіла на заднє сидіння.

Ми з Гонор залазимо назад. Я сідаю скраєчку, а Гонор — посередині. Саган розмовляє зі Щастунчиком, сідаючи в машину, тож навіть не дивиться на нас. Він сідає посередині й зачиняє двері, і в цей момент Юта заводить автівку. Саган плескає по спинці Ютиного сидіння.

— Хутчіш, — каже він, підганяючи Юту. — Не хочу, щоб мене заарештували вдруге за день.

Саган відкидається на сидінні й з усмішкою дивиться на Гонор.

— Ти голодна? — Тоді оглядається на мене й питає: — А ти? — потім він розвертався. — Хтось хоче їсти? Я помираю від голоду.

Гонор киває, однак нічого не каже. Я теж мовчу. Я знаю, що в нас схожі голоси, але розумію: якщо ми почнемо розмовляти, йому буде легше про все здогадатися.

— Поїхали в «Тако Белл», — пропонує Щастунчик.

— Гонор ненавидить «Тако Белл», — відказує Юта. — Краще їдьмо в «Ербіс».

Добре, що я вдаю із себе Гонор, бо сама обожнюю «Тако Белл».

— А мені подобається ідея з «Тако Белл». Я не проти, якщо ми поїдемо туди.

Гонор розвертався й скоса зиркає на мене.

— Знаєте що? — каже Саган, розвертавшись на сидінні, щоб глянути на Гонор. Він нахиляється й хапає її за руку. Господи! А якщо він нарешті вирішив знову мене поцілувати, а я навіть не вона? Хлопець підносить другу руку й торкається щоки Гонор. — Ти маєш дуже дивний вигляд в одязі Меріт.

— Чорт забирай, — бурмоче Гонор. — А ми думали, що надурили тебе.

Ох, алілуя!

Саган одразу прибирає руку від обличчя Гонор, розвертався й

зalазить на заднє сидіння. Сідає поруч і закидає руку мені на плечі. Він швиденько цілує мене у волосся збоку й шепоче:

— Дякую.

Підвівши очі, бачу, що він усміхається. З цієї усмішки я бачу: він радий, що ми з Гонор розіграли його. Це означає, що ми помирились, а саме на це хлопець і сподівався.

— Від тебе смердить мертвим пском, — кажу я.

— Ні, від мене пахне запеклим злочинцем.

— Ні, — мовить Гонор. — Від вас усіх тхне смертю. Опустіть вікна!

Запах різко б'є в носа. Я підтягує футбольку й затуляю рота й носа, поки ми не приїжджаємо в «Тако Белл».

* * *

Додому ми повертаємося вже за північ. Та попри пізню годину, щойно заходимо крізь вхідні двері, ми з Гонор і Ютою отримуємо повідомлення від матері. Певно, вона почула, що ми прийшли.

Будь ласка, може хтось із вас спуститися до мене? Я щось чула.

Я підводжу погляд від телефона й бачу, як Гонор із Ютою дивляться на мене.

— Чия черга? — питает Юта.

Гонор знизує плечима.

— Мабуть, моя. Я вже кілька днів до неї не ходила.

— І я, — мовить Юта.

— І я теж.

Ми всі прямуємо до підвалу й спускаємося сходами. Мама стойть з іншого боку кімнати, під вікном. Схоже, вона спала. На ній піжама, волосся розтріпалося.

— Ви це чули? — питает вона, широко розплющивши очі, й підходить ближче. — Я цілий день чую ці звуки.

Юта піdstупає до вікна, але зиркає на нас із Гонор. Ми всі намагаємося приховати свої почуття, однак тепер усе інакше. Після того як ми довідалися про те, що ці всі роки приховував тато, не думаю, що зможемо дивитися на маму

так само. Утім, не впевнена, що це погано. Насправді навіть добре. Тепер я співчуваю її більше, ніж раніше. І зараз, дізнавшись усе про її ситуацію, я зовсім не ображаюся.

Проте я щось підозрюю. Тепер, знаючи про те, як проблеми з психікою впливають на її життя, я вже сумніваюся в тому, що вона насправді щось чує. Ми завжди знали, що в неї є проблеми, однак тепер, коли тато кинув світло на серйозність ситуації, ми, мабуть,

ставитимемося до її дивної поведінки з більшою підозрою. Юта стоїть під вікном, проте нічого не чує. Ми всі мовчимо, але теж не можемо вловити ніяких звуків.

— А що саме ти чуєш? — запитує Юта.

Мама махає в бік вікна.

— Схоже, із цим собакою щось не так. Він скиглить цілісінський день і всю ніч, і я не можу спати.

Гонор із тugoю в очах дивиться на мене. Мама навіть не усвідомлює, що Вольфганг' помер і ми його поховали. Насправді навіть не раз.

— Мамо, — кажу я. — Пса більше немає. — Я намагаюся сказати це якомога щиріше, та в голові роїться: «Бідолашна».

— Ні, я вам кажу, біля вікна щось є. — Вона так у цьому впевнена, що починає ходити сюди-туди.

Юта киває й підходить до сходів.

— Я подивлюся, — мовить він, збігаючи вгору сходами.

Мама підходить до ліжка й сідає на краєчок. Гонор сідає поруч із нею і проводить рукою по волоссу, щоб заспокоїти її.

— Ти голодна? — питает Гонор.

І після цього я відразу згадую, що сьогодні ніхто з нас не приніс їй вечері. Тато зателефонував і сказав, що їх заарештували, і ми відразу поїхали у відділок, щоб забрати їх. Я навіть не подумала привезти їй щось із «Тако Белл».

— Ні, Вікторія принесла мені попоїсти. І ви, дівчатка, забули, що в мене тут є свій холодильник. Я не помру з голоду, якщо мені нічого не принесуть.

Ми з Гонор здивовано перезираємося.

— Вікторія принесла тобі попоїсти?

Мама звично встає, ніби щойно не казала, що Вікторія заходила в підвал. Я й не думала, що Вікторія спускалася сюди, відколи мама переїхала вниз.

А проте, цього тижня я дещо зрозуміла, а саме що не знаю людей так добре, як мені здається.

Хтось стукає у вікно підвалу.

— Меріт, — лунає з-за шиби приглушений голос Юти. — Вийди сюди.

Я біжу сходами, виходжу надвір і обходжу будинок до вікна, що веде в підвал. Юта стоїть перед ним навколоїнки.

— Ти не повіриш, — каже він, піdnімає щось і жестом показує, щоб я піdstупила ближче.

— Що це таке?

— Цуцики, — каже він. — Двоє.

Я уклякаю поруч із ним.

— Жартуюеш. Звідки вони тут узялися? — Я забираю в Юти одного цуцика. Він маленький і чорний, йому не більше як день-два. Я роззираюсь. — А де їхня мама?

Юта притискає іншого цуцика до грудей.

— Підозрюю, ми поховали її біля пастора Враяна.

Стоп.

Стоп.

— Вольфганг був дівчинкою?

— Схоже на те, — зі сміхом мовить Юта.

— Але... — Я дивлюся на цуценя, яке тримаю в руках. — Вони, мабуть, помирають від голоду. Як ми тепер допоможемо їм вижити?

Брат віддає мені друге цуценя й підводиться.

— Побачимо, чи я зможу додзвонитися до невідкладної допомоги ветеринарної клініки. Занеси їх до мами, щоб вона побачила, хто допоміг їм вижити.

Я беру обох цуциків на руки і спускаюся до підвалу.

— Якого дідька? — мовить Гонор і відразу бере в мене одного песика. — Звідки вони взялися?

На диво, мама бере іншого.

— Господи Боже, — мовить вона. — Це ти в усьому винен, еге ж? — Вона проводить по ньому носом. — Який же ти гарнюній.

— Отже, Вольфганг насправді був дівчинкою. Юта телефонує ветеринару, щоб дізнатися, що з ними можна зробити.

— Я хочу залишити одного собі, — каже мама. — Думаєте, можна?

Я простягаю руку до цуцика, якого вона тримає на руках.

— Не знаю, мамо. Ростити собаку в підвалі буде доволі важко.

— Ага, — погоджується Гонор, поглянувши на мене, а відтак на матір. — Та можу закластися, що Юта дозволить тобі залишити одного цуцика, якщо ти переїдеш із ним у старий будинок. За кілька тижнів там усе буде готово.

Кілька секунд мама нічого не каже. Просто дивиться на цуценя, погладжуючи його рукою по спинці.

— Справді дозволить? — тихенько питає вона.

Гонор дивиться на мене і всміхається.

Я й гадки не маю, чи справді вона переїде в наш старий будинок, але вона вже довго не була така близька до того, щоб обміркувати цю

ідею. Це вже прогрес.

Юта спускається в підвал.

— Я знайшов ветеринара, він хоче, щоб ми їх привезли. Каже, що ми можемо вигодувати їх за допомогою піпетки, але першого тижня доведеться робити це що кілька годин.

— Я можу допомогти, — з ентузіазмом погоджується мама. — Принесете їх сюди, коли повернетесь?

Юта киває, беручи песиків у них із Гонор.

— Авжеж. Та це може забрати трохи часу. Я розбуджу тебе, коли повернуся.

— Я поїду з тобою, — каже Гонор і біжить сходами за ним.

Коли вони йдуть, я повертанося до матері. Вона ходить свою маленькою кімнаткою в підвалі, прибирає, готується до повернення цуциків. Я всміхаюся, побачивши, як сильно мама радіє.

— Юта сказав, що їхня мамця — Вольфганг? Це той самий собака, якого ваш батько так ненавидів?

— Единий і неповторний.

Вона сміється.

— Не знаю чому, але через це цуценята подобаються мені ще дужче. — Мама сідає на диван і позіхає. Кілька секунд я спостерігаю за нею, а тоді вона помічає мій пильний погляд. — Що трапилося?

Я стенаю плечима.

— Та нічого.

— Схоже, ти засмучена.

Я зітхаю й сідаю поруч із нею.

— Тато вважає, що в понеділок мені треба сходити до психотерапевта.

Мама гладить мене по коліну. Для неї це незвичний жест.

— Твій тато думає, що лікар може розв'язати будь-яку проблему.

— Вона переводить на мене погляд. — Хочеш, щоб я з ним поговорила?

Я недовго обдумую її пропозицію. А також згадую про зім'ятир аркуш, що лежить на підлозі в моїй спальні.

— А тобі не здається, що в тебе просто ніколи не було правильного лікаря?

Мама деякий час мовчила на мене дивиться. Тоді починає нервово крутити пальці, і я розумію, що тривога бере гору. Вона відвідует очі й каже:

— Уже пізно. Мені час спати.

Її слова мене розчаровують, але навіть більше засмучують.

— Гаразд, — кажу я. — На добранич, мамо.

Вона вже підвелася з дивана і йде до ліжка. Я прямую до сходів, коли вона мене гукає.

— Так? — відповідаю я, зупинившись біля першої сходинки.

Вона знизує лівим плечем і каже:

— Скажеш, якщо тобі сподобається лікар.

Я всміхаюся їй. *Ще на крок ближче.* Навіть якщо це малюсінький крок.

Піднявши нагору, я бачу, що тато вступився у вікно. Я не бачила його, відколи він пішов від нас трохи раніше. Кілька секунд я вагаюся, розважаючи над тим, чи треба просто повернутися до кімнати, чи щось йому сказати. Зрештою я підходжу й теж визираю у вікно. Юта, Гонор та Щастунчик крокують до фургона. Гонор тримає в руках коробку, в якій лежать цуценята.

— То він був дівчинкою? — питаетато, хитаючи головою, й повторює: — Цей бісів пес був дівчинкою.

Ми дивимося крізь вікно, як Гонор сідає на пасажирське місце, а тоді в машину залязає Юта й Щастунчик, та спершу Юта бере Щастунчика за руку і швиденько цілує. Це доволі мило, якщо забути про те, що вони родичі через те, що тато з Вікторією одружені.

Побачивши такий прояв почуттів, батько стогне:

— Сподіваюся, це ненадовго.

Я тихцем сміюся.

— Упевнена, Юта все життя буде геєм. Це не минає.

Тато відвертається від вікна й хитає головою.

— Я знаю, Меріт. Мені байдуже, що він гей. Я про те, що в них зі Щастунчиком. Як я поясню Мобі, що його дядько і зведений брат... пара?

— Він може дізнатися й щось жахливіше.

— Наприклад?

— Що сьогодні тебе заарештували за ексгумацію трупа. Це фігово.

Тато регоче.

— Мабуть, це якраз Мобі сподобається. — Він знову визирає у вікно і довго дивиться, як машина з'їжджає на дорогу.

Я засовую руки до задніх кишень джинсів.

— Тату!

Я не знаю, що хочу йому сказати. Він стільки всього витерпів за життя, а я ніяк не можу позбутися відчуття, що ці всі роки лише підкладала вагу йому на плечі, а не намагалася бодай якось

допомогти. Треба вибачитися? Подякувати йому?

Тато злегка киває, а тоді робить крок до мене й бере в обійми. Це, мабуть, уперше за тривалий час йому здалося, що я дозволю себе обійняти.

— Знаю, Меріт, — шепоче він, позбавивши мене ніяковості, яку я відчувала через те, що не знала, що ж йому сказати. — Я теж.

Я виймаю руки з кишені і теж обіймаю його. Тато притискається щокою до моєї маківки, і я не в змозі стримати усмішку, бо, либо́нь, це найкращі обійми в моєму житті. Саме вони найбільше були мені потрібні. Ми стоямо так протягом кількох хвилин, і він ніби перепрошую за втрачений час. І я, мабуть, теж.

Якби минулого тижня хтось сказав мені, що сьогодні ми будемо обійматися, я розсміялася б цій людині в обличчя і сказала б, що для цього має статися диво.

Може, воно й сталося.

Я дивлюся на вітальню, притиснувшись щокою до татових грудей. Підводжу очі на Ісуса, і мені стає цікаво, чи він зрештою відповів на мої молитви. Минуло лише кілька днів, відколи я стала навколошки в кімнаті і молилася про щось, на чому можна зосерeditися.

Можна сказати, що після того, що сталося, мені точно є на чому зосерeditися.

Я відпускаю тата й дивлюся на нього.

— Чому ти не віриш у Бога?

Він кидає погляд на Ісуса і кілька секунд обдумує моє запитання.

А тоді мовить:

— Я просто прагматик. — Він усміхається і злегка тягне мене за волосся, а тоді відпускає. — Та це не означає, що тобі не можна в Нього вірити. Ми на цьому світі не для того, щоб бути копіями своїх батьків. Не всі люди знаходять спокій у чомусь однаковому.

Він бажає мені солодких снів і йде до себе в спальню. Я дивлюся на коридор і бачу, що Саган сперся на стіну і спостерігає за мною. На його губах грає легка усмішка.

— Уже звернуло з півночі, — каже він.

Глипаю на годинник, що висить на стіні. Майже перша ночі. Тобто... уже субота.

— Субота! Татуювання!

Саган сміється.

— Ходімо до ванни, глянеш у дзеркало.

Я йду за ним до ванної, серце шалено калатає в грудях. Я шукаю

маленьке люстерко, щоб можна було ближче роздивитися тату.

— Хай ліпше воно буде гарним. Якщо ти набив мені ковелик-усміхунчик, я тебе приб'ю.

Хлопець тихо сміється, піднімаючи рукав моєї футболки і знімаючи пов'язку.

— Ти справді не підглядала?

Хитаю головою.

— Я ж обіцяла цього не робити.

Він забирає в мене дзеркало і тримає його за моєю спиною.

— Добре. Розплющуй очі.

Побачивши татуювання, я тихенько втягую в себе повітря. Маленьким шрифтом написано: «З Меріт». Я кілька секунд дивлюся малюнок, а тоді раптом розумію його сенс.

Лист, який я написала для всіх, підписано «Без Меріт».

А Саган написав цілком протилежне.

«З Меріт».

На очі раптом набігають слізни, і я витираю їх рукою. Мені навіть здається, що це символ того, що я подорослішала.

— Сагане, — шепочу я. — Тату ідеальне.

Саган усміхається мені у дзеркалі.

— Буде класно, якщо зробити його кольоровим. Я додам барви, коли трохи наб'ю руку. — Він торкається татуювання, і шкіру в тому місці поколює. — Я радий, що тобі подобається.

— Надзвичайно, — шепочу я.

Я розвертаюся, щоби глянути на нього. Саган дуже близько, проте він не відступає. Дивиться на мене згори донизу, ніби хоче щось сказати. Я чекаю, затамувавши подих, але він просто прочищає горло і робить крок назад. Повітря, немов із повітряних кульок, виходить з моїх легенів, коли він збільшує між нами відстань.

— На добранич, Меріт. — Хлопець виходить із ванної, і я зітхаю.

Я йду до своєї кімнати й сідаю на ліжко. Тоді знову торкаюся пальцями татуювання. З *Merit*. Слід було спитати, чому Саган вибрав саме таке. Він набив його, щоб мені стало краще?

Останнім часом я думала про те, чому взагалі здається, що йому хочеться зі мною дружити. Звісно ж, між нами з першого дня знайомства утворився незвичайний зв'язок, але ж він думав, що я — це Гонор. А потім день у день я просто грубіянила йому. Він навіть сам сказав: що більше про мене дізнавався, то менше я йому подобалась. Але попри це він був до мене уважний. Не знаю чому, але я автоматично припустила, що має бути якийсь прихованій

мотив. Можливо, він знайшов у моєму характері щось привабливе.

Я кидаю погляд через кімнату на зіжмаканий аркуш, що досі лежить на підлозі. Я підходжу, беру його й розгладжу, сідаючи на ліжку. Дивлюся на всі позначені пункти, і мені стає цікаво, чи цей список хоч трішечки точний. Я небагато знаю про психічне здоров'я, але думка про те, що я могла якось успадкувати мамину нестабільність, уселяє в мене незрозумілий страх. Я стану такою самою, як вона?

Від цієї думки я здригаюся. Згортаю листок навпіл і відкладаю, а тоді натягую на себе ковдру. Я не вимикаю світла й деякий час розглядаю Саганові малюнки. Думаю про його сім'ю. Міркую про свою родину. Попри всі думки я намагаюся заснути, однаке в моого мозку інші плани. Я лежу, не склепивши повік, аж поки нечу, як відчиняються вхідні двері, а це свідчить про те, що всі повернулися від ветеринара із цуциками.

Досі не можу повірити, що Вольфганг виявився дівчинкою.

Минає щонайменше півгодини, протягом якої я лежу, вступившись у стелю. У стіну. Чую, як умикається вода в душі й зачиняються двері. Нарешті в оселі все стихає, і тоді чутно стук у мої двері; я лякаюся. Простягаю руку, хапаю список, який дав мені Щастунчик, і ховаю його під ковдру.

— Відчинено.

До кімнати заходить Щастунчик, і я сміюся, хоча зараз мене вже не мав би дивувати вибір його одягу. На ньому рожева форма Вікторії.

— Тобі не треба купити собі сякий-такий одяг? — питаю я, перекочуючись на ліжку.

Він сідає поруч зі мною.

— Ні. Я багато чого знайшов у пральні.

Лишень останнє слово зі всього речення він вимовляє з акцентом. Призвичається. Я просовую руку під ковдру й витягаю складений навпіл аркуш. Тоді передаю його хлопцеві.

— То що це означає?

Щастунчик розгортає папірець і дивиться на нього. Я уважно стежу за виразом його обличчя, однак на ньому не відбивається жодної думки.

— Це означає, що в тебе депресія, — безтурботно відповідає він. Я стогну і драматично перекочуюся на ліжку.

— А це не може означати, що в мене просто був поганий місяць?

Щастунчик кладе аркуш собі на груди, і я хапаю його та знову

зминаю, сідаючи на ліжку.

— Може, — каже Щастунчик. — Але ти не дізнаєшся про це, поки з кимось не поговориш.

Я пускаю очі під лоба.

— А якщо я піду на цю дурнувату терапію й дізнаюся, що в мене справді депресія? Яке життя тоді на мене чекатиме, Щастунчику? Я не хочу прожити те, що мені лишилось, як моя маті.

Хлопець нахиляє голову і красномовно дивиться на мене.

— Я ще не знайомий із твоєю матір'ю, та й я не психолог, але, гадаю, вона страждає не лише на депресію. Мабуть, у її випадку головна проблема — агрофобія, страх відкритого простору.

— Так, але вона розвинулася в неї лише кілька років тому. І з часом стає лише гірше. Зі мною, певно, теж так буде. — Від думки про те, що зі мною щось може бути не так, я заклякаю. Не хочу про це думати. І не хотіла, поки Щастунчик не порушив цієї теми. — Чому я просто не можу бути нормальнюю?

Після моого запитання Щастунчик сміється. Такої реакції я не очікувала.

— Нормальною? — питает він. — А що означає «нормальна», Меріт?

— Гонор от нормальна. І Юта теж. І Саган. І більшість людей, у яких не пошкоджено мозок.

Щастунчик повертає голову й підводиться з місця. Він розчиняє двері до моєї спальні.

— Юто! Гонор! Сагане! Йдіть сюди! — Він стоїть у дверях і тримає їх. Я закриваю обличчя руками. *Що, хай йому грець, він робить?*

— Навіщо ти їх гукаєш? Надворі глупа ніч!

Хоча вже пізно, до мене в кімнату заходять Гонор, Юта й Саган. Щастунчик показує їм на ліжко.

— Сідайте, — каже він їм. Підвівши очі, я бачу, що Саган, зачиняючи двері, дивиться на мене.

— Усе гаразд? — питает він, не зводячи з мене очей. Я стенаю плечима, бо зовсім не уявляю, що задумав Щастунчик.

— Сагане, — каже він, — що буває після того, як вип'еш молоко?

Саган невпевнено сміється.

— Я не п'ю молока. У мене нестерпність лактози.

Я цього не знала, але до чого тут це?

— Ти п'єш якісь ліки від цього? — цікавиться Щастунчик.

Саган киває.

— Інколи.

Тоді Щастунчик звертається до Юти.

— А що буде, якщо ти довго ходитимеш на сонці, не намастившись сонцевахисним кремом?

Юта пускає очі під лоба.

— Я згорю. Не всім пощастило зі шкірою, яка легко засмагає, — каже він, киваючи в бік Сагана.

— А ти... — повертається Щастунчик до Гонор. — Чому ти носиш контактні лінзи, а Меріт — ні?

— Мабуть, тому що в неї кращий зір, Ейнштейне.

Потім Щастунчик знову дивиться на мене.

— Вони не є нормальними, — мовить він. — Ти не можеш контролювати те, чи є в тебе депресія, так само як Саган не здатен контролювати нестерпність лактози, Юта — свою бліду шкіру, а Гонор — власний зір. Тут немає чого соромитися. Проте депресію не можна ігнорувати, та й самотужки з нею не впораєшся. І через неї ти не будеш ненормальною. Ти будеш такою самою нормальнюю, як і ці йолопи. — Він махає рукою в їхній бік.

Я відчуваю, як тепер щоки пашіють від сорому й небажаної уваги. Однак разом із тим я не можу не всміхатися, бо дуже ціную те, що робить мій зведений дядько-йолоп. І я навіть радію, що він з'явився в нашому домі.

— А ще в мене стопа атлета, тобто грибок, — каже Саган. Я дивлюся на нього, і він морщит носа. — Усе дуже зле. Особливо влітку.

Я починаю сміятись, а Гонор питає:

— Гей, до речі, про все, що з нами не так. Пам'ятаєте, як татові діагностували синдром Туретта?

— Це неможливо, — каже Щастунчик.

— Не той, через який люди лаються, — пояснює Юта. — По телевізору багато прибріхують. У нього постійно був нервовий тік, і він іще видавав дивні звуки. Лікар сказав, що це від стресу, тож тато кілька років приймав ліки. Не знаю, чи ще приймає.

— Бачиш? — радісно питає Щастунчик. — Усі у твоїй сім'ї від чогось потерпають. Ти не мала б почуватись особливою, Меріт. У нас усіх щось не так.

Я заходжуся сміхом, але зовсім не знаю, що сказати. Так приємно, що вони мене підбадьорюють, і зараз зовсім не важить, наскільки це дивно.

— Меріт, — каже Гонор. Я бачу на її обличчі натяк на провину.
— Мені дуже шкода. Мабуть, я повинна була б, — вона стенає плечима й опускає очі, — побачити якісь ознаки?

Я хитаю головою.

— Гонор, це я намагалася вкоротити собі віку, навіть не знаючи, що в мене депресія.

Щастунчик спирається головою на стіну.

— Меріт має рацію, — озивається він. — Багато людей, які страждають на депресію, навіть не знають, що вона в них є. Зміни відбуваються поступово. Принаймні в мене так було. Колись мені здавалося, що я стою на вершині світу. А тоді одного дня я помітив, що мені більше так не здається. Що я просто плаваю навколо тієї-таки вершини. А зрештою почало здаватися, що мене *придушило* тією горою.

Я вбираю все, що каже Щастунчик, бо здається, що він увесь мій рік підсумував лише кількома реченнями. Я відкриваю рота, аби щось сказати, але мене обриває татів голос, який раптом долинає з коридору.

— Меріт, краще б ти не... — Щойно відчиняються двері, тато замовкає.

Гадаю, він почув голоси й подумав, що відбувається щось іще страшніше. Тато змірює усіх нас поглядом, і очевидно, що до такого він готовий не був. Ми з Гонор та Ютою вже давно не тусувалися в одній кімнаті.

Помітно, що тато вагається, тоді злегка киває, всміхається й зачиняє двері до кімнати. Ми всі починаємо реготати, однак тоді двері знову розчиняються і тато каже:

— Я радий, що ви проводите час разом. Але вже пізно. Йдіть спати.

— Сьогодні вихідний, — стогне Юта.

У відповідь батько скидає бровами, й самого його погляду досить, щоб усі підвелись і пішли спати. Останнім із моєї кімнати виходить Саган. Перш ніж зачинити двері, він усміхається й каже:

— Сьогодні дуже легко відчувати до тебе симпатію, Меріт.

Я зітхаю й падаю на ліжко. Оце так нічка!

Оце так *тиждень*.

Я знову вимикаю лампу і вже вдруге за ніч намагаюся вимкнути свої думки. Нарешті мені майже вдається заснути, коли я чую, як хтось тихенько стукає в двері. У кімнаті темно хоч в око стрель, але, коли відчиняються двері, пробивається слабке світло. Тоді Саган

просовує голову всередину.

— Ти ще не спиш? — шепоче він.

Я сідаю й нахиляюся до лампи.

— Ні. — Від думки про те, чому він міг повернутися, в мене вже трусяться руки.

Хлопець зачиняє двері й сідає на ліжку поруч зі мною. Тепер на ньому немає футболки. Лише спортивні штани. Я сідаю, але не прибираю з ніг ковдри. Коли всі пішли, я зняла штани від піжами. Тепер на мені лише футболка. Складіть нас докупи — й вийде гола людина.

— Я хотів іще дещо сказати, але не перед усіма, — мовить він.

— І що ж це?

— Нещодавно ти говорила, що, вислухавши мою історію, почуваєшся падлюкою.

Я киваю на знак згоди.

— Так і є. І я досі так почуваюся.

Він хитає головою.

— Мене непокоїть те, що ти так думаєш. Не слід порівнювати свій стрес із моїм. У нас різна вихідна база.

Я вступлююся в нього.

— А це що таке?

Він нахиляється, бере мою руку й кладе її собі на коліно. Перевертає долонею догори і торкається зап'ястка, малюючи на ньому уявну лінію.

— Уявімо, що це нормальній рівень стресу. Ось твоя вихідна база. — Він проводить пальцем угору по моїй долоні, поки не торкається середнього пальця. — А тепер уявімо, що це твій максимальний рівень стресу. — Він опускає палець і знову торкається мого зап'ястка. — Вихідна база — це те, як ти почуваєшся в нормальній день. Стрес невеличкий, усе минає. Але, приміром, якщо ти зламаєш ногу, — хлопець веде пальцем від зап'ястка до середини долоні, — рівень стресу в тебе підвищиться на п'ятдесят відсотків, бо ти ніколи раніше не ламала ноги.

Саган відпускає мою руку й перевертає свою. Тоді підводить на мене очі.

— Знаєш, скільки разів я ламав кістки?

Я стенаю плечима.

— Двічі?

— Шість разів, — з усмішкою на вустах відповідає він. — Я був невгамовою дитиною. — Тепер Саган малює уявну лінію на своєму

зап'ястку. — Отже, якщо я ще раз зламаю ногу, це для мене буде стрес, але ж зі мною вже не раз таке траплялося. Тож рівень стресу зросте десь на десять відсотків. Не на п'ятдесят. — Він робить паузу.
— Розумієш, про що я?

Правду кажучи, я не зовсім тямлю, до чого він веде.

— То ти кажеш, що є жорсткішим за мене?

Хлопець сміється.

— Ні, Меріт. Це був лише приклад. Я лиш намагаюся сказати ось таке: якщо з двома людьми станеться те саме, не обов'язково вони переживатимуть це однаково. Ми звикли до стресу різних рівнів. Мабуть, через свою сім'ю ти хвилювалася так само, як я часом хвилююся через свою, хоча це зовсім різні рівні стресу. Утім, через це ти не стала слабшою. І не стала падлюкою. Ми просто різні люди, які пережили різний досвід. — Саган знову бере мене за руку, але вже не для того, щоб проілюструвати свою думку. — Мене дратує те, що часом люди намагаються переконати інших у тому, що їхній гнів або хвилювання нічого не означають, позаяк у світі є люди, яким набагато гірше. Це все фігня. Твої емоції та думки важливі, Меріт. Не дозволяй ні кому заперечувати це. Адже лише ти їх відчуваєш.

Він стискає мою руку, і я не знаю, коли саме під час цієї розмови я в нього закохалася, але це таки сталося. Можливо, здається, що я просто сиджу на ліжку поруч із ним, але в метафоричному сенсі я розтанула біля його ніг.

За останні кілька годин Щастунчик і Саган відкрили мені очі.

Я навіть не намагаюсь якось відповісти на те, що він мені сказав. Натомість кладу голову Сагану на плече, а він обвиває мене рукою. Я думаю про його слова, що, мовляв, сьогодні йому було легко відчувати до мене симпатію. Мене це заспокоює, бо, мабуть, за останні двадцять чотири години він бачив справжню мене, яка раніше не проявлялась. Я заплющаю очі й підсуваюся трішечки ближче.

— До тебе щодня легко відчувати симпатію, — кажу я, а тоді нарешті засинаю.

РОЗДІЛ СІМНАДЦЯТИЙ

Попри те що сьогодні субота — і мені нарешті не треба вдавати, що я прокинулася та йду до школи, — я все одно прокидаюся раніше, ніж мені того хочеться. Вночі Саган заснув у мене в кімнаті, тож, розплющивши очі, я відразу перевертаюся, щоб розбудити його, поки тато не застав його в мене.

Та Сагана тут немає. На подушці, на якій він спав, лежить малюнок. Я всміхаюся й беру його. На звороті Саган написав: «Я навіть не знаю, що це, але намалював це, поки ти спала. Подумав, може, тобі сподобається».

Я теж не розумію, що це, але мені й справді подобається. Можливо навіть, цей малюнок стане моїм улюбленим. Я вішаю його на стіну.

Натягую джинси і топ і прямую на кухню, але зупиняюся, побачивши Саганову кімнату. Там панує цілковитий безлад. Шухлядки висунуто, усе, що висіло на стінах, зникло. Серце в грудях починає шалено калатати, і я намагаюся стримати паніку, яка хвилею накочується на мене. Я розвертаюся, щоб піти на кухню й дізнатися, що сталося, проте якраз біля дверей до Саганової спальні натикаюся на батька.

— Де Саган?

— Я його вигнав, — байдуже відповідає тато.

Я підвожу руку до голови.

— Що?

— Учора він спав у твоїй кімнаті, Меріт.

Неймовірно просто.

— І ти його вигнав? Навіть не поговоривши зі мною? — Я розвертаюся, щоб іще раз подивитися на гостину кімнату, сподіваючись, що це просто сон. Майже все зникло. — У тебе що, серця немає? — Я знову повертаюсь до батька. — Ти хоч знаєш, що сталося з його родиною? Через що він пройшов?

Тато зітхас.

— Меріт, угамуйся. — Він хапає мене за зап'ясток, а потім тягне коридором через кухню до чорного входу. Саган майже на іншому боці двору, несе на плечі величезний пакет для сміття. — Він переїжджає в наш старий будинок.

Я спостерігаю за тим, як Саган відчиняє хвіртку й несе пакет до

ганку нашої колишньої оселі.

— Ох!

— Я сказав, що він може жити тут, скільки захоче, якщо при цьому не чіплятиметься до вас. Він порушив це правило.

— Нічого не було, тату. Уночі ми навіть нічого не робили. Просто заснули.

Тато скидає бровами.

— То чому він погодився переїхати, коли я сказав, що виправдати його може лише те, що він хоче з тобою зустрічатися?

Я закриваю рота й оглядаюся на двері, і якраз цієї миті Саган зникає в домі.

— Він погодився переїхати?

— Так, — відказує тато.

Ох. Після цього моя поведінка повністю змінюється.

— Можна мені туди сходити?

— Ні. Тебе покарано.

Я знову розвертаюся.

— За що?

— Подивімося. За те, що в тебе в кімнаті був хлопець. За те, що вкрала мамині ліки. За те, що перефарбувала мій паркан у пурпурний. За...

Я підношу руку, прохаючи його зупинитися.

— Добре. Справедливо.

— За те, що не ходиш до школи, — додає батько.

Я морщу носа й роблю крок назад.

— Ох. Ти про це знаєш?

— Твоя мати розповіла, що їй телефонують зі школи. — Тато йде на кухню і відчиняє посудомийку. Він показує на неї, даючи зрозуміти, що, поки я буду покарана, вся хатня робота ляже на мої плечі.

Тоді він розвертається, щоб приготувати собі кави. Я прямую до посудомийки та виймаю з неї кілька тарілок.

— Учора я бачився з директором, — каже тато. — Він хоче допомогти тобі надолужити деякі уроки, але до кінця року тобі більше не можна пропускати жодного дня. У понеділок я відвезу тебе до школи. А тоді заберу, і ми поїдемо до доктора Крісса.

Я беру пательню й відчиняю іншу шафку.

— Ми поїдемо до доктора Крісса? — перепитую. — То ти теж ходитимеш на терапію?

Почасті я жартую, а проте батько відповідає:

— Ми всі ходитимемо на терапію.

Я шокована.

Я розвертаюся до нього.

— Усі?

Батько киває.

— Я, ти, Гонор, Юта, Вікторія. — Він ставить чашку. — Гадаю, варто було зробити це ще кілька років тому.

Я всміхаюся, бо мені полегшало. *Набагато*. Я вже вирішила, що піду до спеціаліста, особливо після того дурнуватого зіжмаканого аркуша, що лежить на підлозі моєї спальні, і тих мілих розмов учора вночі. Та, щиро, я думала: трохи нечесно, що лише мене в цій сім'ї змушують іти до лікаря. Тато має рацію. Цій родині давно слід було сходити до нього.

— А мама? Мама теж ходитиме до психотерапевта?

Тато відразу похмурніє.

— Я щосили намагатимуся її вмовити. Обіцяю.

— Що обіцяєш? — питает Юта.

Він якраз заходить разом із Гонор крізь чорний вхід.

Тато виструнчується і прочищає горло.

— На понеділок після школи нічого не плануйте. Ми всією сім'єю поїдемо на терапію.

Гонор стогне.

— Який жах!

— А вже запізно звільнятися від батьківської опіки? — питает Юта.

Тато сміється.

— Тобі вісімнадцять, ти й так дорослий. — Він іде з кухні, але швидко зупиняється та робить крок назад. — Меріт! Що за чортівня в тебе на спині? — Я відчуваю, як тато пальцями торкається моєї спини, і заклякаю на місці. Дідько! Вилізши з ліжка, я вдягнула джинси й топ, який не повністю все ховає. *Татуювання*.

— Е-е-е... — Я чую, як зачиняються двері, й бачу, що в проході стоїть Саган.

Гонор нахиляється, щоб поглянути на татуювання.

— Е-е-е... Це я намалювала. Воно тимчасове.

— Ага, — швидко погоджується я. — Це... хна.

— Гонор так гарно не малює, — каже тато.

Я розвертаюся, воліючи бачити його обличчя і при цьому щоб він не бачив татуювання.

— Тату, авжеж, вміє. Її Саган навчив. — Я зиркаю на Сагана,

шукаючи в нього підтримки, і він негайно киває.

— Так, Гонор хоче бути художницею. У неї добре виходить.

— Дуже добре, — підтакує Гонор.

Тато дивиться на нас трьох, а тоді вирішує, що не може з'ясувати, хто ж із нас бреше. Він здається та виходить із кухні.

— Дякую, — самими губами кажу я Гонор.

Вона підморгує мені й мовить:

— Не хочеш приготувати сніданок?

* * *

Ми майже закінчили з яйцями, коли зі своєї спальні виходить Вікторія.

— Що тут діється? — Вона з підозрою в очах дивиться на нас.

Гонор бере на себе яйця, а я роблю все інше.

— Ми хочемо, щоб ти відпочила, — каже Гонор.

— Де підступ? — питає Вікторія.

— Немає підступів. — Я наливаю води в тісто для млинців. — Ми просто готуємо тобі сніданок.

Утім, підозри Вікторії нікуди не зникають. Вона повільно підходить до чайника, у якому ми вже заварили каву, і, не зводячи з нас очей, наливає собі філіжанку.

— Яйця треба покласти останніми.

Я всміхаюся.

— Ми вчимося. Це наш перший раз.

Вікторія сідає за баром.

— Я занадто насолоджуєсь цим, щоб не дивитися.

Я досі помішую масло для млинців, коли вирішує викласти Вікторії все як є.

— Послухай, — кажу їй. — Я старша сестра Мобі. І часом старші сестри дають молодшим братам пончики, поки ніхто не бачить. Я не припиню цього робити, бо це наша з Мобі фішка. Але...

— Я підвожу на неї очі. — Я даватиму йому лише один пончик на тиждень. Якщо ти не проти.

Вікторія дивиться на мене так, ніби я одержима дияволом. Тоді киває.

— Мені було б дуже приємно, Меріт. Дякую.

Й отак ми дійшли згоди, що треба було зробити вже давно.

Я розвертаюсь і виливаю на пательню перший млинець, коли повертається Саган зі старого будинку. Він зупиняється й роздивляється нас. Ми з Гонор готуємо сніданок. Вікторія стоїть поряд і всміхається. Він перетравлює цю інформацію, а тоді

підходить до Гонор і цілує її в щоку.

— Доброго ранку, красуне.

Потім він підходить до мене й обіймає ззаду, і цей жест набагато інтимніший, бо з Гонор він лише привітався. Він цілує мене в маківку і кладе підборіддя мені на плече, а відтак дивиться на млинець, який я силкуюся приготувати.

— Ти перемагала в конкурсах краси, турнірах із боулінгу, змаганнях із легкої атлетики, а тепер з'ясувалося, що ти ще й шеф? Гадаю, я триматиму тебе біля себе, Меріт.

— Якщо дозволю, — байдуже відповідаю я. Звісно ж, дозволю.

— Сагане, поглянь! — гукає Мобі, забігаючи на кухню.

Саган підхоплює його і вмощує на барну стійку. Мобі передає йому малюнок.

— Овва! — мовить Саган, складаючи аркуш навпіл. І відразу запихає його до кишени.

— Що там? — запитує Вікторія.

Саган хитає головою: ясно як день, що він щось приховує.

— Нічого. Геть анічогісінько.

— Я намалював ті мертві тіла, які король заховав у горі! — радісно вигукує Мобі.

Вікторія переводить погляд на Сагана. Той лише сміється і знімає Мобі зі стійки.

— Можливо, треба потренуватися малювати рослини, перш ніж переходити до мертвих тіл.

Юта втручається в їхню розмову, бере Мобі й садить його за стіл.

— Ти радіеш сьогоднішньому дню?

— Так!

— Наскільки сильно?

— Дуже сильно! — Мобі починає хихотіти.

— Наскільки сильно?

— Найсильніше!

Гонор нахиляється до мене, дивлячись на два млинці, які я, звісно, спалила.

— Треба буде трохи потренуватися. Схоже, я зіпсуvalа яйця.

* * *

За півтори години майже все вже зроблене, і я допікаю останній млинець, коли на кухню заходить Щастунчик. На ньому звичайна сорочка, яку надягають працівники «Старбаксу»... але він поєднав її зі своїм зеленим кілтом.

Я чую, як сміється Юта, що сидить за столом.

— Ти намагаєшся зробити так, щоб тебе звільнили?

Щастунчик дістає собі філіжанку з шафки.

— Якщо мені не дозволятимуть убиратися на роботі в кілт, я подам на них до суду за дискримінацію на релігійній основі.

Я знімаю з пательні останній млинець і кидаю його на тарілку. Гонор щойно закінчила розставляти всю їжу на столі, я ж ставлю млинці й сідаю між Саганом та Мобі.

Мобі відкушує шматочок млинця й із забитим ротом питає: — Юто, а ти гей?

Ми всі негайно витріщаємося на Мобі. Юта регоче.

Вікторія прочищає горло й каже:

— Мобі, де ти почув це слово?

Малий знизує плечима.

— Я його десь десять років тому почув. Хтось сказав, що Юта гей. Це як байстрюк?

Юта відповідає йому крізь сміх:

— Гей — це хлопець, який хоче взяти шлюб з іншим хлопцем, а не з дівчиною.

І Вікторія додає:

— Чи, можливо, це дівчина, яка хоче побратися з дівчиною.

Щастунчик киває й каже:

— А декому подобаються і хлопці, і дівчата.

— А мені подобається «Лего», — мовить Мобі.

— Ти не можеш побратися з «Лего», — звертається до сина Вікторія.

На обличчі Мобі відбивається щире розчарування.

— Чому?

Тато показує на нього виделкою.

— Синку, воно ж неживе.

— Тобто треба, щоб було живе? — питає в тата Мобі. — Як ті цуцики, яких ви мені вчора показували?

Батько враз хитає головою.

— Це має бути твій власний вид. Ти маєш побратися з людиною.

Мобі копилить губу.

— Це несправедливо. Я хочу одружитися з цуценятами.

Я заходжуся сміхом.

— Ти рано зрозумів, що життя несправедливе. Мені сімнадцять років знадобилося.

Вікторія кладе на тарілку ще один млинець.

— Дуже смачно, дівчата.

— Так, — погоджується тато.

Ми всі щось бурмочемо, набивши роти їжею, аж раптом нас перериває стукіт у двері. Я визираю з вікна й бачу на під'їзній доріжці поліційну автівку.

— О ні...

Батько розглядає нас усіх. Ніхто не дивиться йому в очі.

— Чому ви маєте такий винуватий вигляд?

Ніхто не наважується заговорити. Ми всі загалом одночасно кладемо до рота їжу, через що маємо ще більш підозрілий вигляд. Тато хитає головою й відсуває стілець від столу.

Поки він відчиняє двері, ніхто не встає. Ми всі просто тихенько слухаємо.

— Доброго ранку, Барнабі, — мовить офіцер.

— Доброго. Щось сталося?

— Ну... Учора ми поховали собаку пастора Браяна біля церкви, але його могилу розкопали. А ще могилу самого пастора Враяна. Схоже, хтось таки перепоховав пса.

— Справді?

Офіцер різко зітхає.

— Досить прикидатися, Барнабі. Ти знову викопав собаку після того, як ми тебе за це заарештували?

Тато зі сміхом відповідає:

— Звісно ж, ні. Я відразу ж поїхав додому й пішов спати. — Поліціянт знову щось говорить, однак тато його уриває: — Зі всією повагою, але ви лише гаєте час. Пес мертвий і, як на мене, похований там, де пастор Браян цього хотів би. У вас немає важливіших справ?

Офіцер знову намагається вставити слово, але тато каже:

— Маєте ордер?

— Ну, ні. Ми просто прийшли поговорити з тобою про...

— Гаразд. Ми поговорили. А тепер я хотів би доснідати. Доброго вам дня, офіцери.

Тато грюкає дверима. Я спостерігаю за ним, поки він повертається до столу. Важко сказати, чи він сердиться. Батько посугає стілець перед і бере виделку. Він настремлює на неї кілька шматочків млинця, а тоді підводить на нас очі:

— Ви справжні безбожники.

РОЗДІЛ ВІСІМНАДЦЯТИЙ

А як ми їх назвемо? — цікавиться Мобі. Він сидить зі мною на задньому дворі. Тато не уточнив, чи можна виходити на заднє подвір'я, коли повідомив, що мене покарано.

— Не знаю. Може, ти назвеш одного, а я — другого?

— Гаразд, — радо погоджується Мобі. Він піdnімає цуценя, яке тримає в руках, і проголошує: — Цього я назву Дік^[13].

Я сміюся.

— Не впевнена, що мама тобі таке дозволить.

Малий сумриться.

— Чого ні? Вона ж назвала мене Мобі. Свого цуцика я хочу назвати Діком, щоб ми були братами.

— Ну хіба що так аргументувати, — кажу я йому.

Через чорний вхід свого нового будинку виходить Саган і простує до нас. Він сідає на траву поруч зі мною. Я тримаю на руках безіменне цуценя.

— Треба придумати йому ім'я. Є якісь пропозиції?

Саган ані миті не вагається з віdpovіddю.

— Такбурні. Можна буде звати його Таком.

Я всміхаюся. *Ти мене поховаєш.* Я піdnімаю цуценя й цілую його в носа.

— Мені подобається. Такбурні. — Мобі підводиться й забирає Така в мене з рук.

— Обережно з ним, Мобі, — кажу.

— Добре. Я просто покажу мамі Така й Діка. — Хлопчик притискає до себе обох цуциків і прямує до чорного ходу.

Так і Дік? Якби ж я могла бути мухою, щоб сидіти на стіні й послухати, як він назве матері ці імена...

Мобі зникає в домі, а Саган дивиться на мене.

— Хочеш глянути на мій новий барліг?

Я сміюся й падаю на траву.

— Не можу. Мене покарано. І прошу, більше ніколи не називай той дім барлогом.

— Тебе покарано? Надовго?

— Він іще не вирішив.

Саган лягає поруч зі мною, і ми обое вступлюємося в небо.

— А він хіба не поїхав у справах? Його ж навіть немає вдома.

Я з усмішкою на губах повертаюся до нього. А мені подобається, що Саган такий бунтар.

— Твоя правда. Погляньмо на твій новий барліг.

Ми підводимося з трави й прямуємо до старого будинку. Я не заходила сюди вже десь півроку, відколи Юта почав міняти підлогу. Будинок так довго був порожній, що мені навіть трошки прикро, що Саганові доведеться жити в таких умовах, але я приємно здивована, коли заходжу всередину. Звісно, тут іще багато роботи, але за шість місяців чимало змінилося.

— Овва! Юта справді добре тут попрацював.

З підлогою він майже закінчив. Бракує підлоги лишень у вітальні — і все, ремонт майже завершено. Я йду коридором за Саганом, і він показує на стару Ютину кімнату.

— Юта живе там. — Хлопець розвертається та йде назад, а тоді показує на стару спальню Гонор. — І якщо йому пощастиТЬ умовити вашу маму переїхати сюди, то вона житиме в колишній кімнаті Гонор. — Він знову розвертається й зупиняється біля моєї колишньої спальні. — А твоя колишня кімната... тепер моя кімната.

Він відчиняє двері, і я бачу, що в кімнаті панує справжній безлад. Усе його збіжжя досі лежить у сміттєвих пакетах, а на матраці немає простирадла. Я підходжу до ліжка й падаю на голий матрац.

— Просто жах, — з усмішкою кажу я.

Саган і собі сміється.

— Я знаю. Зате безкоштовно. — Він сідає на ліжко поруч зі мною, і в нього дзвонить телефон. Тепер, коли я знаю, що для нього означає кожен такий телефонний дзвінок, мене охоплює майже така сама тривога, як його, коли він дістає з кишені телефон. Бачу, як на його обличчі з'являється розчарування, коли він бачить на екрані ім'я Юти. Хлопець умикає гучноноговець і відповідає.

— Алло?

— Ти всі пакети для сміття туди забрав?

— Ні, вони лежать на тумбі в гостьовій кімнаті.

— Гаразд, дякую, — каже Юта, а тоді відмикає телефон.

Саган падає на матрац і кілька секунд дивиться на телефон, потім знову засовує його до кишені.

Я підтягую під себе ноги і схрещую їх, повернувшись до хлопця. Хочу розпитати в нього про його сім'ю... спитати, що, на його думку, з ними сталося... чи є ще бодай якась надія на те, що він дізнається, що ж сталося насправді. Певно, Саган розгледів на моєму обличчі збентеження, бо простягає руку й переплітає наші пальці.

— З часом я звикнуло того, що на екрані ніколи не висвічується їхній номер, — каже він. — А проте мене не полишає надія.

Я намагаюсь усміхнутися, щоб підбадьорити його, але не знаю, чи буде це доречно. Адже бачу, що в його очах зовсім не залишилося надії на краще. Тому мені стає сумно. Я дивлюся на ту руку, якою він тримає мою долоню. Торкаюся татуювання.

— Ваша черга, Лікарю, — читаю я, проводячи пальцем по літерах.

Саган підносить руку і притискає мені до чола великий палець, простісінько межи очі.

— Не треба за мене хвилюватися, — шепоче він, розгладжуючи зморшки в мене на чолі. — Протягом багатьох років я звик до цього. Усе гаразд.

Я киваю, а тоді він тягне мене до себе, щоб я лягла. Притискаюся щокою до його грудей, і ми деякий час просто тихенько лежимо.

Мені хочеться розпитати про те, що вранці сказав батько, чому Саган вирішив переїхати і менше бачитися зі мною. Та водночас не хочу, щоб він знову знає, що мені про це відомо.

Натомість підтягую його руку ближче до себе і проводжу по іншому татуюванню. Торкаються цифр із координатами.

— Що за цими координатами?

— Про це не так важко дізнатися. Треба лише вбити координати в телефон.

Чому я про це не подумала?

Я сягаю по телефон і перекочуюся на спину. Відкриваю додаток із гугл-мапами та вбиваю координати 33°08'16.8" північної широти та 95°36'04.4" західної довготи. На екрані з'являється локація, і я вступлюю в телефон. Зближую. Ще трохи витріщаюся на екран.

— Але ж... я спантеличена. Ти казав, що це координати місця, у якому ти народився.

Саган підводиться на ліктях і забирає в мене з рук телефон, а тоді кладе його на ліжку поряд із моєю головою. Він нахиляється наді мною, коли каже:

— Я не так сказав. Ти спитала, чи я народився тут, і я сказав: «Близько».

— Ти казав, що народився в Канзасі. А це координати нашої місцевої площини, на якій ти мене поцілував. У Техасі. Це зовсім не близько до того місця, де ти народився.

— Саме так, — відповідає хлопець, змахуючи волосся з мого лоба. — Я там не народився. Там ти мене поховала.

Кілька секунд я мовчки витріщаюся на нього, бо просто шокована. Намагаюся приховати усмішку, але це доволі важко, бо Саган усміхається мені у відповідь.

— Той поцілунок був вартий цілого татуювання?

Він хитає головою.

— Я набив тату не тому, що там уперше тебе поцілував. Я набив його, бо там ми з тобою познайомилися. — Він просовує руку мені за шию, а тоді повільно нахиляється ближче до моїх губ. — Але поцілунок був приємний, еге ж? — шепоче він.

Ми торкаємося одне одного губами, в нього вони ніжні та м'які. Цей поцілунок не випадковий, як наш перший, не оманливий, як другий, і не пристрасний, як третій. Це наш перший щирий поцілунок, і я хочу якомога на довше його розтягнути. Він неквапливо накриває мої губи своїми, і мені понад усе подобається ця терплячість. Вона свідчить, що ми обоє знаємо: попереду на нас чекає ще сила-силенна поцілунків.

Він нависає наді мною, і коли ми влаштовуємося в найбільш зручній позі, у якій мені випадало цілуватися, у мене дзвонить телефон. Саган смеється біля моїх губ і неохоче відсувається. Я беру телефон і бачу на екрані ім'я Гонор. Сумніваюся, чи варто відповідати, та насправді я трохи рада тому, що вона мені телефонує. Ми ніколи не говорили по телефону, тож це лише доводить, що, мабуть, між нами все змінилося.

— Алло!

— Привіт, — каже вона. — Тато щойно повернувся додому.

Тому краще тягни свою дупу сюди.

Я завершу виклик і швиденько цілую Сагана в губи.

— Тато повернувся, треба йти.

Він міцно стискає мене руками і, притягнувши до себе, ще раз коротко цілує, а тоді відпускає.

— Побачимося за вечерею, Меріт.

Я всміхаюся собі й біжу додому.

Додому.

Вперше я називаю «Долар Восс» домом.

КІНЕЦЬ.

ПОДЯКА

Що мені найдужче подобається в письменництві, так це те, що я вільна писати абсолютно про все, що мене надихає. Часом трапляється так, що самі історії набагато тяжчі, ніж книжки, у яких їх записано, а інколи вони веселі й незвичайні. Єдине, що пов'язує всі мої книжки, — це ваша підтримка, любі читачі. Дякую, що дозволяєте мені й надалі, рік у рік, заходжуватися коло своєї улюбленої справи.

Висловлюю величезну подяку «КоГорті». 2017-й став моїм улюбленим роком із вами. Ми разом сміємося, плачемо та обговорюємо книжки. Я переконана, що разом ми утворюємо найбільшу онлайн-спільноту, а дурнів у нас найменше. Це мені в нас і подобається.

Дякую своїй родині. Цей реченець дався нам найважче, однак ніхто з вас не скаржився. Принаймні мені у вічі. За це вам дякую.

Подяка моєму чоловікові — моєму серцю, душі й найкращому другові. Без тебе я не впоралася б. Буквально. Без тебе я нічого не можу зробити. Жити, прати, будувати кар'єру. Залишайся поряд на цілу вічність, добре?

Я вдячна Леві. Ти мій найдорожчий син. Я тебе люблю.

Дякую людям, до яких я зверталася під час написання цієї книжки. Брук Говард, Джой Ніколс, Кайлу Майлзу і моїй мамі. Я всіх вас люблю!

Дякую моїй редакторці, яка, певно, вже з глузду з'їхала б, якби я не була її улюбленою авторкою. Серйозно, Джоан-но Кастійо, я надзвичайно цінує терпець, який тобі не урвався зі мною та моєю книжкою.

Бекгему. Ти моя улюблена дитина. Я тебе люблю.

Дуже дякую моїм агентам у «Дістел та Годеріч». Видавцям у «Етрія Букс». Моїй рекламній агентці, Аріель Фредман, за те, що ти завжди на висоті, навіть коли твориш нове життя.

Кайлу. Ти мій коханий син. Я тебе люблю.

І величезне дякую Брэндонові Адамсу за те, що створив Саганові малюнки та прикрасив своїм талантом «Коробку книжкового хробака». Ти неймовірний і дуже щедрий, і я рада, що можу називати тебе своїм другом.

notes

Нотатки

1

«Летючий цирк Монті Пайтона» — британське шоу, що складається з окремих скетчів та сюрреалістичних анімацій. (*Тут і далі прим. пер.*)

2

Fourth (*англ.*) — чверть.

3

«Сіфрет» (Seafret) — британський музичний дует, до складу якого входять співак Джек Седман та гітарист Гаррі Дрейпер.

4

«Грін-Бей-Пекерс» — професійна команда американського футболу зі штату Вісконсин.

5

«Даллаські ковбої» — професійна команда американського футболу зі штату Техас.

6

Блейк Ґриффін — американський баскетболіст, який грає за команду «Детройт Пістонс» на позиції важкого форварда.

7

Адам Левін — американській співак, соліст гурту «Maroon 5».

8

Роман Тіффані де Бартоло.

9

Сингл американського репера Dr. Dre, записаний за участі Емінема.

10

Американська рок-група, яка грає у стилях фолк-рок, інді-рок та американська.

11

Велика Пташка— персонаж дитячої телевізійної програми «Вулиця Сезам».

12

Непереборне бажання вживати в їжу будь-що незвичайне й малоїстівне.

13

В англійській мові це не лише ім'я, а й лайка.

Зміст

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ	4
РОЗДІЛ ДРУГИЙ	13
РОЗДІЛ ТРЕТИЙ	23
РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ	41
РОЗДІЛ П'ЯТИЙ	56
РОЗДІЛ ШОСТИЙ	71
РОЗДІЛ СЬОМИЙ	87
РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ	95
РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ	112
РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ	121
РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ	145
РОЗДІЛ ДВАНАДЦЯТИЙ	156
РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ	171
РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ	194
РОЗДІЛ П'ЯТНАДЦЯТИЙ	200
РОЗДІЛ ШІСТНАДЦЯТИЙ	205
РОЗДІЛ СІМНАДЦЯТИЙ	226
РОЗДІЛ ВІСІМНАДЦЯТИЙ	233
ПОДЯКА	237
Нотатки	239
1	240
2	241
3	242
4	243
5	244
6	245
7	246

8	247
9	248
10	249
11	250
12	251
13	252